

KOMÜNAR

Sosyalizmden Kuşku Duymak İnsandan ve Onun Geleceğinden Kuşku Duymaktır

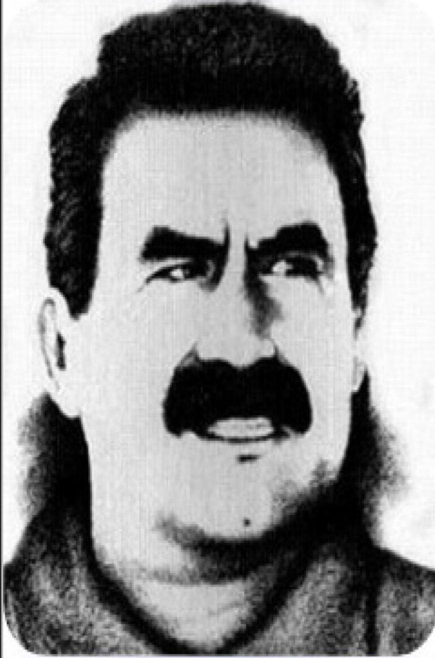
Eylül-Ekim-Kasım 2014
Yıl-9 Sayı 62

Üç Aylık İdeolojik-Teorik Dergi

"...Devrimci tarzı çok istememe rağmen, bu şansı kendim dışında herkese, hepinize tanıdım. En zorlandığım evrimci tarz ise adeta kaderim oldu. "

İÇİNDEKİLER...

Tarihte felsefe ve ahlaki öğretiler, tüm erdemli bilgelikler, dönemlerindeki modernite sorunlarına yanıt olmak için geliştirilmişlerdir

KOMÜNARDAN

Merhaba Sevgili Komünar okuyucuları,

Komünar'ın 62. sayısında sizlerle birlikte olurken, dosya konusu olarak önderlik tarafından Haziran ayının sonunda yazılan mektubu ele aldık. Son zamanlarda önderliğin, heyetler aracılığıyla hareketin yönetimine ve militanlarına yönelik yaptığı değerlendirmeleri ve eleştirileri işlemeye çalışırken, hem bu mektubun içeriğini daha iyi anlamayı, hem de bunlar karşısında dönemsel görevlerimizi-parti militanlığının gerektirdiği yükümlülükleri hazırladığımız yazılar ve derlemelerle sizlerle paylaşmaya çalıştık.

Bu sayımızın tarihsel misyonu bu yönüyle önemli olmaktadır. 21 yüzyılın kritik bir dönemecinde tarihi şekillendirme ve özgürlüğü güncelin yaşanılır kılınmasında temel bir araca dönüştürme de, önderlik tarafından harekete ve tüm militan yapısına sunulan mektubun aydınlatıcılığı ortada. Geriye kalan bunu doğru anlamak ve bilince dönüştürmek, bu temelde dönemin gerektirdiği duruşu ve katılımı sağlamak oluyor.

Biz de bu temelde hem mektubu, hem de mektupta önderlik tarafından dile getirilen hususları ele almaya çalışırken, doğru bir özeleştirinin ve pratik sorunların çözümü konusunda bizlerin neler yapabileceğine dikkat çekmek istedik. Soykırım cenderesini ve politikalarını, ilk eylemi-ilk kurşunu aşan katılımın nasıl olması gerektiğine yönelik cevaplar aramaya çalıştık. Savaşan halk gerçekliğine dair görüşlerimizi sizinle paylaşırken, yük olmadan yaratıcı tarzda ve sanatçı duyarlılığıyla bu sürece nasıl katılabileceğimizi ortaya koymaya çalıştık.

Önderliğin mektubu elbette daha derinlikli ve kapsamlı tartışmaları gerekli kılmaktadır. Biz bu sayımızda ele aldığımız bu konularla birlikte bu tartışma ve yoğunlaşmalarda yardımcı olmaya çalıştık. Sürecin ciddiyeti ve önemi göz önünde bulundurulduğunda, önderliğin vurguladığı hususları gün aşırı değerlendirmek, güçlü bir yoğunlaşmanın zemini haline dönüştürmek bizler açısından dönemin en önemli görevi olmaktadır. Bu temelde 37. parti yılında tüm değerlerimizin bileşkesi olan önderlikten aldığımız bu büyük destek ve yol göstericiliği doğrultusunda

Kavgayla, sevgiyle ve özgürlükle yürüyoruz.

Devrimci Selam ve Saygılarımızla

KOMÜNAR

KCK - KONGRA GEL EŞBAŞKANLIĞINA!
KCK GENEL BAŞKANLIK KONSEYİNE
KCK YÜRÜTME KONSEYİNE
KCK-HPG KONSEYİNE

Kürdistan Demokratik Özgürlük Hareketi Önderliğiyle Yaşamakta Israr Eden Yoldaşlara!

Bu sefer sizlere değişik hitap etmemi anlayışla karşılayacağınızı umarım. Şüphesiz kişinin tarihsel-toplumsal kimliği genelde olduğu gibi benim için de esastır. Kaldı ki, böyle bir kişiliğe sahip olmanızın benim en önemli ideam ve eylemim olduğunu en çok fark etmesi gereken kişiler konumundasınız. Buna rağmen benimle ilişki diyalektiğinizde bana karşı akıl almaz biçimde, bir ucu karşıtlıkta diğer ucu teslimiyette olan sınır tanımaz bir gerçekliğin içinde bocaladığınızı da en başta anlamak durumunda olan kişiler konumundasınız. Sınır tanımaz fedailikle doğru bir çalışmanın elifbasına arkanızı dönmenizden bahsediyorum. Kürdistan Özgürlük Önderliğinde bu hakikatin adı 'karasevda' ile 'kara ihanet'tir. Şüphesiz ve hemen peşisıra belirtmeliyim ki, bunun bilimsel-komünal, eşitlikçi ve demokratik ortalamasını tutturmak için benim çabamın çok üstünde bir çabanın sahibi olduğunuz da teslim edilmesi gereken bir hakkınız ve hakikatinizdir. Ama burası başarıyla yaşanıyor mu? Bu husus yüzlerce soru işaretiyle yüklüdür.

Kesinlikle sizleri suçlamak için bunları itiraf etmiyorum. Tarihen ve asgari toplumsal vicdan gereği yüklenmek zorunda kaldığım ve sürekli üzerime yıkılan Önderlik gerçekliğine, bana benden yüzlerce kat daha fazla bağlı olduğunuz tartışmasızdır. Bu noktada her gün Apo'ya karşı Apo'nun ihaneti demeyeceğim, ama savaşımı hızını daha da arttırmış olarak, belki de ışık hızında sürdürülmektedir. Emin olmalısınız ki, söz konusu olan ve öyle olduğunda hemfikir olduğunuz kültürel soykırım gerçekliğimizde başka türlü bir Önderliksel hakikatten de bahsedilemez. Bu durum neyle karşı karşıya olduğunuzu çarpıcı olarak ifade etmektedir.

Bu konuyu daha iyi anlamanız için Ermeni, Yahudi ve Asuri kültürünün tasfiyesini hatırlatmak isterim. Üç kültür de tarihte ve halen dünya kültürünün ana kaynaklarındandır. Yaşayan kısmıyla da halen dünya kültürüne öncülük etme ideasında ve uygulamasındadır. Kısmen Helen kültürünü de buna

eklemek gerekir. Haklı olarak diyeceksiniz ki, bu kültürlerin bile kendilerini koruyamadıkları bir dünyada en arkaik kültür olarak Kürtler kendilerini nasıl güncelleştirip özgürleştirsinler? Ama anlamak durumunda ve zorundasınız ki, Apo denen kimliğin ifadesi de bu tarihin güncel özgürlüğündeki ideası ve yenilmez eylemliliğidir. Anlamaktan ve uygulamaktan hep kaçtığınız da bu gerçekliktir. En azından şimdiye kadarki haliyle hepinizin Önderlik gerçekliğime katılımı 'ilk kurşun'u, 'ilk eylem'i, 'ilk baskın'ı, 'ilk şahadet'i ve tabii ki 'ilk söz'ü aşmamıştır. Sanki halen üzerinizden atamadığınız bir şok yemiş gibi duruyorsunuz. Katılımınız şok tarzını aşmış değildir.

Bunun karşıtı ve sıkça savrulduğunuz nokta, aynı derinlikteki gaflette yaşama ve gaflete düşme duruşunuzdur. Ama benim Önderlik gerçekliğim, en azından ilk emekleme yıllarından (anlarından) sonra bu gerçekliğin diyalektik olarak aşılması gerektiğini buyurmaktadır. Adeta 'Zerdüşt Böyle Buyurdu' tarzında! Benim için, dolayısıyla sizler için de bunun dışında başka bir yaşam yolu yoktur. Olmadığını artık anlamak durumundasınız.

Bunun anlaşılması için de 'Dersim Tertelesi'ni örnekleyeceğim. Dersim'in 1938'e kadarki ifadesi kadim Kürt (Hurrilerden alıp getirebiliriz) gerçeğidir. Dersim 1938'de kırımı yedi. Geriye kalan posaydı. Dersim'e gittiğimde bende bir idea gelişti. Bu coğrafyanın halk kültürü yaşatılmalı demiştim! Gerisini biliyorsunuz. Sanırım bunun en canlı tanıklarından ilk erkek A. H. Kaytan, kadın ise Sakine Cansız'dı. Sakine katledildiğinde "Yaşanan ikinci bir 1938'dir" demiştim. A. H. Kaytan ise hala bu katliam bebeğidir. İlk karakol eyleminde bulunmak için en çok kendini dayatan kişilikti. Belli bir süre 'posa' yaşamın peşine de takılmadı değil. Aştı, ama yanı başınızda ne kadar yaralı olduğuna bakın, benzer biçimde yaşamaktasınız. Kabul etmediğim bu yaralı halinizdir. Bu yaşa, tecrübe ve imkânlara rağmen hiçbirinizden destan yaşamanızı istemiyor, yazmanızı beklemiyorum. Ama bana göre hem günceli özgürleştirmeniz, hem de böylece onurlu yaşamı yakalama şansınız çok yüksektir. Belki de zor olan bu şansı hakkıyla kullanmamaktır; bunun anlamsız yetersizliği ve gafletidir. Tam da bu noktada sizde kıpırdanacak olan fedai kişiliğinizden bahsetmiyorum. Bu kişiliği de en az yetersiz ve gafil kişilik kadar eleştirip mahkûm ettiğimi bilmek durumundasınız. Özgürleşmiş günceli başarıyla yaşamaktan, bunun gereklerini anlamaktan ve yapmaktan başka ne bir yolunuz, ne şansınız, ne de bunun gereği vardır.

Mektubun bu bölümünü Hareketimizin partileşme, askerileşme ve demokratik uluslaşmada iç içe boyutlanmasında her dönemde bir yoldaş olarak sizlere fazlasıyla sunduğum başarı olanaklarını layıkıyla kullanmadığınızı, bunun derin yetersizliklerini ve cüceliğini ısrarla yaşatmaktan kendinizi alıkoyamadığınızı eleştiri olarak halen belirtmek durumundayım.

Bugün halen her üç alanda en geniş olanaklarıyla sizlerden yeterli algı ve pratik beklenmektedir. Önümüzdeki çelişkiler ne olursa olsun, bunları ya devrimci ya da evrimci tarzda aşabilecek durumdasınız. Devrimci tarzı çok istememe rağmen, bu şansı kendim dışında herkese, hepinize tanıdım. En zorlandığım evrimci tarz ise adeta kaderim oldu.

Devletle diyalog sürecindeki gerçekliğimi de bu mektupla daha özgün ola-

rak belirtmek durumundayım. Yaklaşık yirmi yılı aşan bu süreç şüphesiz çok önemli, öğretici ve çözümleyicidir. Pişman olmadığım gibi, çözümü hayli ilerletmiş bulunmaktayız. Önümüzdeki günlerde eğer yeni bir oyalama olmazsa 'Çözüm Çerçeve Yasası' çıkmış olacaktır.

Aslında yöntem olarak işe başlarken bu yasa ilk çözümlenmesi gereken husustu. AKP Hükümeti, büyük ihtimalle güdümünde olduğu yeni Özel Harp Dairesi ve diğer oluşumlar başta olmak üzere, özellikle dolaylı lobici güçler ve 'paralel devlet-Cemaat' vasıtasıyla doğru yöntemden hep alıkonuldu. Bu da az kalsın darbenin başarısıyla sonuçlanacaktı. Mızrak çuvala sığmayınca ve darbenin eli tetikte hep devrede olduğuna emin olduğunda, hükümet nihayet anlamlı bir müzakere sürecinin gereğini kavradı. Bunun aksinin ya koyu bir faşizm ya da tepetaklak gitmek olduğunu anladı. Halbuki başından peşinen 'demokratik müzakere' yöntemini kabul etseydi, başta anayasa olmak üzere muazzam kazanımlarla şimdiye gelinmiş olacaktı. Bu şansı hegemonik çılgınlık adına adeta bozuk para gibi harcadı. Neden bu denli ısrarlı oldu? Bunu anlamaya çalışıyorum. 2000'lerin başında da temel yöntem bu olmalıydı. Ne yazık ki o zaman (Hatta Özal, Erbakan, 28 Şubat döneminde) ben-biz tam hazır değildik. Şimdi ise Devlet-Hükümet benzer zorlanmayı yaşıyor. Kürdistan Özgürlük Direniş Savaşımını inşa etmedeki gücümün çok üstünde, başta Türk-Kürt ilişkileri olmak üzere, günümüz Ortadoğu'sunun eşi görülmedik kaotik keşmekesinden özgür, eşitlikçi bir barışla çıkma konusunda inşa yeteneğimi geliştirmiş bulunmaktayım. Bu yeteneği kullanmaktan çekinmiyorum. Fakat bana dayatılan küresel hegemonik komplo bu şansı kullanmamam için İmralı sürecini dayattı. Dolayısıyla çok sancılı geçmektedir. Çok iyi bilmeniz gerekir ki, benim burada derinlikli olarak yakaladığım son iki yüz yıllık Türk-Kürt ilişkilerindeki komplotif gerçekliği hem stratejik hem de taktik olarak çözümleyip pratiğe aktarma gerçekten büyük yetenek ister ve ben bunu başardım. Son darbenin başarısızlığı da bu gerçeklikle yakından bağlantılıdır.

Bütün yoğunlaşmalarım kapitalist emperyalizmin Kürt-Türk ilişkilerini her yönden, alandan gizli ve açık mayınlarla dolu kıldığını göstermiştir. Son otuz yıllık savaşımın kanıtladığı en önemli bir gerçeklik de bu olsa gerek. Barış ve demokratik çözüm bir anlamda bu komplotif mayınları sökmekle bağlantılıdır. Sizlerin sanırım kavramakta güçlük çektiğiniz ve gereğini yapmakta gafil davrandığınız konu burada gizlidir. Görünüşteki provoke edilmiş 'beyaz Türklükle' savaşım aslında son iki yüzyıllık tuzağın ana veçhesidir. En az onun kadar pasifize edilmiş ve ilkel milliyetçiliğe teslim edilmiş Kürtlük, en az provoke edilen beyaz Türklük (Buna Arap'ı ve Acem'i de eklemekte bir sakınca yoktur) kadar özenle inşa edilmiş bir nevi 'beyaz Kürtlüğümüz' olmaktadır. Burada bu ikisiyle boğuşuyorum. Kürt Sorunu ve Demokratik Ulus Çözümü kitabı sanırım en çok özümsemeniz, daha çok da uygulamanız gereken yapıt konumundadır. Unutmayalım ki, 1995'lere kadar reel sosyalistik dogmatik yaklaşım her şeyimize hâkimdi. Biliyorsunuz, Ortadoğu'da reel-sosyalizm sonrası ortam, emperyalizmin son iki yüzyıllık istila, işgal ve sömürgecilik sonrasının El Kaideci ve Hizbullahi faşizm gübreliği olmuştur.

İslamcılık bu anlamda kapkara bir faşizme dönüşmektedir. Demokratik İslam Kongresi bu gidişata gecikmiş, geciktirilmiş kısa bir yanıttı.

Son beş yıllık diyalog boşa gitmedi. Benim açımdan çok zorlu da geçse, kazanım hanesi daha fazladır. Sizler için aynı şeyi söyleyemem. Dönemin ateşkesine, KCK tutuklamalarına, askeri çatışma dışındaki dokuz boyutla demokratik ulus çalışmalarına yaklaşım ve uygulamalarınız çok kısırdır ve başarısı çok azdır. Daha önce bu hususu eleştirdiğim için değinmeyeceğim. Ama geleneksel yaklaşım ve pratiğinizi sergilediği için de dikkat çekicidir.

Artık bilmelisiniz ki, benim temsil ettiğim Önderlikle sizin yaşadığınız, yaşattığınız Önderlik arasında makas fazla açılmıştır. Emin olun, bundan asla gocunmuyor, rahatsız olmuyorum. Adınıza sadece üzülüyorum. Zaten beni kendimden başka yaşatacak güç de yoktur. Ama sizlerin hayati yaratıcılığa, başarılara ihtiyacınız vardır. Belki ne demek istediğimi bir türlü anlamıyorsunuz. O halde bir kez daha örnekleyeyim:

a- Herhangi bir Kürdistan parçasında duruma göre serferber edebileceğiniz, her an aktifleşecek en az yüz bin bir askeri-savaş potansiyeliniz var. Tüm askeri, siyasi, ekonomik, sosyal, stratejik ve taktik gücünüz (teori-uygulama olarak) bu potansiyelin yüzde birini bile harekete geçirmeye yetmemektedir. Yetersizliğinizi bu noktada anlamalı ve gidermelisiniz. Önderliğiniz zihnen ve uygulama olarak bunun tarzını ve temposunu yakalamaktan uzaktır. Halen çok parçalı, yerel, anlık ve tekil (kolektivizmden uzak) koordineden uzak, adına strateji de diyemeyeceğimiz avare-asi, hantal, alanların diyalektik bütünlüğünden uzak tarzınız, temponuz varlığını sürdürmektedir. Eğer ateşkes sürecinde her şeyi aleyhimize kullanan özel savaş politikalarının sınır tanımaz uygulamalarından bahsediyorsak, bu herhalde sizlere hâkim bu stratejik ve taktik yetmezliklerle yakından bağlantılıdır. Yoksa benim süreçle ilgili yazılı ve sözlü aktarımlarım sizleri doğruları başarıyla uygulamaktan men etmemiştir.

b- Tümüyle etkimizde olması gereken kurumlarda PKK'nin ideolojik-politik çizgisinin neredeyse esamesi okunmamaktadır. Parti kişiliğini temsil edecek, yaşatacak iki kişiye bile tanık olamıyorum. Nerede kaldı yılların parti kişiliği, çalışması?

Sadece HEP-BDP geleneğine bakalım. Ne kadar iyi niyetli de olsalar, gerçek demokrat, sosyalist parti kişiliğini, çalışmasını adeta yutan bir vantuza dönüşmektedirler. En kof burjuva rekabetçiliği başını alıp gitmiştir. Koltukçuluk neredeyse hâkim strateji ve taktik haline gelmiştir. Çok iyi niyetli ve fedakâr sayısız çalışanı olduğu halde hâkim gerçeklik budur. Çizgimizin asgari bir uygulaması bile yoktur. Bunun da esas sorumlusu PKK'nin, KCK'nin ilgili bölüm çalışmalarıdır. Son tahlilde hepinizsiniz. Kader mi diyeceğim, başka türlü o olmaz mı diyeceğim? Buna teslim mi olacağım? Herhalde benden bunu beklemezsiniz ve kimsenin de buna gücü yetmez.

c- Belediyeler gibi demokratik ulus inşasının tüm boyutlarıyla daha resmi, somut uygulanabilecek alanlardaki durum daha da vahimdir. Hükümet de bu durumu kavrayıp habire alanlarını daralttığı için, neredeyse kadere boyun eğip teslim etme noktalarına gelecekler. Yüzde yüz ihanet pratiği içinde

olanlara puan ve belediye kazandıran bu tavırdır, kredileri kesilse neredeyse bitti diyecekler. Demokratik komünalizmi akıllarına bile getirmemektedirler. İradeleri ise felç olmuş gibidir. Halkın gücünü komünalize etme akıllarına gelmediği gibi buna öfke duymaktadırlar. Bizden kof bir neoliberalizme izin istemekte veya bunu dayatmaktadırlar. Sürekli kariyer ve sözüm ona daha iyi ücret-maaş, yaşam istemektedirler. Burada tüm belediyelerdeki eşbaşkanların iyi niyetinden ve çalışanların fedakârlığından bahsetmiyorum. Hâkim olan zihniyetten, program ve örgütlenmeden bahsediyorum.

Hemen hemen tüm alanlara ilişkin (parçalar dâhilinde) benzer eleştirileri yapabilecek durumdayım. Kendiliğindenliğe asla boyun eğmeyeceğimi bilirsiniz. Çaresizliği de kabul etmediğimi de. Tersine her alan için muazzam olanaklar ve başarılabilir yol ve yöntemler sergilenmiş, yönetimlerinize sunulmuştur. Sorun yetkin önderlik ve uygulamadır, inşa gücü olabilmektir. Toplumsallığın aşk niteliğinin tipik olarak bu alanlardaki görevlere hakkını vermekle bağlantısını hepinize önemle hatırlatırım. Bu tarzımı ne yozlaştırmaya, bencilliğe, ne de hovardaca çarçur etmeye, kullanmaya, aşındırmaya fırsat vermem. En azından buna alet olmam.

Ülke, halk ve toplum olarak ne kadar acı durumda oluğumuzu benden iyi biliyorsunuz. Artık buna kader demeyeceğinizi de. Her şey bizleri anlamlı bir barış ve demokratik çözüme zorlamaktadır. Oyalamaya asla tahammülün olmadığı bir noktadayız. Eğer illa savaş deniliyorsa, devrim dayatılıyorsa, bunu da her dönemdekinden daha gelişmiş olanaklar ve tecrübelerle yanıtlayabilecek durumdasınız. Belirttiğim gibi barış ve demokratik çözüm önderliğini kısmen bana havale etmenizi yoldaşça buluyorum ve karşılığını verdiğim kanısındayım. Ama sizler için bu süreçte yapmanız gereken çok şey var. Her dönemdekinden daha fazla. Bunun önünde tek engel yetmez zihniyet ve irade gücünüzdür. Eğer bu süreç olumlu gelişmezse elbette çaresiz değilsiniz. Tersine öncekiyle kıyaslanamaz bir devrimci savaş ve inşa (tek yanlı) yolunuz var ki, bunun önünde de eleştirilen zihniyet ve iradenizden başka ciddi bir engel ileri sürmeyeceğiniz kanısındayım.

Ek:

Değerli Yoldaşlar!

Devlet heyetinden sonra HDP heyetiyle görüşmeyi gerçekleştirdim. Sonuçlarını uzunca aktarırlar. Özcesi yeni çerçeve yasası üzerinde durduk. Umarım hızla gerekeni yapılır. Eğer durum pozitif geliştirilirse anlamlı bir müzakere süreci başlar. Ana bir Demokratik Müzakere Heyetiyle yetkin bir İzleme Kurulu öncelikle oluşturulmak durumundadır. Katkılarınızı sunarsınız. Bu arada Savunma Merkezlerinde anlamsız çatışmalara girmemek önemlidir. Fakat yoğun savaş hazırlıkları ve ekolojik tahribatlara karşı, ateşkes sürecinin ruhuna uygun olmayan girişimlere ilişkin sonuna kadar tedbiri elden bırakmazsınız. Suriye, Irak ve İran'dan kaynaklı yeni gelişmelere ilişkin daha önce çizmeye çalıştığım çerçevenin içini doldurmaya çalışırsınız. Bence Tel Afer-Sincar-Musul üçgeninde yeni olası müzakere sürecinin de bir ön hazırlığı olarak Barzani-Maliki otoritesinden uzak veya dışında IŞİD'vari

gelişmelere karşı bağımsız bir savunma merkezi ve yetkin yeterli gerillayı (Suriye üzerinden de yararlanarak) geliştirip somutlaştırabilirsiniz. Olası İran hamlesine karşı her türlü tedbiri alabilirsiniz. İran idamla ve eski tarzla üzerimize gelirse ağır bir bedel ödeyeceğini bilmek durumundadır. Suriye'de oluşturulacak yaratıcı Demokratik Konsey hamlesi hem rejim hem de muhalifleri üzerinde ilkeli bir çözüme katkı sunabilir. İmkanları değerlendirmekte yaratıcı yaklaşımdan çekinmeyin. Savaşan halk gerçeğinden asla vazgeçmeyin. IŞİD bu terörüyle faşist teslimiyeti (arkasındaki güçlere dayanarak) dayatıyor. Boşa çıkartıp demokratik devrimin önü açılabilir. Bu gücünüz var. Yaratıcı kullanıp sonuca gitmek için gerekli her şeyi tarz ve tempo tutturulur, olası müzakere güçlerinize hayli olumlu yansıyacaktır. Hesaba katabilirler.

Açıkçası bundan sonraki toplantıda müzakerenin dokuz ana başlık altında takvime bağlanmasını beklemekteyim. Hükümetin dayattığı tüm talepler ancak müzakere masasında karşılıklı karara bağlanır. Her tür geri çekilme ve dönüşler bu sürece bağlanarak gelişecektir.

Sonuç olarak, bu mektubuma yaratıcı yaklaşmalısınız. Mevcut zihniyet ve kurumlaşmalar üzerimde anlamsız bir yük teşkil etmektedir. İdeolojik-politik çizgi yoğunlaşması ciddi bir yozlaşmayı, çizgiden uzaklaşmayı yaşamaktadır. Aşmak zorundayız. Tartışılan, eleştirilen bağlılığınız, çabanız, inanç ve kararlılığınız değildir, yaratıcı sanatçı yaklaşımdır. Bütünlük halindeki (güvenlik, siyaset, sosyo-ekonomik, kültürel, diplomatik) yeni inşa sürecidir. Aşabileceğinize dair umudumu korumaktayım. Hatta kendi tarzınızı hayata geçirmenizi de eskisi kadar kendime mesele yapmıyorum. Buna yoldaşça hakkınız da vardır. Dilediğiniz gibi yaşayabilir ve mücadele edebilirsiniz; ama sanki Önderliğim uygulanıyormuş gibi de olmayacaksınız. Mevcut durum ne beni ne de kendinizi (muazzam bir güç ve deneyimsiniz) tam uygulanabilir kılıyor. Bu anlamsız çelişkiyi ayakta tutmanın ne zamanı ne de gereği ve anlamı vardır.

Tüm birimlerimize, tek tek yoldaşlara, gerillaya ve dostlara selamlarımı sunar, başarı dileklerimi iletirim.

Sevgiyle.

İmralı Cezaevi
26 Haziran 2014
Abdullah Öcalan

TARİHTE VE KÜRDİSTAN'DA SOYKIRIM POLİTİKALARI ÜZERİNE

"Soykırım; ırk, canlı türü, siyasal görüş, din, sosyal durum ya da başka herhangi bir ayırıcı özellikleri ile diğerlerinden ayırt edilebilen bir topluluk veya toplulukların bireylerinin, yok edicilerin çıkarları doğrultusunda önemli sayıda ve düzenli biçimde yok edilmeleridir."

1948'de Birleşmiş Milletler Soykırım Suçunun Engellenmesi ve Cezalandırılması Sözleşmesi'nde (SSECS) Soykırımın hukuksal bir tanımı bulunmaktadır. Sözleşmenin 2. maddesi soykırımı: *"Ulusal, etnik, ırksal ve dinsel bir grubun bütününün ya da bir bölümünün yok edilmesi niyetiyle girişilen şu hareketlerden herhangi biridir: grubun üyelerinin öldürülmesi; grubun üyelerine ciddi bedensel ya da zihinsel hasar verilmesi; grubun yaşam koşullarının bunun grubun bütününe ya da bir kısmına getireceği fiziksel yıkım hesaplanarak kasti olarak bozulması; grup içinde doğumları engelleyecek yöntemlerin uygulanması [ve] çocukların zorla bir gruptan alınıp bir diğerine verilmesi."*

Soykırım ya da Jenosit *(İng. Genocide)* kavramı 1944'de Polonya Yahudi'si bir hukukçu olan Raphael Lemkin tarafından Yunanca *"ırk", "soy"* anlamına gelen génos ile Fransızca'ya Latince *"katletmek"* anlamına gelen *"cidium"* kökünden geçmiş *"cide"* sözcüklerinin birleştirilmesiyle oluşturulmuştur.

Lemkin'e göre Soykırım: *"Genel anlamda konuşursak, soykırım milletin tüm üyelerinin kitlesel kırımlarla yok edildiği durumlar hariç, bir milletin anında yok edilmesi anlamına gelmek zorunda değil. Ulusal bir grubun yok olması niyetiyle grubun elzem yaşam kaynaklarının yok edilmesi amacını taşıyan çeşitli hareketlerden oluşan örgütlü bir planı ifade eder. Bu tür bir planın hedefi ulusal gruplara ait siyasi ve toplumsal kurumların, kültürün, dilin, milli hislerin, dinin ve iktisadi varlığın tahrip edilmesi ve bu gruplara dahil kişilerin bireysel güvenlik, özgürlük, sağlık, onur ve hatta yaşamlarının yok edilmesidir."*

Soykırımın tarihte her zaman sömürgecilikle at başı gittiği bilinmektedir. Bunun için sömürgecilik kavramına bakmakta fayda vardır. Sözlükler *"Sömürgecilik, müstemlekecilik veya kolonyalizm genellikle bir devletin başka ulusları, devletleri, toplulukları, siyasal ve ekonomik egemenliği altına alarak yayılması veya yayılma istemidir"* diye tanımlamaktadır.

"Sömürgeciler genellikle sömürdükleri bölgelerin kaynaklarına el, iş gücüne, pazarlarına el koyar ve aynı zamanda sömürgeleri altındaki halkın sosyo-kültürel, dini

değerlerine baskı uygularlar. Sömürgeciler kendilerinin sömürdükleri insanlardan daha üstün olduklarına inanırlar. Sömürdükleri insanları gelişmemiş toplumlardan seçerler."

Bu bugün olduğu gibi dün de böyle yürütülmüştür. Tarihin ilk büyük sömürgecisi ya da kolonyalisti olarak Akadlı Sargon bilinmektedir.

Başkan Apo: *"İlk emperyalizm ve kolonicilik uygulamalarını sistemleştiren de Sümer uygarlığıdır. Akad Hanedanlığını kurup tüm Sümer şehir devletlerini fethedip birleştiren Sargon, ilk imparator olma unvanına sahiptir. Sargon sömürgeci devlet aşamasını başlatır. Ondan önceki Sümer şehir devletleri, kendilerini savunma ve ticaret amaçlı bazı karakollar dışında, fetih ve kolonileştirmeye yönelmezler. Sargon ise, karakollar yerine geniş koloniler ve şehirler içinde bir başşehir kurup, sistemi ileri ve yayılmacı bir aşamaya şiddet temelinde ulaştırmanın yaratıcısıdır. Ondan sonra tüm emperyalist ve kolonyalistlerin yaptıkları, bunu yetkinleştirip uygulamaktan ibarettir. Planlı şiddetle insan öldürmek, ellerindeki her şeyi almak, onları köleleştirmek, yararlarına buldukları yerleri kolonileştirmek ve kendilerine bağlı yönetim gücü halinde tutmak, tarihsel gelişmenin en önemli aşamalarındandır. Bir nevi dönemin evrensel imparatorluğunu mükemmel bir biçimde kurmuş sayılmalıdırlar. Bu anlamda Sümerler sadece sınıflı devlet toplumu olmanın da ötesinde, çok etnik yapılı emperyalist bir uygarlıktır"* belirlemesini yapmaktadır.

Sargonla birlikte sistematik olarak başlayan kolonyalizm ya da sömürgecilik esas itibariyle halkların soykırıma uğratılmaya başlamasının da tarihi olmuştur. Sargon sonrası Hammurabi'nin yaptıkları da benzer içerikte olmuştur. Sargon kadar etkili ve belki de ondan daha da vahşi soykırım politikalarını ise Asurların gerileme sürecinde halklara karşı uyguladıklarını söylemek yanlış olmayacaktır. Başkan Apo: *"Sümer emperyalizmi,* özellikle Asur döneminde halkları öyle alt üst etmiş ve yerlerinden atmıştır ki, Ortadoğu ve tüm dünyada etkisi halen yaşanmaktadır. Bir yandan yere çakma, kazığa çakılma, diğer yandan dağıtma bir terör ve soykırım yöntemi haline getirilip, *insanlığın belleğinde silinmez izler bırakmıştır. Sınıflı toplumda sömürü ve hakimiyetin insan türü üstünde bu ilk planlı ve sistemli yürütülmesi, günümüze kadar yetkinleşerek sürüp gelmiştir. Eğer çağımızda da planlı ve sistemli insan kırımı teknik gelişmeyle orantılı olarak daha da büyüyerek yürütülüyorsa, bu durum toplumun hafızasında bir gen olarak yerleşik bu ilk uygarlık pratiğine derinliğine bağlı olmasından ileri gelmektedir. Canlı türün insanın, genleri nasıl oluşup benzer örneklere yol açıyorsa, toplumsal hafızanın da oluşan genleri vardır ve daha sonraki toplumlara yerleşerek benzer etkilere yol açarlar. Toplumun hakim ve sömürücü kesimi sürekli şişip bir fazlalığa yol açarken, sömürülen ve yönetilen kesimler zayıflayarak hep bir eksikliği yaşarlar. İnsan türündeki zalimliğin ve sömürünün diyalektiği bir kurulmaya görsün, bu çarkın durdurulması henüz mümkün olamamaktadır"* diyerek Asur zulmünün ve de soykırım politikalarının bugüne etkilerini genişçe dile getirmektedir.

Asurlardan sonra da benzer politikalar sürecektir. Farslar, Yunanlılar, Romalılar derken, Sasaniler, Araplar, Moğollar ve de Modern Çağda emperyalistlerin uyguladıkları soykırımlar…

Modern Çağda Batı dünyası 1500'lerden başlayarak 19.yy.a geldiğimizde ise daha geniş bir sömürgecilik politikasıyla halkların toplu kırımlarına kadar bu işgal ve sömürgeci politikalarını vardırmışlardır. Örneğin Afrika'yı 1870-1890 arasında neredeyse 20 yıl içerisinde topyekûn sömürge haline getirdiklerini biliyoruz. *"Afrika'ya Hücum"* sloganı bu gerçekliğe işaret eder. Benzer bir şekilde tüm halkları hızla geliştirdikleri hastalıklı *'Ulus Devlet'* modelinin hizmetine koşturmak için tüm dünyayı boydan boya sömürge altına almışlardır.

Unutmayalım ki sömürgeciliğin sorunsuz yürüyebilmesi için öncelikli olarak sömürge altına aldıkları toplumları ürküt-

meleri, kendilerine güvensiz kılmaları gerekmektedir. Aksi takdirde sömürgecilik başarılı olamaz. Başarılı yürüyemez. Bunun yolu kesinlikle: *“Yaşamaya hakkı olmayan alt-sınıf ve* ırklar» oluşturmaktan geçer. Başka bir şekilde milyonlarca insanın katledilmesi, milyonlarcasının köle haline getirilmesinin izahatı zor olacaktır. Elbette; baskın olan toplum yani egemen olan topluluk eritmek ve yok etmek istediklerine birçok şeyi yakıştırmadan da yapamaz: *“Paganlar, ilkeller, yontulmamış barbarlar, kafirler, yozlaşmışlar, dinsel sapkınlar, aşağı ırk”* derken biz Kürtler için: *“Ermeniler, şakiler, teröristler, caniler, dinsizler, çeteler, sünnetsizler, imansızlar, Zerdüştiler”* gibi ne kadar çok sıfatı sömürgecilerin yakıştırdığını bizler biliyoruz.

Yukarıda değindiğimiz ulus devlet politikaları sonucu suni bir şekilde oluşturulan milliyetçilikle halkların sistematik olarak soykırıma tabi tutulmaları süreci başlatılmıştır. Soykırım politikalarına tarihten beri hep rastlanılmıştır. Lakin ulus devletle oluşturulan milliyetçilik politikalarıyla at başı geliştirilen pozitivist sosyolojiyle birlikte, halkları sadece fiziki olarak soykırımdan geçirmek değil, aynı zamanda halkları kendilerine benzeterek eritme süreçleri de hızlandırılmıştır. Pozitivist sosyoloji aynı zamanda başka halkların toplumsal yapılarını bozarak, başkalaştırmanın da mümkün olduğuna kanat getirdikten sonra, esas alınan ağırlıklı yön halkları başkalaştırmak yani asimile etmek olmuştur. Asimilasyon; *“Assimilatio”* kelimesinden gelmektedir ve anlamı *“Benzer hale getirmek”* tir.

Bu çerçevede Kürdistan’daki soykırım ve asimilasyon politikalarına baktığımızda gerçekten de çok çarpıcı tespitlere varmak mümkündür.

Öncelikli olarak tüm sömürgeci güçler ilk günden başlayarak Kürtlerin dilleriyle uğraşmışlardır. Kürtlerin dillerini bozamadıklarında ise aşiret yapılarına yönelmişlerdir. Aşiret yapılarını dağıtamadıklarında ise sürgün, göçertme ve çoğu zaman da soykırıma başvurmuşlardır. Soykırıma başvurduklarında ise fiziki olan soykırımın yanında her zaman kültürel soykırımı eksik etmemişlerdir.

“Varlığın evi dilidir” der filozoflar. Varlığın evini yıkmak için cümle yıkıcılar önce bir halkın dilini yıkmaya çalışırlar. Dilini yok etmeye çalışırlar. Bir halkın dili yıkılır ve yok edilebilir ise o halkın eritilme yani asimilasyon altına alınarak süreçle kültürel olarak başkalaşıma uğratılabilmesi mümkün hale gelir. Aksi takdirde bir halkı kendi bünyesine alarak eritmeye çalışmak, beyhude bir çabadır.

Öyle görülüyor ki yaklaşık yüz yıl önce zamanın Osmanlı Devleti’ni ele geçiren İttihatçılar, bu gerçekliğin iyi farkına varmışlardır. Öyle ki çok erken bir zamanda Kürtleri yok saymanın türlü türlü yollarını araştırmaya kalkışmışlardır. Yok, sayabilmek için önce bilimsel olarak bunu kanıtlamaya kalkışmışlar, bunun için gerçekten de bolca *“bilimsel”* çalışma yürütmüşlerdir.

“Bilimsel” çalışmalar doğalında Batıda öğrenilir. Öncelikli olarak Batı sosyolojisini incelemeye kalkışmışlardır. Batı sosyolojisi ağırlıklı olarak pozitivist olduğu için, bilim yoluyla her şeyi yapılabileceğine inanmaktadır. Ne de olsa Batılılar; fiziğin, kimyanın, biyolojinin kanunlarını *“çözmüş”* ve bu kanunları topluma uyar-

“Varlığın evi dilidir” der filozoflar. Varlığın evini yıkmak için cümle yıkıcılar önce bir halkın dilini yıkmaya çalışırlar. Dilini yok etmeye çalışırlar. Bir halkın dili yıkılır ve yok edilebilir ise o halkın eritilme yani asimilasyon altına alınarak süreçle kültürel olarak başkalaşıma uğratılabilmesi mümkün hale gelir

layarak toplumları da kontrol altına alabileceklerine inanmışlardır. Bu bilime en çok da kısa bir süre içerisinde İttihatçılar, özelde de Kürtleri eritmeye yemin etmiş olanlar –*örneğin Ziya Gökalp gibileri*-inanmışlardır.

Evet, halkları eritmenin yani kültürel olarak *"yok etmeye"* götürüşün yolu: Bir, pozitivizmin kurallarını harfiyen uygulamaktan geçer. Bir de, başkalarının yaptıklarını inceleyerek, ders çıkartmaktan geçer. Yani *"Başkaları halkları nasıl eritmiştir"* onu öğrenmekten geçer.

İttihatçılar her iki yöntemi de derinden uygulamaya koyulmuşlardır. Hem *"bilimsel"* olan yöntemi kullanarak bu topraklarda yaşayan halkları Türklerin içerisinde eritmeye çalışmışlardır, hem de başka sömürgeci ve emperyalistlerin yaptıklarını inceleyerek, nasıl yaptıklarından dersler çıkararak, uygulamaya koyulmuşlardır.

Örneğin Ziya Gökalp ismindeki kişilik Durkheim ve August Comte sosyolojisinden edindiği bilgiler ışığında Kürtleri eritmenin en iyi yolunun Kürdistan'da aşiret yapılarını dağıtmaktan geçtiğine inanmıştır. Öyle ki Kürtlerin koçer tarzı yaşayışlarının her zaman Türk varlığı için tehlike teşkil edeceğini, Kürtler koçer olarak kaldıkça kesinlikle Türk varlığı içerisinde eritilemeyeceklerini savunmuştur. Kürtlere karşı uygulanan fiziki ve Kültürel soykırımın, resmi belgesi olan ve 24 Eylül 1925 yılında geliştirilen Şark Islahat Planı'nın 10. Maddesi aşiret yapılarının dağıtılmasına dönük alınan karardır.

İkinci önemli bir çalışma ise belirttiğimiz gibi başka sömürgeci ve emperyalist güçlerin uyguladıkları yol ve yöntemleri etüt ederek, hem Türkiye'de hem de Kürdistan›da Türkiye Halklarını ve Kürt Halkı'nı eritmenin yol yöntemlerini geliştirme olmuştur.

Encümen-i İlmiyye Heyeti adında kurdukları, sözde *"Bilimsel Çalışmalar"* yürütecek olan kurum aracılığıyla, bu çalışmaları yürütmüşlerdir. Dikkat edecek olursak, bugün de Türkiye'de böyle sözde bilimsel çalışmalar yürüten, ön ya da arka eki *"bilimsel"* olan birçok kurum ve kuruluş vardır. Encümen-i İlmiyye Heyeti isimli kurum, o zamanın Osmanlı'sında tüm toplumsal yapıları bir bir inceleme altına alıyor, nerede kaç kişi yaşıyor, nerede hangi halk yaşıyor ve hangi dili konuşuyor, nerede hangi din ve mezhepler bulunuyor, hepsini bir bir nüfus oranlarına göre araştırıp, haritalarını çıkarmıştır.

Amerikalıların, İngilizlerin, Rusların, İspanyolların, Portekizlerin, Japonların, Fransızların, Almanların derken Hollandalıların uyguladıkları yol ve yöntemleri incelemiş ve şu sonuçlara ulaşmışlardır:

"1-Kolon gurubu yerleştirmek

2-Yerli halkı asimile etmek

3-Yerli halkı iskân etmek

4-Bir bölgeden diğer bir bölgeye nüfus nakletmek

5-Aynı soydan olan nüfusu dış ülkelerden celp etmek

6-Göçmen işçileri asimile etmek"

Dikkat edersek bir halkı eritmek için ne kadar çok oyuna başvuruyorlar. Tamamen bir toplumsal mühendislik projesiyle hem Türkiye hem de Kürdistan'da bir kültürel soykırım planını hayata geçiriyorlar.

Konumuzla bağlantılı olduğu için ekleyelim: Bu planın uygulanması için belli bir inceleme ve araştırma sonrası 1,5 milyon Ermeni katledilmiştir. Bunlar yetmemiş olmalıdır ki 1916 yılında çeşitli nedenlerden dolayı kışın ortasında göçertilen 700 bin Kürt bile bile soğuklara terk edilerek katledilmiştir. Biz Yahudilere, Keldanilere, Asurilere ve Araplara ilişkin yapılan katliam girişimlerini hiç dile bile getirmeyelim.

Tuhaf gelebilir ama yazmakta yarar vardır. Tek parti haline gelmenin fikir babası Alman general olan Colman Von Der Goltz'tur. Colman Von Der Goltz 15 yıl boyunca Osmanlılara hizmet etmiştir. Araplara ve bölgede etkili politika yürütmesi için Abdülhamid'e önerilerde bulunmuştur. Almanya'ya döndükten sonra İttihatçıları etkileyecek olan makalesini *"Deutsch Rundschau"* dergisinde, Ekim 1897 yılında yayınlamıştır. Yazı Türkçe olarak 1905 yılında: *"Devlet-i Aliyenin Zaaf Ve Kuvveti"* olarak yayınlanır. Anadolu'da; ırkçı ve faşist ve bir halkı, asker millet olarak

şekillendirmeye çalışan İttihatçıların tüm görüşlerinin bu yazıdan esinlendiğini söylemek yanlış olmaz.

Goltz şöyle der: "*Türkiye'de… geniş ve hantal bir devlet yerine daha küçük fakat daha kuvvetli bir medeni devlet zuhura gelmelidir. Doğuda (Osmanlı) gerçekleşen ya da gerçekleşmesi gereken işte böyle bir süreçtir…*

Yüz binlerce muhacir acemice tedbirler yüzünden mahvolmuş durumdadır. Yerleştirilenler, o yörenin yerli halkı ile kaynaşmayıp, örneğin Çerkezler gibi, devlet içinde bir nevi devlet teşkil ediyorlar ve hatta askerlikten çekiniyorlar. …Bu konuda alınması gereken esas tedbirlere ihtiyaç vardır… Müslüman Giritlilerin büyük kısmının daha milyonlarca ahaliyi alabilecek olan Türkiye toprağına göç etmeleri de hesaplanmalıdır…

Daralan memlekette yani Anadolu ve Rumeli'nde daha birçok kıymetli fütuhatlar yapılabilir. Yukarı Arnavutluk, … Zeytun Ermeni Bölgesi… Havran Dürzi Dağları, … Kürdistan'ın bilhassa Dersim taraflarında Hakkari'de, Musul, Bağdat ve Basra muhtelif cihetlerinde…

Balkan yarımadasında hudut tashihinden ne çıkar? Devletin zayıf bir Bizans devletinden kuvvetli bir Türk ve Arap devleti haline dönüşmesi, duruma göre çok daha müsaittir...

Milli yapıyı iç meselelere yöneltmek, terk edilmek istenmeyen Avrupa devlet muazzaması rolünü akıldan çıkarmak, Anadolu vilayetlerinin maddi ve manevi gelişmesine zihin yorarak, …ilmi çalışmalara merkez haline getirmek, Arabistan eyaletini mahalli kuvvetler vasıtasıyla yönetip müdafaa eylemek, …göçebe halinde yaşayanları yerleştirip…

Başkenti… Türk ve Arap hududuna mesela Konya veyahut Kayseri'ye veya daha ileriye güneye nakletmelidir…

Osmanlı devletinin zaafı, memleketin çok küçük olmasından değil, bilakis muhafazası için bu anda mevcut olan kuvvet nispetle bugün bile çok geniş bulunmasından dolayıdır…"

Goltz'in, *"Das Volk in Waffen" (Tam Türkçesi Silahlar* İçinde Olan *Halk)* adlı yapıtını Millet-i Müselleha yani Asker Millet olarak yayınlanmış ve belirttiğimiz gibi tek tip bir devletin nasıl yaratılacağının da işaretlerini vermiştir.

Bunun böyle olduğunu İttihatçıların çıkarttıkları dergilerinin isimlerinden de görmek mümkündür. Silah, Süngü, Top, Tüfenk, Hançer vs. dergi isimleriyken, gençleri askerleştirmek için 1914 yılında açtıkları "Osmanlı Güç Cemiyeti" 1916 yılında "Osmanlı Genç Ve Dinç Cemiyeti" ve 1914 yılında Kazım Karabekir tarafından Osmanlı Güç Cemiyeti tüzüğüne dayanarak *"Çocuk ordusu"* bile kurarlar.

Goltz'u izleyen bu faşist zihniyetli İttihatçıların önde gelenlerinden olan Ahmed Rıza: *"Vazife, Mesuliyet'ler: Asker"* adlı eserinde: *"Bizde daha yerleşmemiş* aşiretler, daire-i sulh ve uhuvvete girememiş cemaatler, Osmanlılaşamamış Hristiyanlar, tahdid ve tahkim edilmemiş hudut*lar var. Osmanlıların hukukuna her günü taarruz ediliyor. Devletimizin istiklali bin tehlike içinde bulunuyor. Binaenaleyh, emniyet ve asayişi temine kâfi olacak derecede muntazam ordulara, seyyar ve kavi bir donanmaya ihtiyacımız her devletten ziyadedir"* diye yazmaktadır.

"Osmanlı tebaası sayılan Hristiyanlar içinde düşman ordularına yol gösteren, zahire tedarik eden ve köprülerimizi yıkmak, depolarımızı yakmak gibi muavenetlerde görülmüştü. Bu gizli düşmanlara karşı dahil-i memlekette bir çare düşünülmüş müdür?" diyerek gelecekte yaşanacak kıyımlara işaret etmektedir. Unutmayalım ki bu yazı 1907 yılında yazılmıştır.

Dikkat edersek İttihatçılar öyle sanıldığı gibi yapılanları bilinçsizce yapmamışlardır. Çok bilinçli bir şekilde adım adım geliştirmişlerdir. Kürtlere dönük çok özel muameleler içine girdiklerini söylemek yanlış olmaz. Öyle ki Kürtleri yukarıda ifade ettiğimiz gibi kış ortasında Batıya sürerek yollarda kırmışlardır, aşiret yapılarını dağıtmaya çalışmışlardır, bu yetmezmiş gibi bir de dillerinin *"bir dil olmadığını"* ispatlamaya kalkışmışlardır.

Bunun için Rusça Kürtçe bir sözlüğü kendilerince mercek altına alarak bu gayelerini ispatlamaya kalkışırlar. Toplam 8307 kelimesi bulunan bu Rusça-Kürtçe sözlükte: 3080 tanesinin Türkmence olduğunu, 200 tanesinin Arapça olduğunu, 1030 tanesinin Farsça olduğunu derken tüm veriler sıralandıktan sonra sadece 300 kelimenin Kürtçe olduğunu, bu 300 kelimenin ise 107 tanesinin dağlarla ilgili olduğu için özünde bu kadar kelime hazinesi az olan, cümle yapısı olmayan bir dilin, dil olamayacağını ispatlamaya kalkışırlar.

Yine 1916 yılında yukarıda ismini verdiğimiz kurumun bir üyesi olan Habil Kabil kodlu, Pelisterli Naci İsmail adındaki kişi rağmen Kürtleri kültürel olarak eritme politikalarından vazgeçilmemiştir. Şark Islahat Planı esasta Kürt halkını inkâr ve imha etmenin planıdır. Kürtleri eritmenin planıdır. Kültürel olarak bu coğrafyadan silmenin ve de dejenere etmenin, yani yozlaştırmanın planıdır.

Şark Islahat Planı bunun için en çok Kürtlerin dillerinin tasfiyesi üzerinde durmuştur. Dil yasakları üzerinde yoğunlaşmıştır. Kürtlerin kültürel değerlerinin yasaklanması üzerinde durmuştur. Ülkemizi terk etmemiz üzerinde yoğunlaşmıştır. Kendi isimlendirmelerimizi kaldırarak kendilerince yeni oluşturan bir bellek üzerinde yoğunlaşmışlardır. Özcesi Şark Islahat Planı asimilasyon yani

Kürtleri daha derin, bu kez daha sistematik ve bilinçli bir şekilde soykırıma tabii tutmanın planı, 24 Eylül 1925 yılında karar altına alınan Şark Islahat Planı'dır. Şark Islahat Planı Şeyh Sait İsyanı ardından sistematik olarak Kürdistan'a ve Kürt halkına karşı geliştirilen bir soykırım planıydı

Kürtlere ilişkin -daha doğrusu Kürtlerin ne kadar Kürt olmadıklarını, böyle bir halkın ve dilin olmadığını ispatlamak içintam 12 farklı çalışmayı bilimsellik kıymetinin güçlendirilmesi için, Alman ve İngiliz isimleri kullanarak yayınlar. Tüm bu yapılan araştırmaların güya vardığı sonuçlar. *"Bütün Kürt Aşiretleri arasında ne dilde, ne geleneklerde, ne yaşama biçiminde ve ne de ahlaksal yapıda bir birliktelik vardır. Ve hatta fiziki yapılarında bile büyük farklılıklar vardır."*

Kürtleri daha derin, bu kez daha sistematik ve bilinçli bir şekilde soykırıma tabii tutmanın planı, 24 Eylül 1925 yılında karar altına alınan Şark Islahat Planı'dır. Şark Islahat Planı Şeyh Sait İsyanı ardından sistematik olarak Kürdistan'a ve Kürt halkına karşı geliştirilen bir soykırım planıydı. Ve bu planın birçok maddesi halen yürürlükte olduğu gibi, birçok kararı da ısrarla uygulanmak istenmektedir. Neredeyse üstünden 89 yıl geçmesine eritme ve soykırım yani yok etme üzerine kurulu bir plandır, planlamadır.

Asimilasyonu Başkan Apo: *"Asimilasyon kavramı uygarlık toplumlarında iktidar ve sermaye tekellerinin kölelik statüsü altına aldıkları toplumsal grupların üzerine uyguladıkları ve kendi eki, uzantısı durumuna indirgemek için tek taraflı ilişki ve eylemini ifade eder.*

Asimilasyonda esas olan iktidar ve sömürü mekanizmasına en az maliyetle köle oluşturmaktır. Asimile edilen grubun öz kimliği ve direnci dağıtılıp kırılarak hâkim elit içinde hizmetlerine en uygun kölelerin derlendiği konuma düşülür. Burada asimile edilen köleye düşen temel işlev efendisine mutlak benzeşme, eki, uzantısı olma uğruna her tür çabayı göstererek kendini kanıtlamak ve böylelikle sistemde kendine yer yapmaktır… Asimilasyonu yaşayan toplum en uysal, en çalışkan ve uşaklıkta yarışan vicdansız, ahlaksız ve zihniyetsiz insan taslaklarından oluşur… Hâkim elit,

asimilasyon toplumuna bu kimliksizliği dayatmak için iki temel silah kullanır; birincisi çıplak fiziki zor'dur. En ufak isyan ve başkaldırıda imha kılıcı başında sallanmaktadır. İkincisi açlıkla, işsizlikle karşı karşıya bırakmaktır" demektedir.

Başkan Apo soykırımı ise: *"Asimilasyon yöntemleriyle üstesinden gelinemeyen halkın, azınlıkların, her türlü farklı din, mezhep, etnik grupların fiziki ve kültürel olarak tamamen tasfiyesini amaçlar.*

Fiziki soykırım yöntemi genellikle hâkim elit kültürüne, ulus-devlet kültürüne göre üstün konumda olan kültürel gruplara uygulanır. Bunun tipik örneği Yahudi kültürüne ve halkına uygulanan jenositlerdir. Tarih boyunca Yahudiler hem maddi hem manevi kültür alanında en güçlü kesimleri oluşturduğundan karşıt kültürlerin fiziki darbe ve imhalarına maruz kalıp sık sık pogrom denilen soykırımlara da uğratılmışlardır.

İkinci soykırım yöntemi olan kültürel soykırım denemeleri ise daha çok hakim elit ve ulus-devlet kültürüne göre zayıf ve gelişmemiş durumda bulunan halk, etnik ve inanç gruplarının üzerinde uygulanır. Temel mekanizma olarak hakim elit ve ulus-devletin dil ve kültürü içinde tümüyle tasfiye olmaya amaçlayan başta eğitim olmak üzere her türlü toplumsal kurumların cenderesi içine alınıp varlıkları sona erdirilmeye çalışılır. Fiziki imhaya göre daha sancılı ve uzun sürece yayılmış bir soykırım türüdür. Yarattığı sonuçlar fiziki soykırımdan daha felaketlidir. Bir halk veya herhangi bir topluluk için yaşamda karşılaşabileceği en büyük felaket niteliğindedir. *Varlığını, kimliğini toplum doğasının tüm maddi ve manevi kültürel unsurlarını terk etmeye zorlanmak, uzun sürece yayılmış kitlesel çarmıha gerilmekle özdeştir"* diye tanımlamaktadır.

Bu durumu daha iyi anlamak, algılayabilmek, hissetmek ve duyumsayabilmek için yine Şark Islahat Planına bakmak önemli olacaktır. Şark Islahat Planı 27 maddeden oluşmaktadır. Topluca verecek olursak:

- *"Kürdistan'da idare-i örfiye dedikleri sıkıyönetim ilan edilecektir.*
- *Kürdistan, 5 umumi müfettişlik mıntıkasına göre düzenlenecektir.*
- *Sivil ve askeri mahkemelerde sivil hâkim bulunmayacaktır.*
- *Ermenilerin ve Kürtlerin yerlerine Balkanlardan getirilecek olan Arnavutlar, Bulgarlar ve Kafkasya ile Azerbaycan'dan getirilecek olan Türk kökenliler yerleştirileceklerdir. Öyle ki getirilenlerin tüm masraflarını devlet karşılayacak, bura yerlileri mal ve mülklerini satamayacaklardır.*
- *Kürtlerin, Ermenilerin mal varlıkları ve* nüfus sayımı *yapılacaktır. İsyan sürecinde ortaya çıkan tüm zararlar isyana kalkanlardan tahsis edilecektir.*
- *Direnmiş olanlar göçertileceklerdir. Devletin belirlediği yerlere bu göçertmeler yapılacaktır. Devlet yanlısı tutum takınanlar, yani işbirlikçiler ve kendi halkına karşı kullanılmış olanların bir müddet göç etmeleri ertelenecektir.*
- *Aşiretlerin lağvedilmesi için bir sürü memura ihtiyaç vardır. Sayımı gerekecek, tespiti gerekecektir. Ancak bunu yaparken: memurlar kesinlikle Kürt olmayacaklardır.*
- *Oraya gönderilen memurlar maaşlarına yüzde 75 zam alacaklardır. Ve burada üç yıl kalanlar başka yerler için yani Türkiye'ye istedikleri yere terfi edebileceklerdir. Ordu ailelerine mensup kişilere 1,5. kat fazla erzak artışı sağlanacaktır.*
- *Sınır illerinde Hakkari, Van gibi yerlerde askeriyenin sayısı artırılacaktır. Ek taburlar ve alaylar oluşturulacaktır.*
- *Silahlar yasak olacak vesikasız silah bulunduranlar Sıkıyönetim Harp Divanına götürüleceklerdir.*
- *Türklükleri giderek zayıflayan ve Kürtlüğe mağlup olanlar Kürtçe konuşmaları durumunda para cezasına çarptırılacaklardır. Aslen Türk olup da ancak Kürtlüğe doğru kayan ya da Arapça konuşan yerlerde Türk ocakları, okulları, özelde de kız mekteplerinin açılması özendirilmelidir. Bu durum özelde Dersim'de hızla uygulanarak Türk olup da Kürtlüğe kayanların önü alınmalıdır.*
- *Dersim'den* çıkmak isteyenler *devletin göstereceği yere gönderileceklerdir.*

Fırat'ın Batısında dağınık yerleşmiş olan Kürtlerin Kürtçe konuşmalarının önüne geçilmeli, kız mekteplerine ağırlık verilerek Türkçe konuşmaları garanti altına alınmalıdır.

- *Hükümet binaları ile Jandarma karakolları ve askeriye ve hudut karakolları süratle inşa edilecektir. Rejimin öncelik vereceği stratejik yerlere ulaşılacak şekilde yollar inşa edilecektir.*
- *Yukarıda ismi geçen illere hızla demiryollarını*n *ulaştırılması için çalışılmalıdır. Hızla karakollar, telefonlar, telsiz istasyonları kurulacaktır.*
- *Kaçakçılık, istihbarat, casusluk ve emniyet noktaları gibi hususlarda sınır komiserleri genel sıkıyönetim idaresinden (Umumi Müfettişten) izin alacaklardır.*
- *Kaçakçılığı engellemek için sınırlarda birkaç tane zırhlı araç alınacaktır. Bu alanlarda görev yapacakların maaşlarına zam yapılacaktır.*
- *Bu mıntıkaya yabancı kişi ve kurumları*n girişine hükümetin izni olmadan izin verilmeyecektir.
- *Nüfus sayımı yapılan yerlerde hızla askeri şubeler inşa edilecektir. Ve buranın insanları askerliklerini bu bölgenin dışında yapacaklardır.*
- *İllere ilişkin düzenlemeler gibi hususlar genel sıkıyönetim sürdükçe ertelenebilir."*

Bu plan dâhilinde Kürdistan adım adım işgal edilmiş, katliamlardan geçirilmiş, Türklerin kültürel yayılma alanı haline getirilmesi için Kürt Dili, kültürü, gelenekleri yasaklanmış, hakarete uğratılmış, küçük ve gözden düşürülmesi için her şey yapılmıştır. Benzer bir uygulama Ermeni ve burada yaşayan başka halklar içinde uygulanmıştır. Bu plan elbette bununla sınırlı değildir. Kürdistan o gün bugündür özel statülerle yürütülürken tümden bir özel savaş sistemi devrede tutulmuştur.

1927-1947 yılları arası Kürdistan Örfi İdare (Sıkıyönetim) biçimi Umumi Müfettişlikler, Olağan Üstü Hal Bölge Valilikleri, Sıkıyönetimler, Terörle Mücadele ve bugüne geldiğimizde ise Güvenlik Müsteşarlıklarıyla yürütülmektedir.

Şark Islahat Planı'nın hayata geçirilmesi her dönem yeni yeni kararlarla desteklenmiş, güçlendirilmiş ve güncellenmiştir. *"Kürdistan'da, Kürt memur tayin edilmemeli. Sıkıyönetim mahkemelerinde, asker ve sivil yerli hâkim bulunmayacak. Posta ve Telgraf, polis, Jandarma zabitleri ve asayiş umumiyetle alakalı memurlar yerli halktan olmayacak. Kürtçe konuşmak yasak olacak. Konuşanlar cezalandırılacak."* Gizli genelgelerde ise: *"Türk kızlarının Türkçe konuşamayan köylülerle evlendirilmesini teşvik etmeli"* yaklaşımı özel ele alınmıştır.

Meclis Başkanı Abdülhalik Renda'nın raporunda: "Kürdistan bölgesinde, *Türk nüfusu, Kürt nüfusunun dörtte birinden daha azdır. Elimizde kalan Türkiye arazisinde iki milletin aynı kudret ve selametle hâkim bulunması imkânını katiyet görmüyorum. Binaenaleyh bütün memlekette Türk nüfusunu ve nüfuzunu hâkim* kılmağı farz ve zaruri görüyorum" diyerek Kürtlerin niçin sürgün ve asimile edilmesi gerektiğini alenen savunmuşlardır.

Sansür ve sürgün talimatnameleri, 1927 yılında çıkarılan *"Bazı şahısların Şark Mıntıkasından Garp Vilayetlerine Nakline dair Kanunlar; Mecburi* İskân *ve Tunceli (Dersim) kanunları; "Kürtler Köylerinden, evlerinden alınıp batı illerine sürülmüştür. Kürtler sürülürken yol harcamaları verilmemiş ama yerlerine getirilen Türk göçmenlerin tüm harcamaları, bir senelik iaşe bedeli ve tohumluk, araç-gereç ve konut giderleri devlet bütçesinden karşılanmıştır.*

Benzer bir şekilde bu soykırım planlamasının sürdürülmesini bizler 14 Eylül 2000 yıllarında basına *"Doğu ve Güneydoğu Eylem Planı"* (DGEP) diye yansıyan planda gördük.

Baskın Oran bu plan için: *"Aralık 99'daki MGK toplantısında alınan karar uyarınca hazırlanmış bu planın bir 'durum saptaması' ve bir '*öneriler*' bölümünden oluştuğu ve sadece bu ikinci bölümünde tam 107 adet öneri bulunduğu yazılıyor. Yazılıyor diyorum, çünkü Sabah'ta Cengiz Çandar'ın isabetle belirttiği gibi, "bütün partilerin partiler üstü bir anlayışla yaklaştıkları" bu plan,*

böyle nasıl uygulanacaksa, "gizli bir eylem planı" diyor.

DGEP'in *"durum saptaması"* bölümü üç ana tespit yapıyor:

1) Sorun, sosyal nitelikli bir sorundur. Kaynakları şunlardır: a) Kamu yönetimindeki büyük eksiklikler ve kadro açıkları. Halk bölgede "güçlü, adil, sevecen" devlet istemektedir ve güçlü devletten kasıt, kamu yönetimindeki eksikliklerin giderilmesidir; b) Ciddi ekonomik sorunlar (istihdam, hayvancılık, yatırımlar); c) Büyük eğitim açığı; d) Büyük sağlık sorunu.

2) PKK'nın bütün çabalarına rağmen, bölgede *"kimlik duygusu uyandırmaya yönelik"* çabalar yaygın ve temel bir sorun yaratamamıştır. Bu açıdan halk 3 gruba ayrılabilir: a) PKK sempatizanları; b) Protestocular; c) PKK kimliği taşıyanlar. İlk iki grup, ekonomik ve sosyal sorunları çözülünce PKK etkisinden kurtulacaktır.

DGEP'in önerdiği çözümler *(yani tedaviler)* de, tabii ki, bu saptamalarla (yani teşhislerle) tamamen tutarlı:

1) Kamu yönetiminin güçlendirilmesi: "Birinci sınıf" vali ve kaymakam atanması, bütün memurlara askerler ve polisler gibi zorunlu şark hizmeti getirilmesi; 2) Ekonomide onarım: İşsizlere iş bulma kurumu, arazinin verimli kılınması, kooperatifçiliğin özendirilmesi; 3) Eğitimde onarım: Yatılı bölge okullarının güçlendirilmesi, kadınlara okuma-yazma öğretilmesi, TRT'nin eğitici ve öğretici yayınlarının artırılması; 4) Sağlıkta onarım: Personelin zorunlu rotasyonla bölgeye gönderilmesi."

DGEP 1999 yılında MGK tarafından alınan bir planlama ve karardır. Yani aradan tam 75 yıl geçtikten sonra devreye konulmak istenen plan yine Şark Islahat Planı yani soykırım planıdır. O da: Kürt Halkı'nın Kültürel soykırımdan geçirilmesidir. Benzer bir Soykırım Planlamasının 2007 yılında *"Milli Bütünleşme Projesi"* adı altında geliştirildiğini biliyoruz. 13 maddesi bulunan bu Soykırım Planı giriş kısmında neyi hedeflediği açıktır: "PKK'nın başarısı, Cumhuriyetin kuruluşundan bu yana sürdürülen *"Milli Bütünleşme Projesi"* çerçevesinde henüz ulusal bütünlüğe tam olarak eklemlenememiş yurttaşlarımız ile ulusal bütünleşmeyi sağlamış olan yurttaşlarımızın bir kısmını ulusal bütünlük sürecinden kopararak, Kürt "etnik gruplaşması" sürecine sokmuş olmasıdır. Bölge insanının kafasında kendisine Kürt oluşundan ötürü farklı davranıldığı tezi oluşmuş olması, etnikleşmeyi güçlendirmektedir. Esasen *"Milli Bütünleşme Projesi"* 1980'lerde GAP projesinin devreye girmesi ile dev adımlarla hızla sonuca doğru gidecek, Türkiye Cumhuriyetinin milli bütünlüğü sosyolojik olarak tamamlanacaktı. PKK'nın bu dönemde ortaya çıkması *"Milli Bütünleşme Projesi'ni"* sekteye uğratmış ve toplumu *"Milli Bütünleşme Projesi'ne karşı harekete geçirmiştir"* diyerek diğer kısımlarda bunun nasıl tersine çevrileceği genişçe tartışılmakta ve bir plan dâhilinde Kürtleri hangi yol ve yöntemlerle giderek bozulan bu durum temelinde yeniden Kültürel Soykırıma tabi tutacakları yazılmaktadır.

Sözü çok uzatmadan TC işgalci ve sömürgeci gücü Kürtleri inkâr ve imhadan vazgeçmemiştir. Kürtleri kültürel soykırımla yok edebileceğine inanmaktadır.

TC işgalci ve sömürgeci gücü Kürtleri inkâr ve imhadan vazgeçmemiştir. Kürtleri kültürel soykırımla yok edebileceğine inanmaktadır. Bunun için Kürt ulusal kültürünü yok etmek için akıl almaz özel ve psikolojik savaş yöntemleriyle bu soykırımı ısrarla sürdürmektedirler.

Bunun için Kürt ulusal kültürünü yok etmek için akıl almaz özel ve psikolojik savaş yöntemleriyle bu soykırımı ısrarla sürdürmektedirler. Köy yakmalar, milyonlarca insanı göçertmeler, faili meçhuller, dil yasakları, devletin özel eğitim politikaları hep bu kültürel soykırımı gerçekleştirebileceklerine olan inanç temelinde gerçekleşmektedir.

Bugün bile halen YİBO'lardaki ısrar ve Kürt kızlarına uygulanan taciz ve düşürmeler, zindanlarda Kürt çocuklarına yapılan taciz ve tecavüzler, *"Haydi Kızlar Okula"* ÇATOM'lar derken, Kürt çocuklarına karşı uygulanmak istenen Türkçe öğretme planlarının tümü Soykırım Politikalarının yürürlükte olduğunu göstermektedir.

Hiç şüphe yoktur ki devasa bir özgürlük mücadelesi vardır. Ulusal bilinç gelişmiştir. Ancak sömürgeciliğin yarattığı ruh ve kültür tümden kırılmadıkça, sömürgecilerin tüm sahalarına dönük olan özentili duruş, beklenti ve alışkanlıklar giderilmedikçe, kendi kültürel değerlerine çok güçlü bir şekilde sahiplenilmedikçe ve bu sahiplenme yaşamın tüm alanlarında pratikleşmedikçe bu kültürel soykırım planı devrede kalacaktır.

Boşuna Van depremi ardından Mersin'e göç etmek zorunda kalan analarımıza zoraki Türkçe öğretilmiyor.

Boşuna Kürt çocuklarına zoraki el konulmak istenmiyor,

Boşuna ıslah evleri Kürtlükten pişmanlık duygusu yaratmak için en iğrenç yöntemlerle yürütülmüyor ve yine kızlarımıza *"dağa çıkma yerine fahişelik yapsınlar"* denilmiyor,

Boşuna "Her Türk ikinci imam nikâhlı eşini Kürtlerden getirsin" denilmiyor,

Boşuna spor, sanat ve fuhuş için Kürt kızları ve çocukları özendirilmiyor.

Boşuna Hakkâri'de çocuklar alınıp İstanbullarda okutulmak istenilmiyor.

Evet, yukarıda dile getirilenlerin tümü bir plan dâhilinde yapılmaktadır. Başkan Apo: *"15 Şubat 1925 tarihi Cumhuriyet Türkiye'sinde Kürtlerin soykırım tarihinin başlangıcıdır. 1925'ten günümüze kadar tam 85 yıl geçmiş ve bu soykırım değişik biçimlerde de olsa halen devam ediyor"* demektedir. İşte bunlar bu plan gereğidir. Ve bu plan Cumhuriyet rejimi boyunca evirilip çevrilip, yeni adlar altında, yeni isimlerle, ek maddelerle, özendirmelerle hep gündemde tutulmuştur. Hedef hep Kültürel soykırımdır. Kültürel soykırımın en başat gücü ise dildir.

Önderliğimiz: *"Kendi dilini yazdıramayan, kullanamayan bir halk toplumu hor görülmeye layıktır!" demektedir*. Yine: *"Dile kavuşan toplum, yaşamın güçlü gerekçesine sahip olmuş demektir. Dilin gelişkinlik düzeyi yaşamın gelişkinlik düzeyidir. Bir toplum ne kadar anadilini geliştirmişse o denli yaşam düzeyini geliştiriyor demektir. Ne kadar dilini yitirmeyle ve başka dillerin hegemonyası altına girmeyle karşılaşmışsa o denli sömürgeleşmiş, asimilasyona ve soykırıma uğramış demektir. Bu gerçekliği yaşayan toplumların zihniyet, ahlak ve estetikçe anlamlı bir yaşamları olmayacağı; trajik, hasta bir toplum olarak silininceye dek yaşamaya mahkûm kalacakları açıktır. Anlam, estetik ve ahlak yitimini yaşayan toplumların kurumsal değerleri ancak sömürgenlerin hammaddesi olarak işlenecekleri de bu açık olmanın bir gereğidir"* diyerek dilin insan zihniyeti ve var oluşu üzerindeki olmazsa olmaz yerini dile getirmektedir.

Özcesi: bugün Soykırım Politikalarının

Boşuna "Her Türk ikinci imam nikâhlı eşini Kürtlerden getirsin" denilmiyor,
Boşuna spor, sanat ve fuhuş için Kürt kızları ve çocukları özendirilmiyor.

özü Kürtlerin kültürel soykırımını sağlamaktır. Kürt kültürel değerlerini kendi Kültürel yayılma sahası ve kültürel gelişmesi için ham madde haline getirerek kullanmaktır. İşgalciler ve sömürgeciler bizim inkâr, imha, eritilme ve kültürel soykırımla yok edilmemiz için bu kadar uğraşırken, bizim sanki bir şey olmamış gibi yapmamız asla kabul göremez. Ne acıdır ki Kültürel soykırımla yüz yüze kalanlar, soykırımın hedefi olan bizler bu durumu hissetmekten aciziz. Duyumsamıyoruz. Bu tehlikeyi yaşamıyoruz. Hissetmediğimiz, duyumsamadığımız, yaşamadığımızı günlük ilişkilerde kullandığımız dille, dinlediklerimizle, izlediklerimizle, yazdıklarımızla her gün yeniden yeniden gösteriyoruz.

Dikkat edersek bu konuda epeyce sonuçta almışlardır. Bugün bizler bu kadar hızla Türk eğitim sistemlerine halen büyük bir coşkuyla koşuyorsak, halen büyük bir zevkle günlük yaşamda Türkçe konuşuyorsak, hatta öyle ki giderek kendi dilimizi unutuyorsak, ismimiz Kürtçe olsa bile dilimiz her geçen gün çok daha fazla günlük yaşamda Türkçe oluyorsa ve hatta rüyalarımız bile Türkçe ile vuku buluyorsa, orada durup sömürgecilerin ve cümle cemaat işgalcilerin bizim kişiliklerimizde ne kadar sonuç aldığını görmemiz gerekiyor.

Bu niye böyledir acaba: *"Kültürel istilanın başarısı için, istilaya uğrayanların mutlak şekilde daha zayıf olduklarına ikna edilmeleri şarttır. Her şey karşıtını da içinde barındırdığı için, istilaya uğrayanlar kendilerini değersiz saydıkları ölçüde, zorunlu olarak istilacıların üstünlüğünü de tanımak durumunda kalırlar. Böylece istilacıların değerleri istilaya uğrayanlar tarafından örnek alınmaya başlar. İstila ne kadar keskin vurgulanıyorsa, istilaya uğrayanlar kendi kültürlerinin ruhuna ve kendilerine ne kadar çok yabancılaşırsa, istilacılara o kadar çok benzemek, onlar gibi görünmek, onlar gibi konuşmak isterler"* diyor Paulo Freire.

Bu durumu Albert Memmi'nin sözleriyle ifade edecek olursak: *"… Sömürgeleştirmeye hoşgörü gösterdiği sürece sömürge insanının tek olası alternatifleri asimilasyon ya da donup taş kesilmektir"* demektedir. Daha güzel bir şekilde ise: *"Kendi omuzları üzerinde başkalarının kafasını taşımaya-gezdirmeye razı hale gelme durumu"* diyor Frantz Fanon.

Bunun için de: *"Kürdistan bu halde köle ve sömürge bir ülke olarak kaldıkça, Kürt toplumu kimliksiz yaşadıkça, bu dünyaya çocuk getirilemez, bu dünyaya çocuk getirmek haramdır"* diyen Başkan Apo'nun bu tespiti tüm Kürtlerin nasıl bir soykırım kıskacı altında olduklarını iyi göstermektedir.

Evet, soykırım kıskacı altındaysak o zaman hızla, herkes, hepimiz, hemen, her yerde, tüm zamanlarda, kendi omuzlarımız üzerinde başkalarının kafasını taşımaktan vazgeçmeli ve hemen o kafayı param parça ederek, bize ait olan kafayla dolaşmalıyız.

Aksi takdirde:

"Beyaz adam babamı öldürdü

Çünkü onurlu bir adamdı babam.

Annemi kirletti Beyaz adam

Annem güzeldi çünkü.

Beyaz adam belini kırdı kardeşimin

Güpegündüz, yol ortasında

Çünkü güçlüydü kardeşim.

Ve sonunda bana döndü Beyaz adam,

Elleri kan içinde.

Önce nefretini tükürdü yüzüme

Sonra "Hey velet," diye buyurdu,

Bir tanrı azametiyle,

"Hey velet, bir leğen getir bana,

Bir havlu

Ve su dök ellerime" durumundan asla ama asla kurtulunamaz.

KAYNAKLAR:

1-AİHM savunması

2- Kültürel Soykırım Kıskacındaki Kürtleri Savunmak

3-Şiir: David Diop-Le temps Martyre

4- Modern Türkiye'nin Şifreleri- Fuat Dündar

5- Sömürgecinin Portresi Sömürgeleştirilenin Portresi

6-Beyaz Deri Siyah Maske-Frantz Fanon

7-Ezilenlern Pedagojisi-Paulo Freire

8-Şark Islahat Planı-Mehmet Bayrak

***

İLK KURŞUN VE İLK EYLEMİ AŞMAYAN KATILIM NEDİR, NASIL AŞILIR?

"Şimdiye kadarki haliyle hepinizin Önderlik gerçekliğime katılımınız 'ilk *kurşun'u, 'ilk eylem'i, 'ilk baskın'ı, 'ilk* şahadet'i *ve tabii ki 'ilk söz'ü* aşmamıştır. Sanki halen üzerinizden atamadığınız bir şok yemiş gibi duruyorsunuz. Katılımınız şok tarzını aşmış değildir." -Önder Apo-

İlklerde Kalmak, Amatör Kalmaktır

İlk eylemler hep korku ve arzuyu birlikte barındırırlar. Hem sınırları aşmak arzulanır ve eyleme yönelim olur, hem de kaçınılmaz olarak aşılan sınırlarda yaşamanın bilinmezliğinin yarattığı korku yaşanır. Buna 'Özgürlük korkusu' da diyebiliriz. Özgürlük hem arzu hem korku barındırır. Arzu eyleme yöneltendir, korku ise o eylemde kalmışlığımızdır.

"İlk kurşun" Türkiye devletinin sömürgeci zihniyetine ve devletçi egemen anlayışına Kürdistan devrimcilerinin vurduğu örgütlü, bilinçli, tarihle bağını kuran ve nasıl yaşayacağına dair cevap olan ilk darbedir. "İlk kurşun" eylemi, Kürdistan'da büyük bir uyanış gerçekleştirmiş, Kürt halkı bu eylemle sömürgecilik karşısındaki suskunluğuna, sessizliğine, köleliği kabullenişine darbe vurmuştur. Önderliğimiz bu ilk eylemde kalındığını belirterek eleştirmektedir. İlk eylemde, ilk kurşunda kalmak nedir? İlk olanda kalakalmak ne demektir?

İlklerde kalmak, büyümemek, amatör kalmaktır. Amatörlük bir optimal zamanı yaşadıktan sonra kendini profesyonelleşmeye evriltir. Profesyonelleşmek, yaşananın sonuçlarını bir sonraki yaşananlara taşıyabilmektir. Bu, yaşanana verilen anlam ve anlamı yeniye taşıyabilmekle ilgilidir.

İlk eylemde kalmak amatörlükte ısrardır. Zamana direnmektir. Yerinde saymak ve ilerleyememektir. Durmadan koşturmak, terlemek, emek vermek ama yerinde saymaktır amatörlük. Hep ilk olmak, ikinci adımı atamamak, üçüncüye ise hiç geçememektir. Adeta koşu bandında olmaktır.

Büyümemektir. Büyümeye direnmektir. Büyümeye direnmekse cüceliktir.

'İnsan mikro evrendir' diyoruz. Değişim, canlılık, esneklik, çeşitlenme, farklılaşma yoksa insanın mikro evren olduğundan söz edemeyiz. Bu özellikler temel evren özellikleri olduğu kadar, insanın da temel özellikleridir. Eğer insan, evren büyüklüğüne denk özellikler gösteremiyorsa sadece mikro olur. Bu insanın küçülmesi-

dir, cüce kalmaktır. Önderlik gerçeğinde cüceliğin karşıtı yüceliktir. Cüceleşmeye karşı yüceleşen eylem, tarz, yöntem ve yaşam biçimlerini Önderlik defalarca bizlere anlatmış, çözümlemelerde bu konuyu derinliğine işlemiş, dahası bizzat kendinde örneklemiştir.

Buna rağmen bu mektup yoluyla bu eleştirinin yapılması, Önderlik gerçeği ve yüceleşen değerler karşısında cüceleşen duruşlarda ısrar edişimizi bir kez daha bizlere hatırlatmaktadır.

İnsanın diğer canlılardan farkı, öğrendiklerini bir daha unutmamasıdır. Zamanın mekânla birleşmesi yaşamı oluşturmaktadır ve yaşamın oluşması bir sonraki zamanda nasıl yaşanacağının da resmini az çok çizmektedir. Deneyim denen şey de bu oluyor. Yaşarken bir önceki yaşadıklarına bakarak, onları hatırlayarak ve oradan sonuçlar çıkararak andaki yaşam rotasının belirlenmesi.

Yaşadıklarından tecrübe çıkarmamak, zamanın her anını bir öncekinden kopuk olarak yaşamak, tüm yaşananlar hiç yokmuş gibi her yaşam anına sıfırdan başlamaktır amatörlük. Tüm yaşamın inkârıdır. Yaşadıklarını inkâr etmek, anda yaşadıklarına önceki yaşadıklarını taşıyamamaktır. Zamanı insan hakikatiyle ele alamamaktır. Zamanı geçmiş ve gelecek arasında örülen anlarla oluşturamamak ve yaşam anlarını kendinden menkul zaman parçaları olarak ele almaktır.

Bu aslında, zamansızlıktır. Asılsızlıktır. İnsanın aslı, yaşadıklarını bilebilmesidir. Kendi soyunu inkâr eden, kendi yaşadıklarını, inancını, ulusunu, aşiretini ya da ailesini inkâr edenler için kullanılan asılsız-soysuz sözü özünde insanın hafızasızlığına söylenmektedir. Hafızasızlık, zamansızlıktır. Yaşadıklarını, kendinden önce yaşananları bilememek ve bu bilemeyişi tüm yaşamına yaymaktır. Yaşadıklarından tecrübe edinemeden yaşamı anlamsız parçaların tekrarına ve birbirine eklenmesine dönüştüren yaklaşımlar, yaşamın asılsızlaştırılması ya da soysuzlaştırılmasıdır. Hepsi birden, amatörlüğün sonuçlarıdır.

Parti tarihimiz boyunca edindiğimiz tecrübelerin yeni devrimsel hamlelere dönüştürülmemesi, yaşananlardan yeterli deneyimi çıkarmadığımızı gösterirken, yaşama yaşarken ve sonrasında derinliğine anlam vermediğimize de işaret eder. Felsefi anlamda söylersek hakikat yolunda yürürken, pek fazla mesafe kat etmeden dönüp dönüp aynı yere gelmeyi, aynı yolu adımlamayı ve bunu da yeni bir anlam yanılgısıyla yaşamayı anlatır. Bir anlamda da akışkanlık yok diyemesek de, kısır bir devinim de denebilir.

Neden Önderliğimiz bunca ağır eleştirileri neden yapıyor? Bunca ağır değerlendirmeleri neden bizler birbirimiz için yapıyoruz? Bunca deneyime, yürünen yollara, katedilen mesafelere, yaşanan devrim içinde devrimlere rağmen bugün durduğumuz yer, özgür ve örgütlü toplum gerçeğine ulaşmamış olmamız, bu eleştirilerin nedenidir. Yine Kürdün bu yüzyılda, kültürel soykırım kıskacından çıkmış ama özgür bir toplum olarak yaşamasının koşullarını oluşturamamış olması da bir nedendir. Bu toplumsal eksiklik durumu, örgüt olarak öncelikle bizleri ilgilendirmekte, örgütümüzün bir eksikliği olarak karşımızda durmaktadır.

Şok Olma Yaşam Karşısında Donup Kalmadır

Şok olma durumu, yaşamın karşımıza çıkardıklarına hazır olmamaktır. Önderliğimizin eleştirdiği boyutuyla ele alırsak, yaşanan özgürlüğe hazır olmamaktır diyebiliriz. Günceli, tarihsel toplumsal kimliğiyle karşılamak özgür olma durumudur. Şok durumunda kalarak bunu başaramamak ise özgürlüğe hazır olmamaktır.

Özgürlük hareketi olup da özgürlüğe hazır olmamak bir kimlik sorunu olarak karşımızda durmaktadır. Ya özgürlük hareketi militanları olma kimliğimizi ya da bu kimliğe göre yaşamayan kişiliklerimizi değiştirmek zorundayız. Özgürlüğe hazır

olmamak, an'ı anlama ve karşılama gücü gösterememektir. Yaşamın karşımıza çıkardıklarına nasıl karşılık vereceğini bilememedir. Şok durumunda kalmak yaşam karşısında donup kalmadır. Donup kalan insan refleks gösteremez. Reflekssiz kalmak, savunmasız kalmaktır. Ne yapacağını bilememektir. Reflekssiz ve savunmasız kalmak bir ölme biçimidir.

Özgürlük hareketinde yaşamı yaratma mücadelesinde bu tarz bir ölme biçiminin mahkûmu olmamızın nedenleri nelerdir? Bu nedenleri öncelikle felsefi ve zihniyet boyutuyla ele almak ve çözümlemek, yaşadığımız sorunları ve sorunsallaşan durumları tanımlayarak görünür kılmak bizlere daha fazla yardımcı olabilir.

Şok durumu, duyguların işgalinde kalakalmayı anlatır. Güdü seviyesindeki duyguların sınırlarından çıkamamak da diyebiliriz. Düşünceler, sistemleşmiş ve kendi zamanından taşmış duygulardır. Bu anlamıyla şok durumu, duyguların kesinlikle düşünceye dönüşememiş olmasını anlatır. Düşünceye dönüşemeyen duygular ne kadar derin ve anlamlı da olsa bir süre sonra anlamsızlaşırlar. Çünkü ancak kendi zamanını yaşayan duygular düşünceye evrilirler. Bir yaşam anlamına kapı aralayarak kendi zamanlarını doldurur ve yeni bir anlam zamanına katılırlar. Bunu yaşamayan duygular ne kadar yüce de olsa konuk oldukları insanı geriletirler. Çünkü kendi zamanından çıkamayan ve konuk olduğu insanı sürekli kendi zamanına çeken duygulardır geri duygular. Ve bu duygular kesinlikle insanın düşünceyle, evrenin insana bahşettiği zekâ ile hareket etmesini engellerler. Bu bir şok durumudur ve şok durumu en geri insan durumudur.

İnsan, zekâsıyla vardır. Zekâsındaki farklılığın düzeyi oranında evrendeki diğer organizmalardan ayrılır. Bu zekâ türünün ilk ve en temel özelliği esnekliğidir. Esnekliği olmayan zekânın insansal olduğunu söylemek zordur. Şok olmak başka bir şeydir ama şok durumunda kalmak başka bir şeydir. Şok durumunda kalmak, donmaktır. Şok durumunda kalmak esnememektir. Donmak ve esnememek, kesinlikle iktidarların yarattığı insan tipinin özelliklerindendir. Kendinde zamanı, anlamı, zekâyı, esnemeyi dondurmuş insan, zekâsını yok saymış ve kendi zekâsını bloke etmiş demektir. Ki bu da hiyerarşik devletçi sistemin insana dayattığı bir kölelik biçimidir. Bu anlamıyla donmuş zekâ, statik yaşam algısı özünde erkek egemenlikli sistemin bir ürünüdür.

Şok durumunda olmak, yıllara hükmeden hareketsiz kalmanın düşüncesizliğinde yaşamak, hatta yaşadığını sanmaktır. Değişimin, canlılığın, çeşitlenmenin ve farklılaşmanın öldürülmesidir şok durumunda kalmak.

Yahudi toplumu Kenan'a yerleştikten sonra da büyük göçertilme hareketlerine maruz kalmıştır. Yahudi diasporası olarak tanımlanan bu göçertilme olayı, uygarlığın bir ürünü olup, köleci imparatorlukların köleleştirme yaklaşımları çerçevesinde gelişmişlerdir.

Değişim Canlılığın Göstergesidir

Evrende her anın varlıkların sayısını aşan değişimlere konu olması, her an her şeyin değişmesi ancak her an her şeyin hareket ettiğini açıklayabilir. Hareketini gözlemleyemediğimiz şeyler de dâhil her şey her an hareket eder, her an değişir çünkü her şey canlıdır, can sahibidir. Can demek devinim içinde olmak ve evrensel akışı kendi varlığıyla tamamlamak de-

mektir. İnsanda bu canlılık bilebildiğimiz ve gözlemleyebildiğimiz diğer canlılardakinden daha fazla, hızlı ve görünür olduğundan diğer canlılardaki canlılığı, akışkanlığı, hareketi ve değişimi anlamakta ve algımıza yerleştirmekte zorlanırız.

Mekânsızlığın mekâna dönüşmesi ve hiçliğin varlığa dönüşmesi zaman adını verdiğimiz enerjinin kendine bir akış bulması sonucu gerçekleşmiştir. Zamanın varlığı, şeylerin değişebilirliğiyle ispatlanır. Şeyler deviniyorsa ve kendi somutluklarında sonsuzluk kadar tanımlanamayacak bir durağanlık taşımıyorlarsa değişiyorlar demektir. Şeylerde değişim yoksa zaman durmuş demektir. Değişkenlik varsa zamanın varlığı kadar akışkanlığını da anlayabiliriz. Bunun olabilmesi de mekân ile olasılık dâhiline girmektedir. Çünkü değişim, zaman ile mekânın buluşmasından doğmaktadır.

Değişim, farklı oluşların bir aradalığıdır. Birbirini takip eden oluşlar dizisidir. Ve değişim bir zamanı ve mekânı şart kılar. Ve tüm bunların gerçekleşmesi, insanın sınırlı algısıyla açıklanması zor olan evren zekâsıyla açıklanabilir. Sınırlı insan algısı denilen, kapitalist modernitenin algıları minimize edilmiş hatta dondurulmuş insan gerçeğine has bir durumdur. Özünde insan algısı, evrenin canlılığını kendi canlılığından önce keşfetmeyi başarmış bir doğallıkta oluşmuştur.

Evrendeki canlılık ilkesi evrenin başat özelliğidir. Evreni tanımanın ilk yolu onun canlılığını bilmekten geçer. Çünkü canlılık diğer birçok özelliğin tanınması için bir yol oluşturmaktadır. Canlılık ve akışkanlığın olması, bir bilinci gerektirir. En dolaysız anlatımla insanın hareket etmesi, yerinden kalkıp yürümesi, su içmesi ya da el sallaması gibi edimlerin insan düşüncesiyle direkt bağı vardır. İnsan, su içmek istediğine karar verirse, bu düşünce zihninde oluşunca kalkıp su içmeye, yani eyleme yönelir. Görünür anlamıyla "düşündüm, taşındım karar verdim" durumu değildir bu düşünce akışı. Eylemin ve zikrin fikirsiz olmayacağı durumuyla ilgilidir. Hareketin bağlı olduğu bir ilkedir bu. Hareket varsa düşünce var demektir. Hareketi düşüncesiz tasavvur etmek mümkün değildir.

Evren deyince aklımıza, her an her şeyin hareket ettiği, insan aklının sınırlarının dışında bir akışkanlık, sınıflandırılamayacak kadar çok çeşitlilik gelir. Bu algı biçimi insanın özünde vardır. Bilinemezliklerin bilinebilirliğe dönüşmesi bir bütün hayatın akışını oluşturmaktadır. Ama bu algılarda ortaya çıkan sorunlar hiyerarşik devletçi uygarlıkla birlikte gelişerek insanlığın zihinsel köleliğini oluşturmuşlardır. Bu algı insanı içinde yaşadığı çevreyi bütünlüklü görmeye götürür. Yaşanılan çevre, doğanın bir parçasıdır ve doğanın parçası olduğu için de doğayı tanımlayabilecek kapasitededir. Bu çevrenin tanımlayacağı doğadan yola çıkarak da evren algısına doğru yol alınır. Çünkü doğa evrenin bir somutlaşmasıdır.

Doğa, evren enerjisinin form kazandığı bir gerçekleşmedir. Tüm evren, bilebildiğimiz ve tanımlayabildiğimiz doğa mıdır? Bunu söylemek zordur. Ama tüm doğanın evren enerjisinin akışkanlığında bir dönem olduğunu söyleyebiliriz. Evren enerjisinin tanımlanmasının zorluğu akışkanlığın bizim algı sınırlarımızın dışındaki hızı ile ilgili olabilir. Kaldı ki, her an dönmekte olan yer küremizin döndüğünü fark etmediğimiz gibi, anlamak için de yüzyılların, binyılların geçmesi gerekti. Buna rağmen doğanın, doğal gerçekleşmenin, tüm oluşumların bu evren enerjisinin form kazanmış, bir biçim yoluyla somutlaşmış hali olduğunu bilebiliriz. Bunu bilmemizin en keskin ve net yolu kendi insan gerçeğimizdir. Ki içimizde bu akışı bilmeden duyumsadığımız zamanlar çok olur. Birdenbire içimizden bir şeylerin akıp gittiğini, bir ırmağın bizi kendine yol edip aktığını duyumsadığımız az olmamıştır.

Evren enerjisinin akışkanlığı devinimin varlığı canlılık ilkesiyle ilintilidir. Canlı olmasaydı dünyamız nasıl dönebilirdi ki hiç durmadan kendisinin ve güneşin etrafın-

da. Bunlar insanlık için çocukça bilgiler de olabilir. Bilimle kanıtlanmış olması bu bilgileri var etmemekte, sadece bilgiden ve sezgiden kopan insan gerçeğine bu bilgileri anlatabilmenin yeni olanaklarını sağlamaktadır. Evren akıyorsa, dünya dönüyorsa, evren gelip doğada form kazanabiliyorsa, göktaşları yerlerinde durmayıp ara sıra gelip yer küremiz de içinde olmak üzere bir yerlere çarpıyorsa evren canlıdır. Ve başka deneyler, bilimsel veriler olmasa dahi bu sınırlı gözlemlerimiz dahi evrenin canlı olduğunu söylememize yetmektedir.

ya eşdeğerdir. Canlılık ilkesi çoğalmak, farklılaşmak, çeşitlenmek ve zamanı geldiğinde kendinden geriye kalanları yeninin oluşmasına katabilmek şeklinde yeni ilkeleri de beraberinde getirmektedir. Evren akışının başka görünümleridir bunlar. Kendini doğa ile var kılan, görünür kılan evrenin bu görünür kılmayı gerçekleştirebilmesine olanak veren temel ilke canlılık ilkesidir ve bu ilkenin bir zekâ biçimi olduğunu belirtmek zor değildir. Çünkü zekâ bir enerjidir ve evrenin bu enerjisi doğa ile form kazanmaktadır. Evrensel zekânın varlığını her an, uyanık olmadığımızı sandığımız zamanlarda dahi anlamaktayız.

Toprağın çitlenmesi, tarım alanlarının meralara dönüştürülmesi, köylü nüfusun topraktan, köyden koparılarak sürülmesi edebiyata da konu olmuş ve bu durum edebiyat diliyle "insan yiyen koyunlar" olarak tasvir edilmiştir.

Canlılığın En Güçlü Göstergesi Doğadır

Evrenin bir somutlaşması olan doğada ve tabi ki doğada bulunan tüm varlıklarda, evrenin tüm özelliklerini görebilmekteyiz. Her varlık farklı bir boyutta bu canlılığı temsil etmekte, temsil ettiği oranda da gözleyene evrensel canlılığı yansıttığı bilincini vermektedir. Animist inançların gücü, doğayı hiçbir aşkın gücün varlığı olmadan anlamaya çalışmalarından ve anlam vermelerinden gelir. Canlılık aşkın bir tanrının varlığını ispatlamaz. Tersine evrenin tüm varlıklarda içerdiği içkin bir özelliği anlatabilir ve ancak bu evrensel ilkenin ispatı olabilir. İnsanlığın sezgi gücünün tahrip edilmemiş olduğu dönemlerdir bunlar. İnsan doğaya baktığında anlayabilir. Sezgi gücünü yitirmeyen ve bilimciliğin esaretinde olmayan insan bunu hissedebilir.

Doğanın canlılık ilkesini anlatmak, tüm ayrıntılarıyla bir bütün yaşamı anlatmaya eşdeğerdir. Bunu anlamamak için hakikat karşısında direnç içinde olmak gerekir.

Canlılık ilkesinin çoğalmak, farklılaşmak, çeşitlenmek, zamanı geldiğinde kendinden geriye kalanları yeninin oluşmasına katabilmek şeklinde yeni ilkeleri de beraberinde getirdiğini yukarda belirtmiştik. Bu saydığımız özelliklerin her biri evrenin canlılık ilkesinin ortaya çıkardığı bir yeni ilkedir. Buradan çıkarabileceğimiz birçok sonucun en önemlisi ve birincil olanı şudur: evrensel zekâ, kendi ilkelerinden yeni ilkeler ve yeni düzlemler yaratmaktadır. İnsan gruplarının tohumları toplamasından tarıma geçmesine benzer bu durum. Ya da tarımda elde edilen ürünlerin giderek birbirine karışarak farklılaşan yemek türlerine dönüşmesi gibidir. Evrensel açılımın içinde yeni bir açılımdır.

Bir yerde canlılık varsa, bu canlılığın her zaman kendi kısırdöngüsünde olmayacağı kesindir. Değişime direnen varlıkların

ölerek değişim yaşadıkları gerçeği bu durumun keskin anlatımıdır. Doğanın kendini sürekli yenilemesi, bu yenilenmenin periyodik olmasına rağmen hiçbir zaman birbirine benzememesi doğadaki canlılıkla izah edilebilir. Doğadaki canlılık ilkesi tüm diğer ilkeleri de barındırmaktadır. Çünkü canlı doğa değişmekte, farklılaşmakta, çeşitlenmekte ve çoğalmaktadır. Evren kendi zekâsını doğa formu içinde korumakta, doğa formu içinde görünür kılmaktadır. Bu zekâ, doğanın her deviniminde karşımıza çıkmaktadır. Mucize denilen şeyler evren zekâsının görünme biçimleridir. Kiminde az görünürler ve insanlara normal gelebilir ama kiminde yoğunlaşmış halde görünürler ve mucize olarak adlandırılabilirler.

Kendiliğinden ya da tanrısal güçler yoluyla gerçekleştiğini dillendirdiğimiz bu evrensel akış, nihayetinde evren zekâsının pratikleşmesidir. Aynı şekilde bu devinimi evrende bulunan tüm varlıklarda görebiliriz. Tüm hayvanlar bu evrensel zekânın izlerini taşırlar. Her canlı kendi payına düşen evrensel zekâyı pratikleştirir. Kendisini bu yolla var eder. Canlılar içinde kendini zekâ yoluyla farklılaştıran insanda kendini var etme dediğimiz evren zekâsını yansıtma gerçeği zirveye ulaşır. Çünkü *"Yaşamı kavramak isteyen insan dışında, her canlı-cansız varlık sadece kendi anlarını yaşayabilir"* İnsanın kendi anlarının dışındaki anları da yaşayabilme özelliği, insanın esnek zekâ kapasitesinden kaynağını almaktadır.

Duygusal zekânın örgütlenmiş, eyleme geçirilmiş, zamanla ilişkisi keşfedilmiş ve kesinlikle disipline edilmiş hali analitik zekâdır. Şok durumunda kalmak, duygusal zekâda kalmak, analitik zekâya geçememektir. Hatta duygusal zekâ sınırlarında dahi kalamamak, daha da gerilemektir. İnsanlaşamamak, güdü sınırından çıkamamaktır. İlk eylemde kalmayı Önderliğimiz çoğu zaman bebeklik olarak değerlendirmişti. Hatta birçok arkadaşa *'Kırk yaşındaki bebekler'* demişti. Bu durum bir yanıyla, yaşamın güdü sınırında kalmak anlamına gelmektedir.

Bir Kararsızlık Durumu

Şok durumunda kalmak da ilk eylemden ötesine gidememektir. Bunun bir ucu yaşanan şok durumundan dolayı teorisi yapılan durumun pratiğinde ileri gidememeyi anlatır. Bizim literatürümüzle dile getirirsek, bir kararsızlık durumu da diyebiliriz. Niyet etmek ama adım atamamak bunu anlatır. Hep aynı noktada durmak, şok durumunda olmak aslında bir adım ileriye yönelik bir kararlılığın oluşmayışıyla bağlantılıdır. İlk adımın yarattıklarını özümseyememe, anlamlandıramama ve ikinci bir adımı atma gücü ve kararlılığını oluşturamama anlamına da gelmektedir. Birinciyi ikincinin içine katarak ikinciyi yaratmak birinciye verilecek anlamı gösterir. İkinci adımı atamayacaksak, durmadan birinci adımı tekrarlamanın bir anlamı yoktur. Bu tarz tekrar ancak yaşamı, zamanı ve anlamı aşındırır. Kısır döngüler insandaki potansiyel enerjiyi de köreltir ve bir süre sonra yok eder. Potansiyel kalmak, sonsuzluğu ifade etmez. Hiçbir insan ömrü yettiğince potansiyel kalamaz. Ateşin kendine yol bulamadığı zaman sönmesi gibidir. Potansiyelini evrensel akışa, yaşam akışına katamayanlar kesinlikle kısırdöngülerde kalırlar.

Temel yöntem olarak ilk adımı aşan yeni adımlar atmak, kendini yeni adımlar atmaya cesaret eden bir konuma getirmek ve bu temelde ilk eylemden çıkarak ilerlemek gerekir. Bunlar yapılabilirse, ilk eylemde ve şok durumunda kalma aşılabilir.

Şok olmak, yaşamı teori düzeyinde yaşamak ve pratiğine geçememektir. Somutlaşma adına ideolojiden kopuşların yaşanması bizlere şunu gösteriyor. Somutlaşmak ve öngörülen yaşamı formlaştırmak sanıldığı kadar kolay değildir. En değerli yoğunlaşmalar, yanlış somutlaşmalarla yerle bir edilmiş ve çoğu kez manevi yaşamların sonunu getirmiştir. Teori bilinendir. Düşünsel düzlemde bilinenleri derleyip toparlamaktır. Buradan pratiğe, uygulamaya geçmek ise bilinme-

yene doğru bir adım atmayı gerektirir.

Zekâ Ve Yöntem

Bilinenle bilinmeyen arasındaki köprüyü kuracak olan tek şey zekâ ve yöntemdir. İnsanda her ikisi de vardır. Şok durumundan çıkarak ilk eylemde değil de anın eyleminde olabilmek insan gerçeği açısından, özellikle de neolitik gibi bir tarım ve köy devrimine, özgürlük hareketi mirası gibi bir mirasa sahip olan Kürtler için kesinlikle mümkündür. Bunun imkânları, tecrübeleri ve dersleri kesinlikle vardır. Havası ve suyu, toprağı, özgürlüğü her an düşündürecek dağları ve fazlasıyla tarihsel örgüsü, acı ve tatlı toplumsal birikimi mevcuttur. Bize kalan doğru bir yoğunlaşmayla, doğru bir düşünce tarzıyla ve tarihsel-toplumsal kimliğimizi yaratma kararlılığıyla bu imkânları değerlendirmektir. Bunu yapabilmek, kesinlikle salt bu imkânlara bağlı değildir. Nihayetinde bu imkânlar tarih boyunca mevcuttur ve bizim yakın tarihimiz de bu imkânları değerlendirememe tarihi olarak adlandırılacak kadar yanılgılarla doludur.

Bizde yöntem ve zekâ konusu önemine denk bir tarzda ele alınmamaktadır. Şüphesiz Kürtler zeki bir halktır. Ama aynı derecede yöntem yoksa zekâ formlaşamamakta, gerilemekte ve giderek yok olmaktadır. Yöntem, yaşamın zorlukları karşısında geliştirilen yeni fikirler, sorun çözme biçimleri ve yaşamın zorluklarını aşma tarzlarıdır. Yöntem yaratıcılık demektir. Yaratıcılığın olmadığı yerde yöntem olmaz ve dogmatizm başlar. Çünkü yaratıcılık ne kadar devinim ve yeniye yönelişle ilgiliyse dogmatizm de o kadar statiklik ve eskide ısrarla ilgilidir. Kürdistan toplumu, neolitik devrimden bu yana yaşamın sürekli yöntemler geliştirmek demek olduğunu bilen, yaşanan tüm zorlu dönemleri kendi yaratıcılığıyla aşmaya yönelen bir toplumdur. Bugün, bu çağda bizleri ilk eylemde, ilk baskında ve ilk katılım biçiminde bırakan ve şok durumundan çıkmamızı engelleyen şey kesinlikle yöntem konusunda yaşanan tıkanmalarımızdır.

Yaratıcı ve akışkan olmayışın karşılığı yüzde yüz dogmatizm ve statikliktir, eskide direnmektir. Mevcut olanda diretmenin dahi eskide diretmek olduğu anlamına gelen bir siyasal akışkanlık hızına sahip bir süreçten geçmekteyiz. Buna denk bir akışkanlık, dinamizm ve yaratıcılık oluşturamamak bizler açısından sadece dogmatizm, tutuculuk ya da yöntemsizlik olmayacaktır. Her yöntemsizlik yaşamsızlıktır. Yaşamın tamamı, doğru yöntem ve tarzların bir araya gelişinden oluşmaktadır. Bunu yaratamamak aslında yaşamı yaşayamamaktır da diyebiliriz.

İlk baskında, ilk eylemde ve şok durumunda kalmak, o günden bugüne yöntem geliştirme konusunda gerektiği kadar sonuç alamadığımızı gösterir. Yöntem konusu, bizde eleştirileri yumuşatarak anlatma, sesini kısarak konuşma şeklinde basitleştirilse de özünde yöntem konusu, sorunlara çözüm bulmanın en hızlı yolu anlamındadır. Yaşadığımız sorunlara hızlı çözümler bulamıyorsak yöntemsizliği derinden yaşıyoruz demektir. Bugün çoğu arkadaşımız şahsında kişi olarak ve sorunlarımızın derinliğini göz önünde bulundurursak örgüt olarak derinden bir yöntemsizlik yaşadığımız ortadadır. Bu durum, yaşanan dogmatizmin derinliğini ve vahametini gösterir. Ayrıca dogmatizmi aşma adına yaşanan savrulmalar da ayrı bir ders olmaktadır. Yöntemsizlik, yöntemlice aşılmazsa özünde yöntemsizlik yaşanır. Bundan dolayı, yaşanan şok durumunu, ilk eylemde kalma kısırlığını aşmak zamanın ruhunu yakalayan yöntemi yaratmakla mümkün olacaktır.

***

PARTİ GERÇEĞİNİ DOĞRU ANLAYALIM, PARTİLEŞELİM, DOĞRU BİR ÖNCÜLÜKLE DEMOKRATİK TOPLUM SİSTEMİNİ İNŞA EDELİM

Önder Apo savunmalarda bir bütün parti ve mücadele tarihine, farklı mücadele dönemlerine Önderlik çizgisi açısından nasıl bakılması gerektiği konusunu çok somut bir biçimde ortaya koydu. Diğer savunmalarda olduğu gibi özellikle *"Kürt Sorunu ve Demokratik Ulus Çözümü"* başlıklı savunmasında bu konuyu yeni paradigma temelinde netleştirdi.

Bir süredir de BDP-HDP heyetleriyle yaptığı görüşmeler çerçevesinde mevcut pratik duruşu çizgi açısından değişik yönleriyle eleştirel değerlendirmelere tabi tuttu. Bazı sonuçları da AKP ile geliştirilen diyalog sürecinin imkânlarından yararlanarak mektup adı verilen talimatlar biçiminde daha da somutlaştırdı. En sonuncusu 26 Haziran tarihli olanıdır. Fakat peş peşe üç dört mektup farklı zaman dilimleri içinde hareketimize, onun yönetimine ve kadrolarına gönderdi. Bu mektuplar birbirinin devamıdır, tamamlayıcısı niteliğindedir. Görüşme Notları'yla da bir iç içeliği var. Aslında Görüşme Notları'nda parça parça ifade edilen görüşlerin ve eleştirilerin mektuplar biçiminde daha somut, özlü, sistemli bir biçimde ortaya konması sözkonusu.

En son mektup bu tür bir değerlendirme düzeyini zirveye taşıyor. Son noktayı koyuyor. Şöyle ki; düzeltme olmalı, çizgiye göre örgütlenme ve mücadele yürütülmeli, stratejik ve taktik hatta hâkimiyet sağlanmalı. Bu hâkimiyet hem anlayış yani düşünce düzeyinde hem de pratik yani uygulama düzeyinde olmalı. Anlayış ve irade zayıflığı kesinlikle aşılmalı. Çünkü böyle olmazsa yeni paradigmanın gerektirdiği görevler, çalışmalar hayata geçirilemiyor. Yine parti stratejisinin ve taktiklerinin gerekleri pratikte başarıyla uygulanamıyor. Stratejiyi zafere taşıyacak taktik yaratıcılık ve zenginlik gösterilemiyor, taktik önderlik, uygulama gücü, kadro ve komuta gücü olmada ciddi anlayış ve irade zayıflığı sözkonusu. Hareketi zafere taşıyacak, stratejik başarıyı ortaya çıkaracak, yaratıcı taktik uygulamaları gerçekleştiren tarz, üslup ve tempo içinde olunamıyor. Bunun sonucunda da devrim için konjonktürel olarak var olan ve mücadelemizle ortaya çıkan büyük imkân ve fırsatlar değerlendirilemiyor.

"PKK Birçok Cephede Birden Özgürlük Mücadelesini Yürütebilmeli Ve Zafere Taşıyabilmeli"

Önder Apo en son talimatında değerlendirme oranını %1 gibi net bir belirlemeyle ifade etti ki, bu aslında *'uygula-*

ma olmuyor' anlamına geliyor. Çok cüzi, kısmi bir taktik uygulama sözkonusu, fırsatlar, imkânlar çok cüzi kullanılıyor. Esas olarak ise ortaya çıkmış devrim koşulları değerlendirilemiyor, devrimci durumdan yararlanılamıyor, devrim yapılamıyor. Biz parti yönetimi olarak bu durumu değerlendirdik ve sonuç değerlendirmesinde de ortaya koyduk, Önder Apo bize *"Devrim yapın"* diyor. Devrimi başarıya taşıyacak, özgürlük devrimini zafere götürecek bir pratik uygulama içinde olmamızı, oluşmuş fırsat ve imkânları devrimi zafere taşıyacak düzeyde değerlendirmemizi istiyor. Emir bu, talimat bu. Pratik uygulama talimatıdır. Başka herhangi bir şey yok. Böyle anlaşılması gerekiyor. Yani öyle çok tartışılacak, düşünülecek, tartışma ve düşünme ile karşılanacak bir durum değil. Anlayış düzeltmesi, tarz, üslup ve tempo düzeltmesiyle birlikte aslında pratikte devrimci görevleri başarma temelinde cevap verilmesi, günün görevlerinin başarıyla yerine getirilmesini istiyor. Bunun için dört parçada devrimci mücadele yürütülmesini, devrimin geliştirilmesini hem mümkün hem gerekli gördü.

Bakur için inşa ve direniş süreci var. *"Demokratik Kurtuluş Ve Özgür Yaşamı İnşa Hamlesi"* dedi bu sürece. Kendisi *"Demokratik Çözüm Süreci"* adı altında bir diyalog süreci yürüttü, bunu müzakereye evriltmek ve böylece legal planda demokratikleşme ve Kürt sorununun çözümünün geliştirilmesi için ön açıcı, imkân yaratıcı sonuçlar elde etmeye çalışıyor. Bunun önemli mücadelesini veriyor ve bu konuda AKP hükümetini hiç de istemediği halde bir kanun çıkarma zorunda bıraktı. Süreci oraya kadar getirdi. Demokratik siyasetin örgütlenmesi, kendisini güçlendirmesi, AKP hükümetine alternatif bir yönetim haline getirmesi için ortamı uygun hale getirdi. Kapıları açtı, imkânlar yarattı, diğer yandan demokratik ulus inşasının bütün verilerini, koşullarını ortaya çıkardı. Köyde, dağda, mahallede, kasabada, şehirde yerelden başlamak üzere parça parça demokratik özerklik çözümünü gerçekleştirecek, demokratik ulus ya da demokratik konfederalizm inşasını Kürdistan'ın dört parçasından gerçekleştirecek bir ortam yarattı. Bunun değerlendirilmesini istiyor.

Diğer yandan Rojava'da 19 Temmuz 2012 devrimiyle birlikte gerçekten de Ortadoğu'yu sarsan büyük bir devrim hamlesi, özgürlük hamlesi gerçekleşti. Bunu boğmak için Irak Şam İslam Devleti adlı faşist, kara yüzlü örgütün saldırıları var. Arkasında Kürt işbirlikçiliği, bölge gericiliği, küresel kapitalizm var. Her türden gericilik birleşmiş IŞİD adlı kara yüzlü çeteyi saldırtarak Kürdistan'ı ve Ortadoğu'yu aydınlatan Rojava devrimini boğdurmaya çalışıyorlar. Bu devrimin savunulması ve derinleştirilmesinin önemini Önderlik mektuplarında belirtiyor. Bunun yolunun da pasif durmakla ve pasif savunma durumunda kalmakla değil, aktif savunma konumunda olmakla gerçekleşebileceğini belirtiyor. Bir de dar yaklaşmamak gerektiğini, Rojava özgürlük devrimini Suriye demokratik devrimi haline getirmekle bu işin başarılabileceğini belirtiyor ve bu anlamda kapsamlı bir direniş ve inşa görevini Rojava Kürdistan parçasının önüne koyuyor.

Diğer yandan Irak orta alan planlaması anlayışı vardı. Güney Kürdistan'da demokrasiyi geliştirmek, demokratik Irak temelinde başta Kürtler olmak üzere halkların sorunlarını çözmek, böylece Irak'ı bir çatışma ve gericilik alanı değil de, birlik ve özgürlük alanı haline getirmek için ciddi bir pratik girişimde bulunmak, doğru yol ve yöntemlerle siyasi, askeri mücadeleyi yeterli bir ideolojik örgütsel duruş temelinde gerçekleştirmek düşüncesi vardır. Bunu daha IŞİD saldırıları olmadan ortaya koydu ve acilen gerçekleştirilmesini istedi. Bir planlama düzeyinde tanımladı. Ardından da IŞİD'in dış destekli saldırıları gelişince buna karşı çok güçlü, etkili bir direniş içinde olunması gerektiğini belirtti. Böylece Başur ve Irak'ta da çok güçlü bir demokratik devrim imkânının bulunduğunu, yaratıcı tarz, üslup ve yeterli tempo ile bu imkân

ve fırsatların mutlaka değerlendirilmesi gerektiğini belirtti, belirtiyor.

Benzer durum Rojhilat için de geçerli. Bir yandan Türkiye'deki gibi İran'da da mümkünse diyalog ve müzakere ile çözüm arayışı içine girilirken, esas itibariyle de halkın demokratik özgürlükçü örgütlenmesinin ve direnişinin her geçen gün geliştirilip güçlendirilmesi gerektiğini, İran yönetiminin halkı sindirmek için girişebileceği her türlü saldırıya, baskıya karşı aktif misilleme konumunda direniş gösterilmesi gerektiğini belirtti. Böylece dört parça Kürdistan'da birden mücadele etmek, direnmek gerektiğini, bunun imkân ve fırsatlarının çok yüksek olduğunu, derin bir anlayış, örgütlü, disiplinli bir ğunu, bunların bir tarihsel fırsat olduğu kadar kırk yıldır yirmi-otuz bin şehit vererek yürüttüğümüz özgürlük mücadelesinin ortaya çıkardığı kazanımların ve birikimin bir sonucu olduğunu ortaya koyarak, bunların değerlendirilmesini istiyor. Buradan vardığı sonuç şu; bütün bunlar bizden devrim istiyor.

Kürdistan'ın dört bir yanında Demokratik Özerklik çözümü temelinde Ortadoğu'nun demokratikleşmesine dayalı olarak, özgürlük devrimini geliştirmemizi, gerçekleştirmemizi, hem imkan dahilinde kılıyor, hem de tarihi ve ertelenemez bir görev olarak önümüze koyuyor. *"Çizgi budur"* diyor Önder Apo. Son mektubundaki temel talimat bu.

Artık eskisi gibi tek cephede mücadele, tek parçada çalışmayla yetinilemeyeceğini, birçok cephede birden mücadele edilerek, Kürdistan özgürlük devrimini Ortadoğu çapında bölgesel bir demokratik devrim haline getirmek gerektiğini ortaya koyuyor

iradi çalışma, yaratıcı tarz ile bu imkan ve fırsatların devrime dönüştürülebileceğini ortaya koydu. Mevcut durumu böyle değerlendiriyor ve bunun parti tarafından gerçekleştirilmesini istiyor. *"PKK birçok cephede birden özgürlük mücadelesini yürütebilmeli ve zafere taşıyabilmeli"* diyor. Artık eskisi gibi tek cephede mücadele, tek parçada çalışmayla yetinilemeyeceğini, birçok cephede birden mücadele edilerek, Kürdistan özgürlük devrimini Ortadoğu çapında bölgesel bir demokratik devrim haline getirmek gerektiğini ortaya koyuyor. Bunların tarihsel olarak, güncel siyasal durum bakımından Kürdistan'daki gelişmeler ve ortaya çıkan devrimci birikim bakımından mümkün olduğunu, gerçekleşebilir olduğunu; mücadele tarihimizin, Kürdistan ve Ortadoğu tarihinin çok önemli bir sürecinden geçildiğini, büyük özgürlük devrimi, demokrasi devrimi geliştirmek için her zamankinden fazla fırsat ve imkân olduÖnderlik çizgisi, parti çizgisi, PKK'nin ve PKK'ye bağlı tüm kurum ve örgütlerin pratik olarak esas alması gereken çizgi bu. Önüne koyması gereken hedef bu. Bunun dışında bir çizgi ve hedef sözkonusu değildir. Ve şunu net söylüyor *"Ya bunu yaparsınız, bunu yapacak şekilde kendinizi düzeltirsiniz ya da kendi bildiğiniz gibi de yaparsınız ama o zaman demeyeceksiniz 'Bu yaptığımız Apocu* çizginin uygulamasıdır'. *Diyeceksiniz ki 'kendi anlayışlarımızın uygulamasıdır' Bu çizginin gereklerine göre olursanız diyebilirsiniz 'biz PKK çizgisini uyguluyoruz, Apocu* çizgiyi uyguluyoruz. *Yok yapamazsanız o zaman demeyin yaptığınıza 'Bu Apocu* çizgidir, onun uygulamasıdır'. *Hayır, 'kendi bildiğimizin uygulamasıdır' derseniz ben ona bir şey demem ama hem Apocu* çizgi adına iş yaptığınızı söyleyip hem de çizginin bu gerektirdiklerini yapmamayı kabul edemem" diyor. Bu anlamda zihniyette, örgütsel sistemde, çalışma tarzında

örgütlenme ve eylem tarzında ciddi bir düzeltmeyi istiyor, öngörüyor, *"Kendinizi düzeltin, gözden geçirin"* diyor. Yani çok kapsamlı bir eleştirel yaklaşım var.

Bu eleştiriler hem tarihin derinlerinden gelen bir yaklaşımla gerçekleşiyor hem de içinde bulunduğumuz koşulların analizine dayanıyor. *"Böyle bir durumda devrimci militanlığın gerekleri ne, devrimci militan olamamanın durumu nedir?"* diyor. Mevcut haliyle yapılması gereken görevleri doğru ve yeterli göremeyen, onları başarılı bir tarzda yerine getiremeyen kişiliği *"Yaralı kişilik"* olarak tanımlıyor. *"Soykırım yemiş kişilik, parçalanmış kişilik"* olarak ortaya koyuyor. Ve *"Bu kişilik aşılamadı"* diyor. *"Şimdiye kadar, kırk yıllık çabamıza rağmen eski reddedilse, benimle birlikte yürünse, bazı şeyler aşılmaya çalışılsa da aslında bu köklü, derinlikli ve kapsamlı olmadı, başlangıçta kaldı, o kişilik aşılamadı, ilk eylemde, ilk kurşunda, ilk sözde kaldı.* İkinci, üçüncü adımlar gelmedi, dolayısıyla da devrimci hareketin gelişiminin gerektirdiği kişilik gelişimi, zihniyet ve vicdan devrimi temelinde gerçekleşmedi. Süreci doğru anlayan, analiz eden, devrimci görevleri yeterince gören, onları hayata geçirmenin yaratıcı tarzına, üslubuna, yeterli temposuna sahip olan, her alanda böyle bir devrimci pratiği örgütleyen ve yürüten bir devrimci militanlık, kadroluk, yöneticilik ortaya çıkmadı" diyor. Başta yönetimimiz ve baştan beri hareket içinde olan kadrolar olmak üzere bütün parti kadrolarını, KCK sisteminin bütün kadro ve çalışanlarını bu temelde kendini gözden geçirmeye, pratiğini sorgulamaya, derin bir eleştirel ve özeleştirel sorgulama ile kendini yenileyip, düzeltip günün görevlerini başarıyla yürüten, çizgi gereklerine göre devrime yeterli öncülük eden militan kişilikler haline gelmesini istiyor. Parti kadrolarını profesyonel devrimci militan olmaya, KCK kadrolarını, çalışanlarını demokratik komünalizmi benimsemiş, özümsemiş hale gelmeye, aktif sistem kadroları ve çalışanları olarak görev ve sorumluluk üstlenip, rol oynamaya çağırıyor. Aslında son mektup bu konuda bir süredir kitaplarla, savunmalarla ve Görüşme Notları ve mektuplarla geliştirilen analizlerin, tahlillerin, eleştirilerin zirveye ulaştırılması oluyor ve son noktayı koymayı ifade ediyor. Artık herkesi zamana yaymadan, ertelemeden Apocu çizginin başaran kadrosu ya da sempatizanı olmaya davet ediyor. Bu kadar net ve somuttur.

Bu anlamda bu mektuplara yaklaşım nasıl olmalı? Bir defa durum ciddidir. "Önderlik çizgisiyle yönetim ve kadronun duruşu arasında makas açılıyor, açı genişliyor" diyor. *"Artık birbirimizden daha çok uzaklaşıyoruz, kopuşa doğru gidiyoruz, bu ciddi bir tehlikedir, düzeltmek gerekli"* diyor. Bunu net bir biçimde ortaya koyuyor. Bu bakımdan işin ciddi olduğunu bir defa net olarak gösteriyor.

İkincisi, düzeltmeye davet var. Yani kendini düzelterek, anlayış ve irade zayıflığını gidererek günün görevlerini Önderlik çizgisinde başarıyla yürüten parti militanları ve sempatizanları haline gelmeye davet var, çağrı var. Amaç kişilik devrimini gerçekleştirerek başaran kadro haline gelmeye teşviktir, davettir, çağrıdır, yönlendirmedir. Bu bakımdan kadroların, özellikle yönetici kadronun doğru anlayan ve başarıyla yapan bir düzeye gelmesini istiyor. Bu anlamda emir var, yapıcılık var, *"Bunlar yapılsın"* diye temel görevleri ortaya koyma var.

Bir de bunun nasıl gerçekleştirileceğinin yolunu da gösteriyor. *"Başlangıçta kaldınız, yeterince adım atmadınız, devrimci hareketin,* mücadelenin gelişimine *rağmen, bu kadar tecrübe oluşmasına rağmen bu gelişmelere göre kendinizi eğitmediniz, geliştirmediniz, dönüştürmediniz, bu nedenle böyle geri, cüce, zayıf kaldınız"* diyor. *"O halde kendinizi doğru eğitin,* Önderlik çizgisine doğru ve tam katılın, bunun gerektirdiği kapsam ve derinlikte bir düşünsel yoğunlaşma yaşayın, bir de bunu örgütlenerek, doğru tarz, üslup ve yeterli tempoyla eyleme dökün" diyor. *"Bu kadar kadrosunuz,* gücünüz var" diyor. Sorunu yoğunlaşma zayıflığı ve örgütsel yetersizlik olarak koyuyor. Ken-

diliğindenliği eleştiriyor, *"Ciddi bir örgütsel parçalılık var, bütünlük yok, koordine yetersizliği var, kopukluklar çoktur"* diyor. *"Büyük bir cesaretiniz, fedakarlığınız var, çaba harcıyorsunuz, ben buna inanıyorum, ama çabalarınız hem çizginin gerektirdiği sonuçları vermiyor, hem de parça parça kalıyor, bir alanda birikip devrim kanalına bütünlüklü olarak akmıyor, yeni devrimsel hamlelere dönüşmüyor"* diyor. O halde sadece o tarzla çaba harcamak, cesur ve fedakâr olmak yetmiyor; bunun için doğru ve yeterli tarz gerekiyor, örgüt sistemi gerekiyor, bunları ortaya çıkaracak anlayış gerekiyor ve bunlara ulaşmak gerektiğini belirtiyor.

Kuşkusuz anlayış derinliği olmalı, eğitim gelişmeli, yönetim ve kadro Önderliğin ne söylediğini ve ne istediğini anlamalı, tartışmalı ama esas olarak pratik başarı istiyor. Yani bütün bunlarda doğru ve yeterli bir düşünceye ulaşıldığının aynası olan devrimci pratiğin yerinde, zamanında başarıyla geliştirilmesini istiyor. Bu da devrim yapmak olarak ortaya çıkıyor. Bütün parçalarda günün koşullarının ve devrimci çalışmanın ortaya çıkardığı imkân ve fırsatları değerlendirerek özgürlük devrimini hamlesel düzeyde ilerletmeyi gerekli görüyor. Özeleştiri olarak bunu istiyor. *"Devrim yapın"* diyor. *"Bireysel olarak yoğunlaşın, kolektif çalışma düzeninde kendinizi güçlü, iradeli uygulama geliştiren örgütler haline getirin ve mutlaka içinde bulunduğumuz koşulların verdiği imkân ve fırsatları* özgürlük devrimine dönüştürün, dört parçada mücadeleyi buna göre alın, yurt dışı çalışmalarını böyle bir mücadelenin *gereklerine bağlı olarak yürütün"* diyor. Önderlik talimatında doruğa çıkan eleştiri gerçeğini böyle anlamak ve yaklaşmak gerekli.

Burada kendimizi derinliğine gözden geçirmeliyiz. Tüm yönetim kadroları başta olmak üzere bütün parti kadro ve sempatizanları olarak zihniyet ve vicdan devrimi temelinde kişiliğimizi yenilemeliyiz. Ama bu tek yanlı olmamalı, yani düşünsel ve pratiğin iç içe yürütüldüğü bir durumda olmalı. Ne bunu pratikten kopuk sözde yapmalıyız, ne de pratikte yapacağız diye düşünsel yoğunlaşmasından, çözümünden uzak durmalıyız. Her ikisi de yanlıştır ve zaten sahibini başarıya götürmez. Doğru olan ne? Düşünsel yoğunlaşmayı, pratikte başarıyla yürütülen eylem ve örgütlenmeyle birlikte ele alıp yürütmek gerekir. Yani bir değişim düzeltme olduğunu pratikte göstermek ama tabi öyle bir başaran, zafer kazanan devrimci pratiğin ortaya çıkabilmesi için de öyle bir örgüt ve eylemi geliştirecek düşünce gücüne sahip olmayı ifade ediyor. Hepimizin görevi şimdi Demokratik Kurtuluş Ve Özgür Yaşamı İnşa çizgisinde kendimizi düşünsel yoğunlaştırıp, pratik tarz üslup ve tempo bakımından düzelterek yeterli kılma temelinde Önder Apo'nun öngördüğü istediği, devrimde zaferi yaratan öncüler, militanlar, kadrolar, öncü örgütler haline gelmektir. 11. PKK Kongresi'nin tanımladığı öncülük zayıflığını ideolojik ve örgütsel bakımdan gidermek, partiyi, onun kadro ve örgütlerini özgürlük devrimini zafere taşıyan ideolojik, örgütsel öncüler konumuna yükseltmektir.

Aslında Önder Apo'nun talimatları 11. PKK Kongresi'nin de değerlendirme ve kararlarıydı. 11. Kongrenin bütün parti kadrolarının önüne koyduğu temel görev de buydu. Yetmez tutumları, yetersiz duruşları mahkûm etmek, yetersizliğin hiç bir biçimini kabul etmeyerek, onu reddederek her bakından kendini yeterli hale getirip devrimde zaferi gerçekleştiren parti kadroları ve örgütleri haline kendimizi getirmekti. Partiyi zafer partisi, kadroyu zafer kadrosu, dolayısıyla devrimi zafere götüren bir parti öncülüğünün yaratılmasını sağlatmaktı. 11. Kongre karar ve emirleriyle Önder Apo'nun talimat ve emirleri birdir. Kongremiz bu anlamda Önderlik değerlendirmeleri, çizgisi temelinde gerçekleşmişti. Kongre üzerinden bir yıl geçti. Aslında 11. Kongre savunmalar temelinde mevcut durumu değerlendirerek, pratiğimizi çözümleyerek, bireysel ve örgütsel eksiklikleri ve yetersizlikleri ortaya çıkarmış, bunların aşılması için ge-

rekli olanları ortaya koymuştu. Her türlü yetersizliği mahkûm ederek zafer devrimciliğini, zafer particiliğini tek ölçü olarak netleştirmişti. Bütün kadroların parti örgütlerinin önüne de partiyi bu temelde netleştirerek ve yeniden yapılandırarak ideolojik, örgütsel bakımdan devrimi zafere taşıyacak bir öncülük haline getirme görevini koymuştu. Bir yıldır her alanda böyle bir çaba içinde olduk. Yönetimimiz, komitelerimiz buna göre oluşturulmaya çalışıldı. Kongreden sonra bütün alanlar 2014 baharında parti konferansları yaptı, eleştiri-özeleştiriyi bütün kadrolar düzeyinde genelleştirdik ve derinleştirdik. Önderlik talimatları da bu süreçte geldi ve bizim bu yoğunlaşmamızı, netleştirme ve düzeltme çalışmalarımızı yönlendirdi. Daha da derin ve kapsamlı kıldı. Son mektupla birlikte de artık aslında eksikliğin ne olduğunu, çizgi karşısında duruşumuzda yaşanan yetersizliklerin nerelerden oluştuğunu, Önder Apo'nun eleştirilerinin ve bizden istediklerinin neler olduğunu daha net somut gördük. Temmuz ortasındaki yönetim toplantımız bunu kararlaştırdı, tartıştı, değerlendirdi ve bu temelde devrimi zafere götürecek bir öncü haleni gelmek üzere bütün hareketi düşünsel ve pratik hamleye yöneltti.

Son mektupla birlikte de artık aslında eksikliğin ne olduğunu, çizgi karşısında duruşumuzda yaşanan yetersizliklerin nerelerden oluştuğunu, Önder Apo'nun eleştirilerinin ve bizden istediklerinin neler olduğunu daha net somut gördük.

Bu temelde pratik ve düşünsel çalışma içinde bulunuyoruz. Hem düşüncede yeterince öngörmeyen, dar, sığ yaklaşımları aşmaya çalışıyoruz, hem örgütsel sistemde gerçekten de yeterince öncülük yapmayan, bütünleştirmeyen, parçalı duruşları gidermeye çalışıyoruz, hem de tarzdaki zayıflığı, yetersizliği gidermeye çalışıyoruz. Atılımcı ruhu, yaratıcı tarzı, disiplinli örgüt çalışmasını esas alan, öngören bir yaklaşımla planlı ve örgütlü bir çalışmayı her alanda gerçekleştirerek günün görevlerini başarmak için seferber olmuş durumdayız. Böyle bir pratikleşmenin de elbette eksikleri ve hataları var. Günlük, aylık, haftalık tartışma ve toplantılarla bunları açığa çıkarmaya ve bunları düzeltipidererek böyle bir zafer çizgisinde devrimci öncülüğü gerçekleştirmeye çalışıyoruz. Büyük bir hamle halindeyiz. Bütün parti kadrolarında bu yönlü bir yoğunlaşma var. Daha ciddi yaklaşım, daha derinlikli kavrama çabası ve daha doğru bir örgüt ve eylem tarzıyla dönemin eylem çizgisini doğru anlayıp, yaratıcı bir tarzla hayata geçirmeyi esas alan bir gelişmeyi yaşama isteği, arayışı sözkonusu. Bunu tabi kesintisiz, gevşetmeden sürdürür, eksiklikleri zamana yaymadan Önderlik çizgisi temelinde açığa çıkarıp özeleştiri ile düzeltmeyi gerçekleştirirsek o zaman Önder Apo'nun savunmalarda ortaya koyduğu çizgi kaymalarını düzeltecek, talimatlarla ifade ettiği eleştirilerin gereğini devrimde zaferi yaratan bir pratikle karşılayan sonuçları elde ederiz. Hedefimiz bu, bunu başarmak için de tüm gücümüzle çalışıyoruz, daha çok da çalışmalıyız.

Önderlik Gerçekleş**mesi Parti Öncülüğü Demektir.**

Bununla bağlantılı olarak içinden geçmekte olduğumuz süreçte partileşme sorunlarımız ve partileşmemenin getireceği tehlikeler üzerinde durmak son derece önem taşıyor. Belirtilen ve dile getirilen hususlar önemli hususlar. Önder Apo bu hususları savunmalarında genişçe işliyor, yine çözümlemelerde işliyor. Bütün parti kongre ve konferanslarımız esas olarak bunlar üzerinde oluyor. Elbette ki parti-

leşememenin yaratacağı tehlikenin ne olduğunun bilinmesi önemli olmaktadır. Bunun için de önce şunun bilinmesi gerekiyor: Partinin önemi ne, gereği ne? Neden PKK gibi bir parti var oldu? Olmasaydı ne olurdu? Hangi koşullarda nasıl bir ihtiyaçla var oldu, hangi işlevleri gördü? Neleri başardı? Başarmasaydı neler olurdu? Bu soruları sormak ve cevaplamak lazım.

Bir defa şimdiye kadar var olan partinin vazgeçilmez gerekliliğini bu sorular temelinde yeterince kavramak, bilince çıkarmak gerekli. Diğer türlü biz sonuç alamayız, doğruya ulaşamayız. Bu anlamda da Önder Apo'nun PKK değerlendirmesi vardır. *"PKK bitmeyen bir roman, sonu gelmemiş bir şiir, damarda yaşam suyunun organizmaya yürüyüşü, bir yeniden doğuş, diriliş, birey ve toplum olarak var olma ve özgürlük yoluna girme"* olarak tanımladı. Şunu da söyledi: *"Parti* öncülüğü ve mücadelesi olmadan Kürdistan'da yaprak bile kıpırdamaz. Hiçbir görev başarılamaz" Kırk yıllık mücadele pratiği bu değerlendirmeleri tamamen doğrulamıştır. Aslında Önder Apo partiyi baştan böyle öngörmedi ama Kürdistan koşullarını değerlendirerek, bu koşulların tehlikesini gördü ve onu giderecek bir mücadeleyi yaratmak istedi. Bunu esas aldı. Hangi yöntemle, hangi araçla bu varlık ve özgürlük mücadelesi başarıya gidecekse, o yöntem ve aracı doğru olarak belirledi. Esas almaya ve uygulamaya çalıştı. Bu arayış, böyle bir Kürt varlığına ve özgürlüğüne bağlılık onu PKK biçimindeki bir partileşmeye götürdü. Böyle bir partileşme olmadan, dünyada hiçbir örneği bulunmayan bir parti düzeyine ulaşmadan Kürdistan'da özgürlük adına ciddi bir mücadelenin yürütülemeyeceği, kazanım elde edilemeyeceği, edilse bile korunamayacağı sonucuna vardı. O nedenle de partileşmeyi her şeyden önemli gördü. Partileşme mücadelesini birinci mücadele olarak ele aldı ve bütün siyasi-askeri mücadelelerin hepsini partileşmeye bağladı. Parti öncülüğünün gelişmesine ve gerçekleşmesine bağlı olarak ele aldı. Başarının ölçütü olarak partileşme düzeyini gördü. *"PKK'lileşelim savaşı kazanalım, PKK'lileşelim siyaseti kazanalım, PKK'lileşelim var olalım"* dedi. Varlık ve özgürlük mücadelesinin başarısının yüzde yüz PKK'lileşmeye, partileşmeye bağlı olduğunu gördü, böyle ele aldı. Dolayısıyla da şimdiye kadar yaratılan bütün gelişmeler parti öncülüğüne bağlıdır. Önderlik gerçekleşmesi parti öncülüğü demektir. On binlerce şehit gerçeği parti öncülüğünün gerçekleşme durumudur. Bunlar Kürt insanında, kadınında, erkeğinde bilinç, irade ortaya çıkardı. Bunlar cesaret ve fedakârlık verdi. Bunlar birlik ve örgütlülük yarattı. Bunlar tarz, üslup tempo kazandırdı. Bugün eğer demokratik Ortadoğu devrimini yapma iddiasına sahip, özgür insanla öncülük eden bir Kürt halk gerçekliği ortaya çıkmışsa bütün bunların hepsi böyle bir parti öncülüğü ve onun yürüttüğü kahramanca mücadeleyle oldu. Kürt halkı son kırk yılda, birkaç yüz yıl da değil, birkaç bin yıldır kaybettiğini geri kazandığı bir süreci yaşadı. Böyle bir süreçte ne kazandıysa her şey parti öncülüğüne ve partileşmeye bağlı oldu. Parti öncülüğüne dayanmayan, onun doğrudan ya da dolayla etkisiyle gerçekleşmeyen hiçbir gelişme Kürdistan'ın hiç bir parçasında ve yurtdışında kesinlikle yoktur. Bu bakımdan bir defa PKK gerçeğini Kürt toplumunda, Kürt tarihinde, Kürt'ün varlık ve özgürlük arayışında PKK gerçeğini, onun rolünü, misyonunu doğru anlamak ve tanımlamak gerekiyor.

Bugün de parti gerçeğinin, öncülüğünün gereklerini doğru anlayabilmek için her şeyden önce şimdiye kadarki mücadele sürecinde parti öncülüğünün rolünü doğru tanımlamak gerekli. İkinci olarak, bugün böyle bir durum devam ediyor mu, etmiyor mu ona bakmak lazım. *'Şimdiye kadar parti öncülüğü çok önemliydi, gerekliydi, ama şimdi aynı düzeyde gerekliliği kalmadı'* gibi anlayışlar, tutumlar zaman zaman gizli ya da açık bir biçimde içimizde ifade edildi, dillendirildi. Bunun üzerinden hareketimize 2002-2004 tasfiyeciliği gibi çok kötü bir iç

saldırı da dayatıldı. Bu anlamda da şu görüldü: Geçmişte parti bu kadar gerekliydi, varlık ve özgürlük mücadelesi ancak PKK gibi öncü bir partinin varlığıyla yürütülebildi, bu güne getirilebildi, ama bugün de hala aynı durum aşılmamıştır. Bir değişiklik kesinlikle sözkonusu değil. Evet, büyük gelişmeler yaratılmış, parti önüne konulan misyonun, rolün önemli bir kısmını oynamış ama bu süreç tamamlanmamış; Kürt varlığı ve özgürlüğü önemli ölçüde geliştirilmiş, bilince çıkarılmış, örgüt ve eyleme dönüştürülmüş, karşıtlarına dayatılmış, bunun önündeki engellerin önemli bir kısmı parçalanmış, aşılmış ama kültürel soykırım rejimi yok edilmiş değil hala. İnkâr ve imha sistemi tümden yok edilmiş değil. Bunların son dönem uygulaması olan Uluslararası Komplo parçalanıp yok edilmiş değil, inkâr ve imha sistemi, kültürel soykırım rejimi eskisi gibi olmasa da devam ediyor. Dolayısıyla Kürt varlığına dönük tehlike çok güçlü bir biçimde var. Bu nedenle de böyle bir tehlikeyi yok edebilmek, varlık ve özgürlük mücadelesini kesin sonuca götürebilmek için parti öncülüğüne en az geçmişteki kadar şimdi de ihtiyaç var. Günün görevlerine göre, içinde bulunduğumuz koşullara göre kendini ideolojik-örgütsel bakımdan yenileme temelinde böyle bir öncülüğün yine gerçekleştirilmesi gerekiyor. Günün görevlerinin başarısı, varlık ve özgürlüğün garanti altına alınması, kültürel soykırım rejiminin yerle bir edilmesi kesinlikle böyle bir parti öncülüğüne bağlı.

Dikkat edelim, böyle bir öncülüğü tartışılır hale getirip, zayıflattığımız dönemde hareket olarak neredeyse yıkılma noktasına geldik. İşte 2002-2004 süreci böyle bir süreci ifade ediyor. *"Partiyi değiştirelim", "İsmini değiştirelim"* ya da *"Partiye gerek kalmadı, başka örgütlerle olabilir"* denilen noktada bu tehlike açığa çıktı ve kanıtlandı ki parti olmadan var olunamaz. Hareket olarak, halk olarak var olma ve özgürlük mücadelesi yürütmek mümkün olmuyor. Kazanımlar ne kadar güçlü olsa da, öyle bir durumda anında paramparça oluyor, eriyip gidiyor. O halde her şey yine parti öncülüğünün çok güçlü bir biçimde var olmasına bağlı. Parti öncülüğü olmadan, bir de yeni paradigmanın gereklerine göre kendini yenileyip yeniden yapılandıran, somut koşulları doğru değerlendirerek onun gerektirdiği stratejik ve taktik yaratıcılığı gösteren bir parti olunmadan da varlık ve özgürlük mücadelesi başarıya götürülemez. Yani o dogmatik, tutucu zihniyet ve örgütsel kalıpları kesinlikle kıran, son derece yaratıcı, değişime ve dönüşüme açık, günün koşullarını, bu koşulların gereklerini değerlendiren ve kendisini ona göre yeniden programlayıp yapılandırmayı bilen, buna göre stratejik ve taktik değişiklikleri zamanında ve başarıyla gerçekleştirip bu temelde yaratıcı tarz, üslup ve tempoyla mücadele eden bir parti olunmadan da özgürlük devrimini zafere taşımak mümkün değil. Dolayısıyla soykırım rejimini aşmak ve Kürdün varlık ve özgürlüğünü garantilemek, kadın özgürlük devrimini zafere götürmek, Ortadoğu'yu demokratikleştirmek mümkün değildir.

Şu gerçeklik netleşmiştir: Kürdistan özgürlük devrimiyle, kadın özgürlük devrimi iç içe, bunlarla da demokratik Ortadoğu devrimi iç içe. Güncel gelişmeler bu gerçekleri çok daha net bir biçimde ortaya çıkardı. Bu bakımdan parti öncülüğü hayati noktadadır. Varlık yokluk meselesi durumundadır. Öyle tartışılacak bir konu kesinlikle değildir. Çok fazla tartışmalık bir durum da değil.

Ama burada şu önemli sorular ortaya çıkıyor: Bu kadar hayati olan bir özgürlük aracı pratikte ne kadar rol oynuyor? Önderlik çizgisi yeterli bir örgüte ve eyleme ne kadar dönüştürülebilmiş? Buna öncülük edecek bir parti gerçeği kadro, komite, örgüt olarak ne kadar var? Bu anlamda yaşanan sorunlar neler, zayıflıklar hangileri, eksiklikler ne biçimde ortaya çıkıyor, dolayısıyla günümüzün bu kadar hayati özgürlük aracı olan partileşmeyi gerçekleştirmenin önünde var olan sorunlar neler? Bu tabi bizim için çok yakıcı bir husus. Önder Apo'nun tali-

matı aslında bunu aydınlattı. Temel sorun olarak birçok noktayı ortaya koydu. Tek bir sorun yok dikkat edilirse. Biraz önceki soruda bunlara cevap vermeye çalıştık. İşte zihniyet ve irade zayıflığını temel bir etken olarak koydu. Parçalılığı, koordinesizliği bir etken olarak koydu. Kendiliğindenliğe boyun eğmişliği bir etken olarak koydu. Başta kalıp ikinci adımı atamamayı etken olarak koydu. Bu hususları şöyle tanımlayabiliriz.

Bir; Önderlik çizgisini anlama ve özümsemede zayıflıklarımız var. Yoğunlaşmalar yeterince derinlikli değil ve parçalı. Mevcut yönetim ve kadrolar olarak düşünce sistemimiz bütünlüklü ve sürekli değil. Parçalı ve kesintili, dolayısıyla yeterince öngörülü olamıyoruz. Geleceği önceden yeterince öngörüp onun gereklerine göre kendimizi örgütsel ve eylemsel bakımdan hazırlıklı kılamıyoruz. Yaratıcı tarz ve taktik geliştiremiyoruz, pratik politikada etkili olamıyoruz. Partileşememe önünde en önemli bir sorun budur.

İki; Örgütsel sistemimizde de parçalılık, kopukluklar var. Bütünlüklü ve disiplinli bir örgüt çalışması yürütemiyoruz. Bireysel yetersizlikleri aşabileceğimiz temel güç kaynağı örgütlülük olması gerekirken, yönetim sistemimizde, komiteleşme, örgütleşme düzenimizde, halk ve birlik örgütlenmelerimizde gerçekten de parçalılık çok fazla yaşanıyor. Birbirinden çok kopuk, koordinesiz bir durum var. Bu noktada bireycilik, keyfiyet, kendine görelik, parçalılık, örgüt disiplinine gelmeme, iradesini örgüt iradesiyle en üst düzeyde birleştirmeme gibi durumlar yaşanıyor. Bu noktada sorun şöyle ortaya çıkıyor: Koşturuyoruz, hepimiz pratiğin peşinden koşuyoruz, çok yoğun bir çaba ve emek harcıyoruz. Yani tüm kadrolar kan ter içinde çalışıyor, buna bir diyecek yok ama bu çalışmalar yeterli sonuç vermiyor, verimli değildir. Çünkü doğru ve yeterli bir tarz, örgüt anlayışıyla olmuyor. Bir diğer husus, sonuçlar birleşmiyor, bir kanala akmıyor, olduğu yerde kalıyor, parça parça oluyor ve eriyip gidiyor. Hamal misali yani. Hamal da çok çalışıyor, ama karnını bile doyuramıyor. Biz de çok çalışıyoruz, ama çalıştığımızın karşılığını alamıyoruz. Karşılığı zafer üstüne zafer kazanma olacakken, devrim içinde onlarca devrimi geliştirmek ve zafere taşırmak olacakken, onu gerçekleştiremiyoruz. Çünkü yürütülen çalışmaların verimi az ve var olan verim de bütünleşmiyor. Parçalı kalıyor. Bu anlamda görevlerle kadrolar, örgüt birleşmiyor. Burada keyfiyet, bireycilik, iradesizlik çok olumsuz rol oynuyor. Şöyle denebilir, görevler bir yanda insanlar bir yanda kalıyor. Görevin gereklerine göre hareket etmeye hazır bir kadro duruşu yok. Görevleri başarmak üzere kendini sürekli eğiten bir kadro duruşu yok. Görevlere göre örgüt kuramıyoruz. Kadroların isteğine göre örgüt kuruluyor. Dolayısıyla bürokratik denebilecek bir tarzımız var. Devrimin kapsamlı görevleri var ama biz de büyük bir kadro gücüne, halk gücüne sahibiz. Tüm görevleri başarıyla yerine getirebilecek bir örgütlenme ve ortak bir mücadele rahatlıkla yaratabiliriz, ama dikkat edilirse böyle olmuyor. Birçok görev ortadadır. Yönetimimiz bu görevleri yerine getirecek, gerçekleştirecek görevlendirmeler ve örgütlemeler yapamıyor. Bunun için tek yanlı çalışma içinde kalıyor. İşte değişememe burda

Şöyle denebilir, görevler bir yanda insanlar bir yanda kalıyor. Görevin gereklerine göre hareket etmeye hazır bir kadro duruşu yok. Görevleri başarmak üzere kendini sürekli eğiten bir kadro duruşu yok. Görevlere göre örgüt kuramıyoruz

ortaya çıktı. Biraz propaganda, biraz gerilla, biraz serhildan bununla yetiniyoruz. Ondan öteye dönemin gerektirdiği, sekiz boyutta demokratik ulus inşasının gereklerini yerine getirecek bir örgütsel düzenleme, seferber olma gerçekleştiremiyoruz. Bu noktada ciddi zayıflıklar, yetersizlikler yaşanıyor. Bütün bunlar pratikte tarz, üslup, tempo yetersizliği olarak ortaya çıkıyor. Ertelemecilik oluyor, zayıf yaklaşımlar oluyor. Bol bol hatayı içeriyor. Dolayısıyla son derece verimli, yaratıcı bir tarzı gerçekleştiremiyoruz.

Bu noktada şunu öngörmek lazım: Bütün bu yetersizliklerin altında yatan temel gerçeklik Apocu çizgide kişilik devrimi yapıp yapmama sorunudur. Buna toplum açısından kültür devrimi de diyebiliriz. Bizim gerçekten de devletçi-iktidarcı sistemin etkileri denebilecek, kapitalist modernitenin ve soykırım rejiminin verdiği ruhu, duyguyu, düşünceyi, davranış kalıplarını tümden değiştirecek bir kültür devrimine, kişilik devrimine ihtiyacımız var. Öncü kadronun başarı çizgisine ulaşması da, demokratik toplum örgütlülüğü, demokratik ulus inşasının gerçekleştirilmesi ve savunulması da buna bağlı. Partileşme sorunu bugün aslında gerçekten de kişilik ve kültür devrimi sorunudur. Duygu, düşünce, ruh ve tüm davranışlarda Apocu çizgide bir değişimi, özgür insan ölçüşünde, çizgisinde bir değişimi, yenilenmeyi, yeniden yapılanmayı gerçekleştirecek bir kişilik devrimine ihtiyacımız var. Değişimi dönüşümü böyle ele almalıyız. Kültür devriminden kastımız da budur.

Bunun için de bütünlüklü çalışmak gerekli. Böyle bir kişilik devrimi sadece silahlı mücadele ile olmaz. Sadece serhildan ile olmaz. Sadece sosyal-siyasal propaganda ve eğitimle de olmaz. Bunun için edebiyata ve sanata da yeterince rolünü oynatmak gerekiyor. İnsan psikolojisini çözen ve özgürlükçü temelde yeniden şekillendiren bir değişimi dönüşümü kişilikte gerçekleştirecek çalışmalara ihtiyaç var. Tabi bu temelde esas olarak toplum yaşamını özgür ve demokratik kılmada kendini sorumlu gören bir duruşa, tutuma ihtiyaç var. Bu konuda kendini iddialı kılan, sürekli yenileyen, eğiten, yoğunlaştıran, dönüştüren; ulaştığı sonuçları eyleme ve örgüte dönüştüren, dolayısıyla demokratik eylemi ve halk örgütlenmesini her alanda hızlı bir biçimde geliştiren, gerçekleştiren bir kişilik duruşu ortaya çıkarmaya ihtiyaç var.

Partileşme sorunları böyle bir değişim, dönüşüm sorunu olarak önümüze çıkıyor. Biz bu sorunları çözmek için tartışıyoruz, çalışıyoruz. Bunlar pratikte çok farklı görünümlerde kendini gösteriyor. Farklı tutumlar, davranışlar olarak ortaya çıkıyor. Bunları birçok anlayış olarak değerlendirip, tanımlıyoruz. Ona göre bir ideolojik, örgütsel mücadele yürütmeye çalışıyoruz, ama hepsinin altında ideolojik ve örgütsel çizgi duruşu yatıyor. Yani sınıf ve cins mücadelesini doğru anlayan ve yürüten, kendini bu temelde yenileyen, yani kişilik, zihniyet ve vicdan devrimi temelinde kişilik değişimi ve dönüşümünü gerçekleştiren bir yenilenmeye, değişime ihtiyaç var.

Dolayısıyla partileşme çalışmalarını ideolojik, örgütsel mücadele temelinde derin bir eleştirel, özeleştirel yaklaşımla ele almak gerekiyor. Bu mücadeleyi bütünlüklü ele almak gerekiyor. Düşünce ve pratik bütünlüğü içinde ele almak, yirmi dört saat bir yoğunlaşma ve mücadele biçiminde ele almak gerekiyor. Yani bütünlük lazım, süreklilik lazım. Bu da kendini tümüyle halkın, emekçilerin, gençlerin ve kadınların durumundan, yaşamından sorumlu görmeyi ve bu temelde kendini tüm ezilenlerin özgürlüğü, kurtuluşu ve davasıyla birleştirmeyi gerektiriyor. Bu noktada dar yaklaşım, intiharcı yaklaşım, tepkici yaklaşımla işler olmuyor. Sadece cesaret ve fedakarlık sorunları çözmüyor. Yaşamını ortaya koymak yetmiyor. Başarıyı getirecek, zaferi yakalayacak düşünce yoğunluğuna, derinliğine, davranış zenginliğine, tutarlılığına, yoğun ve disiplinli çabaya ihtiyaç var. Bunu gösteren, böyle olan kendisini partileşme mücadelesinde ilerletmiş, dolayısıyla da varlık ve özgürlük

mücadelesine başarıyla öncülük eden bir militan haline getirmiş olur.

Bir başka husus KCK sistemi içinde partinin rolüdür. Bu çok önemli bir husus olmaktadır. Son dönemlerde biraz daha fazla üzerinde durmak zorunda kalıyoruz. Denebilir ki KCK ilan edileli on yıl oldu; bu temelde Önderlik ve partinin bir değişim ve dönüşüm çabası içerisine girişi on beş yıllık bir süreci alıyor. Fakat bütün bunlara rağmen daha yeni parti ve demokratik toplum sistemi, ilişkileri, rolü tartışılıyorsa o halde çok geride kalma söz konusu değil mi? Aslında Önder Apo da sözü edilen talimatlarda bu gerçeği ortaya koydu. *"On yıl geçti, siz KCK sisteminden hiçbir şey anlamamışsınız, onun gereklerine göre de*ğilsiniz, hareket edemiyorsunuz, çok ağır bir dogmatizm *ve tutuculuk var. Hiç değişmemişsiniz. 1980'lerin, 90'ların sisteminde kalmışsınız. Tarzınız o, örgütsel sisteminiz o, yaptığınız* işler onlar" dedi. Bunlar önemli tespitler ve değerlendirmelerdi. Tabi çok köklü, derinlikli ve ağır eleştirilerdi. Hareket ve onun yönetimi olarak Önder Apo'nun talimatlarda ortaya koyduğu bu eleştiriler üzerinde yoğunlaştık, daha fazla yoğunlaşıyoruz. Önemli tartışmalar yürüttük ve daha çok tartışıyoruz da, sürekli de kılıyoruz bu tartışmaları. Önder Apo gerçekten neyi ifade etmek istedi, bizim durumumuz ne, bunlarla neyi belirtmek istiyor? Son talimatında zaten onu da söyledi. *"Eğer anlamıyorsanız size açıkça belirteyim"* dedi ve gerçekten de birçok konuyu daha açık ve somut bir biçimde ifade etti.

Aslında Önder Apo'yu onları söylemeye ya da yazmaya mecbur bırakmamamız gerekiyordu. Bu da bizim için ciddi bir yetersizlik ve özeleştiri konusu. Çünkü şunu da her zaman söyledi Önder Apo: *"Burası PKK'dir. Burada her davranışa yer olmaz, burada her söz söylenmez. Burası sokak değil ki, bir düzeyi, seviyesi var. Yüce amaçlar peşinden gidiyor, büyük özgürlük ilkeleri var. Bir tutum, davranış gerçeği var. Kadro örgütlenmiş ve eylemli kılınmış hakikattir"* dedi. *"Bir örgüt ve eylem gerçeğimiz var. Öyle ölçüsüz, belli özelliklere sahip olmayan, her şeyin söylendiği, yaşandığı bir ortam kesinlikle değildir. Parti ortamı han gibi ele alınamaz. Kaldı ki hanın da bir kuralı vardır. Siz partiyi ondan daha kuralsız bir ortam gibi de görüyorsunuz"* diyerek eleştiriler yaptı.

Şimdi bizim bütün bunları dikkate alarak, bu kadar uzun süre paradigma değişimi temelinde kendini yenileme, yeniden yapılandırma, Dördüncü Stratejik Döneme geçme ve onun gerektirdiği yaratıcı taktikleri ortaya çıkartarak, özgürlük devrimini Kürdistan parçalarında zafere taşıyacak bir pratiği ortaya çıkaramamada bırakalım böyle bir mücadele yürütmeyi, aslında bir adım bile ilerlememede yaşadığımız dogmatizm ve tutuculuk ciddi bir tehlike. Bu böyle somut olarak ortaya çıkıyor. Son talimatında bunu Önder Apo şöyle ifade ediyor: *"Partileşme dedik, başarılı olmadı, yeterince yapamadınız; Gerillalaşalım dedik, yeterince yapılamadı; şimdi Demokratik Uluslaşalım diyoruz, onun da gereklerini yerine getirmiyorsunuz. Onun da emrettiği sekiz boyut, ya da on beş boyut, yani toplumun temel yaşam alanlarının hepsinin gereklerini anlayan ve yerine getiren, onun istediği bir demokratik özyönetimi ortaya çıkartıp toplumu kendi kendini yönetir hale getiren bir örgütlülük ve sistem içine alan bir çabayı, çalışmayı, başarıyı ortaya çıkaramıyorsunuz. Dolayısıyla demokratik uluslaşma dönemini de başarıyla yürütemiyorsunuz"*

Şimdi bu noktada anlayış yetersizliklerimiz var. Dar, sığ, kesintili, parçalı düşünce durumu yoğun bir biçimde yaşanıyor, bunu aşamıyoruz. Böyle bir dogmatizmin ve tutuculuğun yaşanmasında bu bir etken olmaktadır. Ama diğer bir etken de gerçekten de örgütsel sistemdeki kargaşadır. Sistemimiz de parçalıdır, bütünlükten yoksun, kopuk kopuk. Önder Apo son talimatta onun için *"Koordineden yoksunsunuz, çok parçalı bir durum var"* dedi. Bunları tabi ciddiyetle değerlendirip, yeterince anlayarak düzeltmemiz gerekli.

Şimdi burada demokratik konfederalizm sisteminin genel tanımı,

teorik belirlemelerini biliyoruz, ezberliyoruz, savunmalarda Önderlik yazdı, ama bunları pratiğe dönüştürmede, pratikte yerine getirmede ciddi sorunlar, zayıflıklar, terslikler yaşıyoruz. Böyle bir duruma gelinmesinin nedenleri nelerdir? Elbette her şeyden önce bunun yaşanan değişim süreciyle bağlantısı var. Yönetimimiz ve kadrolar değişim ve dönüşüm sürecine Önder Apo'nun süreci ele alışı tarzında ve temelinde yaklaşmadılar. Komplodan hemen sonra Önder Apo bizi bu konuda uyardı. Dedi ki, *"Ben tepeden tırnağa kadar kendimi yeniliyorum. Süreç değişim süreci, herkes böyle ele almalı. Böyle olmayanlar böyle yapmayanlar bu süreçte yürüyemezler"* Şimdi biz öyle bir ciddiyet ve derinlikle ele almadık. Her şey burada Önderliğe yüklendi, Önderlikten beklendi. Hiç çaba harcamadık mı, hiç anlamadık mı? Tabi böyle de denemez. Çabamız oldu, belli anlayışımız oldu, fakat geriye dönüp baktığımızda şunu görüyoruz: Anlayışlarımız çok dar ve sığ, çabalarımız çok yetersiz kaldı, zamanında istenen adımları atan, sonuçları yaratan bir çaba haline gelmedi. Değişim ve dönüşüm sürecini Önder Apo'nun gerçekleştirdiği paradigma değişimi temelinde köklü bir biçimde zihniyet devrimi, vicdan devrimi ile gerçekleştirip, bir bütün parti hareketi olarak değişim dönüşümü bu temelde gerçekleştirmeyi sağlayamadık. Yönetim bu konuda hantal, zayıf ve parçalı kaldı. Gerekli ciddiyet ve başarı inancıyla, derinlikli bir biçimde yaklaşmadı. Böyle bir durumdan provokatörler, tasfiyeciler faydalandılar. Daha doğrusu karşıt sistem, kapitalist modernite sistemi ya da kültürel soykırım rejimi parti yönetimimizin böyle bir yaklaşım, durum içinde olmasını fırsat bildi, bundan yaralanmak istedi.

"Bir Lokma Bir Hırka"

Kapitalist modernite sistemi Önder Apo'ya uluslararası komployu dayatmış, İmralı tecrit ve işkence sistemi altına almıştı. Bir yandan Önder Apo'nun böyle bir sitem altına alınmasını, diğer yandan yönetimimizin zayıf yaklaşım içinde olmasını fırsat bilerek içten tasfiyecilik dayatıp hareketi parçalamayı, eritmeyi, sistem içerisine çekip sistem içi bir hareket haline getirmeyi öngördü. 2002-2004 tasfiyeciliği bu temelde ortaya çıktı ve saldırdı. Bu tasfiyecilik parti tarihimiz içerisindeki diğer bütün tasfiyeciliklerden daha uzun süreli, daha derin oldu, daha fazla fırsat buldu. Önce Önder Apo hemen görüyor, tedbir geliştiriyor, mücadele ederek geriletiyordu. Aynı tutumu örgütsel yönetimimiz gösteremedi. Dolayısıyla tasfiyecilik kapıları açık buldu, fırsat buldu, zemin buldu ve parti gerçeğine çok saldırdı. Her şeyi tersyüz etti. Önder Apo'nun değişim dönüşüm olarak öngördüğü düşünce ve örgütlenme durumunu yüz seksen derece tersine çevirdi. Ve bunları Önderlik adına yapmaya çalıştı, Önderliği yorumlayarak yapmaya çalıştı. Öyle baştan Önderlik karşıtlığı biçiminde ortaya çıkmadı. *'Doğru* Önderlik *anlayışı bunlardır'* diyerek aslında örgütü dağıtıp tasfiye edecek bir çizgiyi ortaya çıkartmaya, sistemleştirmeye çalıştı ve bu temelde örgütsel yapıda ciddi bir tahribata yol açtı. Örgütsel sistemimizi, parti sistemimizi altüst etti. Kadrolarda duygu, düşünce dağınıklığı yanında, ağır psikolojik etkilenmeleri, yine örgütsel sistemden, disiplinden, duygudan, duyarlılıktan kopmayı, bir parçalanma, dağılma, altüst oluşun yaşanmasını ortaya çıkardı. Bunu her türlü parti ölçüsüne saldırarak yaptı. O zamana kadar varlık ve özgürlük mücadelesini geliştiren, direnişi yenilmez kılan, bütün saldırıları boşa çıkartan temel değerler nelerse bunların hepsini böyle maskeli, sinsi bir biçimde saldırıp tersyüz etmeye çalıştı. Dolayısıyla aslında Kürt halkının varlık ve özgürlük mücadelesinin temel harcı, temel aracı olan parti gerçeğini duyguda, düşüncede, ruhta, zihniyette, psikolojide yok etmeye, parçalamaya, örgüt disiplinini, örgütsel birliği, irade bütünlüğünü yok etmeye çalıştı. Partileşmeye ağır darbeler vurdu. Parti ölçülerini, parti anlayışını, örgütsel sistemi altüst etti. Partiye ait neler varsa, özgürlük mücadelesinde başarı yaratan,

gelişme yaratan hangi değerler, ölçüler varsa bunları gerilik, eskide kalma, tutuculuk biçiminde tanımlayıp mahkum etmeye çalışarak aslında ciddi bir dağılma, parçalanma, temel değerlerinden boşalmayı yaratmaya çalıştı. Tıpkı 1981-1982 yıllarında Diyarbakır zindanında 12 Eylül faşist-askeri rejiminin PKK kadrolarına dayattığı partisizleşme, örgütsüzleşme, çizgisizleşmeyi ifade eden, özgürlük çizgisinden, Apocu çizgiden kopmayı hedefleyen o itirafçılık neyse, aslında adını öyle koymadan ama benzer bir itirafçılığı yani kendi temel değerlerinden boşanmayı, kendini kusmayı, tersyüz olmayı öngören, bunu yaratmayı hedefleyen bir dağılmayı parti içinde kadrolar şahsında dayattı, geliştirdi. Bütün temel değerleri tu kaka etti, alaya aldı, gerilik ve gericilik olarak damgaladı. İnsanları temel değerlerden kopan, kendine güvensiz hale gelen, birbiriyle birleşme ve örgütleşerek çalışmadan uzaklaştıran bir sonuç ortaya çıkardı. Örgüt birliğini, parti birliğini, yoldaşlık birliğini, ortak yaşamı, komünal yaşamı, parti komünalitesi içinde olmayı en büyük kötülük olarak vurgulayıp dağıtmaya çalıştı. Kadronun *"Bir lokma bir hırka"* felsefisiyle hep halka hizmet etmeyi öngören fedai militan duruşunu mahkum ederek; bireyci, çıkarcı, maddi yaşama düşkün, basit yaşam arayışında olan bir durumu dayattı. Yani Apocu çizgiyi özünden boşaltıp, partiyi içinden parçalayarak KDP'lileştirip düzen içine çekmeye çalıştı.

Daha sonra Önder Apo, PKK'nin yeniden inşasını gündeme getirdi. Bir Halkı Savunmak kitabıyla bu tasfiyeciliği tüm boyutlarında ortaya çıkardı, mahkum etti. PKK'nin yeniden inşasının demokratik modernite çizgisindeki teorisini, programını, tüzüğünü ortaya koydu. Daha sonra beş ciltlik Demokratik Toplum Manifestosu ile bu çizgiyi çok yönlü bir teorik analize tabi tuttu ve bunu bir tarih çizgisi haline getirdi. PKK tarihini, mücadele tarihimizi böyle bir çizgi temelinde sorguladı. Bütün bunlar büyük bir aydınlatma ve ideolojik-örgütsel çizgi mücadelesi yürütmeydi. Önder Apo böyle bir mücadele yürüttü. Bunlar tasfiyeciliği tasfiye etti, PKK'nin yeniden yapılanışını gündeme getirdi. Demokratik modernite çizgisinde ya da Demokratik, Ekolojik ve Kadın Özgürlükçü paradigma temelinde PKK'nin yeniden inşasını ideolojik motivasyon, örgütsel sistem ve yeni bir inşa ve direniş hareketi haline gelmesini genel planda sağladı.

Önder Apo'nun yeni paradigmasının, demokratik modernite çizgisinin tümüyle özümsendiği, kadroların bu konuda kendini Önderlik çizgisini tam özümseyerek örgütlediği bir sistem haline geldiği söylenemez

Fakat burada şu iki hususu belirtmek istiyorum. Bir, Önder Apo'nun yürüttüğü bu mücadele büyüktü, önemliydi, tasfiyeciliği tasfiye etti. Hareketi sistemin içinde erimekten çıkartarak alternatif bir hareket haline getirdi ve direniş içerisine çekti. Yeni bir PKK'yi kurdu. Fakat ideolojik-örgütsel çizgi bakımından tasfiyeciliğin etkilerinin tümden aşıldığı, Önder Apo'nun yeni paradigmasının, demokratik modernite çizgisinin tümüyle özümsendiği, kadroların bu konuda kendini Önderlik çizgisini tam özümseyerek örgütlediği bir sistem haline geldiği söylenemez. Bu konuda eksiklikler, zayıflıklar var. Tasfiyeciliğin izleri var. Onları tümden aşamadık. İkincisi, geçen sürece değişim ve dönüşüm süreci diyoruz, bu kadar uzun süre oldu, dikkat edilirse bu süreç bir sistem temelinde, sağlıklı ve bütünlüklü yaşanmadı. Yani bir parti ve cephe hareketinden, paradigma değişimini

gerçekleştiren bir parti ve böylece demokratik konfederalizm sistemine dönüşen bir sistem haline gelemedik. Bu değişim süreci dalgalı, parçalı oldu. Önder Apo 2001-2002 deki süreç için *"İdeolojik bunalım dönemi yaşadık"* dedi. Oradan PKK'nin adının değiştirilmesi, kongre sistemine geçiş arayışları oldu. Bu bir dalgalılık ortaya çıkardı. Buna bir de tasfiyeci dayatma ile saldırı olunca değişim süreci altüst oldu, tersyüz oldu. Böyle bir süreçte Kongra Gel kuruluşu, ardından PKK'nin Yeniden İnşası ve KCK sistemine geçiş, böyle bir yeniden sistem olma biçiminde bir süreç yaşandı, ama dikkat edilirse daha öncenin parti-cephe duruşundan kendini doğru bir anlayışla ayırıp, düzenli bir biçimde ve paradigma değişimi temelinde bir yeniden yapılanma, değişim ve dönüşüm süreci yaşayamadık. Bu süreç dalgalı oldu. Parti yok oldu. İsmi değiştirildi. Hatta tasfiyeciler feshetmeye çalıştılar. Ardından yeniden yapılanma süreci geliştirildi ama bu var olan partinin yeniden yapılandırılması değil, tasfiyeciliğin altüst ettiği partiyi yeniden yapılandırma çalışması olarak orta çıktı. Özcesi, bu geçen süreci sağlıklı bir değişim dönüşüm süreci olarak yaşayamadık. Parti ve cephe kendisini paradigma değiştiren bir parti olarak yenileyen yeniden yapılandıran, cepheden demokratik konfederalizm sistemine, demokratik toplum sistemine geçen, halk sistemi olan bir çizgide olmadı. Parti ismi değiştirildi, Kongra Gel gündeme geldi, ondan sonra yeniden partiye ve KCK'ye geçiş gibi bir süreç yaşadık. Bu dalgalı oldu, anlaşılmadı. Aslında parti KCK ilişkileri nedir, ne değildir, bunları yeterince anlama, özümseme, yeterli bir sistem temelinde ele alıp gerçekleştirme sağlanmadı.

Önderlik, Kongra Gel'i gündeme getirince, PKK'yi bu sistem içerisinde bir komite olarak örgütlemeyi, aslında biraz da gizli bir parti öncülüğünü ortaya çıkartmayı öngördü. Fakat tasfiyeci dayatma bunu altüst etti, boşa çıkardı. Böyle olunca yeniden parti inşası gündeme geldi. KCK sistemine geçiş oldu. KCK sistemi nedir, parti nedir, parti bu sistemin neresinde, sistemin parti ile ilişkisi nedir? Bu konular hep muğlak, kopuk kaldı. Uzun süre bu noktada şöyle bir anlayış içerisinde olduk: Parti felsefik ve ideolojik öncülüktür; örgütsel ve toplumsal sistem de KCK'dir. Dolayısıyla parti ile KCK böylece bir bütünlük oluşturuyor, dedik ve bu uzun bir süreci aldı. Böyle olunca parti örgütü diye bir şey kalmadı. Örgüt KCK örgütü oldu. Komiteler, yönetimler KCK yönetimleri oldular. Dolayısıyla ölçüler KCK ölçüleri olarak ortaya çıktı. Oysa ideolojik olarak partinin ölçüleri, öncülüğü, kadro ölçüleri daha farklıydı. Böylece aslında parti ile sistem tanımlamasını tam yapamadık. Giderek parti-cephe ilişkisine benzer bir ilişki ortaya çıktı. PKK'nin yönetim olduğu, KCK'nin de halk örgütlülüğü olarak tanımlandığı, ama bu sefer örgüte KCK denen bir durum ortaya çıktı. Geçmişte de PKK-ERNK'de de PKK yönetim, ERNK halktı. Fakat yönetim PKK ismiyle anılıyordu. Bu sefer aynı durum kaldı, devam etti, ama örgütün adı KCK oldu. Bütün örgütlü güç, yönetim olan güç PKK olmasına rağmen, onlar kendisini KCK olarak tanımladılar ve böylece KCK demokratik toplumun, halkın örgütlendiği bir sistem değil de, parti kadrolarının örgütlendiği, üstte kalan bir sistem olarak ortaya çıktı. Şimdi buna PKK mi diyeceğiz, KCK mi diyeceğiz, burası karıştı. Eskiyi böylece aşamadık. Tekrar eski örgütsel durum ortaya çıktı. Kendimizi yeniden yapılandırıyoruz derken, yapılanan sisteme döndük baktık ki eski sistemdir, sadece adı değişmiş, KCK olmuş. Örgütlere, komitelere, yönetimlere KCK diyoruz, ama KCK demokratik toplum örgütlenmesi olacakken, tabanda öyle bir örgütlülüğü yok. Eyaletlerde, bölgelerde, şehirlerde, kasabalarda, köylerde, mahallelerde örgütlülüğü yok. Üstte KCK geneli diye bir örgütlenme var, tabana doğru örgütlenemiyor, üstte örgütlenme de parti olarak ortaya çıkıyor. Şimdi bu ciddi bir yanlışlık. İşte eskide kalmak, değişememek böyle kendini ortaya koyuyor. Burada aslında değişim birçok şey var, ama yine esas

olarak değişen nedir diye sorulduğunda ortaya şu çıkıyor: İsim değişikliği olmuş. Ondan öteye çok farklı, temelden bir değişim sözkonusu değil.

Bu durumun şimdi ortaya çıkardığı ciddi sorunlar var. Nasıl sorunlar? Böyle bir duruş ideolojik olarak PKK'yi gevşetiyor, tasfiye ediyor, örgütsel olarak KCK'yi tasfiye ediyor. Nasıl? Böyle bir örgüte KCK dersek, PKK nerede? PKK kadroları sadece KCK sistemi içinde olursa KCK'nin ideolojik, örgütsel ölçüleri düzeyinde kalıyorlar. Bu kadroların ölçülerini geriye çekmek, PKK ölçüsünü, PKK'nin profesyonel fedai militan ölçülerini geriye çekmek oluyor. Yine KCK böyle sadece bir üst genel sistem örgütlülüğü olarak ortaya çıkınca tabana doğru örgütlenemiyor. Üstte bürokratik bir kadro örgütlülüğü olarak kendini ortaya koyuyor. Böylece halk örgütlenmesi olamıyor. Yani bu durum tabi iki tarafı da zorluyor. Bu durumu aşamazsak, bizimkisi eskide kalmak olduğu gibi, diğer yandan bir tür reel sosyalizm benzeri bir konumu yaşamayı da ifade eder. Böyle bir durum aslında PKK-KCK ayrımını, farklılığını göstermiyor. PKK'nin yönetim olduğu bir KCK gerçeğini ortaya çıkarıyor. Reel sosyalizmin parti-devlet ilişkisine benziyor. Partinin yönetim olduğu bir devlete sosyalist sistem dedik uzun yıllar, reel sosyalizm kendini öyle tanımladı. Dikkat edilirse o tanımlama çöküşün temel nedenidir. Aslında partiyi devlet, devleti parti haline getirdi ve zaten o ayrımı ortaya çıkartmadı, çökertti.

Şimdi biz bu tarihi yaşanmış gerçeklerden ders çıkartarak kendimizi düzeltmek, değiştirmek zorundayız. Böyle olamayız. Bu noktada da PKK-KCK ilişkilerini doğru tanımlamamız gerekiyor. KCK PKK'nin felsefik-ideolojik çizgisi doğrultusunda örgütlenmiş bir demokratik halk sistemi oluyor. Felsefik ve ideolojik çizgi bakımından kapsayıcı olan PKK'dir. Ama örgütsel olarak demokratik toplum örgütlülüğü KCK demektir. Dolayısıyla PKK de dâhil bütün örgüt ve kurumlar örgütsel olarak bu demokratik konfederalizm sistemi içerisinde yer alıyorlar. Bu anlamda da kapsayıcı olan KCK'dir.

Peki, PKK ile KCK'nin ayrımlarını nerede ortaya çıkartacağız? Bir defa şunu düzeltmemiz gerekiyor: PKK KCK'nin yönetimi demek değildir. Yönetim ki biz buna halkın demokratik özyönetimi diyoruz, aslında halkın seçilmiş iradesiyle oluşan, halkın içinden çıkan, KCK ölçülerini esas alan halk kadrolarından oluşmak durumunda. KCK yönetimi demokratik halk yönetimi olmak durumunda. PKK'nin KCK'ye yönetim olması, kendini yönetim olarak görmesi ve sistemi öyle oluşturmaya çalışması ciddi bir sapma ve aynı zamanda da büyük bir tehlike. Son dönemlerde bunu fark ettik ve düzeltmeye çalışıyoruz. Yönetimlerde hiç PKK'li olmaz mı? Elbette olmalı. Fakat bu daha çok halkı eğitme, ona öncülük etmede duyulan ihtiyaç kadar olmalı, kesinlikle çoğunluk olmamalı. Hiçbir yönetiminde PKK kadrosu çoğunluk olmamalı. Bu bakımdan şöyle bir sistemi öngördük: Yönetim kademelerine mümkün olduğu kadar az PKK kadrosu katılmalı, ama içinde bulunup öncülük edecek kadar var olmalı, ama kesinlikle yarıdan çoğunluk olmamalı. Toplumsal alanda, halk içerisinde propaganda, eğitim çalışması yürütmek üzere kadrolar bulunmalı, yönetim olmak üzere değil. Halkın demokratik konfederal yönetimi içinde yer alma temelinde değil. Tersine parti kadroları, komiteleri, birimleri propaganda birlikleri biçiminde sürekli halkı parti çizgisi, Önderlik çizgisi temelinde eğitmek üzere yer almalı. Parti kadroları daha çok askeri alanda, direniş alanında yer almalı, en önemlisi de ideolojik alanda; eğitim, basın, sanat, edebiyat alanlarında yer almalı. Önderlik ve parti çizgisini ruh, duygu, düşünce olarak, davranış özellikleri olarak bilimle, sanatla, edebiyatla ifadeye kavuşturup topluma yansıtan, toplumu bu temelde eğiten, kültür devrimi gerçekleştiren bir çalışmasının sahibi olmalı. PKK'yi KCK içinde böyle tanımlıyoruz.

KCK bir demokratik toplum sistemi olma özelliği taşırken, meclislere dayalı halkın demokratik özyönetiminin her

düzeyde her kesimin özgürce örgütlenip kendi iradesiyle katıldığı, birliği esas aldığı bir toplumsal siyasal sistem olurken, PKK'nin bunun içinde felsefik ideolojik öncülüğü kendi ölçülerinde kendini örgütleyerek başta ideolojik alanlar olan eğitim, propaganda, edebiyat ve sanat çalışmaları olmak üzere fedai direniş hareketinde, yine toplum içindeki propaganda çalışmalarında yer alan, rol oynayan, ama kısmen de demokratik özyönetimin gelişmesine yardımcı olmak, öncülük etmek, yönetimlerin işlevsel hale gelmesini sağlamak üzere yönetimlere dâhil olan bir örgütsel sisteme kavuşmasını öngördük. Buna göre kendimizi yeniden yapılandırmaya çalışıyoruz.

Özellikle 2014 yılında bu yönlü bazı radigma değişmemiş, eski alışkanlıklar, anlayışlar değişmemiş. Onu mutlaka değiştireceğiz.

İki; Örgütsel sistemini değiştireceğiz. Devlet yönetimi ortadan kalkıp toplumun kendi kendini yönetmesi ortaya çıkınca parti kadroları kendilerini doğal yönetim olarak ortaya koymuşlar. Yönetim olmaktan çekilmemiz gerekiyor. Onun farkına vardık. Parti kadrolarının yönetim olduğu bir demokratik toplum ya da demokratik konfederalizm sistemi değil de, halkın seçimle temsilcilerini seçtiği bir demokratik konfederalizm yönetimi, demokratik toplum yönetimini gerekli gördük.

İşte üç kanton ya da bölge biçiminde tanımlanan demokratik özerk yönetimler böyle ortaya çıktılar. Halkın işlerini

Parti kadrolarının yönetim olduğu bir demokratik toplum ya da demokratik konfederalizm sistemi değil de, halkın seçimle temsilcilerini seçtiği bir demokratik konfederalizm yönetimi, demokratik toplum yönetimini gerekli gördük.

adımlar atmaya çalışıyoruz. Son iki üç yıldır bunun ayırdına daha çok vardık. Özellikle 19 Temmuz 2012 Rojava Devrimi ve bu temelde Rojava'da ortaya çıkan demokratik toplum örgütlülüğünün sorunları çerçevesinde bunun bilincine pratikte yaşayarak daha iyi vardık. Gördük ki, eskisi gibi bir parti çalışmasıyla olmuyor. Ama demokratik toplum örgütlenmesini geliştirmede de zorlanıyoruz. Rojava pratiğini tartıştıkça, değerlendirdikçe, bilgilendikçe gerçekleri daha iyi görür hale geldik. Rojava halkı bize şunu söyledi: *"Kadrolarınız olmazsa biz bir şey yapmayız, ama mevcut anlayış ve örgütlülük durumunda olan kadroyla da bu iş olmaz"* O zaman biz oturduk düşündük: Kadrosuz olmaz, bu kadroyla da olmaz. Ne yapacağız o zaman? İki bakımdan kadroyu değiştireceğiz.

Bir; Zihniyet ve anlayış bakımından pa-

yürüten, daha çok halk için çalışmayı öngören yurtsever kararlı insanlar böyle bir görevi üstlendiler. Seçime doğu gidiliyor. Seçimle zaten bunu doğrudan halkın kendi kendilerini yönetenleri kendisinin seçtiği bir sisteme doğru gitmeye de çalışıyor Rojava pratiği.

PKK-KCK gerçeğini böyle görmemiz lazım. Bu noktada kesinlikle *"PKK-KCK ayrıdır"* dememek gerekir. Ciddi bir yanılgı burada ortaya çıkıyor. Özellikle parti kadroları bu konuda biraz daha kafa karışıklığı içinde oluyorlar. Evet, bütün PKK kadroları KCK'lidir, KCK içindedirler, ama aynı zamanda PKK'lidirler. KCK içinde oluyor diye PKK'nin dışına çıkmış değillerdir. Dolayısıyla ikili bir kimliği, hem parti kimliğini hem KCK sistemi kimliğini yaşamak durumundalar. Sistem içinde çalışır, sistem görevlerini yürütürlerken sistem kimliği ile hareket etmeliler, ama parti kimliği ve

ölçülerini her zaman koruma temelinde. Aynı zamanda hiçbir yerde, hiçbir koşulda parti kimliğinden, ölçülerinden uzak olmamalılar. KCK sistemi içinde çalışma yürütürken, o sistemin öncüsü olabilmeleri için PKK ölçülerini, PKK kimliğini korumaları gerekiyor. Onu koruyan, yeterli öncülük yapan olmaları için, o ideolojik ölçüleri koruyabilmek için de parti örgütlülüğü içinde olmaları lazım. Komitelerde, temsilciliklerde görev almalılar. Yani ikili bir kimlik, ikili bir örgütlülük içinde bulunmalılar. Açık olan KCK sisteminin kimliği, örgütlüğü olmalı, ama onun içinde PKK kadrosu olan, PKK'nin kimliğini ve örgütlülüğünü de korumalı. İdeolojik ölçüyü koruyabilmesi kesinlikle öyle bir örgütlülüğü korumaya bağlı.

Ama dikkat edelim her KCK'li PKK'li değildir. Bu biçimde tanımlarsak, her PKK'li KCK içinde yer alabilir, çalışır, örgütsel bakımdan bütünlük oluşturan, hepsini kucaklayan KCK olur. PKK onun içinde bir topluluktur. Felsefi ideolojik bakımdan öncülük eden, örgütsel bakımdan ölçüleri daha yüksek olan, profesyonel fedai devrimci militan ölçülerle donanmış, KCK'lilikten çok daha üst ideolojik-felsefi-örgütsel ölçü taşıyan insanlardır. Böyle olursa biz doğruya ulaşırız. Ama dediğim gibi, her KCK'li PKK'li değildir. PKK'nin felsefi ideolojik hattında yürür ama örgütsel olarak kesinlikle PKK'li değildirler. PKK'nin sempatizanları, taraftarları olabilirler, dostları olabilirler, yurtsever olan herkes KCK sistemi içinde yer alabilir. PKK'ye dost olmak, düşman olmamak kaydıyla KCK sistemi içinde yer alınabilir, yönetimlerinde yer alınabilir, çeşitli KCK organlarına katılıp yurtseverlik görevleri yerine getirilebilir. Bu KCK'liliktir. Bu anlamda demek ki örgütsel bakımdan, örgütsel kimlik olarak her KCK'li kesinlikle PKK'li değil. Ama her PKK kadrosu KCK içinde çalıştığında tabi KCK'li de oluyor, ikili kimlik taşıyor. Bu gerçeği görmemiz, bu ayrımı yapmamız, örgütsel düzenlememizi bu esas üzerine yürütmemiz gerekli. Neden? Çünkü böyle olmaz da, bu ayrımı ortadan kaldırırsak şu ortaya çıkıyor: PKK kadrosudur KCK içinde çalışıyorum derken, KCK'nin felsefi ideolojik ölçülerini, kadro ölçülerini esas aldı mı PKK'nin yüksek ölçüleri tasfiye oluyor, alta düşüyor. Dolayısıyla PKK çizgi olarak tasfiye olmuş oluyor. Örgüt olarak da tasfiye olur.

Diğer yandan, KCK'yi oraya çekmeye kalktı mı o zaman KCK PKK ölçülerine geliyor. *"KCK benim ölçümde olacak, benim ideolojik örgütsel ölçülerime göre şekillenecek"* derse, o zaman yurtsever, sempatizan olmaktan çıkıyor, herkesi kadro olmaya zorluyor, daraltıyor KCK'yi. Demokratik toplumun tümünü kucaklayan değil, belli ölçüleri, ilkeleri olan kadrolardan oluşan bir sistem haline getiriyor. Belirttik, değişim dönüşüm sürecinde son yıllara kadar aslında KCK örgütlenmiş PKK olarak var oldu, tabanda örgütlenemedi. Tabanda örgütlenememe bu karışıklıktan dolayı ortaya çıktı. Bir yandan PKK'nin çizgisi hep tartışmalı oldu, diğer yandan KCK bir taban hareketi, toplum örgütlülüğü değil, üstte kadroların yarattığı bir örgütsel sistem, şema olarak ortaya çıktı. Şimdi bu durumu aşmaya çalışıyoruz. Bunun doğru anlaşılması, kavranması kesinlikle gerekli.

Özellikle bu konuda halkın kavrama sorunları çok fazla yok. Biraz anlatılır, izah edilirse rahatlıkla kavrarlar, kavrıyorlar da zaten. İfade ettim, Rojava halkı bizi bu konuda uyardı. Halk tecrübesiyle, Önderlikten öğrendiğiyle bu durumu daha net görüyor. Görevleri karmaşık değil çünkü. Fakat partinin görevleri biraz karmaşık. Parti öncülüğü biraz daha kendini bu karmaşıklık içinde öncülük görevini yerine getirecek bir yapıda tutmalı. O nedenle kadroların bu gerçeği doğru anlamaları gerekiyor. Parti kadroları gerçekten PKK kadrosu olabilmek istiyorlarsa *-PAJK öncülüğü de bu temeldedir, parti öncülüğü PKK ve PAJK* öncülüğü olarak ortaya çıkıyor- gerçekten doğru anlayıp iş yapacaklarsa o zaman şunu görecekler: Kendileri hem partilidirler hem de KCK sistemindedirler. *"PKK'li olmuşsak KCK sisteminden olduk, ya da KCK'nin bir yerinde çalışıyorsak PKK veya PAJK görev-*

lerini yerine getiriyor, ölçülerini taşıyoruz" sananlar, öyle yaklaşırlarsa yanlış yaparlar. Hatalı olur. Onun için birçok arkadaşta karşılaşıyoruz: Çeşitli KCK organları içindeler, öyle bir örgütsel sistem içinde çalışıyorlar, diyorlar *"Biz de PKK'li değil miyiz?"* Ama o KCK ölçüleridir. PKK ölçüleri değil. Onu yapacaksın, ama bir de PKK ölçülerini de gözeteceksin. PKK'nin ideolojik örgütsel ölçülerine göre de örgütlü olacaksın. Kendini ona göre örgütleyip denetime açık tutacaksın. Parti ölçüleriyle yaşar kılacaksın. Yoksa PKK'nin kadro ölçüleri çok düşüyor, ideolojik-örgütsel öncülük bu biçimde zayıflıyor, geriliyor, dolayısıyla ne PKK örgütlenebiliyor ne de KCK örgütlenebiliyor. Her ikisinin de örgütlenmesi bu yaklaşım nedeniyle zaafa uğruyor. PKK ideolojik sapmalar yaşıyor, örgütsüzlük yaşıyor, KCK ise örgütlenemiyor. Her alanda meclislere dayalı demokratik özyönetimlerin oluştuğu, demokratik komünal yaşamın inşa edildiği, akademik sistemleri geliştiren bir demokratik toplum sistemi haline gelemiyor, tabana inemiyor. Her ikisini de bozuyor, zarara uğratıyor. O nedenle de böyle olmaması için parti kadrolarının bu gerçeği iyi görmesi, anlaması gerekiyor.

Sorun kadroların KCK sistemini ve onun içinde PKK'nin, partinin tanımını, varlığını, rolünü doğru anlamasından geçiyor. Başarı kesinlikle buraya bağlı. Yanlışlıklar, başarısızlıklar da bu durumu doğru anlamamaktan kaynaklanıyor. O halde bu yanılgıları, yanlışları aşalım. Geçmiş biraz dalgalı gelişti diye hep oraya sığınıp kalmayalım. Önder Apo beş ciltlik Demokratik Toplum Manifestosunu hazırladı ve gönderdi. Felsefi, ideolojik çizgiyi, paradigmayı netleştirdiği kadar, örgütsel sistemi de netleştirdi. Parti nasıl olmalı, PKK kadrosu kimdir, özellikleri nelerdir, KCK sistemi nedir, demokratik konfederalizm nasıl örgütlenir, demokratik ulus hangi boyutlarda örgütlü hale gelir? Bunların hepsini netleştirdi. Özellikle beşinci kitap tümüyle böyle bir sistemin manifestosu oluyor. PKK Kongresi de Bir Halkı Savunmak'la beraber Kürt Sorunu ve Demokratik Ulus Çözümü adlı kitabı bu dönemin manifestosu olarak kabul etti, tanımladı. O halde o manifestoyu iyi öğrenmeli, özümsemeliyiz. Parti öncülüğü nasıl olur, görev ve sorumlulukları nelerdir, öncülük görevini yerine getiren kadro nasıl şekillenir? Onu da iyi görelim. KCK sistemi nedir, demokratik toplumu nasıl örgütler, toplumun demokratik özyönetimi nasıl oluşur ve kendi kendini yönetir hale gelir, bunda partinin eğitici, örgütleyici, öncülük edici rol ve görevleri nelerdir? Sorularına doğru cevap verelim, doğru anlayalım, özümseyelim ve görevlerimize bu temelde sahip çıkarak hem demokratik ulus döneminin partileşmesini doğru geliştirelim, hem öz savunmasını, gerillalaşmasını doğru geliştirelim, hem de demokratik ulus örgütlülüğünü, KCK sisteminin örgütlülüğünü hızla bütün toplumu içine alacak şekilde doğru bir biçimde geliştirelim.

Böyle bir örgütsel ve pratik seferberliğe ihtiyaç var. Öz savunmaya dayalı inşa seferberliği diyebiliriz buna. Bu seferberliğin başarılması kesinlikle doğru anlamaktan ve büyük bir örgütlülük içerisinde özveriyle çalışmaktan geçiyor. Bunu yaptığımız zaman başaracağımıza inanıyor, bu temelde bir düzeltme ve yeniden yapılanma hareketini Önder Apo'nun son heyet görüşmelerindeki değerlendirmeleri ve mektup ya da talimatlarındaki eleştirileri temelinde düzeltmeyi gerçekleştirip yeniden yapılanmayı başaracağımıza inanıyoruz. Bu inançla bu sürece yürüyoruz. Kendimizi düzelttiğimiz ölçüde de kesinlikle başaracağız.

***

"HALKIMIZ TÜM YAŞAMINI SAVAŞA GÖRE ŞEKİLLENDİRMELİDİR"

"Canlılar dünyasında her türün kendine göre bir savunma sistemi vardır. Savunmasız tek bir canlı türü yoktur. Hatta evrendeki her elementin, her parçacığın varlığını korumak için gösterdiği direnci öz savunma olarak yorumlamak mümkündür. Bozunmaya, kendisi olmaktan çıkmaya karşı gösterdiği direnç açık ki öz savunma kavramlarıyla ifade edilir. Bu direnç yitirildi mi o element veya parçacık bozunur, kendisi olmaktan çıkar, başka bir unsura dönüşür. Canlılar âleminde ise öz savunma direnci kırıldı mı, o canlı ya başka canlılara yem olur ya da ölür."

Varlığa, varoluşa yönelen her türlü tehdit ve saldırılara karşı direnmek öz savunma olarak anlam bulur. Tüm canlıların saldırılara karşı korunma refleksleri vardır. Kuantum, canlılar dışındaki varlıkların da savunma refleksine sahip olduğunu kanıtlamış bulunmaktadır. Öz savunma mekanizması olmadan varlığın, varoluşun korunması mümkün değildir.

Tek hücreli canlıların savunma refleksi, yok oluşa karşı bölünerek çoğalmadır. Bu yolla türünü sürdürdüğü, öz savunmasını bu tarzda geliştirdiği bilinmektedir. Mikro kozmos olarak anlamlandırılan insan türünün savunma refleksi biyolojik olduğu kadar, toplumsaldır da. Beslenme, korunma ve üreme tüm canlıların yaşayabilmesi için önkoşuludur. İnsan ve toplumu gibi her türlü saldırıya açık bir oluşumun en az beslenme ve üreme kadar öz savunmaya da gereksinimi vardır. İnsan ve insan topluluklarının, dış koşullardan kaynaklanan saldırıları bir yana bırakalım, kendi türünden kaynaklanan saldırılar karşısında bile varlığını sürdürmesi ancak öz savunmayla mümkün olabilir.

İnsanın en büyük düşmanı yine insanın kendisidir. Özellikle de özel mülkiyetin, kentin, sınıfın ve devletin ortaya çıkışıyla birlikte değerlere el konulması insan toplumsallığına yönelen en büyük tehdit ve tehlike olarak ortaya çıkmıştır. Bu aynı zamanda doğal toplumun, ahlaki ve politik toplumun özgür yaşam olanaklarının ortadan kaldırılmasının da başlangıcıdır. O zamana değin baskı, sömürü ve egemenlik tanımamış olan toplulukların köleliği kabul etmektense, özgür yaşamlarını korumak için ölümü göze almaları, özgür yaşamda ısrar etmeleri toplumsal öz savunmanın da ortaya çıkışı olmaktadır. Öz savunmayı toplumsal örgütlenme düzeyine çıkarabildiği ölçüde özgür yaşamını süreklileştirebilmiştir.

Önder Apo'nun da belirttiği gibi, *"… İnsan gibi narin bir tür ve toplumu gibi tehditlere açık bir varoluş, güçlü bir öz savunma olmadan varlığını uzun süre ayakta*

tutamaz. İnsan türünde savunma biyolojik olduğu kadar toplumsaldır. Biyolojik savunma her canlı varlıktaki savunma güdüleri tarafından yerine getirilir. Toplumsal savunmada ise, topluluğun tüm fertleri ortaklaşarak kendini savunur. Hatta savunma olanaklarına göre topluluğun sayısı ve örgütlenme biçimi sürekli değişir. Savunma topluluğun asli bir işlevidir. Onsuz yaşam asla sürdürülemez. Bilindiği gibi, canlılar dünyasının diğer iki asli işlevi beslenme ve üremedir. Beslenme ve üreme olmadan nasıl ki canlı varlıklar yaşamlarını sürdüremezlerse, öz savunma olmadan da yaşamlarını sürdüremezler. Canlılar dünyasının öz savunmasından çıkarabileceğimiz diğer önemli bir sonuç, bu savunmanın sadece varlıklarını korumaya yönelik olmasıdır. Kendi türünden, hatta başka türlerden varlıkların üzerinde hâkimiyet kurma ve sömürgeleştirme sistemleri yoktur. İlk defa insan türünde hâkimiyet ve sömürge sistemleri geliştirilmiştir. Bunda sömürü olanaklarına yol açan insan türünün zihniyet gelişmesi ve buna bağlı olarak artık-ürün elde edilmesi rol oynar. Bu durum varlığını korumayla birlikte emek değerlerini savunmayı, yani sosyal savaşları da beraberinde getirir."

Kürtler ve Kürdistani Halkların Tarihi, Uygarlığın Tüm Saldırılarına Karşı Toplumsal Öz Savunma Tarihidir

Aryen kökenli toplulukların uygarlığı kolay kabul etmedikleri, aşiret ve kabileler biçiminde özgür yaşamlarını sürdürebilmek için çeşitli yol ve yöntemlerle kentli, sınıflı ve devletli uygarlığa karşı direndikleri bilinmektedir. Tarihi dönemeçlerde Kürdistani toplulukların tekil ya da ittifaklar geliştirerek direndikleri ve uygarlık güçlerini zorladıkları tarihi belgelerle kanıtlanabilmektedir. Direnişlerini bazen devletimsi oluşumlar geliştirecek düzeye çıkardıkları Med, Mîttanî ve Merwanî devletleri ile kanıtlanmaktadır.

Ortadoğu'yu kasıp kavuran Asur İmparatorluğuna karşı Med Aşiret Konfederasyonu'yla direnişe geçen Mezopotamyalı halk toplulukları, aşiretleri silahlı öz savunma güçleri sayesinde kendilerini koruyabildiler. Her aşiret ve kabilenin eli silah tutan yetişkin erkeklerinden oluşan öz savunma güçleri bir askeri meclis gibi örgütlenerek direnişi yürüttükleri biliniyor. Asur işgali ve sömürgeciliğine karşı Konfederasyon bileşeni aşiret lideri ve rûsipîlerinin katılımıyla oluşan meclislerine benzer askeri meclis ise kabile ve aşiretlerin öne çıkan komutanlarından oluşuyordu. Her aşiret ya da kabilenin askeri güçlerinin lideri ya da komutanı askeri meclisin üyesi ve kendi güçlerinin de komutanıydı.

Aşiret Konfederasyonları ve askeri meclislerin hangi koşullarda ve hangi temel amaçlar üzerinde geliştiği yaşamsal önemdedir. Konfederasyon ve yönetim biçimi meclis çatısı altında bir araya geliş, doğası gereği demokratik bir işleyişi zorunlu kılmaktadır. Tüm aşiret ve kabile bilge ve yöneticilerinden oluşan konfederasyon meclisi toplumun özyönetim gücüdür. Toplumu ilgilendiren tüm temel konular bu mecliste tartışılarak karara bağlanır ve bu kararlar tüm bileşenler için bağlayıcıdır. Bu konfederatif oluşumun demokratik bir özü ve işleyişi olduğu açıktır.

Bu demokratik öz, konfederasyonun yönetim gücü meclisi ve aşiret ve savaşın yürütücüsü askeri meclisleriyle bir örgütlülüğe kavuştuğu görülmektedir. Öz savunma her şeyden önce bir bilinç, toplumsal bilinçlenme olayıdır. Tamamlayıcı ikinci adımsa toplumsal örgütlenmedir. Üçüncü ve sonuç alıcı adım eylem, toplumsal eylemliliktir. Tüm bunların toplumsal bir bilincin ürünü olup olmadığı yaşamsal önemdedir. Konfederasyonların oluştuğu süreçte sosyolojik olarak kabile ve aşiretler, yani etnik yapılar hakimdir. Henüz kölelikle tanışmamış kabile ve aşiret yapıları özgür yaşamlarını sürdürmektedirler. Bu tarihsel dönemde ortaya çıkan ve hızla yayılan Asur İmparatorluğunun hegemonik saldırı ve tehditleri, özgür yaşam koşullarını ortadan kaldırmaya, toplulukları köleleştirmeye yöneliktir. Kabile ve aşiretler varoluşları-

nı, özgür yaşam olanaklarını ortadan kaldırmaya, onları köleleştirmeye dönük bu saldırganlığa karşı tekil olarak varlıklarını ve özgür yaşam olanaklarını koruyabilecek güçte değillerdi. Varlıklarını ve özgür yaşam olanaklarını koruyabilmek için bir araya gelmekten başka seçenekleri yoktu. Köleleşmemenin yolu birleşmekten geçiyordu.

Bu bir araya geliş, var oluşun tehlikeye düşmesi sonucunda ortaya çıkan bir zorunluluğun ürünüdür. Öyle de olsa, giderek bir toplumsal öz savunma bilincinin gelişmesine yol açması nedeniyle tarihsel önemdedir. Başlangıçtaki reflektif bir araya geliş, konfederal birlikle toplumsal bir örgütlenmeye dönüşümü ifade etmektedir. Bunun bir adım ötesi, savunma birey ya da topluluğun bizzat uyguladığı, başka bir güce ya da kesime devredilemeyen bir eylemdir. Kendi dışındaki kişi ya da kurumlara bir biçimde havale edilen öz savunma, öz savunma olamaz. Bunun demokratik ve meşru bir özü de olmaz.

Kürtler ve Kürdistani halklarda tarihi boyutlarıyla gelişen toplumsal bilinç ve örgütlülük sayesinde öz savunmayı geliştirme yaklaşımı her zaman olmuştur. Ancak bunun zafere götürülmesi düşüncesi her zaman sorunlu olmuş, hatta böyle bir perspektifin olup olmadığı tartışmaya değer bir konudur. Uygarlığa, uygarlık güçlerinin işgal ve sömürgeciliğine karşı sürekli bir direniş geliştirilmesine karşın alternatifini geliştirme, direnişi zafere taşıma sonucu pek görülmemektedir.

İnsan ve toplumunun savunma refleksini diğer canlı türlerin korunma reflekslerinden ayıran ve öz savunma olarak anlamlandırılmasına yol açan esas etken, bu refleksin toplumsal bilinç, örgütlülük ve eylem bütünselliğiyle planlı, örgütlü uygulama düzeyine çıkarılmasıdır.

tüm yetmezliklerine rağmen toplumsal eylemlilik olarak anlamlandırabileceğimiz ve yüzyıllarca devam edegelen direnme savaşıdır.

İnsan ve toplumunun savunma refleksini diğer canlı türlerin korunma reflekslerinden ayıran ve öz savunma olarak anlamlandırılmasına yol açan esas etken, bu refleksin toplumsal bilinç, örgütlülük ve eylem bütünselliğiyle planlı, örgütlü uygulama düzeyine çıkarılmasıdır. Sağlıklı bir öz savunma her şeyden önce bir toplumsal öz savunma bilinciyle mümkündür. Toplumsal öz savunma bilinci oluşmadan toplumsal örgütlenmeden de söz edilemez. Buna ihtiyaç da duyulmaz. Toplumsal öz savunma bilinci örgütlenmeyi, örgütlenme de eylemi geliştirir. Yani bilinç, örgüt ve eylem bütünlüğü öz savunmayı mümkün kılar. Öz

Kuşkusuz bunun tarihsel, toplumsal ve konjonktürel nedenleri vardır. Tarım ve köy devrimini çok köklü yaşayan, eşitlikçi özgür yaşamı iliklerine kadar hissederek geliştiren Kürdistani toplulukların tüm bunlardan vazgeçerek kölelik ya da köleciliği kabul etmesi kolay değildi, olmadı da. Her saldırganın işgalini, işgal girişimini defettikten ya da onların merkezi kentlerini ele geçirdikten sonra yeniden kırsala, kendi özgür yaşamına dönmelerinin temelinde bu tarihsel toplumsal gerçeklik yatmaktadır.

Tüm canlılarda öz savunma varlığa, varoluşa yönelik tehdit ve saldırılar karşısında bunları koruma refleksi olarak ortaya çıkar. İnsan ve toplumunda da durum farklı değildir. Korunma eylemini daha örgütlü olarak gerçekleştirir. Ancak,

her koşul altında öz savunma, karakteri gereği varlığı, varoluşu ve yaşamsal çıkarları korumaya dönük bir eylemdir. Başkalarının yaşamını, varlığını ve haklarını ortadan kaldırmayı, başkalarını egemenlik altına almayı, köleleştirmeyi hedeflemez. Köleliği kabul etmediği gibi köleleştirmez de. Kürtler ve Kürdistani halkların hep direniş konumunda kalmalarının bu tarihsel/toplumsal gerçeklikle çok yakından bağı vardır.

Dikkat edilirse Kürtlerdeki askeri örgütlenme her zaman direnişe, düşman saldırılarını defetmeye yönelik olmuştur. Verimli ovalarla yüksek dağların iç içeliği, tarıma dayalı beslenme ve dağa dayalı savunma olanakları ile birleşerek kabile ve aşiretlerin özgür yaşamlarını sürdürmelerine elverişli bir durum yaratmıştır. Askeri örgütlenmeleri de bu gerçekliğe göre biçim almıştır. Kabile ve aşiretlerin daha çok yayla, tarla sınırları ve evlilik konularında ortaya çıkan toplumsal sorunlarını çözmeye yönelik mekanizmalarının yetersiz kaldığı durumlarda kendilerini komşu kabile ve aşiretlere karşı koruyacak düzeyde bir askeri bilinç ve örgütlenme durumu söz konusudur. Bu örgütlenme, gerektiği zaman bir araya gelen savaşçılardan oluşan milis türü bir örgütlenmedir. Bir araya gelmelerini zorunlu kılan koşullar ortadan kalktığında herkes işine dönmektedir. Düzenli/profesyonel bir askeri örgütlenme geleneği zayıftır.

Selahaddin Eyyubi'nin bu zayıflığı aşmayı başardığı söylenebilir. Onun sonucu ise, Kudüs'ün kurtarılmasıyla Haçlı Seferlerinin sona erdirilmesi ve Eyyubi devletinin kurulması başarısı oldu. *"Merwanî* Kürt Devleti" adı verilen oluşumun da askeri güçleri vardı ama milis güçleri düzeyini aştığı söylenemez. Halife'nin bir övgü mektubu, beraatı ve xelatıyla da seferlerini sonlandırmışlardır. Yani köklü bir işgal ve sömürgecilik karşıtlığı söz konusu değildir. Sömürgeci devlet egemenleriyle aynı dinden olmak bu yaklaşımda önemli bir etkendi. Bedirhan Beyin profesyonel bir ordu kurma girişimi olduğu bilinmektedir. Onun da yenilgisinde ihanet belirleyici rol oynadı. Qazi Muhamed'in Mahabad'ı ile Barzanilerin KDP'sinin pêşmergeleri de milis düzeyini aşabilmiş değildir. Sayıları yüz bin civarında olduğu söylenen KDP pêşmergeleri bugün de paralı asker, paramiliter oluşumdan öteye geçememiştir.

Bilinç, örgütlenme ve eylem çizgisi olarak bu geleneği aşan ve kavramın en geniş anlamıyla öz savunma temelinde gelişen güç PKK ve gerillası oldu denilebilir. Bunun da istenilen düzeyde, Önder Apo'nun askeri çizgisine uygun biçimde geliştirilemediği Önder Apo'nun ağır eleştirilerinden anlaşılmaktadır. Tüm aşma çabalarına karşın, hala istenilen düzeyde bir öz savunma örgütlülüğü ve eylemliliğinin geliştirilemeyişi, Kürt ve Kürdistani halkların direnişe endeksli, zafere göz dikmeyen geleneğinin PKK ve gerillasını da etkilemeye devam ettiğini göstermektedir. Bu da halklarımızın doğal toplum geleneğinin ne denli köklü ve güçlü olduğunu gösteren bir örnek olmaktadır. Ve bu örnek kapitalist modernitenin küresel egemenliğine karşı mücadeleye yetmemektedir. Önder Apo bu konudaki eleştirilerini şöyle ortaya koymaktadır:

"Herhangi bir Kürdistan parçasında duruma göre seferber edebileceğiniz, her an aktifleşecek en az yüz bin –kişilik- bir askeri-savaş potansiyeliniz var. Tüm askeri, siyasi, ekonomik, sosyal, stratejik ve taktik gücünüz (teori-uygulama olarak) bu potansiyelin yüzde birini bile harekete geçirmeye yetmemektedir. Yetersizliklerinizi bu noktada anlamalı ve gidermelisiniz. Önderliğiniz zihnen ve uygulama olarak bunun tarzını ve temposunu yakalamaktan uzaktır. Halen çok parçalı, yerel, anlık ve tekil (kolektivizmden uzak) koordineden uzak, adına strateji de diyemeyeceğimiz avare-asi, hantal, alanların diyalektik bütünlüğünden uzak tarzınız, temponuz varlığını sürdürmektedir."

Geçmişin aile, kabile ve aşiretin *-etnisitenin-* varlığı ve çıkarlarını koruma ufkunu aşmamakta ısrar eden direnişçilikle kapitalist modernist milliyetçilik, ulus devlet-

çilik ve iktidarcılık virüsüyle zehirlenmiş zihniyetten oluşan karmaşık bir durumla karşı karşıyayız. Teoride Demokratik Ulus Çözümünü gerçekleştirmekten dem vururken, duyguda *-ve pratikte-* milliyetçilik, ulus devletçilik ve iktidarcılığın baskın olması tam bir çelişkidir. Bu karmaşa, strateji değişikliğini doğru anlamamanın ürünü ve uygulamada yaşanan başarısızlığın da temel nedenidir. Bu karmaşa ve çelişki ne düzenli ordu sistemine, ne de gerillacılığa izin vermektedir. Bu karmaşanın bir sonucu olarak ne sömürgeciliği savaşla ülkemizden kovarak kendi ulus devletimizi kurmayı hedefleyen önceki stratejimiz uygulanabilmekte, ne de demokratik ulusun inşa çalışmalarını koruma ve bu çerçevede toplumsal yaşamın her alanında öz savunma geliştirilip koordine edilebilmektedir.

Önderlik eleştirilerindeki *"Halen çok parçalı, yerel, anlık ve tekil (kolektivizmden uzak) koordineden uzak, adına strateji de diyemeyeceğimiz avare-asi, hantal, alanların diyalektik bütünlüğünden uzak tarzınız, temponuz varlığını sürdürmektedir."* cümlesi, tüm modern gerillacılık iddialarımıza karşın hala bu karmaşayı aşamamış olduğumuzun resmidir. Önderliğin savaş tarzına ulaşamama da bu gerçeklikle bağlantılıdır.,

Bu gerçeği tespit ettikten sonra, PKK'nin daha baştan itibaren Kürt halkının öz/meşru savunma hareketi olarak ortaya çıktığını belirtmek gerekmektedir. 1. Emperyalist paylaşım savaşıyla birlikte Kürdistan'da oluşturulan siyasi sistem ve bu sistemi hayata geçirmek için geliştirilen uygulamalar özel savaş-soykırım temelinde inkar ve imha amaçlı uygulamalardır. Kürdistan'da kültürel soykırım, toplum kırım rejimi hakim kılınmıştır. Fiziki soykırım yanı baskın olmasa bile ideolojik, siyasal, kültürel, ekonomik, sosyal ve eğitsel soykırımın fiziki soykırımdan çok daha tehlikeli olduğu açıktır. Bu rejime karşı her türlü yol, yöntem ve araçla direnmek meşrudur. Bu soykırım rejimine karşı geliştirilecek bilinç meşru savunma bilinci, örgütü ve eylemi de meşru savunma örgütü ve eylemi olacaktır. Böyle bir rejime karşı direnişin her türlüsünün meşruiyeti toplumların vicdanı kadar, uluslararası *–BM, AİHS vb.-* yasalar nezdinde de kabul edilmektedir.

PKK'nin ortaya çıkışı ve mücadelesi toplumsal meşru savunma bilincini, meşru savunma bilinci ise toplumsal örgüt ve meşru savunma eylemini geliştirmiştir. Kuşkusuz ki bunun askeri strateji, taktik, örgüt ve eylem tarzı çok yönlü değerlendirmeye değerdir.

Bu genel tespitlerin yanı sıra, PKK'nin askeri strateji, örgüt ve eylem konusunda geliştirdiklerine de kısaca bakmakta yarar vardır.

PKK'nin ilk yazılı belgelerinden başlayarak, özellikle de Kürdistan Devriminin Yolu, PKK Kuruluş Bildirgesi gibi partiyi bağlayan belgelerinin tümünde yapılan çağ tespiti ardından, Kürdistan sosyo-ekonomik yapı tahlillerinde "Halkımız üzerinde kara ve beyaz katliamlarla sürdürülen kültürel soykırım politikaları bir ulusal yok oluş süreci düzeyine varmıştır" tespiti yapılmaktadır. Bu tespite bağlı olarak da *"ulusal yok oluş sürecini tersine* çevirmek, *halkımızın ulusal varoluş ve özgür yaşama hakkını kazanmak için ulusal kurtuluş programı-, örgütü olarak* öncü Parti-Halk Kurtuluş Cephesi ile Halk *Kurtuluş Ordusu; eylemi olarak da Ulusal Kurtuluş Savaşı geliştirilmesi zorunludur"* denilmektedir.

Faşist çetelerden başlayarak çeşitli sosyal şoven Türk Sol ve ilkel milliyetçi, reformist Kürt sol gruplarının; giderek devlet destekli aşiretçi feodal eşkıya çetelerinin fiili silahlı saldırıları nedeniyle daha ideolojik grup aşamasındayken kendini silahla korumak zorunda kaldı. Burada söz konusu saldırılar yalnızca silahlı saldırı değildir. En başta devlete, Türk-Kürt menşeli tüm sağ ve sol gruplara karşı bir ideolojik öz savunma geliştirmek zorunda kaldı. Örgütsel varlığını koruma ve geliştirme çabalarının gelişimine bağlı yoğunlaşan çatışmalar silahlı öz savunma geliştirilmesinin zorunluluğunu dayattı. Aydın Gül, Haki Karer, Mahir Can, Halil

Çavgun gibi yoldaşların daha mücadelenin başlarındaki şahadetleri öz savunma geliştirilmeden Kürdistan'da siyaset yapmanın olanaksızlığını çok net olarak gösterdi. Özellikle de TC Sömürgeciliği gibi soykırımcı bir rejimin adını koymanın bile ölüm demek olduğu bir sistemde, öz savunmasız bir saat bile yaşanamayacağı açıktı.

Bu çerçevede, PKK'nin başlangıçta örgütsel varlığını ve kadrolarını korumak için biraz da el yordamıyla geliştirdiği bireysel devrimci şiddet, silahlı öz savunma pratiğinin başlangıcı olarak değerlendirilebilir. Hilvan/Siverek direnişleri döneminde geliştirilmeye çalışılan Yüksek Askeri Konsey adlı örgütlenme, gerillaya çatışmaları içine çekerek imha etmeyi hedefleyen topyekûn bir saldırı konsepti geliştirilmişti. Bu mücadele büyük bir direniş, kahramanlık ve serhildan mirası ortaya çıkarmıştır.

12 Eylül 1980 Askeri-faşist darbesi esas olarak Kürdistan'da öldü denildiği halde PKK ile dirilen Kürt ulusal demokratik bilinci ve örgütlülüğünü yok etmek amacıyla gerçekleştirilmişti. Kürdistan'da Meşru savunma bilincinin gelişmesini *"ulusal bekaa sorunu"* olarak gören ırkçı-faşist devlet yapılanması, her ne pahasına olursa olsun bu gelişmeyi yok etmeyi temel amaç edinmişti.

O zamana kadar genel geçer klasik halk savaşı söylemleri dışında özgün bir askeri

Özellikle Siverek direnişinin Önderlik ve parti planlamaları kapsamında değil de, geleneksel köylü savaşı tarzında gelişmesi ve tüm müdahalelere rağmen aşılamaması, etkilerini bugün de yaşadığımız askeri çizgiden ciddi bir sapma olarak değerlendirilebilir.

geçişin ilk örgütsel adımı olarak tanımlanabilir. Özellikle Siverek direnişinin Önderlik ve parti planlamaları kapsamında değil de, geleneksel köylü savaşı tarzında gelişmesi ve tüm müdahalelere rağmen aşılamaması, etkilerini bugün de yaşadığımız askeri çizgiden ciddi bir sapma olarak değerlendirilebilir.

Tüm yetersizliklerine rağmen bu atılıma cesaret edilmesi bile halkımızın mahkûm edildiği koyu karanlığı dağıtmış, ölüm uykusundan uyandırmıştır. *"Ajanlaşmış Yapı, Kurum ve Kişilere Karşı Devrimci Şiddet Temelinde Mücadele Hamlesi"* meşru savunma kapsamında dönemsel bir taktik olarak hayata geçirilmeye çalışılmıştır. Varlığını ve çıkarlarını sömürgeciliğin varlığına ve çıkarlarına bağlamış olan işbirlikçi, feodal kompradorlar, sömürgeciliğin ajan yapıları olan siyasi partilerinde yer alarak meşrulaştıran çete başları bu hamle karşısında devletle birleşerek harekete saldırmışlardır. Öyle ki, 1979-'80 yıllarında tüm öncü kadroları da sokak çizgi geliştirilebilmiş değildi. Hilvan/Siverek deneyimleri önemli dersler içermekle birlikte özgün bir strateji geliştirme olarak değerlendirilemezdi. Uzun süreli halk savaşı stratejisi, hemen tüm klasik sömürge ülkelerin ulusal kurtuluş savaşı stratejisi olarak kabul edilmekteydi. Esas olarak da köylü toplumların kurtuluş stratejisi oluyordu. Her ülkenin somut koşullarının özgünlüğü bunun nasılını belirliyordu. Kürdistan'a özgü olarak da bunun geliştirilmesi gerekmekteydi.

Önderlik 1. Konferansa sunduğu *"Kürdistan'da Zorun Rolü- Ulusal Kurtuluş Siyaseti, Ulusal Kurtuluş Sava*şı" adlı çalışmasıyla askeri çizgiyi netleştirdi. Uzun Süreli Halk Savaşı Stratejisinin Kürdistan özgülünde uygulaması esaslarını belirliyordu. Bir yıl gecikmeli olarak gerçekleşen 15 Ağustos 1984 Atılımı bu çizginin yaşama geçirilmesini hedefliyordu. Hêzên Rizgariya Kurdistan-HRK'nin bu atılımla ilan edilmesinin anlamı da buydu. Yüksek Askeri Konsey ile girişilen askeri örgütlen-

me deneyimi, bir üst aşamaya vardırılmış oluyordu. Bunun bir adım ötesi 1986'daki PKK 3. Kongresi ve Artêşa Rizgariya Gelê Kurdistan-ARGK'nîn ilanı oldu. Halk tarihimizde ilk kez ideolojik-politik bir çizginin stratejik hedeflerini gerçekleştirmek için Kürdistan Halk Kurtuluş Ordusu kurulmuş oluyordu.

Bu askeri örgütlenmeler esas olarak Uzun Süreli Halk Savaşı Stratejini hayata geçirmek için oluşturulan kurumlar oluyordu. ARGK de, yani Kürdistan Halk Kurtuluş Ordusu da esas olarak çeşitli – Stratejik Savunma, Denge ve Saldırı- aşamalardan geçecek bir savaşla Sömürgeci TC Devletini Kürdistan'dan çıkararak yerine kendi ulusal devletini kurmak amacıyla geliştirildi. Bu stratejiyle ulusal diriliş devrimi gerçekleştirildi.

Stratejik Değişiklik Neyi Değiştirdi?

Dünyada, bölgede ve Kürdistan'da yaşanan değişimlerin ardından Özgürlük Hareketi'nin de değişim ve dönüşümü gerçekleştirmesi zorunluluğu ortaya çıkmıştı. Önderlik bu konuda çok kapsamlı çözümlemeler geliştirmişti. Özellikle de PKK 4. ve 5. Kongrelerine sunulan Politik Raporlarda bu yönlü değerlendirmeler hala geçerliliğini koruyan çözümlemelerdir.

O dönem için paradigmal düzeyde olmasa da, stratejik değişiklik Önderliğin gündemindeydi. 1993 Ateşkesi bu yönde atılan bir adımdı. Önderlik esas olarak 5. Kongre'de bunu gerçekleştirmek istiyordu. Kongre o derinliği yakalayamadı. Değişim ve dönüşüm çabaları sığ ve sınırlı kaldı.

Baştan itibaren ideolojik çizgi ve mücadele stratejisi meşru savunma bilincine, anlayışına ve gerçeğine dayanıyordu. Stratejik değişiklik neydi, nasıl anlaşılması gerekiyordu? Bu stratejik değişiklik mücadelenin yolu, yöntemi, ittifakları vb. konularında ne gibi farklılıklar yaratıyordu? Sorularına tek tek yanıt vermekten çok, stratejik değişikliğin kapsamı üzerinde bir değerlendirme daha çok katkı sağlayabilir.

Önceki stratejide gerilla bir ordu yaratma kurumu olarak ele alınıyordu. Gerillaya dayanarak ordu yaratma, düzenli orduyla ulus devlete ulaşma öngörülüyordu. Stratejik değişikliğe göre gerillanın işlevi toplumun ve demokrasinin savunmasını, öz savunma örgütlenmesini yaratmaktı. Söz konusu olan yapısal bir değişiklikti. Önceki stratejide profesyonel bir ordu yaratmanın çekirdeği olarak değerlendirilen gerillanın önüne halkın öz savunmasını örgütleme görevi konuyordu. ARGK ordulaşmak üzere örgütlenen bir kurum, oluşturulacak düzenli ordunun çekirdeğiydi. HPG ise halkın öz savunmasını yaratacak çekirdekti.

Buradan hareketle genel bir çıkarsama yapılabilir. Silahlı mücadele stratejisiyle devletleşme; Kürdistan'ı egemenlik altında tutan devletleri aşarak yerine, Kürt sorununun demokratik siyasal çözümünü geliştirecek demokratik devletleşmelerin yaratılması hedefleniyordu. Bu mümkün olmazsa kendi ulusal devletini kurmak meşru bir istemdi. Strateji buydu. Bunu gerçekleştirecek silahlı mücadele de çeşitli aşamalardan geçecekti. Örneğin stratejik savunma dönemi deniyordu. Bu dönemin temel örgütlenme ve mücadele biçimi olarak gerilla savaşımı esastı. Gerilla halkı/toplumu ulusal demokratik bilinç ve örgütlülüğe kavuşturacak, düşman baskılarını ortadan kaldıracak, bunun eğitimini ve ortamını yaratacaktı. Aynı zamanda sömürgeci devlet sistemini parçalayacak, yeni bir devlet sistemini geliştirecek olan halk ordusunun çekirdeği olacaktı. Yani gerillanın önüne ikili bir görev konuluyordu. Toplumun demokratik öz savunma bilinci temelinde örgütlenmesi ve devletleşmenin çekirdeği olacak düzenli ordunun yaratılması.

1980'li yıllar boyunca gerilla bu ikili görevi yerine getirme doğrultusunda hareket etti. Gerilla savaşımı '90'lara gelindiğinde halkın ulusal demokratik bilinçlenmesini ve serhildanını yarattı. Ulusal yok oluş sürecine mahkûm edilmesi Kürt halkına sahipleneceği bir ulusal kimlik, direnme azmi ve iradesi yarattı. Önemli

bir meşru savunma bilinci düzeyi ortaya çıkardı. Önderlik 1994'te *"Diriliş Tamamlandı, Sıra Kurtuluşta"* belirlemesiyle yaşananın bir diriliş devrimi olduğu tespitini yaptı.

Yani gerilla birinci görevini önemli oranda yerine getirdi. Gerillanın önüne konan ikinci görev ise düzenli ordunun çekirdeği olarak halk kurtuluş ordusunu yaratmaktı. Gerilla, Halk Kurtuluş Ordusu kadrosunu yaratan, potansiyelini açığa çıkaran, ordulaşma ortamını oluşturan çekirdekti. Bu ordulaşma, çözüm olarak ön görülen devletleşmeyi yaratacaktı. İşte bu ikinci görev gerçekleşmedi. Yani gerilla iki temel görevinden birini başarabildi. Ordulaşma çalışmaları ise, farklı bir değerlendirmenin konusu olabilecek değişik nedenlerden dolayı gerçekleşmedi.

Başarılan ve başarılamayan görevler çerçevesinde stratejik değişiklik nereye oturtulabilir? Önceki stratejiden farkı ne oldu?

Önderliğin yeni stratejisinde, öngörülen ulusal devletin bir tür baskı ve sömürüden kurtuluş aracı olamayacağı, tersine sorunun kaynağı konumunda bulunduğu tespiti geliştirildi. Her şeyden önce baskı ve sömürü aracı olan devletin, Kürt sorununun demokratik çözüm aracı olamayacağı açıktı. Onun yerine baskı ve sömürüden kurtulmanın, özgür ve eşit demokratik yaşamı geliştirmenin aracı olarak demokratik sistemi koydu. Önderlik buna *"devlet olmayan demokrasi"* dedi. Devleti oluşturacak temel kurum ordulaşmaydı. Demokratik sistemin kurucu kurumlaşmasını ise Önderlik halkın kendi varlığını ve çıkarlarını koruyacak öz savunması olarak belirledi. Yani devlet için ordu ne ise demokratik sistem için, demokratik Konfederalizm ve halkların özyönetimi için de öz savunma odur tespitini yaptı.

Kapitalist modernitenin çekirdeği ulus devlet, demokratik modernitenin çekirdeği de demokratik ulustur. Ulus devlet halklar, kültürler, inançlar ve değişik kimlikleri egemen ulus kimliği içinde eriten tektipleştirici bir siyasi sistemken, bir saldırı sistemidir. Demokratik ulus ise tüm etnik, kültürel, inançsal, dilsel vb. kimliklerin farklılıkları temelinde eşit, özgür ve gönüllü birlikteliğini esas alan bir toplumsal model; öz savunma sistemidir. Ulus devletin temel savunma –siz bunu saldırı olarak okuyun- aracı düzenli, profesyonel ordudur. Demokratik ulusun temel savunma gücü toplumların bizzat kendilerinin geliştirdikleri öz savunma sistemidir. Bir başka deyişle silahlanmış halkın varlığını, temel hak ve özgürlükleriyle çıkarlarını savunduğu bir sistemdir. Temel felsefesi de Önder Apo'nun deyişiyle; *"Tüm dünyayı yenecek gücümüz olsa da kimseye saldırmayacağız, tüm dünya birleşip üzerimize gelse de direneceğiz!"*

Öz Savunma Ertelenemez Bir Hak ve Yükümlülüktür

Önder Apo meşru savunmayı öz savunma kapsamında değerlendirdi. Öz savunmayı halkın demokratik direnişi olarak ifade etti. Öz savunmanın bir bilinç, örgütlenme ve eylem olarak tüm halkın katılımı ile gerçekleştirilmesini öngörüyor. Daha örgütlü, profesyonel ve büyük saldırılar karşısında halklarımızın örgütlü meşru savunma gücü olarak gerilla rol oynar. Meşru savunma stratejisinde gerilla kısmi bir rol oynar. Esas meşru savunma gücü, halkın öz savunma gücüdür. İnkâr ve imha sisteminin saldırıları karşısında halkın kendi varlığını, kimliğini, kültürünü, dilini, örgütlülüğünü, ekonomik ve sosyal yaşamını, hak ve özgürlüklerini savunmasını sağlayacak olan öz savunma direnişi, yani halkın öz örgütlülüğüdür.

Öz savunma genel bir teorik anlayış olarak ele alınırsa bütün halkın eğitimi, örgütlendirilmesi, donatımı ve eylemliliğini içerdiği görülür. Tersine bir yaklaşım, yani öz savunmayı toplumun örgütlendirilmiş, görevlendirilmiş ya da kiralanmış bir kesiminin işi olarak ele almak dar bir yaklaşım olur. Tanımına uygun yaklaşım, öz savunmayı bütün halkın bilinci, örgütlülüğü, donatımı ve eylemi olarak ele alınmasıdır. Bütün toplumun, öz savunma bilincini, eğitimini, örgütlü-

lüğünü, eylemini geliştirmeyi ve herkesi buna katmayı ön gören anlayış esastır. İşin özüne ve ilkesine uygun yaklaşım budur.

Bu yaklaşıma göre öz savunma her özgür birey/yurttaş için bir yükümlülüktür. Öz savunma örgütlülüğü temelinde yerine getirilmesi gereken bir meşru savunma yükümlülüğüdür. Başkasına yaptırılamayacak, devredilemeyecek, yerine göre bireyin, kurumun, kesimin ya da bir bütün olarak halkın bizzat kendisinin gerçekleştirmesi gereken bir yükümlülüktür. Kazanımları korumak ve özgür yaşamı sağlamak ancak toplumun kendi kendini savunmasıyla mümkün olduğuna göre, mümkün olan en kısa zamanda halk olarak kendimizi o konuma getirmek durumundayız.

Varlığımıza ve kazanımlarımıza yönelmiş bulunan uluslar üstü hegemonik güçlerin vahşi saldırılarına karşı direnişin zirveye çıktığı bu süreçte, meşru savunmayı etkili bir biçimde yürüten gerilla güçlerimizi daha çok büyütmeli ve tüm gücümüzle desteklemeliyiz. Bu ertelenemez yaşamsal bir hak ve görev olmaktadır. Bunun yanı sıra, bir o kadar yaşamsal olan husus, kendi öz savunma gücümüzü örgütleyerek harekete geçirmemizdir. Yüzlerce, binlerce, on binlerce insan, bütün bir toplum olarak öz savunma örgütlülüğü temelinde bir duruşa kavuşmalı ve mücadele etmemizdir. Her köyde, kasabada, mahallede, şehirde, yaşamın her alanında ve anında öz savunma birlikleri yaratmalıyız. Başta devlet olmak üzere düşman güçlerin geliştirecekleri saldırılar karşısında kendimizi ve çıkarlarımızı savunacak bir örgütlü gücü ortaya çıkarmamız gerekiyor. Yürüyüşlerimizi, mitinglerimizi, demokratik yaşam, çalışma ve eylemimizi saldırılar karşısında kendi gücümüzle savunacak bir pozisyona gelmemiz yaşamsal önemdedir. Yaşam tarzımızı, serhildanı, demokratik eylemliliği öz savunmayla birleştirerek daha çok büyütmeli, geliştirmeliyiz. Düşman saldırıları karşısında halkın iradesini, gücünü, direncini ortaya çıkaran, saldırıları püskürtmekle kalmayarak saldırganlara darbe vuran bir konuma gelmeliyiz.

Öz savunmaya dayanmayan, kendi öz savunma gücünü oluşturmayan bir demokratik örgütlülük olamaz. Bir yerde demokratik halk örgütlülüğünden söz ediliyorsa, o örgütlülüğün kendi kendini savunma gücünde olduğu anlamına gelir. Öz savunmaya dayanmayan bir siyasal çalışma demokratik olamaz. Çünkü halkın özgür iradesini ortaya çıkaramaz. Halkın özgür iradesine dayanmaz. Bu nedenle bütün siyasal, sosyal çalışmalarımızın, halk örgütlülüklerimizin her yerde, her zaman çalışma alanlarına ilişkin bir eğitim, örgütlülük ve planlamaları olduğu gibi; öz savunma örgütlülüğü, donanımı ve sistemleri de olmalıdır. Özgür ve iradeli olabilmek, her türlü engel, baskı ve saldırı karşısında görev ve sorumluluklarını yerinde, zamanında, başarıyla yerine getirebilmek için öz savunmaya sahip olmalıdır. Öz savunmayla varlığına, ulusal demokratik halk ve özgürlüklerine yönelen baskı ve saldırıları kırdıkları oranda demokratik örgütlenme, eylem, ekonomik, sosyal, kültürel çalışmaları yerine getirebilirler.

Yüksek Yoğunluklu Savaş ve Öz Savunma

"Şu anda devam eden yüksek yoğunluklu savaştır aslında. Daha önce savunmalarımda söylemiştim; düşük yoğunluklu, orta yoğunluklu, yüksek yoğunluklu savaş diye sıralamıştım. Şu anda yaşanan yüksek yoğunluklu savaştır. Daha önce de söyledim. Halkımız tüm yaşamını savaşa göre şekillendirmelidir. İşte Filistin'de Gazze halkı nasıl yaşamını savaşa göre şekillendirmişse, Kürdistan halkı da böyle yapmalıdır. Sıradan yaşamamalıdır. Kürdistan halkı topyekûn bu saldırıya karşı direniş halinde olmalıdır…"

Önder Apo'nun Rojava ve Kürdistan genelinde yaşanan duruma ilişkin 22 Eylül 2014 tarihli mektubunda yaptığı bu belirlemeler, içinden geçmekte olduğumuz sürecin ana karakterini yalın bir biçimde

ortaya koymaktadır. Aynı zamanda yapılması gerekenleri de yoruma yer vermeyecek biçiminde ortaya koymaktadır. *"Bir halkın yaşamını savaşa göre düzenlemesi nasıl olur? Sorusunun yanıtını bulmak ve pratikleştirmek de öncün*ün görevidir"

Kürtler ve tüm Kürdistani halklar topyekûn bir saldırı altındadır. Topyekûn saldırılar ancak topyekûn direnişle, direniş savaşımıyla kırılabilir. Saldırgan hiçbir ahlaki-hukuki sınır tanımadan, her türlü insanlık karşıtı yol ve yöntemleri kullanarak halklarımıza boyun eğdirmek, iradesini kırmak ve teslim almak istiyor. Saldırgan, soykırımda Hitler faşizmine ilham kaynağı olmuş, dünyanın en tehlikeli kültürel soykırımını, toplum kırımı geliştirmiş sömürgeci faşist TC. Rejimidir. Küresel hegemonik güçlerin saldırı örgütü NATO'nun 3. Büyük ordusuna, bölgesel hegemonya peşinde koşan Gladio örgütlenmesine, IŞİD, KONTRA-PAR gibi vahşi kiralık katiller ile dünyanın en gelişkin kirli savaş deneyimine sahip olan bir devlet ve müttefikleridir. Kısacası dünyanın tüm zebanileri halklarımıza karşı ittifak kurmuş ve topyekûn bir irade kırma, teslim alma savaşı sürdürmektedirler.

Savaş alanı Ortadoğu ve merkezindeki Kürdistan'dır. Savaşın hedefi, tarihi ve toplumsal kültürel birikimi, sahip olduğu ve başına bela olan zenginlik kaynakları, dağıtılmış örgütlülüğü, kendi içine yöneltilmiş büyük kini ve öfkesiyle Ortadoğu toplumlarıdır. İradesi kırılarak teslim alınmak istenen, ama bir türlü buna gelmeyen Kürdistan ve Ortadoğu'nun kadim kültürü ve direniş geleneğidir. Zafer kazanamasa bile direnerek ölmeyi yeğleyen kabile ve aşiret toplumunun özgür yaşam tutkusu kalıntılarıdır ve yaşamsal önemdedir.

"Bu büyük güç dengesizliği içinde sürdürülen öz savunma direnişi nasıl zafere ulaştırılabilir? Küresel hegemonik güçlerin saldırılarını kırmanın yol ve yöntemleri nelerdir*; bunlar nasıl örgütlenebilir?"* gibi yakıcı daha birçok soru sorulabilir. Öncü bunları kendine sormalı ve yanıtını bulmalıdır. Aynı büyük ciddiyetle örgütlenmesine girişmelidir. Hem de hiç zaman yitirmeden.

Savaş dünyanın en örgütlü, en kanlı, en tehlikeli ve en karmaşık işidir. Şu anda Kürdistan'a dayatılan ise özel savaş kalemşorlarının dedikleri gibi düşük yoğunluklu savaş değil, tüm Kürdistan ve Ortadoğu'yu kapsayan yüksek yoğunluklu bir savaştır. Bu savaştan zaferle çıkmanın yolu tüm potansiyelimizi harekete geçirerek halkımızın öz savunma direnişini örgütlemek ve yürütmektir. Önder Apo'nun, *"Herhangi bir Kürdistan parçasında duruma göre seferber edebileceğiniz, her an aktifleşecek en az yüz bin –kişilik- bir askeri-savaş potansiyeliniz var. Tüm askeri, siyasi, ekonomik, sosyal, stratejik ve taktik gücünüz (teori-uygulama olarak) bu potansiyelin yüzde birini bile harekete geçirmeye yetmemektedir. Yetersizliklerinizi bu noktada anlamalı ve gidermelisiniz…"* biçimindeki eleştiri ve perspektifi çerçevesinde yetmezliklerimizi hızla aşmak, demokratik ulus esprisiyle bölgesel düzeyde öz savunma örgütlülüğü ve direnişini geliştirmek yegane zafer yolu olmaktadır.

Demokratik ulusun inşası çerçevesinde Kürdistan'ın dört parçasında komün, meclis, akademi, kooperatif vb. örgütlenme çalışmalarının geliştirilmesi doğal ve zorunludur. Köylerde, mahallelerde, kasaba ve şehirlerde bu çalışmaları geliştirirken asla ihmal edilmemesi, ikincil plana bırakılmaması gereken en önemli husus tüm bu çalışmaların kendini savunacak özgün ve genel öz savunma mekanizmalarının örülmesidir. Öz savunma tedbirleri alınmadan inşa edilecek hiçbir örgütlenmenin, kurum ve kuruluşun güvencesi yoktur. Öz savunmasız hiçbir yapının kalıcılaşması düşünülemez.

Her şeyden önce her kurum, toplumsal kesim ve halkın kendi öz savunma mekanizmalarının olması zorunludur. En küçük birimden, en karmaşık toplumsal yapıların dokularına kadar nüfuz eden, günün 24 saati öz savunma için hazırlıklı bir yaşam, çalışma ve mücadele tarzı geliştirilmeden bu savaştan zaferle çıkmak

mümkün olmayacaktır. Önderliğin ısrarla *"Halkımızın tüm yaşamını savaşa göre şekillendirmesi gerekir"* demesi de bu gerçeklik nedeniyledir.

Bunun nasıl olacağı sorusunun yanıtını kendi halk ve hareket tarihimizde bulabiliriz. 1970'li yılların sonlarına doğru Hilvan, Siverek başta olmak üzere mücadelenin geliştiği tüm alanlarda hem örgütlenme, hem de halkın öz savunma bilincinin örnek alacağımız yönleri vardır. Yine 1990'lı yıllarda Botan, Mardin, Amed eyaletlerimizin illerinden köylerine kadar halkımızın yaşamını savaşa göre örgütlemesini ve öz savunma bilincinin gelişmesini irdelemek gerekmektedir. Bugün artık o kadar gerilere gitmeye de gerek kalmamıştır denilebilir. Rojava halkımız 19 Temmuz Devriminden bu yana demokratik özerkliğin inşası ve günlük yaşamını sürdürmesi hep savaş içinde olmuştur. Kobani halkımızın destansı direnişi de –tüm yetmezliklerine rağmen- öz savunmanın nasıl olması gerektiğine iyi bir örnek sayılabilir. Kobani direnişi çerçevesinde Bakur'daki 6-10 Ekim serhildanları, potansiyelimizin büyüklüğünü, ama buna karşın öz savunma örgütlülüğümüzün zayıflığını gösteren somut örnektir. Bu örneklerin derinlikli tahlili temelinde yetmezliklerimizin neler olduğu, nasıl aşılabileceği; aşıldığında nasıl bir sinerji yaratacağı açıkça görülebilir.

Biraz daha somutlaştırırsak:

Herkesin öz savunmayla yükümlü olduğunu söylemiştik. Örneğin bir komün alanında öz savunmayı koordine eden bir birim veya bürosu olabilir. Çeşitli birimler veya öz savunma birlikleri biçiminde o alandaki insanları örgütleyip harekete geçirebilir. Aynı şey bir akademi, işyeri, köy ya da mahalle için de geçerlidir. Her alan ve birim öz savunma mücadelesini kendi örgütlenmesi ve eğitimine göre yürütür.

Kürdistan'ın tüm parçalarında ve yurtdışında halkımızın demokratik örgütlülüğünü geliştirmek için yoğun çalışmalar yürüttüğü bu süreçte en önemli bir örgütsel çalışma da öz savunmayı örgütleme çalışmasıdır. Öz savunma yerine göre bir kişiyle, bir birimle, bir birlik ya da birkaç birlik halinde de örgütlenebilir. Bulunulan alanın koşullarına göre, saldırılar karşısında mutlaka savunma yapacak bir öz savunma gücünün eğitilmesi, donatılması ve koşullara göre -gizlilik ilkeleri de uygulanarak- pratikleştirilmesi gerekir. Halkımız öz savunmaya yabancı değildir. İnsanımızın öz savunmayı geliştirmek için bilinç, pratik ve yatkınlık konumu vardır. Önemli bir pratik deneyim de kazanılmıştır. Kendini donatmak da çok zor değildir. Halkımızın önemli bir kesimi zaten silahlıdır. Yapılması gereken, bunu daha örgütlü ve sistemli; saldırılar karşısında kendini savunur konuma getirmektir. Ayrıca, ihtiyaç olduğu yerde gerilla gerekli eğitim, örgütlendirme ve bilinçlendirme temelinde destek verebilir konumdadır ve bu önemli bir avantajdır.

Bir sokaktan başlayarak bir mahalleye, bir mahalleden bütün bir şehre yaygınlaştırılan bir öz savunma gücü olursa (bir nöbet sistemi bile geliştirilse), düşman bu denli pervasızca sokaklara girip ev baskınları yapamaz

Daha somuta, ayrıntılara girmek bu vb. yazıların konuları değildir. Bir sokaktan başlayarak bir mahalleye, bir mahalleden bütün bir şehre yaygınlaştırılan bir öz savunma gücü olursa (bir nöbet sistemi bile geliştirilse), düşman bu denli pervasızca sokaklara girip ev baskınları yapamaz; büyük güçlerle yapmaya kalkışırsa kolay çıkamaz. Demokratik gösterilerde bir canımıza kastettiğinde misliyle karşılık bulacağını bilirse bu denli saldırgan olamaz.

Öz savunmanın motoru olması gereken gençlerimizin enerjilerini taşlarla TOMA, panzer vb.ne saldırmakla *-onu da tümden reddetmemekle birlikte-* tüketmek ve kendilerini düşmana deşifre etmek yerine, daha sonuç alıcı örgüt ve eylem biçimlerine yönelmek, serhildanın ve savunmasının öncülüğü ve pratik uygulayıcılığına girişmek daha doğru olmaz mı?

Sokak, mahalle, şehir öz savunmasını özerk ve bir ağ gibi koordineli hale getirmek işlevli olması açısından önemlidir. Düşmanın iletişim ve takip tekniklerini de boşa çıkaracak kendine özgü iletişim yol ve yöntemlerini geliştirmek ve 24 saat işlerli kılmak gerekir. Öyle ki en zor koşullar altında bile sekteye uğratılamayacak bir iletişim ve koordinasyon çalışması yaşamsaldır. Bu öz savunma sadece Kürtleri ve Kürt kurumlaşmalarını değil, tüm Kürdistani toplulukları, onların kurum ve kuruluşlarını da farklılıkları içinde eşit, özgür ve gönüllü birliktelik temelinde kapsamalıdır. Tüm toplulukların özgün-özerk öz savunmalarını geliştirmelerinin yanı sıra, genel öz savunma çalışma ve örgütlenmeleri ile koordineli bir ortaklık varlığımızı, hak ve özgürlüklerimizi korumak ve geliştirmek için zorunludur. Demokratik ulus esprisi de bunu gerektirir.

Kodu değiştirilmiş bölgesel JİTEM olan DAİŞ çetelerinin saldırıları karşısında başta Serêkaniyê'de, daha sonraları Şengal ve Kobanî'de bu denli zorlanmanın temel nedeni, demokratik ulus esprisiyle bölgedeki halk topluluklarını örgütleme ve öz savunma çalışmalarına katmadaki ikircikli, onları önemsemeyen, giderek *"burada biz kan döktük o zaman bizimdir. Diğerleri isterlerse bize tabii olabilirler"* biçimindeki iktidarcı, dışlayıcı yaklaşımlar olduğu açıktır. Önder Apo'nun bu konulardaki ısrarlı uyarılarına karşı demokratik ulus zihniyetine girilememesi, Rojava'da bu denli zorlanmanın ve çok daha güçlü olacak kazanımların sınırlı kalmasının temel nedenlerindendir.

Halep çevresindeki Cephet-El Ekrad –ki Önderlik defalarca Demokratik Suriye Cephesi ismini önermesine rağmen- deneyimi değerlendirilebilir. Yine zaman zaman ÖSO içindeki bazı gruplarla, en son örgütlendirilen Fırat Volkanı gibi oluşumlar önemli deneyimlerdir. Yine Şemmer gibi bazı aşiretlerle geliştirilen ittifaklar da önemlidir. Bütün bunlar yıllar önce ve çok daha büyük ve geniş ölçeklerde geliştirilmesi gereken ilişki ve ittifaklardı. Önderlik perspektifleri bunu gösteriyordu. DAİŞ çeteleri Musul, Tıkrit gibi alanlardaki Sünni aşiret ve kabilelerle geliştirdikleri ittifaklarla güç oldular. Irak Baas Partisi'nin yönetici kadrosu ve sosyal tabanıyla geliştirdikleri ittifaklar da önemliydi. *"Musul'un bir gecede düşürülmesi"* efsanesinin temelinde de bu ittifaklar vardır.

"Teori gri, pratik yeşildir" denir. Bunun anlamı yaşamın canlı, çok renkli ve çok boyutluluğunu vurgulamadır. Teorik değerlendirmeler pratiğe geçirildiğinde sınanır. Doğruluğu pratikle, yani yaşamla uyumluluğuyla kanıtlanabilir. Stratejik değişiklik, son birkaç yılda en çok tartışılan, değerlendirilen ve anlamaya çalışılan konuların başında gelmektedir. Stratejik değişiklikle birlikte olanca sıcaklığıyla gündemimize giren öz savunma konusu belki de en az anlaşılan konulardan biridir. Çoğunlukla da stratejik değişiklik üzerine geliştirilen tartışma ve değerlendirmelerle bunun yeterince anlaşıldığı, kavrandığı ve yaşama geçirildiği sanılıyor. Gerçeklikse bunun böyle olmadığını söylüyor. Büyük çabalar olmasına karşın, halen de stratejik değişikliği tüm boyutlarıyla gerçekleştirdiğimizi söylemek kolay değildir. Yaşama geçirildiğinde gerçekleşmiş olacaktır. Marks'ın "Devletin baskı ve sömürü sisteminin sivri ucu olan düzenli ordu yerine silahlandırılmış halkın varlığını, çıkarlarını, hak ve özgürlüklerini koruması sosyalist öz savunmanın temelidir" belirlemesi, Önder Apo'nun da temel aldığı bir ilkedir. Bunun uygulama gücü olunduğu oranda başarı kesinleşecektir.

EN BÜYÜK OLANAK VE İMKÂN ÖNDERLİK VE PARTİ GERÇEĞİMİZDİR

Kürt halkı için 1970'li yıllar var oluş ve yok oluş ikileminin en derinliğine yaşandığı yıllardır. Kürt halkının tarihinde 1970 öncesi ve 1970 sonrası diye bir bölümlemeye gitmek her bakımdan kaçınılmazdır zira bu yıllar Kürt halkının tarihinde en büyük dönüm noktasını oluşturur.

Kürt halkının kurucu unsur olmaktan çıkarılması ve Türk uluslaşması içinde eritilmesi politikaları 1925'ten itibaren devreye konulmuştur. Arkasında kapitalist modernitenin yer aldığı bir devlet politikası olarak uygulanmıştır. Ardından Kürt coğrafyası parçalanmış, üzerinde işbirlikçi ulus-devletlerin oluşturulmasına gidilmiştir. Bu ulus- devletler ulusal kurtuluş mücadeleleriyle kurulmuş devletler değildir. Kapitalist modernist sistem tarafından kurulmuşlardır. Bölgenin sistem adına fethedilmesi ve sömürgeleştirilmesiyle görevlendirilmişlerdir. Bu konuda sağlanan başarı sistemin küresellik kazanmasını da beraberinde getirmiştir.

Ortadoğu denklemi Kürtlerin imha ve inkârı temelinde kurulmuştur. Türk, Arap, Fars egemenleri ulus devlet sahibi kılınırken, Kürtlerin dışlanması ve her türlü soykırıma tabi tutulmasına izin verilmiştir. Böylelikle günümüze kadar uzanan Kürt sorunu yaratılmıştır. Ulus devletçilik temelinde sisteme bağlanan Türk, Arap, Fars ulus devletleri kendilerine pay edilen Kürtler eliyle terbiye edilmekten, gerektiğinde bu Kürt sopasıyla dövülmekten kurtulamamışlardır.

Kürtlere yöneltilen fiziksel soykırım ve eritme politikaları resmen Şeyh Sait İsyanı provoke edilerek başlatılmıştır. Ardından buna karşı gelişen isyanlar zincirinin ezilmesiyle sürdürülmüştür. Dersim isyanının katliamlarla bastırılmasıyla bu süreç tamamlanmış, Kürtlerin fiziki direniş iradeleri kırılmış, *"yapısallıkları"* dağıtılmıştır. 1940'lara gelindiğinde dağıtılan Kürt toplumsallığının kültürel soykırım kıskacına alınması önünde hiçbir engel kalmamıştır.

Şeyh Sait isyanı ile başlayan tek ulusa dayalı cumhuriyet yaklaşımı ulus devletçiliğin gereğidir. Bu modelin gereği yerine getirilmektedir. Sistem güçleri bu konuda T.C. ye her türlü desteği ve yardımı yapmıştır

1940-1960 arasını II. Dünya Savaşının gölgesinde geçiren Türkiye, savaş sonrasında çok partili siyasi yaşama geçişini de yine ulus devlete halel getirmeyecek

biçimde dizayn etmiştir. 1950'li yıllardan itibaren ortaya çıkan iki kutuplu dünya gerçeği bu noktada iyi anlaşılmalıdır. Kapitalist sistemin tahkim edilmesi ve Sovyet bloğunun sınırlandırılması için tesis edilen NATO ve bağlı örgütlenmeleri işe koyulmuştur. Dünyanın her tarafında ulus devlet modelini adeta Hitler Almanya'sında olduğu gibi tanrısal düzeye çıkarmak, muhalif güçleri ve örgütlenmeleri dağıtmak temel işleri olmuştur.

1950'lerden sonra Türkiye'nin tüm önemli süreçlerine bu yapılar yön vermiştir. Reel sosyalizmin yıkılmasından sonra dünyanın birçok ülkesinde bu yapılar dağıtılmıştır. Ama Türkiye'de devlet üstü bir konum kazanarak Kürt halkına karşı tarihin en kirli savaşını yürütmüşlerdir.

Sosyalistlerin, İslamcıların ve Kürtlerin sistemden dışlanmalarıyla ulus devletçiliğin tekçi yapılanmasını tesis ettiğini düşünen Beyaz Türk faşizmi 1970'lere gelindiğinde durumun hiçte öyle olmadığını gördü. 1968 Gençlik Rüzgârının ortayı çıkardığı çalkalanma yükseldi. Başta sosyalistler olmak üzere İslamcı güçler ve ardından Kürtlerde baş gösteren ideolojik kıpırdanışlar kısa sürede kendini pratikleştirmeye koyuldu.

Türkiye'de gençlik hareketleri hızla dernekleşme aşamasından silahlı direniş hareketlerine dönüşüyordu. Dünyanın birçok yerinde patlak veren ulusal kurtuluş mücadeleleri bu hareketleri motive ediyor, antiemperyalist, anti sömürgeci dalga yükseliyordu. Sosyalistler siyasete müdahil olmaya çalışıyordu. İslamcılar legal siyasal yapılar temelinde sistemde yerlerini almaya koyulmuşlardı bile. Ancak Kürtler açısından aynı tempoda bir gelişme söz konusu değildi.

İsyanlar sonrası iradesi kırılan ve teslim alınan Kürt egemenleri Türk devletinin asimilasyon ve soykırım sistemine dâhil olmuşlardı. Devletle bu temelde hareket etmek var oluş biçimi haline gelmişti. Orta sınıflar için ise bir takım ekonomik-sosyal haklar talep etmenin ötesi hayal bile edilmiyordu. Kürt toplumsallığı ve onun haklarından bahsetmek her türlü devlet gazabıyla karşı karşıya gelmekti. Dolayısıyla bu *"ölümcül gerçeği"* layıkıyla dillendirmek bile söz konusu değildi. Bu söylemin gerektirdiği örgütsel ve ideolojik çabanın zerresi görünmüyordu. DDKO ve türevi Kürt örgütleri *"Kürt"* ve *"Kürdistan"* kavramlarını kullanma cesaretinden uzaktı. 1970'li yılların başlarında *"Kürdistan"* ve *"Kürt"* kavramlarını en yüreklice dile getirenler Türkiye Devrimci Hareketinin yiğit önderleriydi. Mahirler, Denizler, İbrahimler…

İsyanlar sonrası iradesi kırılan ve teslim alınan Kürt egemenleri Türk devletinin asimilasyon ve soykırım sistemine dâhil olmuşlardı. Devletle bu temelde hareket etmek var oluş biçimi haline gelmişti. Orta sınıflar için ise bir takım ekonomik-sosyal haklar talep etmenin ötesi hayal bile edilmiyordu. Kürt toplumsallığı ve onun haklarından bahsetmek her türlü devlet gazabıyla karşı karşıya gelmekti.

Kürt halkı için en iyimser yaklaşımla öngörülen geri dönülmez bir yola girdiği ve artık bir halk olarak varlığından bahsedilemeyeceğiydi. Halk olarak varlığından bahsetmek her türlü devlet şiddetiyle karşı karşıya gelmekti. Hiçbir ortamda hiçbir biçimde Kürt varlığından bahsedilemezdi. Kürtlerin kendisi için Kürtlük bir yük, kaçılması, uzak durulması gereken lanetli bir olgu haline ge-

tirilmişti. İnsan olarak kabul edilmek, bir iş sahibi olabilmek, diploma alabilmek, Türk toplumsallığı içinde kabul görebilmek Kürtlüğünden kaçışla, Kürt olduğunu gizlemekle dahası Kürtlüğü yok etme politikalarına hizmetle mümkündü. Dünyada ve bölgede birçok halk varlığını belli bir gelişme yoluna koymuşken, Kürtler için kendi yok oluşu için çalışmak tek yaşam seçeneğiydi.

Bunun bir halkın karşılaşabileceği en ağır, en kritik, en ölümcül durum olduğu açıktır. Ontolojik sorunun bundan daha büyüğü olamaz. Kürt halkı varlık ve yokluk gibi iki seçeneğe mahkûm olmuş durumdadır. Arkasına kapitalist barbarlığı alan Beyaz Türk faşizminin Kürtler için görüşü ölü hükmündedir. Kürtler mezara gömülmüştür. Bir daha dirilebileceğine hiç kimse, Kürtlerin kendileri bile inanmamaktadır.

PKK Kürt halkının bu koşullarda ortaya çıkan son direniş hareketidir. PKK doğduğu koşulları, dünya, bölge ve Kürdistan açısından doğruya yakın okumuştur. Kürdistan'ın toplumsal doğasını derinliğine çözümlemeye girişmiştir. Öz kimliğe dayanmış, söz ve eylem birlikteliğini esas almıştır. Bu özellikleriyle PKK, Kürtlerin kendi farkına vardıkları, güçlenmeyi yaşadıkları, öz bilinç ve öz iradeye kavuştukları yeni bir isyan sürecini başlatmıştır. Önceki isyanların tersine bu son isyan, can veren, ayağa kaldıran, imar eden, oluşturan ve yaratan bir isyan olmuştur. Böylelikle Kürdün soykırıma uğratılan, parçalanan uluslaşma sürecini yeniden yaratmıştır. Yenilmeyen en büyük ve en uzun süreli isyan olması bu gerçeklerle bağlantılıdır. Kürt halkının yatırıldığı ölüm çukurundan doğrulması, özgür yaşama sarılması, varlığının bilincine ulaşması bu isyan içinde gerçekleşmiştir.

"Kavramsal Diriliş"

"Başlangıç başarıya giden yolun yarısıdır" denir. Bu anlamda halkımızın içinde bulunduğu demokratik uluslaşma sürecini anlamak için PKK'nin başlangıcını doğru okumak gerekir. Bakıldığında diğer tüm Kürdistani örgütlerden yine Türkiye sosyalist hareketlerinden büyük farklılıklar içerdiği görülecektir. Daha ilk adımlarında bile adeta tüm yenilmiş Kürt isyanlarının ve önderleri imha edilerek büyük bir karmaşaya sevk edilen Türkiye sosyalist hareketinin pratiğinden çıkarılmış derslerle hareket ediyor gibidir.

Kürt halkının ve vatanının durumunu ifade eden ***"Kürdistan sömürgedir"*** tespiti büyük sancılanmalar ve yoğunlaşmalar temelinde yapılmıştır. Bu Kürt zihniyetinde büyük bir gelişmedir. Önder Apo bu durumu *"Kavramsal Diriliş"* olarak tanımlamaktadır. Bununla sömürge Kürdistan gerçekliği ortaya konulmuş, dile getirenin kellesine mal olacak inkâr ve imha gerçeği deşifre edilmiştir.

Bu iki sözcük üzerinden PKK'nin temelleri atılmıştır. Sorun bu tespiti yapmakta değildir. Bunun getireceği riskleri göze alma, yüklediği sorumluluklara hazır olma ve gereğini yerine getirmededir. Kürdistan sömürge ise Kürtler ayrı bir halk, Kürdistan ayrı bir ülkedir. Türk devleti ise sömürgecidir. O zaman işgal altında olan, işgal altında olduğu bile inkâr edilen Kürt halkı benzeri bulunmayan bir imha ve yok etme tarzıyla karşı karşıyadır. Böyle bir toplum, bir kültür, bir tarih, bir coğrafya söz konusudur. Dolayısıyla öncelikle bu durumu tanımlamak, bunu ifadelendirmek ve ardından buna karşı mücadeleye girişmek gerekmektedir.

Kürt toplumuna ait ne varsa imha etmeyi esas alan, Kürt insanına tek seçenek olarak kendini inkâr etmeyi dayatanlar karşısında, duruşun çok büyük olması gerekmektedir. Bu hem ahlaki, hem insani, hem politik bir görev olarak belirmektedir. Eğer böyle bir yönelim varsa o zaman buna denk düşen bir ideolojik, politik, örgütsel ve ahlaki yaklaşımla karşılık vermek gerekmektedir. İşte yapılan bu olmuştur ve PKK'nin en büyük gücü, yenilmezliği ve buna olanak sağlayan donanımı buradadır.

Toplumsallığını Yitirme

Kürt halkı 20 yy. ortalarına kadar inkâr

ve imha sistemine karşı direnmişti. Ama bu direnişler kısa zamanda ezilmiş, büyük katliamlar gerçekleştirilmiş, direniş liderleri idam edilmişti. Kürt halkının ve bireyinin iradesi kırılmış, teslim alınmıştı. Kürdistan askeri olarak işgal edilirken; Türk sömürgeciliği siyasi olarak kendisini örgütleyip, kurumlaştırmıştı. Ekonomik olarak tam bir talan hüküm sürüyordu. Kürtler adeta açlığa mahkûm edilmişti. Kimlik, dil, kültür yasaklanmış tam bir kültürel soykırım uygulanmaya başlanmıştı. Kürt halkı inkâr ve imha politikalarını kendileri yürütür duruma düşürülmüştü. Fiziki yaşamı sürdürmenin tek yolu buydu. Bu her gün onursuzca ölmek demekti. Kadermiş gibi kabul edilen bu duruma açık ki, sıradan yaklaşımlarla yanıt olunamazdı. Toplumsallığını yitirme, tarihle bağını koparma ve insanlığını kaybetmeyi ifade eden bu gerçekliği dillendirmek bile büyük bir iddia düzeyinde seyreden devrimcilik istiyordu. Zira yaşanan Kürtlükten öte bir insanlık sorunuydu. Tarih kadar eski, toprak kadar kadim bir halka layık görülen ve yaşatılan bu duruma insanım diyen hiç kimse sessiz kalamaz, kabul edemezdi.

Günümüzde dört parça Kürdistan başta olmak üzere Kürtlerin bulunduğu her yerde milyonlara mal olan *'Kürt Demokratik Uluslaşması'* bu gerçekliği gören, bunu dile getiren ve bunu bir isyan gerekçesine dönüştüren Önder Apo ile başlamıştır. Önder Apo, Kürdistan'da yaşanan bu durumdan utanç duyduğunu, bundan mutlaka kurtulunması gerektiğini söylemiş ve *"Yaşam olacaksa ya* özgür *olmalı ya da asla olmamalı"* diyerek yola çıkmıştır. Onursuzluk olarak değerlendirdiği bu durumun yaşam olarak kabul edilemeyeceğini, yaşanılacaksa özgür yaşam için yaşanılması, ölünecekse özgür yaşam için ölünmesi gerektiğini ortaya koyarak işe başlamıştır. Önder Apo özgür bir yaşam, toplum ve insan yaratma amacıyla daha ilk adımları attığında, *"Asla* özgür *yaşama, halka, toprağa, yoldaşlığa, insanlığın demokratik,* özgür, *eşitlikçi* değer*lerine ihanet etmeyece*ğim" demiş, isyanını bu ilkeler temelinde geliştirmiştir. Başlangıcından günümüze kadar bu ilkelere bağlı kalmış, bunun gereklerini yerine getirmek için yaşamış ve mücadele etmiştir. Geliştirdiği önderlik, örgüt, militan ve mücadele gerçeği kadar, Kürdün yeni toplumsallığının da bu ilkeler temelinde gelişmesini esas almış, bundan asla taviz vermemiştir.

Kürdün Öz Bilinci

Önder Apo işe zihniyetten başlamıştır, Kürt toplumuna ve bireyine benimsetilen sömürgeci zihniyeti aşmadan hiçbir yere varamayacağını görerek hareket etmiştir. Öncelikle düşman aklının ürünü olan gerici-sömürgeci zihniyet kalıplarını hedeflemiştir. Sömürgeci felsefe ve ideolojileri anlamak, bunları Kürt insanının beyninden söküp atmak; yerine Kürdün özgürlüğünü içeren felsefe ve ideolojiyi vermek yaklaşımıyla işe koyulmuştur. Bunu mutlaka başarılması gereken bir görev olarak ele almıştır. Önder Apo tüm mücadele yaşamında en büyük savaşı burada yoğunlaştırmış ve Kürt halkının zihniyetinde bir devrim gerçekleştirmiştir. Böylelikle halkımızın beynindeki ve yüreğindeki sömürgeciliği paramparça etmiştir. Kürt halkı artık başkası için değil, kendi için düşünmeye başlamıştır. Çarpıtılan, saptırılan duygu ve düşünceleri düzeltilmiş, Kürdün öz bilinci ve ruhu büyük bir direniş temelinde adım adım yaratılmıştır. Kürt toplumu ve bireyi bu temelde ayağa kaldırılmıştır. Bu nedenle zihniyette devrim Önder Apo'nun kendisinde başlattığı ve halkımıza taşırdığı demokratik uluslaşmanın özünü oluşturur.

Önder Apo tanımlanması bile yürek isteyen Kürdün ölümcül gerçekliğini sadece tanımlamakla, buna yol açan zihniyeti deşifre etmekle kalmamıştır. Bununla iç içe Kürt halkının içinde tutulduğu bu durumdan nasıl çıkılacağını da ortaya koymuştur. Nasıl bir önderlik? Nasıl bir örgüt? Nasıl bir militanlık? Nasıl bir mücadele? Soruları net bir biçimde tanımlanmıştır. Bunlar sadece teorik olarak ortaya konulmamış, bizzat yaşamsal

birer gerçek olarak Önder Apo'nun yaşamında, PKK'de ve PKK militanlığında temsilini bulmuştur. Kürt halkı bunu görerek, yaşayarak, deneyerek yatırıldığı ölüm çukurundan doğrulmuş; kimliğine, vatanına, özgür geleceğine sahiplik yapmaya başlamıştır. Nasıl ki şimdiye kadar en büyük imkân kendine sahip çıkan bir halk gerçeğine ulaşmak ise bundan sonrası için de en büyük imkân özgürlük zihniyeti temelinde yaratılan halk gerçeğimiz, onun örgütsel, siyasal, kültürel kurumları, kadroları, gelenekleri ve yeni kültürüdür. Bu anlamıyla demokratik ulusun her yerde inşa olanakları gereğinden fazla sağlanmıştır.

Kendini Çözüm Gücü Ve İmkân Haline Getirmek

Ontolojik sorunun en derinliğine yaşandığı, sömürgeciler ve işbirlikçilerinin Kürtlüğü bitirdiklerine inandıkları bir dönemde ancak özgüce dayanılabilirdi. Ancak kendini çözüm gücü haline getirerek, ihtiyaç duyulan her şeyi emeği ile yaratarak ayağa kalkılabilirdi. Başka türlü olamazdı. Her güç ve sistemin imhayı dayattığı bir ortamda kimseden bir şey istenemezdi. Yok, olmanın önünü almak, dirilmek, ayağa kalkmak, başarıya yürümek tamamen öz gücüne dayanmayı, kendini çözüm gücü haline getirmeyi, asla kolayı ve hazırı seçmemeyi zorunlu kılıyordu. Ortada kolay bir yol, elde edilecek bir olanak ve hazırda bir imkân yoktu. Zorluklar, yokluklar içinde büyük bir emek, fedakârlık ve cesaretle özgür Kürt kimliği ve yaşamı yaratılabilirdi. Ancak bu başarılırsa var olma ve özgür geleceğe yürüme olanağı elde edilebilirdi.

Önder Apo 1973'lerden itibaren bu gerçekliği işlemeye başlamıştır. Geliştirdiği Kürt Özgürlük Hareketini bu ilkelere oturtmuştur. Başlangıçtan bugüne yoldaşlarını ve halkını bu ilkeler temelinde eğiterek geliştirmiştir. Onun için yenilmez bir örgüt gerçeğine ulaşılmıştır. Yenilmez bir militan gerçeği yaratılmıştır. Özgür kimliğini ve geleceğini her koşulda savunan, uluslaşmasını demokrasi, eşitlik ve özgürlük temelinde geliştirme kararlılığını her şart altında ortaya koyan bir halk gerçekliği böyle ortaya çıkarılmıştır.

Kürt Demokratik Uluslaşması Önderliksel **Bir Gelişmedir**

"1970-'80 Türkiye'sinde iki kelimeye dayalı siyasal bir kavramla birlikte yürüyebilmek ve yaşamak çok önemliydi. *Yıllar* değil *günler kurşun gibi ağır geçiyordu. Gerçekleşmesi beklenen hedefin kendisi bile hayalden daha muğlâktı. Fakat grup olmanın bile büyük bir gerçekleştirim olduğuna emindim."* **Önder Apo**

Toplumu ve bireyi paramparça edilen, toplumsallığı dağıtılan, tarihle bağı kesilen, üzerinde inkâr ve imha politikaları yürütülen bir topluma sahip çıkmak; özgür bir yaşam, toplum ve bireyini yaratmayı amaçlamak dünyanın en zor görevini üstlenmektir. Dünyaya karşı çıkmak, buna karşı savaşmak ve alternatifini yaratmak peygambersel bir yalnızlığı ve büyüklüğü göze almaktır. Onun için daha başında çıkışı büyük yapmak ve bunda ısrarlı olmak Önder Apo'nun temel yaklaşımı olmuştur. Çünkü Kürdistan her hangi bir sömürge, karşısındaki güç de herhangi bir sömürgeci güç değildir. Kürdistan uluslararası bir sömürgedir ve hatta sömürge ötesi bir durumdadır. Buna karşı mücadelenin çok zor olacağı, doğuşu halinde de büyük bir doğuş olacağı, gelişiminin çok büyük değişimleri ortaya çıkaracağı açıktır. Nitekim Önder Apo'nun öncülük ettiği Kürt Özgürlük Hareketinin doğuşu ve gelişimi Kürdistan ve Ortadoğu'da büyük gelişmelere yol açmıştır.

Kürt demokratik uluslaşması önderliksel bir gelişmedir. Önder Apo çocukluğunda giriştiği özgür yaşam ve özgür kimlik arayışında içinden çıktığı toplumsallıkları hep sorgulamış ve bunları aşmasını bilmiştir. Köyde geleneksel yaşama, şehirde sömürgeciliğin temsil ettiği kapitalist moderniteye teslim olmayarak sürdürdüğü arayışlarını kazasız belasız büyütme ve sosyalist ideolojiye ulaştırma gücünü göstermiştir. Dolayısıyla geliştirdiği Demokratik ulus çözümü

de kendisi gibi kapitalist moderniteye aykırı doğmuş, onun tuzaklarına düşmemiş, herhangi bir gücüne özenti duymamış, onlar gibi olmayı önüne koymamıştır. Kendini kapitalist modernist sistemi ve reel sosyalizmi aşma ve alternatif bir uluslaşma modeli biçiminde geliştirmiştir. Yine alternatif bir toplumsal sistem olarak ortaya koyma gücünü gösterebilmiştir.

"Kurumsal Diriliş"

1973'te temelleri atılan Kürt Özgürlük Hareketinin 1978'e kadar yaşadığı beş yıllık grup aşaması ne için mücadele, nasıl bir örgütlenme, hangi strateji ve taktik gibi soruların derinlemesine ele alındığı bir süreçtir. Kürt tarihi ve toplumsallığı kapsamlı araştırmalar temelinde ele alınmıştır. Dünya örnekleri, bölge gerçekliği ve Türk sömürgeciliği derinliğine araştırılmıştır. Reel sosyalizmin ideolojik, politik, örgütsel ilkeleri referans alınmakla birlikte; bunlar müritçe ve sorgulamasız kabul edilmemiştir. Kürdistan gibi bir ülkede reel sosyalizmin sorunların çözümünde yeterli olamayacağı daha ilk süreçlerde fark edilmiştir. Bu beraberinde her zaman bir temkinliliği getirmiş, yeni arayışları gündemde tutmuştur. Kürt demokratik uluslaşmasının ve PKK'nin gelişmesini reel sosyalizmin tasfiye edildiği, kapitalist modernist sistemin zaferini ilan ettiği bir dönemde de sürdürmesi bununla ilgilidir.

Grup aşamasında ideolojik çalışma esas olmakla birlikte politik ve örgütsel arayışlar ve çalışmalardan da uzak durulmamıştır. Öncelikle Türk sol hareketleriyle birlikte hareket etme imkânı aranmıştır. Ardından Kürt hareketiyle birlik denenmiştir. Yine toplumsal muhalefetin yükseldiği, kitlelerin demokrasi ve özgürlük talepleriyle ayağa kalktığı bu süreçte, örgüt modelleri araştırılarak, Kürdün ölümcül gerçeğini değiştirebilecek örgüt modeli netleştirilmiştir. Kürt sorununun kapsam ve derinliğine yanıt olabilecek örgütlenmenin ne o süreçte moda olan dernekleşme ile ne yasal-siyasal partilerle yürütülemeyeceği ortaya konularak *'öncü parti'* modelinde karar kılınmıştır.

Tüm bunlar yapılırken başta Önder Apo olmak üzere birkaç istisna dışında grubun tüm üyeleri nasıl bir işe giriştiklerinin tamamıyla farkındadır. Grup daha oluşumundan itibaren milliyetçi ve reformist Kürt hareketleri ve sosyal şovenist Türk sol hareketleriyle de mücadele etmek zorunda kalmıştır. Kürt ve Kürdistan sorununa el atanın başına neler gelebileceği çok net görülmüştür. Bu durum gurubu yıldırmamış; daha ihtiyatlı, daha ciddi, daha bütünlüklü olmaya sevk etmiştir.

PKK'nin Kürt halkı tarafından kabul edilmesinde belirleyici derecede rol oynayan başka bir husus da pratiktir. Önderlikte temsilini bulan teori-pratik birlikteliği grubun da temel bir özelliği olmuştur.

PKK'nin Kürt halkı tarafından kabul edilmesinde belirleyici derecede rol oynayan başka bir husus da pratiktir. Önderlikte temsilini bulan teori-pratik birlikteliği grubun da temel bir özelliği olmuştur. Grup, çalışmalarını daha çok 'Kürdistan sömürgedir' tezi üzerinden ulaşılan ideolojik sonuçları halka taşırma temelinde sürdürmüştür. Ancak bu bile kısa bir süre içinde işbirlikçi, sosyal şoven guruplar kadar devletin de dikkatini çekmiş ve grup çeşitli saldırılarla karşı karşıya kalmıştır. Çünkü grup taşıdığı mesajın gereği olarak hızla bir çağrı gücüne dönüşmüştür. Bu kısa sürede Kürdistan'ın emekçi ve yoksul kesimlerinde yansımasını bulmuştur. Çeşitli isimlerle adlandırılan grubun

söz ve eylem bütünlüğü, sergilediği samimi çaba kısa sürede meyvelerini vermeye başlamıştır.

Kendini *"Kürdistan Devrimcileri"* olarak adlandıran grubun beş yılın sonunda gerek halk, gerek devlet ve uzantıları üzerinde yarattığı etki çok büyüktür. Grup Ankara'da başlattığı yürüyüşü devlet ve işbirlikçi ajan güçlerin tüm engellemelerine karşın Kürdistan'a taşırmayı başarmıştır. Kısa bir süre sonra da kendini partileştirme gücünü göstermiştir. Türk solunun sosyal şoven saptırmaları yine ilkel ve işbirlikçi milliyetçiliğin engellemeleri aşılmıştır. Devletin amansız sınırlama ve etkisizleştirme girişimleri kırılarak 27 Kasım 1978 de Amed-Lice ilçesinin Fis Köyünde öncü parti **PKK** kurulmuştur. Bu adım Kürdistan tarihinde önemli bir aşamayı ifade etmektedir. Çünkü seçilen örgütlenme modeli hedeflenen mücadelenin yürütülmesine uygun mu değil mi bu çok önemlidir. Esas alınan model amaçta samimi olunduğu konusunda hiçbir şüpheye yer vermeyecek netliktedir. Bu süreçte başka bir şey daha netleştirilmiştir. Grup şahsında adım atmaya başlayan Kürt demokratik uluslaşması hem sosyal şovenizmden hem de ilkel ve işbirlikçi milliyetçilikten önemli oranda ayrıştırılmıştır. Hilvan- Siverek direnişleriyle bu ayrıştırmanın halk tarafından kabulüne tanık olunmuştur. Yine devletin ve Kürdistan'daki işbirlikçi ajan kesimlerin sindirme ve tasfiye girişimlerine karşı büyük bir direnişle yanıt verilmiş ve geri adım atılmamıştır. Yeni Kürt uluslaşmasının karakteristik özellikleri bu süreçte görünür olmaya başlamıştır.

1980'lere gelindiğinde Türk halkının demokratik direnişi ve Kürt halkının PKK şahsında ulusal kimliğini sahiplenme çabaları karşısında dağılmakla yüz yüze kalan Türk devleti ancak bir darbeyle toparlanabilirdi. Uluslararası hegemonik güçler de bunu öngörüyorlardı. T.C. ve sistemin krizi gereği darbe bütün dehşetiyle geldi. Sömürgeci Türk ulus devleti faşizan ve soykırımcı gerçeğini tüm açıklığıyla ortaya koydu. Herkes için durum değişmişti. Kürtler için yeni bir imha süreci başlamıştı. Türk solu ciddi bir direniş göstermeden darmadağın olmuş ve soluğu Avrupa'da almıştı. Kürt reformist hareketleri de ya teslim olmuşlar ya da Avrupa'ya kaçmışlardı.

Ortadoğu'ya çıkış yapan PKK için ise yeni bir dönem başlıyordu. 73'den yurtdışına çıkışa kadarki süreçte Kürt kimliği sahiplenilmiş, örgütsel ve eylemsel yanlarıyla bütünlüklü ve ciddi bir ideolojik mücadele yürütülmüştü. Halkta da karşılığını bulan bu durum, esasta ideolojik mücadele temelinde sağlanmıştı. Buna devletin ve kapitalist sistemin yanıtı 12 Eylül darbesiydi. Aynı biçimde ideolojik mücadeleye devam etmek bu yeni durum karşısında eskiyi tekrar anlamına gelecekti. Önder Apo'nun hiçbir bağlantı ve olanak olmadığı halde Ortadoğu'ya çıkışı ve hareketi Ortadoğu'ya çekişi hem gelen darbeye karşı hareketi korumaya almak hem de yeni bir süreci başlatmaya dönüktü. *"Ölümcül gerçek"* dile getirilmiş, yaygın bir örgütlülüğe kavuşturulmuş, halkta karşılığını bulmuştu. Artık bunun savaşının örgütlendirilmesi ve Kürt demokratik uluslaşmasında yeni bir evrenin açılması gerekmekteydi.

Ortadoğu'da bu temelde yürütülen ittifak ve ilişki arayışları kısa sürede meyvesini verdi. Filistinli hareketler içinde Önder Apo'nun çabaları ve PKK militanlarının duruşu önemli olanaklar ve mevziler yarattı. Savaş PKK'sine geçiş için her şey hazırdı. Gerçekleştirilen PKK I. Konferansı ülkeye dönme ve halk savaşını başlatma tartışmalarıyla geçti. II. PKK Kongresi ise bu tartışmalarda ulaşılan Ülkeye Dönüşü ve Halk Savaşının başlatılmasını karar altına aldı.

"*Kürt olgusunda durum farklıdı*r. *Varl*ığı *ve kimliğinin kendisi inkâr edilmekte ve geriye kalan parçaları* üzerinde *amansız bir imha süreci yürütülmektedir. Bu durumda varl*ık *ve* özgürlük *iç içe geçmiş iki kavram oluyor. Biri olmaksızın diğeri gerçekleştirilemiyor.* Özgürlük *istiyorsan varl*ığı *kazanacaksın; varl*ığı *istiyorsan* özgür *olmayı başaracaks*ın. İ*nkâr ve imha sürecinde*

psikolojik ve kültürel araçlar (ideolojik aygıtlar) da yoğunca devrede olmasına rağmen, esas uygulama yöntemleri fiziksel güce dayalıdır. Ordu, polis, kontrgerilla, sivil faşist milisler, korucular ve milis ajanlar ağ halinde tüm varlık gözenekleri üzerinde faaliyettedirler. Arkalarında NATO ve diğer müttefik güçler vardır." -Önder Apo-

"Eylemsel Diriliş"

Darbeyle birlikte Kürdistan yeniden işgal edilmiştir. Zindanlar Kürtlerle doldurulmuştur. Kürdistan büyük bir toplama kampını andırmaktadır ve büyük bir zulüm hüküm sürmektedir. Peş peşe idam kararları verilmektedir. 12 Eylül uygulamaları bir an önce PKK'nin aldığı kararlar temelinde stratejik hamleyi başlatmasını dayatmaktadır. Devrimci Halk Savaşı dışında, dile getirilen Kürt varlığını savunmanın ve geliştirmenin hiçbir yolu yoktur. Ancak ulaşılan kararların pratikleştirilmesi önünde ciddi engeller bulunmaktadır. Daha karar sürecinde *"Hakkâri'ye adım atan* ölür" *"Bizi* ölüme *gönderiyorlar"* diyerek karşı çıkan, ülkeye dönüşü engellemeye çalışan, Avrupa'ya geçerek halk savaşı yerine demokratik siyasal mücadele yürütülmesini dayatan ciddi bir tasfiyecilik hortlamıştır. Yine KDP halk savaşının başlatılmasını engellemek üzere harekete geçirilmiştir. Türk kontrgerillası tümüyle devrededir. Avrupa son derece kaygılı ve tetiktedir.

Böylesi dezavantajlara karşı Önder Apo'nun çabalarıyla tasfiyecilik aşılır ve hazırlanan gerilla güçleri ülkeye geçmeye başlar. 82 için öngörülen silahlı mücadeleyi başlatma kararı çeşitli nedenlerle 1984'te mümkün olur. Eruh ve Şemdinli'de gerçekleştirilen karakol baskınlarıyla Kürdistan Ulusal Kurtuluş Cephesi ERNK ve Kürdistan Özgürlük Güçleri HRK'nin ilanı gerçekleştirilir. Bu aynı zamanda Devrimci Halk Savaşı'nın da ilanıdır.

Önder Apo, başlatılan bu evrenin 1993'e gelindiğinde esasında rolünü oynadığını belirtmektedir. 1984 ten 1993'e kadar geçen süre içinde, Kürt sorunu bağımsız bir devlet temelinde sonuca ulaştırılamamıştır. Ancak Kürdistan'ın uluslararası bir sorun ve uluslararası bir sömürge olduğu ortaya çıkarılmıştır. Kürt halkı PKK'de temsilini bulan yeni kimliğine sahiplenmiştir. Dili, kültürü ve varlığı inkâr edilen bir halk olmaktan önemli oranda çıkarılmıştır. Sömürgeci güçlere ve uluslararası hegemonik güçlere Kürt varlığının şiddet ve zor yöntemleriyle çözülemeyeceği gösterilmiştir. Kürt sorunu bölgenin en temel siyasal sorunu olarak ortaya konulmuştur. Kürt halkı kendisi için düşünebilecek, kendisi için örgütlenebilecek ve kendisi için savaşabilecek bir güç haline getirilmiştir. Dört parçada ve diasporadaki Kürt halkında inkâr ve imha siyasetinin etkileri kırılarak, demokratik uluslaşma sürecine çekilmişlerdir. Bu kazanımlar büyük bedeller ve tarihsel direnişler temelinde ortaya çıkarılan tarihsel kazanımlar olduğu kadar geleceğimizin özgürlük temelinde geliştirilmesi için dayanılacak en büyük olanak ve imkânlar olarak da açığa çıkarılmıştır.

"Özgüç En Büyük Güçtür"

Devrimci halk savaşının en şiddetli ve bütün bir Kürdistan'ı kapsayacak tarzda yaşandığı bu süreçte Kürt halkı büyük bir siyasallaşmayı yaşamış, örgütsel, eylemsel büyük bir tecrübeye ulaşmıştır. Sadece Türk devletine karşı değil, batı modernitesine ve onun en kirli örgütlenmelerine karşı direnmiştir. Kürt halkının bu direniş süreci kesintisizliği, yükselişi, yol açtığı toplumsal hareketlilik ve yenilenme en büyük toplumsal değişimlerin yaşandığı bir süreç olmuştur. Kürt halkı yatırıldığı ölüm uykusundan uyandırılıp ayağa kaldırılmıştır. Bunun bedelleri elbette büyük olmuştur. Ancak yarattığı dinamizm ve estirdiği özgürlük rüzgârıyla yaşlı Ortadoğu'nun son ve en görkemli doğumu olmuştur.

Rojava devrimi ve Kobani direnişi ardından bu artık birçok çevre tarafından kabul edilmektedir. Hem bölge gericiliğinin hem dünya hegemonik güçlerinin tüm

perdeleme ve karalama çabaları aşılmıştır. Kürt halkının yaşadığı demokratik uluslaşma mücadelesi, bölgenin en göz alıcı, en büyük demokrasi dinamiğidir. Suriye ve Türkiye örneklerinde görüldüğü gibi tüm bölge politikalarını yoğun bir biçimde etkilemektedir.

Bunun çeşitli nedenleri bulunmaktadır. Öncelikle Kürtler bölgenin en kadim halkıdır. Uluslaşma süreci kapitalist modernite güçleri tarafından engellenmiştir. Dört parçaya bölünerek bölge ulus devletlerine peşkeş çekilmiştir. Büyük soykırımları yaşamıştır. Ama tutarlı bir önderlik ve öncülükle ayağa kalkma ve her türlü diğer Kürt isyanlarını boğuntuya getiren ihanet gerçeğine geçit verilmemiştir. Bunların yenilgiye yol açacak düzeye ulaşmaları Önder Apo'nun çabalarıyla engellenmiş ve bunlar son Kürt isyanından ayıklanmışlardır. Ancak bunların yol açtığı tahribatlar nedeniyle büyük ve tarihi fırsatlar da kaçırılmıştır.

Kaynağını devletçi paradigmadan ve Kürt egemenlerinin tarihinden alan iktidarcı yaklaşımlar, Önder Apo'nun Demokratik Modernite çizgisinde derinleşmesi ve Demokratik Uygarlık Paradigmasına ulaşmasıyla birlikte Kürt Özgürlük Hareketinin bağrından sökülüp atılmıştır.

Kaynağını devletçi paradigmadan ve Kürt egemenlerinin tarihinden alan iktidarcı yaklaşımlar, Önder Apo'nun Demokratik Modernite çizgisinde derinleşmesi ve Demokratik Uygarlık Paradigmasına ulaşmasıyla birlikte Kürt Özgürlük Hareketinin bağrından sökülüp atılmıştır.

bedeli göze alma gücünü de göstermiştir.

PKK, reel sosyalizmin özgürlük, eşitlik ve enternasyonalizm ilkeleri temelinde şekillenmiştir. Fakat Kürt halkının bağımsızlık, eşitlik ve özgürlük mücadelesini hiçbir güce bel bağlamadan yürütmüştür. İlk başlarda reel sosyalizmin ulus devletçi çözüm yaklaşımı benimsense de; bu özellikle 93'lerden itibaren derinleşen Önderlik arayışları temelinde aşılmış, Kürt halkı demokratik uluslaşma yolunda ilerlemesini sürdürmüştür.

İhanetin Etkisizleştirilmesi

Tüm devrimlerde ve Kürt isyanlarında olduğu gibi PKK'nin öncülük ettiği direniş sürecinde de çok sayıda tasfiye hareketi ve komplo yaşanmıştır. Kürt egemenlerinin işbirlikçi geleneğinden yine ilkel milliyetçilik ve devletçilikten kaynağını alan kimi iktidarcı yaklaşımlar bu direniş sürecinde de kendini göstermiştir. Bunlara karşı da büyük bir direniş sergilenmiş, Bu çerçevede büyük bir yenilenme yaşanmış; Kürt demokratik uluslaşma hareketi yoluna devam etmesini bilmiştir. Kürt halkı da Önder Apo'da temsilini bulan demokratik, özgürlükçü, halkların kardeşliği ve eşitliğini esas alan, devletçiliği, milliyetçiliği, cinsiyetçiliği ve bilimciliği reddeden demokratik, ekolojik, kadın özgürlükçü demokratik ulus çizgisinde karar kılmıştır.

Kürt Demokratik Uluslaşması

Öyküsü çokça anlatılan ve derinlemesine çözümlenen PKK direnişiyle Kürdistan'ın parçalanması ve Kürt halkının sömürgeleştirilmesi temelinde kurulan Ortadoğu dengeleri alt üst edilmiştir. Kürtler modernitenin hâkim güçlerinin kullanımından çıkarılmıştır. İşbirlikçi, ilkel milliyetçi Kürt hareketleri ideolojik ve politik olarak sınırlanıp etkisizleştirilmiştir. Ortadoğu'nun sömürgeci ulus devletleri işlemez kılınarak, I. Dünya Savaşın-

dan sonra Ortadoğu'da kurulan dengeler bozulmuştur.

Böylelikle bir yandan kapitalist modernite bölgede boşa alınmış, bir yandan da ulus devletçilik komplosuyla paramparça edilen bölge için "Demokratik Ulus Çözümü" ile alternatif bir mücadele ve kurtuluş stratejisi ortaya çıkarılmıştır. Daha 1984 15 Ağustos Atılımından itibaren devreye giren NATO Gladyosu peş peşe geliştirdiği hamlelerle bu sürecin önüne geçmeye çalışmıştır.

Denebilir ki NATO tarafından bu kadar hedeflenen ve saldırıya uğrayan başka bir halk ve hareket yoktur. Kürt halkının demokratik uluslaşma çabaları esas olarak NATO Gladyosunun finanse ettiği, propagandasını yaptığı ve bizzat yönlendirdiği kirli savaşa karşı direniş biçiminde gelişmiştir. Önder Apo'nun esir edilmesiyle sonuçlanan uluslararası komplo da bir NATO operasyonu olarak gerçekleştirilmiştir.

Aslında 1993 itibariyle Kürt sorununun kabulü ve siyasal çözümü için koşullar elverişli hale gelmiştir. Devlet cephesinde de buna olumlu yaklaşan ve siyasal çözüme adım atmak isteyen bir eğilim belirmiştir. Özal'ın başını çektiği bu eğilim kendini başat kılmak ve sorunun çözümünde insiyatif almak için harekete geçtiğinde büyük bir direnişle karşılaşmıştır. Kürtleri kendisi olma, kendisi için olma yoluna sokan Önder Apo, uluslararası gericiliğin bölgeyi yönetmede kullandığı en önemli aracını elinden almıştır. Kapitalist modernite için bu affedilmezdir. Bu nedenle Kürt sorununu Önder Apo ile siyasal temelde çözmeye çalışan Özal'cı kanat, NATO Gladyosunun tam destek verdiği Beyaz Türkçü kanat tarafından acımasızca tasfiye edilmiştir.

Sonraki süreci Önder Apo, "*NATO destekli Gladyo savaşları*" süreci olarak tanımlamaktadır. Bu süreçte Kürt halkına dönük en büyük katliamlar ve göçertmeler gerçekleştirilmiştir. 4 bine yakın köy boşaltılmış, 5 milyona yakın insan yerinden yurdundan sürülerek açlığa ve işsizliğe mahkûm edilmiştir. 17 bin civarında faili meçhul cinayet gerçekleştirilmiş, 500 binden fazla Kürt gözaltına alınmış, işkenceden geçirilmiş, on bini aşkın insan zindanlara doldurulmuştur. Gladyocu güçlerin hâkim olduğu Türk ulus devleti tarihin tanık olduğu en büyük, özel ve kirli soykırım savaşını yürütmüştür.

"Yerelin Ve Toprağın Diline Dönüş Ve Peygamberce Yaşam"

Bu yıllar Kürt Özgürlük Hareketinin de en büyük zorlanmayı yaşadığı yıllardır. Bu zorlanma esasen daha kuruluş aşamasında reel sosyalizmin ulus devletçi yaklaşımının benimsenmesiyle ilgiliydi. Bu konu Önder Apo tarafından sürekli sorgulanmıştı. Resmi örgüt dili ve söylemi daha en başından Kürt gerçeğiyle fazla uyuşmuyor, etkili ve çözümleyici olamıyordu.

Benimsenen ideolojik-politik modelin ulus devletçi içeriği tüm hareketin bünyesinde sorunlara yol açıyordu.Toplumun sömürgeciliğe direnişine belli bir süre öncülük edilmişti. Ancak bu süreç ilerleyip iktidar olanakları ortaya çıktığında, iktidarcı elitler ve kişilikler ortaya çıkarıyordu. Hareket saflarında ve toplumda demokrasi bilincini derinleştirmek ve toplumun sosyalist özgürlükçü dönüşümünü sağlamak gittikçe zorlaşıyordu. Devrimci Halk Savaşının halka çevrilmesi durumları ortaya çıkıyordu. Rekabet, gruplaşma ve kamplaşmacı eğilimler boy veriyor, ortaya çıkarılan güç giderek daha fazla iktidarcılığı körüklüyordu. Bu da Devrimci Halk Savaşının esas amacından sapmasına ve giderek düşmanla benzeşmesine yol açıyordu. Buna çare olarak Önder Apo *"yerelin ve toprağın diline dönüş ve peygamberce yaşam"* diye ifade ettiği yaklaşımı benimsiyordu.

Zira Kürt halkının son büyük isyanı ve içine girdiği uluslaşma süreci ciddi bir krizle karşı karşıyaydı. Önder Apo bu süreçte en yoğun arayışlara girmişti.

Çözüm; Demokratik Ulus

1998 Avrupa'ya çıkış esasında tekrarı yaşayan ve yozlaşmakta olan savaş sürecine dur demek içindi. Önder Apo Kürt

uluslaşmasını demokratik siyasal çözüm mecrasına akıtma arayışındaydı. Fakat Kürt sorununu yaratan ve sürmesini sağlayan Avrupa modernitesinin buna yanıtı kendisi kadar kirli oldu. Tarihte görülmemiş bir uluslararası takiple Önder Apo esaret altına alındı. Çünkü PKK reel sosyalizmden yoğun etkilenmesine ve tüm yetmezliklerine rağmen Kürtleri içine sokuldukları araçsallık konumundan çıkarmıştı. Kendisi için mücadele eden bir halk konumuna getirmişti.

Reel sosyalizmin çöküşü, Önder Apo'nun arayışlarını derinleştirmiş, buna uluslararası komplo da eklenmişti. Bölgenin ve dünyanın yeniden düzenlenmesi için Önder Apo'nun *"Üçüncü Dünya Savaşı"* adını verdiği büyük bir savaş süreci başlatılmıştı. Kürt halkı ve PKK için büyük dönüşümün kaçınılmaz olduğu apaçıktı. Ya teslim olunacak, ya da buna görkemli bir karşılık verilecekti. İmralı süreci bu görkemli yanıtın gerçekleştirildiği süreç oldu. Önder Apo felsefi ve ideolojik temelde kapitalist moderniteye karşı demokratik modernite çözümünü ortaya koydu. Devletçi Uluslaşmaya alternatif olarak Demokratik Uluslaşmayı açığa çıkardı. 2000'den itibaren başlayan savunmalarıyla bunun alt yapısını oluşturan ve zihni temellerini kuran Önder Apo, son savunmasıyla da Demokratik Modernite seçeneğini, Demokratik Uluslaşma modeli çerçevesinde bütünlüklü bir paradigma olarak tamamladı.

Demokratik Özerklik

Bu yoğunlaşmaya paralel olarak PKK büyük bir dönüşüme tabi tutulmuş, paradigmal değişim önemli oranda gerçekleştirilmiştir. Buna göre halkın öz düşüncesi, öz örgütlenmesi ve öz yönetimine dayanan, politik ve ahlaki özellikleri güçlü, demokratik ve özgür bir toplum esas alınmıştır. PKK'nin ve Kürt halkının anlam dünyası bu çerçevede yeniden yapılandırılmıştır.

Buna paralel olarak Kürt uluslaşmasının yapısallık sorununa Demokratik Konfederal çözümle yanıt olunmaya çalışılmıştır. 2005'te Kürt halkının demokratik konfederal örgütlenmesi olarak KCK ilan edilmiş, bu modelle Kürt halkının demokratik uluslaşmasının yönetim olgusu, iktidarcılıktan ve devletçilikten ayrıştırılmıştır. Devletçi olmayan Kürt uluslaşmasının kendi kendini yönetmesinin formu olarak Demokratik Özerklik geliştirilmiştir. Başlangıcından günümüze PKK demokratik Kürt uluslaşmasının yaratıcı gücü olarak her yılı bir öncekinden daha büyük olanaklar ve imkânlarla doldurmuş, dirilişi kurtuluşa evriltmek için gereken her türlü zemini, ortamı, imkânı, örgütü, ideolojiyi ve kültürü daha önemlisi buna ölümüne sahiplenen bir halk gerçeğini ortaya çıkarmıştır.

PKK Kürt Varlığını Sadece Savunma Değil Yeniden Yaratma Hareketidir

2000 yılından itibaren yoğunlaşan demokratik uluslaşma perspektifi Kürt halkında karşılık bulduğu gibi, Kürt Özgürlük Hareketinin bünyesinde yaşanan sorunların aşılmasını da beraberinde getirerek büyük bir dinamizme yol açmıştır. Kadrolar kadar halk da net bir perspektife kavuşturulmuştur. Bu durum demokratik uluslaşma sürecinin yoğunlaşmasını beraberinde getirmiştir. Demokratik ulus modeliyle birlikte Kürt halkı özgürlüğü ve bağımsızlığı devlete endeksleyen anlayıştan kurtulmuştur. Artık kimliğini milliyetçi yaklaşımla ele almamaktadır. Toplumun her kesiminin, etnik, dinsel, sınıfsal gurup ve birey kimlikleriyle eşit katılımını esas alan demokratik yönetim anlayışı gelişmiştir. Çoğulcu ve farklılıkları zenginlik olarak gören bir toplumsallaşma yaşanmaktadır. Bu Kürdistan'daki sindirilen, ezilen, yok sayılan halkların ve toplulukların zenginliklerini açığa çıkarmakta ve büyük bir kültürel çiçeklenmeye yol açmaktadır.

Kadın başta olmak üzere tüm farklı kimliklerin kendini özgürce ifade etmesi en demokratik hak olarak ele alınmaktadır. Yine toplumsal sorunların çözümünü devletten beklemeyen, kendi öz örgütlülükleriyle çözmeyi esas alan

bir toplumsal zihniyet ve bunun kurumsallaşması gelişmektedir. Artık toplumun ve bireyin devlete bağımlılığı, devletin zorunluluğu fikri kabul görmemektedir. Devletin zorunlu genel işlerle sınırlandırılması yaygın bir kanaat haline getirilmiştir.

Bütün bunlar yaygın bir *"Doğrudan Demokrasi"* çalışmasına dönüştürülmekte; komünlere, meclislere, kooperatif ve akademilere dayalı bir ulusal irade şekillenmektedir. Demokratik uluslaşmanın bu biçimdeki gelişimi geri döndürülemez bir yola sokulmuş bulunmaktadır. Kürt halkının ve Kürdistan'daki tüm halkların, grupların ve bireylerin birbirleriyle yeniden ilişkilenmesi ve demokratik konfederal temelde örgütlenmesi demokratik uluslaşmayı hızla geliştirmektedir. Buna yönelik saldırılara ve tehditlere karşı ise öz savunma bilinci ve gücü hiçbir dönemde olmadığı kadar kitlesel ve dört parçadaki tüm halkımızı içeren bir düzeyde gelişmektedir.

PKK tarihin en kadim halkı olan Kürtlerin toplum olmaktan çıkarılmasına karşı durma, Kürt varlığını sadece savunma değil yeniden yaratma hareketi olarak kurulmuştur. Bu anlamıyla PKK tarihi özü itibariyle Kürt halkının uluslaşma tarihidir.

PKK Tarihi Kürt **Halkının Ulusla**ş**ma Tarihidir.**

Daha başlangıçtan itibaren Önder Apo ve PKK'nin fikri-zikri-fiili tutarlılık içinde olması, bağlılık, fedakârlık, samimiyet, emek ve yaratıcılık temelinde bunun için çalışması, PKK'yi Kürt halkının en hayati ihtiyaçlarına yanıt haline getirmiştir. Çabalar Kürt halkında en üst düzeyde karşılığını bulmuştur. PKK'nin gelişim diyalektiği buna dayanmaktadır.

PKK Kürt halkının son ve en büyük isyanını geliştirmiştir. Bu isyanı demokratik ve sosyalist bir içeriğe kavuşturmuş, tüm dünyada tanınmasını sağlamıştır. Yine Kürt halkını bölge halklarıyla eşitlik ve özgürlük temelinde ortak yaşama hazırlamıştır. Büyük bir zihniyet devrimiyle gelişmesini sürdürmüş ve kendisini yenilmez kılmıştır.

Bütün bunlar PKK ve Önder Apo'nun bilimsel sosyalizmin özüne bağlılığıyla ilgilidir. Hiçbir zaman dar milliyetçiliğe kayılmamıştır. Yeri geldiğinde büyük eleştiri ve özeleştiriler temelinde yenilenme başarılmıştır. Kapitalist moderniteye karşı sürekli direniş içinde olunmuştur. 1998'den itibaren de kapitalist moderniteye alternatif demokratik modernite paradigması geliştirilip ve diğer modernite çizgileriyle araya belirgin bir sınır çekilmiştir.

Elbette tüm bunlara rağmen zafere gitmede yaşanan tereddüt ve ikircilik, pata durumunda kalma, son noktayı koyamama tarafımızdan izah edilmeyi ve mutlaka aşılmayı dayatmaktadır. Buradan bakıldığında bunun nedeni olarak olanaksızlık, imkânsızlık değil, yaratılan ve başarı için fazlasıyla yeterli olan zemin-olanak ve imkânlara yaklaşım, bunları değerlendirme, demokratik ulus çözümünün başarısı temelinde kullanmada yaşadığımız yetersizlikler öne çıkmaktadır. Yanlış yaklaşımlar ve anlayışlar önderliğimizin mektup ve talimatlarında açık bir biçimde ortaya konulmaktadır. Buradan hareketle bazı net ve somut tespitler yapmak

PKK tarihin en kadim halkı olan Kürtlerin toplum olmaktan çıkarılmasına karşı durma, Kürt varlığını sadece savunma değil yeniden yaratma hareketi olarak kurulmuştur. Bu anlamıyla PKK tarihi özü itibariyle Kürt halkının uluslaşma tarihidir

mümkündür.

Öncelikle demokratik ulus bilinci en büyük olanaktır. Önderliğimiz ve hareketimizin reel sosyalizmin nihayetinde sistem içileşen devletçi, ulus-devletçi yaklaşımını aşması, yeni bir tarih-toplum ve gelişme paradigmasına ulaşması, zihniyete sistem sınırlarının dışına çıkması ve ezilen emekçi insanlığın kurtuluş stratejisini ortaya koyması otuz yılı aşan ve bedelleri büyük olan bir mücadelenin ve yoğunlaşmanın sonucudur. Düşünsel özgürlük sağlanmıştır, bir stratejiye, günlük uygulama esaslarına yani taktik boyuta indirgenmiştir. Örgütsel sistemi yaratılmış, toplumun en dinamik ve militan kesimi tarafından sahiplenilmiştir. Silahlı, siyasal, kültürel, sosyal, ekonomik ölçü ve özellikleri tanımlanmış, ortaya konulmuş, örgütsel güve kavuşturulmuş ve halkımızın bulunduğu her zeminde uygulamaya hazır hale getirilmiştir.

Siyasal olarak demokratik siyaset yaklaşımımız en büyük olanaklardan biridir. Halkın kendi öz örgütlenmesi üzerinde yükselen demokratik konfederalizmin siyaset tarzı temsili değil, doğrudan demokrasiyi esas alır. Bu halkın her düzeyde karar ve uygulama süreçlerinde yer alması anlamına gelir. Bunun bilincinin kültürünün ve örgütlülüğünün geliştirilmesi son derece önemlidir. Bu temelde hala büyük eksiklikler ve yetersiz yaklaşımlar yaşansa da önemli bir düzey, demokratik gelenek ve demokratik siyaset kültürü geliştirilmiştir. Bu Kürt halkında önemli ölçüde kabul görmüştür. İlkel milliyetçi, devletçi yaklaşımlar aşılmış halkın büyük bir bölümü demokratik uluslaşmanın tarzını ve anlayışını kabul etmiştir. Örgütlerinde yer almaya başlamış, onun savunulması için her türlü bedeli ortaya koyma kararlılığını Kobani serhildan sürecinde ve öncesinde yüzlerce şehidiyle ortaya koymuştur.

Siyasal olarak demokratik siyaset yaklaşımımız en büyük olanaklardan biridir. Halkın kendi öz örgütlenmesi üzerinde yükselen demokratik konfederalizmin siyaset tarzı temsili değil, doğrudan demokrasiyi esas alır.

Alternatif bir model olarak rüştünü ispatlama sürecindeki demokratik ulus modelinin şu anda karşı karşıya kaldığı en büyük sınav Kobani'de yaşadığı durumdur. Bu sınavı aşması hem bölgesel hem küresel anlamda etkinliğinin artması anlamına gelecektir.

Burada ortaya çıkan yanlış anlayışlar üzerinde durmak gerekmektedir. Hemen oldu-bitti yaklaşımı içine girme, demokratik ulusun kurumlarını halkın bilinçli ve örgütlü katılımına dayandırmama, devletçi yöntemler ile demokratik uluslaşmanın ihtiyaçlarını ve sorunlarını gidermeye çalışma, ikisini iç içe geçirme kadar iktidarcı yaklaşımlar içine girme, erken iktidarcılık, koltukçuluk, ele geçen ve zor bela yaratılan imkânları inşaya aktarma, demokratik uluslaşmanın kapsamını genişletme ve içeriğini derinleştirme temelinde kullanma, daha büyük gelişmelere ve adımlara yol açma yerine üzerine yatma, bütünlüklü ele almama aşmak zorunda olduğumuz yanlış yaklaşımlar ve anlayışlar olarak değerlendirilebilir.

Örgütsel olarak yakalanan bir düzey ve açığa çıkarılan büyük imkânlar sözkonusudur. Kadrolar olarak bunun değerini bilme ve hakkını vermede ciddi yetersizliklerimiz vardır. Demokratik ulusun ne olup olmadığıyla ilgili sorunlarımız vardır. Demokratik ulus kavrayışımız geridir. Siyaset, örgüt ve eylem başta olmak üzere açığa çıkan imkân ve olanakları demokratik ulus için seferber etme, kullanma ve başarıya götürmede yaşanan yetersizlik

bununla ilgilidir. Önderliğimizin tarzı, şehitlerimizde kanıtlanan her koşulda kazandıran PKK militan özellikleri yerine imkâna ve olanağa dayalı devrimcilik bu yetersizliklerin en başında gelmektedir. Yine Devletçi yaklaşımlar aşılmış değildir. Koltukçuluk, maddiyatçılık, idarecilik, kendine görelik, büyük bedellerle yaratılan olanakları yakın çevresine, kendine göre olana sunma, demokratik ulusun cahili olma ciddi sorunlar olarak aşılmak durumundadır.

Demokratik ulus komünal yaşam, kolektif çalışma temelinde inşa olabilir. Kadrolar nerede olursa olsun komünal yaşamı bir amentü gibi esas almalı ve kolektif çalışmaya kendini yatkın hale getirmelidir. Bunlardan alıkoyan bireyci, özerk, kendine göre, dayatmacı, emrivaki, idareci, yetersizlikler ve zaaflar giderilmeden dünyanın tüm imkânları da elimizde olsa başarı hayal olarak kalacaktır.

Halkımızda ortaya çıkarılan düzey, Önderliğimizin demokratik ulus tanımını, tarihsel güncel dayanakları ve felsefi arka planıyla iyi ortaya koyması diğer halklarda da büyük bir ilgi yaratmıştır. Yine Rojava'da demokratik uluslaşmanın kantonlar temelinde pratikleştirilmeye başlanması çoğulcu, farklılıklara açık, demokratik, eşitlikçi ve katılımcı demokratik ulus, demokratik vatan yaklaşımını diğer halklara da taşırmıştır. Onlarda da gelişen bir güven söz konusudur ve bu durum halklararası kalıcı, demokratik ve özgürlükçü ilişkilerin, ortak ve demokratik örgütlenmeler temelinde demokratik ulusun gelişiminin önünü açmaktadır.

Diplomasi alanında son derece etkili ve yeni bir diplomasi ufku açığa çıkarılmıştır. Buradan hareketle diğer halklar, kültürler, inanç grupları, siyasi yapılar ile çok aktif ve yaratıcı bir ittifak çalışması geliştirmek mümkündür. Demokratik ulusun bileşenleri olabilecek her kesimle yürütülecek çalışmalar ve tartışmalar bile büyük bir yaratıcılığa kaynaklık edebilir. HDP-HDK bunu zemini ve çatı örgütü olarak değerlendirilmeye açıktır. Demokratik ulus çözümü ve bu temelde hareketimizde yaşanan yenilenme sınırsız çalışma alanı ve zemini açmış durumdadır. Milliyetçi, ulus-devletçi ve iktidarcı politikalardan zarar gören, kendini tekçiliğin baskısı altında hisseden tüm gruplar, sosyal yapılar, siyasal-kültürel-dinsel kesimler içinde çalışmak olanak dâhiline girmiştir. Birlik-eşitlik ve kardeşlik gerçek anlamda amacı ifade eder hale gelmiştir.

Son Söz Yerine

Bu temelde pratik ve düşünsel yoğun bir emek içinde bulunduğumuz inkâr edilemez. Yanlış anlayış ve yaklaşımlara karşın Önderlik talimatlarına uygun hale gelme, onun militanı ve kadrosu olma arayışı ve çabası tüm yapımızda, çalışanlar ve kadrolarımızda kendini göstermektedir. Hareketimiz bir yandan zihniyette dar, sığ yaklaşımları, bir yandan örgütsel sistemde yeterince öncülük yapmayan, bütünleştirmeyen, parçalı duruşları, bir yandan da tarzdaki zayıflığı, yetersizliği gidermeye çalışmaktadır. Atılımcı ruhu, yaratıcı tarzı, disiplinli örgüt çalışmasını esas alan, öngören bir yaklaşımla planlı ve örgütlü bir çalışmayı her alanda gerçekleştirerek günün görevlerini başarmak için seferberlik ilan etmiş durumdadır.

Daha ciddi yaklaşım, daha derinlikli kavrama çabası ve daha doğru bir örgüt ve eylem tarzıyla dönemin eylem çizgisini doğru anlayıp, yaratıcı bir tarzla hayata geçirmeyi esas alan bir gelişmeyi yaşama ve yaratma isteği söz konusudur. Bunu sürdürür, eksikliklerimizi zamana yaymadan açığa çıkarıp özeleştiri ile düzeltirsek o zaman Önder Apo'nun savunmalarda ortaya koyduğu çizgi kaymalarını düzeltir, mektup ve talimatlarda ifade ettiği eleştirilerin gereğini yerine getirirsek devrimde zaferi yaratan bir pratiği yaratabiliriz.

***

ÖNDERLİKLE YAŞAMAKTA ISRAR, ÖZGÜRLEŞMEKTE ISRARDIR

Önder, en zor koşullarda halkına ya da halklara öncülük ederek halkı yaşadığı zor durumlardan çıkaran, ona yol gösteren ve zafere gitmesinde etkili olandır. Birçok halk kendi gerçekliğine ve özgürlüğüne önderlerinin peşinden giderek ulaşmış ve kendi yaşamlarını kendileri örgütlemişlerdir. Halk önderi olmak birçok özelliğin bir arada olması demektir. Bir halk önderi kendini halkının gerçekliği karşısında da en iyi donatan ve onun mücadelesini veren demektir. Tarihte yaşanan halkların özgürlük mücadelelerinde bazı önderler askeri yönden kendini geliştirerek komutanlaşmış ve halkının özgürlüğüne öyle katkı sunmuştur. Bazı önderler ise demokratik mücadelede vererek halkına öncülük etmiştir. Hiç savaşmadan özgürlük mücadelesi yürüterek halklarının özgürlüğünü sağlamışlardır. Her iki özelliği birlikte taşıyan önderler de olmuştur elbette.

Bu önderlik Kürt halkında daha farklı gelişmiştir. Kürtler, kültürel soykırımı en derinden yaşayan bir halk olarak yok olmanın eşiğine getirilmiş halk konumdadır. Kültürel soykırımdan sonuç alan sömürgeci güçler Kürt halkının fiziksel olarak da kırımdan geçirilmesi için birçok katliamı gerçekleştirmişlerdir. Kürt halkı katliamlar ve kültürel soykırımlar sonucu öyle bir duruma getirilmiştir ki, başkalarının kendilerini asimile etmesine gerek bile kalmamıştır. Kültürel soykırım gerçekliği içerisinde kendileri kendilerini asimile eder duruma getirilmişlerdir. Kendi halk gerçekliğinden son derece uzaklaştırılan bir halkın özgürlük mücadelesini yürütmesini beklemek, bu gerçeklikler içerisinde imkânsız olmaktadır. Zaten önderlikten yoksun bir halktan bunun dışında bir gelişme beklemek gerçekliği doğru anlamamak olacaktır.

Kürtler, belli dönemlerde kendi olma mücadelesini yürütmüş olsa da bir halk önderinin çıkmaması bu mücadelelerini hep yarım bırakmıştır. Bedeller öndenmiş, fakat bu bedellere denk bir yaşamı yaşama koşulları oluşturulamamıştır. Parçalanmış bir halk gerçekliğinden çıkılamamıştır. Kürt halkı için umutların bittiği bir dönemde Önder Apo'nun Kürt Halk Önderi olarak ortaya çıkması, peygambersel bir çıkışı ifade etmektedir. Önder Apo'yu diğer önderlerden ayıran en önemli özelliği tek yönlü olmamasıdır. Kürt halkının önderi olarak Kürt halk gerçekliğini ve halkının içinde bulunduğu konumu çok

iyi tahlil etmesidir. Kendi olmaktan çıkmış, adeta yok olmanın eşiğine gelmiş bir halkı yeniden var eden bir önder olmuştur. Kürt halkının diriliş mücadelesinde halkın kendine olan güvensizliğini mücadele tarzı ile kırmış, irade olma mücadelesini ve koşullarını geliştirmiştir. Kürt halkının içinde bulunduğu yaşamın yaşam olmadığını öncelikle mücadele arkadaşlarına daha sonra da halka kabul ettirmiş ve bunun üzerinden özgürlük yürüyüşünü başlatmıştır. Halk önderi olmanın bütün sıfatlarını kendi yürüttüğü mücadele ve pratiği ile halkına kanıtlamış ve halkının ölümüne bağlandığı bir önder haline gelmiştir. Bunda çok yönlü olması ve önderlik özelliklerini kendi kişiliğine oturtmuş olmasının da önemli katkısı olmuştur.

Kürt halkı için varlık mücadelesini başlatan, halk iradesini ve özgürlük anlayışını geliştiren Önderliği anlamakta halen çok uzak olduğumuzu kendisi her çözümleme ya da görüşmesinde dile getirmektedir. Önderlikle yaşanmadığını ifade ettiği gibi, kendini yaşamayı Önderlikle yaşıyormuş gibi yansıtmayı da hiçbir zaman kabul etmemiştir. Bunun aşılması ve Önderlikle doğru yoldaş olunması için eleştirilerini her zaman güçlü bir şekilde yapmıştır.

Önderliği zamanında anlama ve uygulamanın olmaması kendini özgürlük mücadelesine tam katmamanın bir sonucu olarak karşımıza çıkmaktadır. Onun için İmralı'da yazdığı mektubunda '*Artık bilmelisiniz ki, benim temsil ettiğim önderlikle sizin yaşadığınız, yaşattığınız önderlik arasında makas fazla açılmıştır. Emin olun, bundan asla gocunmuyor, rahatsız olmuyorum. Adınıza sadece üzülüyorum. Zaten beni kendimden başka yaşatacak güç de yoktur. Ama sizlerin hayati yaratıcılığa, başarılara ihtiyacınız vardır.*' belirlemesini yapmış, Önderlikle yaşamanın hayati bir ihtiyaç olduğunu, bunun da ancak başarı temelinde gerçekleşebileceğini bir kez daha önümüze koymuştur.

Önderlikle yaşamada ısrarın özgürleşmekte ısrar olduğunu bir kez daha açık olarak bizlere göstermiştir. Önderliği yaşama değil de, kendi belirlediğimiz ilkeleri Önderlik ilkeleriymiş gibi yaşamsallaştırmaya çalışmak kadro olarak Önderlik çizgisiyle aramızdaki makasın açılmasını da beraberinde getirmiştir. Onu yaşamada, uygulamada yetersiz kalınan konuları aşma yerine Önderlik böyle istiyormuş gibi kendini pratikleştirme sonuçta sistemin uygulanmamasını ortaya çıkarmış, bu da dönem görevlerini yerine getirmeyen kadro gerçekliğini yaratmıştır.

Önderlikle yaşamak için onun yaşam tarzını ve yaşam anlayışını anlamak gerekiyor. Yaşam felsefesini anlamak onunla yaşamanın temel koşulu olmaktadır.

Önderliği Yaşamak

Kürt halkı için Önderlik, var olma, kendini yeniden yaratma gerçekliğidir. Halkın yeniden yaratılmasıdır. Böyle bir halk gerçekliğini yaratan Önderlikle yoldaş olmanın, onunla yaşamanın da bazı gereklilikleri vardır. Öncelikle Önderlikle yaşamak için onun yaşam tarzını ve yaşam anlayışını anlamak gerekiyor. Yaşam felsefesini anlamak onunla yaşamanın temel koşulu olmaktadır. Özgür yaşam felsefesini anlamak, oluşum mücadelesini vermek ve ona göre kendini oluşturmak Önderlikle yaşamanın bir başka yönü olmaktadır.

Önder Apo'yu sadece Kürt halkının özgürlük mücadelesini veren öncü olarak değerlendirmek, öyle ele almak onun sınırlarını daraltmak ve temsil ettiği gerçeği anlamamak olur. Önderlik, yeni paradigması demokratik modernite ile son yüzyılda, insanlığa öncülük eden konumundadır. O yüzden öncünün iyi anlaşıl-

ması ve uygulanması önemli olmaktadır. Kürt halkı ve Önderliğin yoldaşları olarak Önderliği en iyi anlayan ve uygulayan olmak için Önderliği yaşamak ve her yerde yaşatmak gerekmektedir. Bugün bütün dünyada insanlığa önderlik edecek konumda iken bu sınırlarının daraltılması Önderliği doğru yaşamamak ve yaşatmamaktan kaynaklı olmaktadır. Bu da bir halkın önderliğine yapacağı en büyük kötülüktür. Yani sınırlarını daraltmak, paradigmasını yaşamsallaştırmada yetersiz kalmak, Önderliği yaşamamaktır. Önderliğin yoldaşları ve bir halkın öncü kadroları olarak Önderliği yaşamamak, ideolojiye, ilkelere ve dönem görevlerine sahiplenmemektir. Önderlik çizgisinde başarıyı hedefleyerek, kendini çalışmalara ve dönüşüme yatırmamaktır.

Önderliği yaşamak; Önderlikle yoldaş olmasını bilmek, ona inanmak, bu inanç uğruna ölümüne mücadele etmeyi göze almaktır. Önderlik gerçeğini anlamak; duyguda, düşüncede, ruhta Önderliği hissetmektir. Onun ilkelerine bağlı kalmak, o ilkelerin yaşamsallaşması için yirmi dört saat mücadele etmektir. Önderliği yaşamak; Kapitalist modernite sisteminin sınırları dışına çıkarak, kapitalist modernitenin bireysel yaşam arayışlarından, mücadelesizliği dayatan liberalizmini ve insanı köleleştiren ruh halini aşarak, insanlaşma ve özgürleşme mücadelesinde demokratik moderniteyi yaşamak ve yaşatmaktır.

Önderlik birçok defa kendisini anlamadığımız ve yaşamadığımız için zamanında uygulamadığımızı dile getirerek bizleri eleştirmekte, kendi yaşamından örnekler vermektedir. Çocukluğundan beri hep özgürlük arayışı olan Önderliğin yaşamı, Önderlik gerçeğinin kendisi olmaktadır. Önderlik gerçeğini zamanında anı anına anlamak ve uygulama gücünü kendinde yaratmak da Önderliği yaşamak olmaktadır.

Tüm bu özellikleri bir araya getirdiğimizde Önderliği en iyi anlayan ve uygulayanların Önderlikle en derin yoldaşlık yaparak, mücadele içinde her birinin ayrı Önderlik konumuna ulaşan yoldaşlar olduğunu görürüz. Önderliğin *'Benim diğer yarımdır'* dediği Haki Karer yoldaşın Önderliği en iyi yaşayan yoldaşlardan biri olduğunu görmekteyiz. Önderlik yaşamının yarısı olmak, Önderliği tam yaşamakla mümkündür. Bu açıdan Önderliğin ne yapmak istediğini, Önderliğin yaptığı değerlendirmelerden anlayan ve onu kusursuz uygulayan olmuştur. '*Söylediklerimi benden daha iyi pratikleştiriyordu'* belirlemesi de Önderliği ne kadar yaşadığının gerçekliğini yansıtmaktadır. Haki Karer yoldaş Önderliği sadece pratikte uygulayan olmamış, onunla yoldaş olmasını bilmiştir.

Yine *'Kemal Pir'le yarım saat konuştum beni anlaması ve uygulaması için bu yeterli oldu'* değerlendirmesi Önderlikle yaşamın düzeyini göstermektedir. Önderlikle yaşamak onunla yıllarca birlikte kalmak değil, anladığın anda uygulamaktır. Haki Karer, Kemal PİR ve nice kahraman yoldaşlar, Kürdistan'da Önderlik gerçeğinin farkına varan, Önderliği en iyi takip eden ve uygulayan yoldaşlar olmuşlardır. Mücadelenin gereklerini zamanında anlayarak yaşamsallaştırma bir nevi yaşam tarzına dönüştürme Önderliği yaşamanın kendisi olmaktadır. Onun için Önderliği uygulamak bu arkadaşlar şahsında yaşam tarzına dönüşmüş, yaşamlarının her anını mücadele an'ı yapmışlardır.

Önderlikle aynı mekanda yaşama ya da onu görme imkanı olmamasına rağmen, onu zamanında anlayıp yaşama geçiren, Önderlikle yoldaş olmasını bilen birçok yoldaş vardır. Önderliği yakından tanıma istemi ile yaşamını romanlaştırmak isteyen, Bêrîtan (Gülnaz Karataş) yoldaş, Önderlikle yaşamayı ihanetçi çizgi karşısında duruşuyla gerçekleştiriyor. Önderliğimizin direniş çizgisi olarak değerlendirdiği Bêrîtan yoldaşın eylemi, günümüz mücadelesinde de güncelliğini her an koruyan bir özelliğe sahiptir. Önderliği her an yaşamak ve yaşatmak Bêrîtan arkadaş şahsında böyle somutlaşmıştır.

Özgürlük hareketi açısından varlık-yokluk mücadelesinin en keskin olduğu

bir süreçte Önderliği en iyi sahiplenerek Özgürlük Hareketinin içinde bulunduğu durumdan eylemiyle bir çıkış yaptıran Zîlan arkadaş da Önderliği en iyi yaşayan ve yaşatan yoldaş olmuştur. Sadece gerçekleştirdiği eylem karakteriyle değil, yaşam felsefesiyle de Önderlikle en iyi yaşayan olmasını bilmiştir. Bu yoldaşlar yaşadıkları zaman Önderliği anlayan ve uygulayan olurken, şahadetleriyle sembol olmuşlardır. Onlar Önderlikle yaşamakta ısrar etmiş, özgür ve başarılı bir yaşamın temellerini atmışlardır.

Önderlikle yaşamayı öğrenmek için, harekette öncülük eden arkadaşların Önderlikle nasıl yoldaşlık yaptıklarını bilmek önemli olmakla birlikte, 'Önderlikle sadece bu arkadaşlar ya da şehit arkadaşlar yaşayabilir, biz yaşayamayız' gibi yaklaşımlar sorumluluktan kaçmak ve Önderlikle yaşamakta ısrarcı olmamak olur ki, bu da yetersiz yoldaşlığı aşmamaktır. Böyle yanılgılara girmek Önderliği yaşama önünde engeller yaratacaktır. Ya da kendini özgürlük sorunları karşısında değiştirmemeyi Önderlikle doğru yoldaş olmanın gereklerini yerine getirmemeyi yaratacaktır.

Önder Apo'yu diğer önderlerden ayıran en büyük özelliği yoldaşının anılarına ve yaşamsal değerlere çok bağlı olmasıdır. Halk değerlerini sahiplendiği gibi, yanlış karşısında taviz vermeden mücadele etmesidir. Tek amaç vardır, o da kendi halkının şahsında insanlığın özgürleştirilmesidir. Bunun için özgürlük ilkelerinden hiçbir şekilde kopmamaktır. Önderliğin bu özelliklerini kendi şahsında gerçekleştirerek, yaşamsallaştırmak onu yaşamanın kendisi olacaktır.

Önderliği **Yaşamak, Önderliğe Katılmaktır**

Hakikat, esasta çağlar boyunca gelişen toplumsal anlamlılığın insan bilincine çıkmış hali ise, Kürt halkı için bu hakikati en iyi temsil eden önderlik ve onun yaşam felsefesi olmuştur. Hakikat devrimi bir zihniyet ve özgür yaşam devrimidir. Önder Apo'nun zihniyet devrimini kadronun yapması gerekenlerin ilk sırasına yerleştirmesi onun değişim ve dönüşümde oynadığı belirleyici rolün ifadesidir. Onun sözleriyle ifade edecek olursak, *"Zihniyet devrimini yapmadan, özgürleşmeyi bir yana bırakın, sıradan ahlaklı bir insan bile olunamaz. Böyle bir kadronun eylemi de özgürleşmeye hizmet edemez"*

Önderlik gerçeğine katılmanın yolu zihniyet devrimini yapmaktan geçer. Zihniyet devrimi Önder Apo'nun düşünce sistemiyle donanmak demektir. Onun büyük emekle kat ettiği ideolojik-teorik yetkinliğe eşlik edecek bir kararlılık sahibi olmadan Önderlik gerçeğine tutarlı bir bağlılıktan söz edilemez. Böylesi bir kimsenin bağlılığı bir değer taşımaz. Bir gerçeği tanıyıp anlamadan ona katılmanın mümkün olmadığını iyi biliyoruz. Katılmak için tanımak ve anlamak gerekir. Tanımak ise merak etmeye ve ilgi göstermeye bağlıdır. Önderlik gerçeğine büyük ilgi gösteren bir kadro adayının anlama gücünü geliştirmemesi ve aynı anlama gelmek üzere özgürleşme yolunda büyük mesafe kat etmemesi düşünülemez.

Önder Apo İmralı sürecinde hiyerarşik ve devletçi uygarlık sistemine karşı geliştirdiği savunmalarında ortaya koyduğu ideolojik-teorik birikime iki yoldan eşlik edilebileceğini belirtir: Bunlardan ilki güvene dayalı, samimi ve alçakgönüllü temelde gerçekleştirilecek bir katılım iken, ikincisi teorik öze ve ideolojik yetkinliğe yüksek bilinç edinme çabasıyla bilerek ve anlayarak katılımdır. Önderlik gerçeğine güven duymak, yani hakikatin temsilciliği olduğuna yürekten inanmak ve büyük bir samimiyetle pratikleştirmeye yönelmek PKK içinde yer almak isteyen her kadronun esas alacağı tutum olmalıdır. Elbette arzulanan ve çok daha sonuç alıcı olan katılım biçimi ilkine bağlı olarak anlam gücünü geliştirmek, bilinç düzeyini sürekli yükseltmek ve ideolojik derinliği yakalayarak Önderlik hakikatine katılmaktır. PKK'de bu iki tür katılımın örnekleri olduğu gibi, her iki tarzın birliği temelinde Önderlik gerçeğiyle bütünleşmektir. PKK'de başarı sağlamak ve değer-

lere yeni değerler katmak böylesi bir katılımı sağlayan kadroların eseri olmuştur. En özlü katılım biçimi budur. Nitekim bu katılım onları halkın gerçek kahramanları mertebesine yükseltmiş, bu kadrolar en inanılmaz koşullarda bile başarı çizgisinde yürümekten şaşmamışlardır. Kendini aşarak önderliğe doğru katılımı gerçekleştirenler, onunla yaşamanın en iyi temsilcisi olmuşlardır.

Önderliği **Yaşıyormuş Gibi Yapmak**

Önderliği yaşamak Önderliğin sistemine girerek onu yaşamın her anında ve alanında yaşatmaktır. Önderlik sistemi dışında yaşam arayışlarına girmemektir. Önderliğin en çok eleştirdiği konulardan biri de Önderliği yaşamayıp, yaşıyormuş cadele tarzını, yarattığı değişimleri tüm dünya görmüştür. Kapitalist sisteme karşı alternatif bir yaşam tarzının olabileceğini geliştirdiği bu sistemle kanıtlamıştır. Tüm bunların geliştirilmesinde Önderliği anlayan ve uygulayan kadroların olması da önemli olmaktadır. Bu açıdan Önderlikle yaşam önemli olmaktadır.

Önderlik çizgisinin yaşamsallaştırılmasında öncelikli olarak sorumlu olan kadroların bunun bilincinde olmasına rağmen onu uygulama gücünü gösterememesi ya da bu gücü kendinde oluşturmaması, gerçek anlamda kendisini Önderlik çizgisine yatırmamasından dolayıdır. Önderliği yaşamama, onu zamanında anlayarak uygulayamama, buna rağmen Önderliğe bağlı olduğunu

Önderliği yaşamama, onu zamanında anlayarak uygulayamama, buna rağmen Önderliğe bağlı olduğunu söyleme kendini aldatmadan başka bir anlam ifade etmemektedir.

gibi göstermektir. Söylemde Önderlik paradigmasını, sistemini ve çözümlemelerini sürekli gündemleştiren, dilinden düşürmeyen ama yaşamda onu uygulamaya gelindiğinde, çizgi ile alakası olmayan bir gerçeklikle karşı karşıya kalmaktayız. Elbette özgürlük arayışçıları olarak onun paradigması, sistemi ve çözümlemelerini sürekli gündemleştirmek gerekmektedir. Ama bu gündemleştirme söylem düzeyini aşmazsa lafazanlık düzeyinde kalma olur ki, bu da hem kendini kandırma hem de mücadeleyi zamana yaymak anlamına gelir.

Bu gerçeklik özgürlük değerleri ve Önderlik karşısında kendini değiştirmediği gibi değişimin önünde de engeller yaratmaktadır. Önderlik kırk yıllık özgürlük mücadelesiyle özgür insanın yaratılmasını hedeflemiş, bütün çalışmalarını bunun üzerinden geliştirmiştir. Kadın özgürlüğünü toplumun özgürlüğünün temeline koyarak mücadele yürütmüş, bu mü- söyleme kendini aldatmadan başka bir anlam ifade etmemektedir.

Bunun için Önderlik çözümlemelerinde "*Aslında bütün hikâyemi ben size anlattım. Bir günümü bile öğrenseydiniz yeterliydi. Şunu da söylemeye getiriyorum; içinizde birisi yirmi dört saat kendini benim yerime koyamaz mı diyorum. Mümkünse bir yoldaş, bütün zamanını değil, bir gününü benim yerime koysun, yaşasın diyorum. Kıyamet mi kopar? Ben, her gün sizin için böyle yaşıyorum. Siz bir gün benim sizin için yaşadığım gibi beni yaşayın. Yok, bu gücü gösteremiyorsunuz. Bunu anlamak zor değil ki. 'bu yoldaş acaba bir parti işi olsaydı nasıl yaşardı, herhangi bir çalışma olsaydı nasıl karşılık verirdi?' bunu bir gün yapın. Ama o kadar bencilsiniz ki, yaptığınız her şeyi 'nasıl kendime alet ederim, nasıl kendimle uğraştırırım, nasıl kendimi dayatırım?*" demektedir. Bu şekildeki belirlemeleri onu gereğine göre bir gün bile yaşamanın başarı için ne kadar önemli

olduğunun yanında, Önderliği mücadelede yalnız bırakmanın zorluklarını da ortaya koymaktadır.

İmralı'nın baskıcı ve sınırlandırıcı sisteminde Önderlik her gün bizler için kendisini feda etmektedir. Ona rağmen Önderliği yaşayamamak, bireysel yaşam arayışları ve kendini devrime katmamakla bağlantılıdır.

Özgür yaşam arayışlarımızın güçlü olmaması, Önderliği yaşamama olarak karşımıza çıkmaktadır. Özgürlük mücadelesinin içerisinde olup da, kendini özgürlük çizgisine yatırmayan, yirmi dört saatini mücadelenin gereklerine göre ayarlamayan, duyguların, güdülerin ve doğmatizmin etkilerini aşamayan kadro gerçekliği Önderliği yaşıyormuş gibi yapan ama Önderliği yaşamayan bir gerçekliktir. Bu gerçeklik karşısında Önderlik *'Sizleri* özgürlük saflarına çektiğim için bende*n intikam alıyorsunuz, kendini bu kadar dayatmanın başka bir anlamı olamaz,'* değerlendirmesiyle aşılamayan bu duruşların tehlikelerine dikkat çekmektedir.

Mücadeleye ideolojik dönemde katılan arkadaşlar şahsında bu konuları eleştirmiş olsa da, aslında bütün kadroların gerçekliğinde yaşanan durumlar olarak karşımıza çıkmaktadır. Mücadeleden kopmayan ama mücadele gerçekliği karşısında da kendini değiştirmeyen, kişilik dönüşümü yerine sorunlar karşısında '*mücadele içerisinde direniyorum, bakalım ne olacak, hep başkalarından bekleyen, ben yapmasam da birileri yapar gibi'* beklentili ruh hali içinde olma, özde Önderlikten uzaklaşmayı ifade etmektedir. Önderliğe bağlılıkların en üst boyutta olmasına rağmen, bunun duygusallığı aşmayan yanlar, yaratıcılığı geliştirmeyen ve mücadeleyi büyütmeyen yaklaşımlar Önderliği de zorlamaktadır.

"Savunmam gerçekleştirilen Önderliğ*in tüm temel niteliklerini yansıtmaktadır. İlgi duyanlara öncelikle düşen görev kavramasını başarmaktır. Eğer yanlış ve yetersiz bulunan hususlar varsa, bunları göstermek ve tamamlamak yoldaşlığın gereklerindendir. Görünüşte katılım gösteriyormuş gibi davranıp pratikte başka konumları arz eylemek, eski tabirle 'münafıklıktır'. Önderlik gerçeğim kabul edilmeyebilir. O durumda uygun bir açıklama ile ayrılmak bir haktır. Bir yandan anladık deyip katılmamak veya katıldım deyip gerekeni yapmamak yoz, sorumsuz bir yaşamı ifade eder ki, bunun da kalıcılığı ve anlamı olamaz…*

Önderlik tarzım asla dayatma değildir. Büyük bir inanç ve bilgelikle beslenir. Bu yönlü gücü olamayanlar uzak durmalıdır. Çağımızın hasta ettiği bireyler bu tarz önderliğe katılamaz. Katılsalar da sonuç alamazlar.

Eğer bize ilgi ve saygı varsa, gerçekten ideolojik, politik ve örgütsel bir ortak yürüyüşte iddialı, kararlı ve eylemli olmak isteniyorsa, benim onlara değil, onların bana katılımı gerekir. Benim bedenen diri olmam veya ölmem belirleyici değildir. Ulaşılan anlam, irade ve ahlak belirleyicidir. Bu yalnız ben değil, bende dile gelen tüm evren, var olan insanlık ve toplumsal gerçekliğimizdir. Ona dayalı halkımızın demokratik, özgür ve eşitlik içinde yeniden yapılanmasıdır"

Önderliğin belirlemelerinin bu kadar net olmasına rağmen kendinde ısrar eden dogmatik, değişimden korkan, güçlü özgürlük arayışlarını geliştirmeyen ve gelişim önünde de engel yaratan duruşlar, Önderliğin sistemi içerisinde onu uygulamamak olarak karşımıza çıkmaktadır. Değişimin temel mekanizması olan eleştiri ve özeleştiri karşısında ya kökten reddetme yaklaşımlarıyla tepkilerin gelişmesi ve anlam verememe ya da her şeyi kabul etme ama yaşamda, kendi tarzını uygulama, kendini dayatmanın ve kendinde ısrar etmenin bir başka yönü olarak yaşama yansımaktadır. Her ne kadar bu yaşananları aşma istemi olduğu söylense de pratik uygulamamalar buna denk olmadığı için kendini tekrarlamalar yaşanmakta, bu da Önderlik sisteminde yaşamamayı beraberinde getirmektedir. Sistemin inşa edilmemesiyle karşı karşıya kalınmakta, onu uygulamamak ise Önderliği yaşamamanın kendisi olarak karşımıza çıkmaktadır.

Önderlik, kendisini halkına adayan bir kişilik olarak kurumlaşmış ve halklaşmıştır. Binbir emekle yaratılan bu kurumlaşmaların geliştirilmemesi Önderliği yaşamamanın bir yönü olmaktadır. Bu sistemin temeli demokratik uygarlığı yaşamsallaştırmaktır. Demokratik uygarlığın inşası özü itibariyle pozitif eylemliliğe dayanır. Bunun için yürütülen savaşlar, Devrimci Halk Savaşı bile esas olarak inşa edilecek demokratik sistemi korumayı öngörür. Önder Apo bu gerçeği *"Temsil ettiğim* Önderlik *gerçeğinin bu yönü özenle bilinmek ve takip edilmek durumundadır. Aksi halde benim önderliğimde politik birlikten, örgütsel ve eylemsel yaşamdan bahsetmek zordur. Sürekli örgütlü ve ağır basan yönü pozitif eylemlilik olan bir yaşamı sergileyemeyenlerin,* Önderlik *kurumunda başarıyla rol oynamaları imkânsıza yakındır"* biçimindeki belirlemeleriyle çok iyi ortaya koymaktadır.

Kürdistan'daki faşist-sömürgeci sistemi şiddetle yıkmayı düşünmek ve demokratik toplumun inşasını bu yıkılış sonrasına ertelemek doğru değildir, demokratik ulus sisteminin halkların özgürlüğü için kabul etmek ama yaşamsallaştırılması için gereklerini yerine getirmemek, inşasının kurumlaşmasını oluşturarak özgür yaşam arayışlarını geliştirmemek, Önderliği yaşıyormuş gibi yapmanın ötesine gitmemektir.

Aralarındaki Fark Nedir, Nasıl Aşılır?

Önderliği yaşıyormuş gibi görünüp, Önderliği yaşamamak; Önderliğe, özgürlük değerlerine karşı yapılmış en büyük haksızlık olmaktadır. Kürtlerde Önderlik gerçekliği, Önderliğin doğuşu ve çocukluk yıllarında yaşadıklarını sorgulama ve yeni bir sistem yaratma üzerinden şekillenmiştir. Önderliğin en önemli özelliği ise yaşamı ve mücadele tarzıyla halkına öncülük etmesidir. Fikir, zikir, eylem Önderlik yaşamında bir bütünlük ve doğallık içerisinde gelişmekte ve yaşanmaktadır. Önderliğe halkının ölümüne bağlılığı bundan dolayıdır. Kendisinde aşmadığı hiçbir şeyi başkalarına dayatmamaktadır. Bu Önderliğin özgürlük anlayışı ve yaşam ahlakıyla bağlantılıdır. Kendini halkının özgürlük mücadelesine adayan önderlik; *'Benim büyüklüğüm nedir? "**Bu halk için yaşamaya güç getireceğim, bu halkın bazı tarihi işleri için sözcü olacağım."** Bu sözü söyledim ve yerimde sağlam durdum. İşte, bu büyük gelişme ortaya çıkmadı mı, bu halk bize inanmadı mı şimdi? Neden? Çünkü gördü. Sözümün gereklerine bağlıyım. Tabii, bağlılık demek, sizin öyle sandığınız gibi aldanmak, aldatmak değildir. Bu temelde ruhumu, bilincimi halka göre her an sağlam yapıyorum, diri tutuyorum, işliyorum. Yani halkımızın tarihinde hep aramak istediği bir kişilik buydu.'* Söylem ve pratiğin Önderlikte bir yaşam tarzı olarak bütünlüklü olması, özgür yaşam anlayışıyla bağlantılı olarak gelişmiştir. Kadrolarda yaşanan temel yetersizlik ise söylem ve pratiğin bütünlüklü yürütülmemesidir.

Önderlik, kendisini halkına adayan bir kişilik olarak kurumlaşmış ve halklaşmıştır. Binbir emekle yaratılan bu kurumlaşmaların geliştirilmemesi Önderliği yaşamamanın bir yönü olmaktadır. Bu sistemin temeli demokratik uygarlığı yaşamsallaştırmaktır

Önderliğin bu yaşam anlayışını, Önderliği uygulama kararlılığında olan her kadronun kendisinde oluşturması, Önderliği yaşamanın temeli olmaktadır. Önderliği yaşamak özgürlük duruşunda netleşerek, özgürlük ilkeleri doğrultusunda halkına kendini adamak ve bunun mücadelesini yürütmektir. İradeli bir özgürlük duruşunu yaşamın her alanında

gerçekleştirerek, kendisini her koşulda oluşturmaktır. Önderliği yaşıyormuş gibi yapmak ise kölelik sınırından kendisini kurtaramamaktır. Özgürlük deryasında bir damla olamamaktır. Önderliği yaşamak ile Önderliği yaşıyormuş gibi yapmak arasındaki fark, özgürlük ve kölelik sınırında gidip gelmektir. Özgürlük hareketine katılımı yeterli görmek ve bu katılım tarzını aşmayarak, özgürlük ilkelerini kişilikte oluşturmamak yaşanan en büyük yetersizlik ya da kendini yeterli görme anlayışları özgürlük ile kölelik sınırında gidip-gelme ama bunu aşma yönünde tam karar verememenin ikircikliğini yaşamada kendini mücadeleye sınırsız katma önünde engel yaratmaktadır.

Önderliği yaşamak onun yaşam anlayışı ve ilkelerini kendi kişiliğinde oturtmak, zihniyet devrimini gerçekleştirerek yaşama yaklaşmak özgürlük yolunu açacak, bu da kendisiyle birlikte sınırsız gelişmeleri yaratacaktır. Bizdeki özgürlük ufkunun ve arayışının güçlü olmaması, kendi dünyasının dışına çıkamama, yaşanan sorunların aşılması yerine sorunların tekrarını getirmektedir.

Bu farkın aşılması bireyin özgürlük mücadelesindeki kararlılığı sonucu gelişecek olan bir durumdur. Kendisini kölelik zincirinden kurtarmanın Önderliği yaşamakla gerçekleştiğinin bilincinde olan her birey kendi düşünce ve duygu dünyasında bu farkı iyi tahlil ederek aşmak durumundadır. Kapitalist modernitenin bireyci yaşam arayışlarından kendini kurtarmak ve demokratik modernitenin inşa kadrosu olarak kendinde devrimi gerçekleştirmektir. Devrimden sonra verilecek bir mücadele ya da bazı taleplerin yerine getirilmesiyle sonuçlanacak bir mücadele değildir. Mücadele, kendi toplumsallığı içinde özgür birey ve halkların yaratılması mücadelesidir. Bunun için Önderlik çözümleme ve savunmaları çığır açar nitelikte, yaşamın her alanını kapsayacak derinlikte verilmiştir. Önemli olan verilenleri kişilikle bütünleştirerek kendini dönüştürme, zihniyet ve vicdan devrimini geliştirmektir.

Önderlik sisteminin yaşamsallaştırılmasıyla, yaşanan tüm bu sorunların aşılacağının bilincinde olarak, Demokratik-Ekolojik Ve Kadın Özgürlükçü paradigmanın hayata geçirilmesinde somut kurumlaşmaların oluşturulması özgür yaşamın temelini oluşturacaktır. Bunun için, kendini devrime adayan kadrolar olarak demokratik ulusun inşasında aktif rol üstlenmek ve inşayı gerçekleştirmek, Önderlikle yaşamanın ve Önderliği yaşatmanın en somut göstergesi olacaktır.

Önderlik PKK'nin demokratik ulusun inşasında öncü olması gerektiğinden bahsetti. Demokratik ulus ortak bir zihniyet (ahlak ve politika) etrafında farklılıkların birliği anlamına gelir. Yani toplumsal doğaya uyumlu yaşamak isteyenlerin kendi özerkliklerini kaybetmeden oluşturdukları birlikteliktir. Zihniyetini böyle kuran demokratik ulusun, bedenleşmesi de öncelikli oluyor. Zaten Önderliğimiz de PKK'nin önündeki en temel görevin *"Demokratik ulusun bir bedene kavuşturulması olduğunu"* belirtti. KCK sistemi de PKK'nin programı olmaktadır. Bu açıdan bir yerde sorunlara çözüm bulunamıyorsa bunun sorumlusu PKK'dir. PKK toplumun tüm sorunlarını kendi sorunları olarak görmek ve onlara çözüm bulmak durumundadır. Alanlardaki sorunlar ve bunlara bulunmuş olan çözümlerin düzeyi, özünde PKK'nin kendisini ne kadar örgütlediğini gösterir. Önderliğin *"Beni değil de, kendinizi yaşıyorsunuz"* belirlemesinin altında bu inşa sorunlarının aşılamaması durumu yatmaktadır. Önderlik sisteminin uygulanması demek komün yaşam tarzının temellerini her yerde oluşturmak demektir. Bu da sistemsel olarak yaşanan sorunların aşılması ve Önderliğin yaşamın her alanında yaşanmasıdır. Komünal yaşamın, toplumsallığın, özsavunma sisteminin geliştirilmesi ve özgürlüklerin sağlanmasıdır; Önderliği yaşamanın ve yaşatmanın da en büyük göstergesi budur.

***

YÜK OLMAK – YÜKLENMEK DİYALEKTİĞİ

Kendisine, kurduğu partiye katıldığımız Önderliğimiz mevcut zihniyet ve kurumlaşmalarımızın yük haline geldiğini belirterek, hareketten ve her üyesinden düzeltme istedi. Önderlik adına hareket ettiğimizi iddia etsek de ona bağlı olduğumuzu söyleyerek davransak da katıldığımız Önderlik bunun böyle olmadığını söylüyor. Dahası zaten temsil ettiği önderlikle bizim uyguladığımız önderliğin aynı olmadığını ve aramızdaki makasın da gittikçe açıldığını bizzat belirtti. Bu nedenle de gerçekleştirilemeyen, başarılamayan devrim görevleri orta yerde duruyor.

Önderliğimiz öteden beri durumumuzun bir yük olma durumu olduğunu, bizi kendisinin yaşattığını ve taşıdığını, mevcut tarzımızın kendimizi yaşatmaya bile yetmediğini belirtti. Bunların ne kadar doğru tespitler olduğunu Önderliğimize göre davrandığımızda edindiğimiz kazanımlardan, Önderliğimize göre davranmadığımızda da kaybettiklerimizden hemen anlıyoruz. Son süreçte yaşananlardan da bunu bir kez daha her yönüyle gördük.

Peki, acaba terslik gerçekten de nereden kaynaklanıyor? Kötü niyetli insanlar olmadığımız açık. Önderliğe bilinen anlamda bağlılıkta da bir sorunumuzun olmadığını dost-düşman herkes biliyor. Zaten Önderliğimiz de bunları bildiğini belirterek asıl muammanın *'şok'* tarzı katılımdan neden çıkamadığımız olduğunu söylüyor.

Acaba gerçekten de bir zihniyet ve bağlantılı olarak bir yapılanma nasıl ve ne zaman yük haline gelir? Yük olmuş zihniyet nasıl bir zihniyettir? Yük haline gelmiş bir kurum nasıl bir kurumdur? Dahası mevcut sorunları çözmek dolayısıyla yük kaldırmak için yola düşmüşler, nasıl yük haline gelir? İnsanı yük haline getiren nedir? Yük haline gelmiş kişi-kurum nasıl davranır ve yük olmaktan nasıl çıkılır?

Bizim açımızdan çok yakıcı hale gelmiş olan bu sorulara doğru cevaplar verebilmenin ilk şartı, sorunları yaratan kaynağı doğru tespit edebilmektir. Yine Önderliğimizden öğrendiklerimize başvuruyoruz.

İnsana Dair Her Şey İnşadır

İnsan birinci doğanın bağrından gelen bir ikinci doğa olarak, yaşamını analitik

ve duygusal zekânın bir bütün halinde iş gördüğü toplumsal akıl ile inşa eder. Yani insan tüm varlıklardan daha fazla kendi yaşamının bizzat yaratanıdır. İyiyi, doğruyu, güzeli de kuran kendisidir; kötüyü, yanlışı ve çirkini de kuran bizzat insandır. Dolayısıyla genel olarak insanın, özel olarak da biz Özgürlük Hareketi üyelerinin olanlardan dolayı başkalarını suçlamamızın bir anlamı yoktur. Ortalama olarak üç milyonluk insan yaşamının tümü insan ürünüdür. Demokratik uygarlık sistemini de kuran insandır, merkezi uygarlık sistemini de kuran insandır. Bu gerçeklikten de kimi insanların doğru yolda oldukları, kimi insanların da yanlış yolda oldukları sonucu çıkar. Çünkü kimi insanların yaptıkları toplumu güzelleştirirken, kimilerinin yaptığı da toplumu, oluşu çirkinleştirmiştir, yaşamı yaşanmaz kılmıştır. Bu halde de, peki hangisi gerçekten de insan? sorusunu sormadan edemeyiz. Ama her ne olursa olsun sonuç itibariyle insana dair iyisiyle, kötüsüyle her şeyin bir inşa olduğu gerçeğini anlarız.

Her inşa, bir metafizik, düşünce, ruhsallık, daha genel bir ifadeyle zihniyet gerektirir. Yani her olayın, olgunun, oluşun arkasında bir zihniyet vardır. Temel yaratıcı olan düşüncedir, zihniyettir. Önce düşünülür, tasarımlanır, sonra pratikleşme gerçekleşir. Bunu Tanrının kendisini nasıl var edeceğine kafa yorduğu anda bulduğu evrenleşme formülünde, enerji-madde diyalektiğinde, teori-pratik denkleminde vb. görmekteyiz. Özcesi bu bir icat olmayıp, varoluşun evrensel düzeyde gerçekleşmesinin bir gereğidir. Her varoluş bir zihniyet gerektirir. Söz konusu olan insansa eğer, bu tüm varlıklardan çok daha fazla böyledir. Zaten bu nedenledir ki *"Toplumsal gerçekliklerin inşa edilmiş gerçeklikler olduğu"* söylenmiştir.

Konumuza dönersek, eğer yolunda gitmeyen bir şey varsa, sorun varsa o yerde öncelikle kaynak olarak zihniyet görülmek durumundadır. Çünkü her pratiğin, her davranışın, her bedenleşmenin arkasında bir teori, bir düşünce ve bir ruhsallık vardır. Zaten Önderliğimiz de mevcut zihniyetin ve kurumlaşmaların bir yük yani bir sorun haline geldiğini belirtiyor. Dolayısıyla takip ettiğimiz yol doğru oluyor ve kaynağı zihniyette arıyoruz. Demek ki zihniyetimiz sorun üretiyor ya da zaten bize kalmış olan sorunları çözmeye yetmiyor, onları sürdürüyor.

Zihniyetteki Sorun

Öncelikle sorun üreten zihniyetin nasıl bir zihniyet olduğunu genel hatlarıyla tespit etmek gerekir. Bir evrensel hamle olarak birinci doğanın bağrından çıkan ve ikinci doğa gerçekleşmesi olan insanın varoluşsal olarak sorunsal olduğunu söylemek pek doğru olmaz. Çünkü insan dışında sorunsallıklar yaratan bir ikinci örnek yoktur. Demek ki doğanın dolayısıyla oluşun dili sorunlar çıkarmak üzerine kurulu değildir. Doğada yük haline gelmiş bir varlıktan bahsedilemez. Doğadaki her oluşun bir gereği, biricikliği ve değeri vardır. Ve doğa tüm bileşenleriyle mükemmel bir bütündür. Bu nedenle insanın da bir zamanlar tıpkı diğer doğadaşları gibi gerekli, biricik, uyumlu ve bir bütün halinde hareket ettiğini çıkarsamak hiç de zor değildir. Kaldı ki zaten genel teorimiz ve ideolojik yaklaşımımız da buna dayanıyor. Yani insanın var oluş halinin toplumsal olması itibariyle insanın uyumlu, demokratik, eşitlikçi, özgürlükçü olduğunu, doğayla bir bütün halinde yaşadığını hem tarihten hem de günümüze kalmışlardan biliyoruz. Buradan şuna gelmek istiyoruz ki, insan zihniyeti başlangıçta sorun üretmek için değil, inşa edilmesi gereken yaşamı güzelleştirmek, güçlendirmek için çalışıyordu. Zamanla bu özünden koptu ve yaşam için sorunlar üretmeye başladı. Biz bu sorun üreten, özünden kopan, dolayısıyla doğal oluştan kopuşun tarihini *Merkezi Uygarlık Tarihi*, bunun sistemini de *Hiyerarşik Devletçi Sistem* olarak tanımlıyoruz. Ama etkili bir sistem, toplumun tüm bireylerine, hücrelerine sirayet etmek isteyen ve bu konuda büyük başarılar elde etmiş olan kirli-lanetli bir sistem. *"Kötü insan"*ın

yaratımı. İşte uğraşılan tüm bu toplumsal sorunların kaynağı bu *"Kötü insan"*ın zihniyeti ve pratiği oluyor.

Gelinen aşamada zihniyeti ve kurumsallaşmasıyla yedi bin yıllık *"Kötü insan"*ın her şeyi insanlık açısından bir yük halini almış durumdadır. Hem de öyle bir yük ki bu yükü ne insanlık taşıyabiliyor, ne de insanlığın yaşam mekânı olan doğa. Çok kötü, lanetli, ucube bir *'inşa'* gerçekleşmiş oluyor.

Bu yük haline gelen yaşamın doğurucusu kişiyi ve onun zihni yapılanmasını tanımak büyük önem taşır. Önderliğimizin "*Güçlü-kurnaz adam*" dediği bu *"Kötü insan"*ın en belirgin özelliği düşünce yapısının parçalı olması ve buna uygun davranarak her şeyi parçalamasıdır.

Onda yaşam birbirine karşıt parçalardan oluşmaktadır.

Onda insan-doğa parçalı ve karşıttır.

Onda birey-toplum parçalı ve karşıttır.

Onda erkek-kadın parçalı ve karşıttır.

Onda beden-ruh parçalı ve karşıttır.

Onda her şey paramparçadır.

Onda her şey eşitsizdir ve hiyerarşiktir. Ve o bunu son derece bilinçli ve sistemli bir şekilde yapar.

Aslında bir bütün olan yaşamı böyle parçaladığından, bu kafa yapısının yani zihniyetin bırakalım sorunları çözmesini, tüm sorunların kaynağı olması özü gereğidir. Gerçekten de insanlık tarihinde toplumsal sorunların oluşum tarihi, şehir-kent ve devlet denklemine dayanan uygarlıkla başlar. Bu kafa yapısı istese de sorunları çözemez. Çözebilmesinin tek yolu mevcut zihni yapılanmasını değiştirmesidir. Bunu da yapmaları halinde zaten mevcut kendi'den çıkma gerçekleşecektir. Dolayısıyla sorun teşkil eden zihniyetin temel yapıtaşı olarak parçalılığı almak yerindedir.

Toplumu parçaladığından yarattığı demokrasi sorunları,

Cinsler arasındaki bütünlüğü parçaladığından yarattığı cinsiyet sorunları,

Birinci ve ikinci doğa bütünlüğünü parçaladığından da yarattığı ekolojik sorunlar nedeniyle bu kafa yapısının dermanı yoktur. Kendisi tepeden tırnağa zehirdir.

Yaşama Göre Olmak

Yaşamı güzelleştirmek anlamına gelmek üzere sorunları çözmek için, yaşamın doğasına göre davranmak gerekir. Her şeyin bir özü vardır, içinde varlık bulduğu bir yasası vardır. Bu o şeyin o şey olabilmesinin olmazsa olmazıdır. Bununla oynanması o şeyin varlığıyla oynamakla eşdeğerdir. Dolayısıyla yaşamı güzelleştirmenin yolu, yaşamın var oluş diline, yani özüne göre davranmaktan geçer. Bu da yaşamın bir bütün olduğu gerçekliğine göre davranmaktır. Yani yaşam bir bütün halinde yaşanırsa, ele alınırsa ona uygun davranılmış, yapılan müdahaleler yerini bulmuş olur. Yaşadığımız sorunların kaynağına bu nedenle yaşamın bütünlüğünden kopuk zihniyet yapılanmamızı koymamız yanlış olmayacaktır. *"Kötü insan"*ın parçalı düşünce yapısının bize etkileri, bizi yaşamın bütünlüğünden koparıyor. Bu da yaşamı güzelleştirmede, sorunları çözmede bizi eksik kılıyor. Zaten Önderliğimiz de müdahalelerimizin *"Yaşamdan uzak"* olduğunu belirtti. *"Halen çok parçalı, yerel, anlık ve tekil (kolektivizmden uzak) koordineden uzak, adına strateji de diyemeyeceğimiz avare-asi, hantal, alanların diyalektik bütünlüğünden uzak tarzınız, temponuz varlığını sürdürmektedir."* Yaşamı olduğu gibi, yani hakikatine uygun bir şekilde karşılamadığımızdan dolayı çok başarılı olamıyoruz. Başarılı olmak yaşamın doğasına uygun davranmaktan geçer. Bizim yük olma gerçekliğimiz de tam da bu noktada ortaya çıkıyor.

Dikkat edelim, Önderliğimizin yaptığı eleştirilerin vargısı şu oluyor: yaşamı onun bütünlüğü içinde karşılayamıyoruz, ona bütünlüklü yaklaşamıyor, parçalı yaklaşıyoruz. Yani ona onun hakikati çerçevesinde değil de kendimize göre yaklaşıyoruz. Hâlbuki her şeyin bir hakikati olduğu gibi yaşamın da bir hakikati vardır ve bu kişilere göre değişmez. Kişilerden bağımsız zaten var olan bu öze uygun davranmaları beklenir, bizden.

Önderliğimiz sıklıkla her şeye o şeyin

hakikati penceresinden baktığından bahseder. Bu, şeylerin, insanın, toplumun doğasından çıkardığımız; keyfimize, kendimize, çıkarlarımıza göre değişmeyen hakikat rejimine göre davranmak ve yaşamak anlamına geliyor. O yönüyle Önderliğimiz gerçek anlamda insan ve toplumun doğasından çıkan hakikat rejimine göre yaşayandır. İnsanın, toplumun ve yaşamın doğasına uygun davrandığından, bunlarla doku uyuşmazlığı yaşamadığından da hep başarılıdır. Bizim gerçekliğimizde olmayan tam da budur. Hakikat rejimine göre değil, mevcut kendi'mize göre davrandığımızdan ve bu 'kendi' de hiyerarşik devletçi sistemden epeyce etkilendiğinden aynı başarıyı yakalayamıyoruz. Önderliğimizin 'yaralı kişilik' tanımlamasına uygun bir gerçekleşme böyle oluşuyor. Yaşama hiyerarşik, parçalı, bütünlükten yoksun, yetinmeci, tutucu, sığ, tekçi, bireyci ve onun cinsiyetçi, iktidarcı, ben-merkezci vb gibi her türden versiyonuyla onun özünden uzak bir şekilde yaklaşıyoruz ve bu da bizi başarıya, gerçek insan gerçekleşmesine götürmüyor. Yaşam duruşumuz yaşamın özüyle, hakikatiyle uyumlu değil, o nedenle de çok çalışılsa da yaşamda hak ettiği başarıya ulaşamıyor.

Hakikat rejimine göre değil, mevcut kendi'mize göre davrandığımızdan ve bu 'kendi' de hiyerarşik devletçi sistemden epeyce etkilendiğinden aynı başarıyı yakalayamıyoruz. Önderliğimizin 'yaralı kişilik' tanımlamasına uygun bir gerçekleşme böyle oluşuyor.

Dikkat edelim, kapitalist modernite güçleri de çok yoğun bir çalışma içindeler. Ama onlar daha da başarısız. Sahip oldukları insan gücüne, olanaklara, avantajlara vurulduğunda, kendi çıkarları temelinde de olsa elde ettikleri başarılar son derece azdır. Onların iradelerinin dışında işleyen bir doğasal işleyiş yani yaşamın bir hakikati vardır. Bunlarla çelişik davrananların mutlak bir başarıyı kazanmaları felsefik ve bilimsel olarak mümkün değildir. Onların mutlak başarısı yaşamın yok oluşu anlamına gelecektir. Bunun da başarı anlamına gelmeyeceği açıktır, zira artık sömürecekleri bir yaşam dahi kalmaz böylesi bir durumda. Doyumsuz bir bireyciliğin götüreceği nokta, yok oluştur ki varoluşun mantığı bunun kalıcı ve mutlak bir başarı elde etmesini kabul etmez.

Bizdeki başarısızlıkların veya mevcut potansiyeli açığa çıkaramamanın temel nedeni ise kapitalist modernite güçlerinkinden daha farklıdır. Onlar amaçları, istemleri egemenlik, iktidarcılık olan ve yaşamın özünden-doğasından kopmuş sapık-anormal yaratıklardır. Doğanın doğal yaratımları değil, tamamen kendi zihni yapılanmalarının birer imalatıdırlar.

Yaşam Usulüne Uygun Yaşamayı Gerektirir

Bizde yaşanan ise niyetin, amacın kötülüğünden kaynaklanmıyor. İstemleri toplumsal ve öze uygun ama pratikleşmesi değişik nedenlerden dolayı buna uygun olmayan bir duruştan kaynaklanıyor. Bunda hiyerarşik devletçi sistemin yaşama dair oluşturduğu hegemonyanın çok büyük bir etkisi vardır. Herkes zihniyetine göre yaşar, yaşamını zihni yapılanmasına göre kurar. Kim olursa olsun tarzı, temposu, yaşam duruşu kaynağını buradan alır. Bu nedenle neye yaşam dediğimiz ya da yaşam tercihimiz belirleyici oluyor.

Dolayısıyla yaşam usulüne uygun yaşamayı gerektirir. Yapılacak iş usulüne göre davranmayı gerektirir. O nedenle de her şeye o şeyin doğasından çıkan hakikat penceresinden bakmak şarttır. Bizde olmayan işte budur. Yani işin

hakikatine göre değil de kendine göre davranmak baskındır. Bu da işi yaptığı halde yapmamak anlamına gelir. Çünkü tüm işlerin birer yasası vardır ve işin başarısı için ona uygun davranmak şarttır. Basitleştirerek belirtirsek, örneğin bir yemek yapıldığında da aşçı tuz, su, yağ, ateş vb ölçüleri tutturamazsa, bunları bilmezse ya da bildiği halde buna uygun davranmazsa o yemeğin pişmesi, dolayısıyla o işin başarılı bir şekilde yapılması mümkün olamaz.

Bizler de PKK'ye katılmış insanlarız. Ama sanki PKK'ye katılmış değil de PKK'yi kendimize katmış insanlar gibi davranırız. PKK adına hareket ederiz, ama PKK'yi kurmuş olan Önderliğimiz önderlik tarzımızın kendisininkini ifade etmediğini belirtiyor. PKK adına hareket ederiz, çalışırız ama sorunlarını çözmeye çalıştığımız halk pek çok kez mevcut duruşumuzun tanıdıkları PKK duruşu olmadığını bize söyler. Demek ki bir terslik hatta karşıtlık durumu var.

PKK bir önderlik hareketidir, şehitler partisidir. İnsanın var oluş hali olan tarihsel toplum gerçekliğine kendisini dayamış, ahlak ve politika adına yapılan her şeyi sahiplenen ve egemenlikçi sistemin her türüne karşı mücadele eden bir Önderlik kurumlaşmasıdır. Zaten bu nedenledir ki herkes tarafından "Özgürlük Hareketi" olarak tanınmaktadır. Şimdi sözünü verip PKK'ye katılmış ve tüm zamanını fedaice harekete veren insanlar olarak, PKK'li olup olmadığımızı PKK'nin hakikatine, yani var oluş yasasına göre davranıp davranmadığımız belirler. PKK'nin hakikatine göre davrananların *(Bunu 'Önderlik gerçekliğine göre davrananların' diye okumalı)* PKK'yi temsil etmemeleri, PKK içinde yük olmaları mümkün değildir. Böylesi bir durumda PKK'liliğe göre davranmış olurlar ve PKK'liliğin PKK için yük olduğu görülmemiştir, görülmez de. Yük haline gelen şey, PKK adına olduğu halde PKK'li olmayan hallerdir.

Devrimci olmanın temel kıstasları vardır. Kimse kimseyi zorla devrimci yapmaz. Devrimci olmak isteyen insan, mevcut gerçekliği beğenmeyendir, eleştirendir veya reddedendir. Yerine yenisini kuracağını belirtendir ve bunun için de mücadele edendir. Bizler de devrimciler olarak bu toplumun sorunlarını çözme iddiasıyla yola çıkmış olanlarız. Dolayısıyla devrimciden beklenen en asgari şey, mevcut sorunlara çözüm gücü olmadır, yani topluma öncü olabilmektir. Devrimciliğin usulünün bu olduğunu söylememiz yanlış olmayacaktır. Peki, gerçekleşen bu mu oluyor? Devrimci duruşumuz ne kadar karşısında mücadele yürüttüğümüz sistemin dışında? Ne kadar alternatif, ne kadar PKK'nin yaşam duruşuyla uyumlu? İşte Önderliğimizin eleştirdiği nokta tam da bu oluyor. Zorla girdiğimiz bir yol olmadığı halde, girdiğimiz yola göre değil de kendimize göre gidiyoruz. Yani girdiğimiz yolda bile kendi yolumuz ayrı oluyor. Yaptığımız iş de doğal olarak kendi yolumuza göre oluyor. Bu da devrimsel görevlerin başarılmamasına neden oluyor. İşte yük olma durumu bu oluyor, hem içinde olmak hem de olmamak, hem yapıyor gibi görünmek veya yapmak, ama işi usulüne göre yapmadığımızdan da yapamamak.

Sorun Hiç Yapmamak Değil, Usulüne Göre Yapmamaktır

Burada üzerinde özenle durulması gereken husus da şu oluyor: temel sorun sadece yapmamak değildir, işi usulüne göre yapmamaktır. Hiç yapmamak, girişmemek yerine getirilmesi gereken görevlerin olduğunu gösterir ve iş yapıcısını bekler. Ama eğer bir şey yapılmışsa ve yapılan iş de yasasına yani usulüne göre yapılmamışsa o zaman ortaya zararlı bir durum çıkmıştır. Nihayetinde bir iş yapılmıştır ve usulüne göre yapılmayan her iş zarar verir. Yasasına göre yapılmamış iş bozulmuş iştir ve bunun yarattığı olumsuzlukları gidermek öyle kolay değildir. Asıl yük ve köstek olma durumu o zaman ortaya çıkar. Zaten Önderliğimiz de devrimci olmayan tarzımızın kendisinin hızını düşürdüğünü bu nedenle belirtti. O zaman usulüne göre yapılmayan işin yarattığı olumsuzlukları gidermek,

etkilerini ortadan kaldırmak için birileri çalışmak zorunda kalır. Dar anlamda hareket pek çok yerde kadronun yarattığı bu olumsuzlukları gidermeye çalışırken, geniş anlamda da Önderliğimiz hareketin yerine getiremediği işlerin olumsuz etkilerini ortadan kaldırmaya çalışmaktadır. Çok güncel olan Kobanê direnişi ve bunun çözüm süreciyle bağlantısı buna örnek verilebilir. Alınmamış olan güvenlik önlemleri, öngörülmemiş olan hususlar, örgütlendirilmemiş halk gerçekliği vb. nedenler Önderliğimizin yaptığı görüşmelerin seyrini direkt etkiliyor. Mevcut yaratılmış gerçeklik Önderliğimizin yaptığı görüşmelere etkide bulunuyor.

Peki, bu kendine görelik ve deyim yerindeyse keyfilik neden bu kadar güçlü? İşte bu, yaşamın diyalektik bütünlüğünün yeterince kavranmamasından kaynağını alıyor. Yani sorun denilebilir ki önemli ölçüde bir bilinç sorunu. *'Böyle de olur'* yaklaşımının olup bitenlerde çok belirleyici olduğunu söylemek gerekir. Ama Önderliğimiz de biz böyle oluyor desek de böyle olmadığını söylüyor. Yaşamın da doğruladığı Önderliğimiz oluyor, gerçekten de böyle olmuyor. Mevcut tarz bir yere kadar kimi sonuçları doğuruyor, bazı gelişmeler yaratıyor ama hak edilen devrimi getirmiyor. Var olan potansiyeli açığa çıkarmıyor, hiçbir doğrusu olmayan düşmana öldürücü darbeyi vurdurmuyor. Ne zafer ne yenilgi dengesine oturmuş bir duruş açığa çıkarıyor. Kuşkusuz bu duruşun da sondajlama çözümlemesini yapmaya ihtiyaç vardır. Bunun da asimilasyona ve soykırıma tabi tutulmuş toplum olma gerçekliğiyle bağı vardır.

Yapısallıklar Nasıl Yük Olmasın Ki?

Böylesi bir gerçeklik orta yerde dururken, yaşamın temel kurucu unsuru olan zihniyette bu kadar parçalanmış bir duruşun bedenleşmesinin, kurumsallaşmasının hakikate uygun olmasını beklemek kendini aldatmak olur. Yapısallıklar, maddeleşmeler, bedenleşmeler yani kurumlaşmalar görünmez olan metafiziğin, ruhsallığın, düşüncenin, teorinin, zihni yapılanmanın görünür halleridir. Açık ki kurumlaşmalar ve yapısallıklar kaynağındaki anlamsallıklara göre olacaktır. Aslında mevcut kurumlaşma mantığımıza bakıldığında bile nasıl bir zihniyetin temsilcisi olduğumuzu, ne kadar parçalandığımızı hemen görürüz.

Doğada işlevsiz ve gereksiz olan herhangi bir beden, madde olmadığı halde, acaba gerçekten de bizde öyle mi? Tüm kurumlarımız işlevsel mi? Oluşturduğumuz tüm kurumlar gerçekten de gerekli mi? Yapısallıklarımızın amacı ne? Ya da kaç kurumsallaşmamız oluştuğu andaki amacına uygun bir gerçekleşmeyi yaşamaktadır? Yani işleyen, işlevsel olan anlam dünyasına güç katan, sorun çözen bir kurumlaşma mantığımız ne kadar mevcut? Açık ki bu konuda çok büyük bir sorun yaşamaktayız. Bırakalım bildik anlamdaki kurumlaşmalarımızı, Önderliğimiz toplantı, konferans ve kongrelerimizin bile yapmış olmak için yapılmaması gerektiğini, gerçekten de faydası olacaksa yapılması gerektiğini belirtti. O kadar toplantı, kongre, konferans yapan ve o kadar tartışan bir örgüt olarak gerçekten de acaba pratikleşme düzeyimiz buna denk mi?

Çok iyi bilinmektedir ki çok konuşan, tartışan ama buna denk düzeyde kararlaşamayan, kararlaştığı ölçüyü de pratikleştirmeyen bir gerçekliğimiz var. Her tartışmanın, toplantının, konferans ve kongrenin de epeyce zaman aldığını, dahası iş yapma gibi psikolojik bir algı yarattığını hesaba katarsak, acaba bu çalışmaların işlevselliğine dair neler söyleyebiliriz? Konuşmak, tartışmak, karar almak bir iştir ve yapılan işin önünü daha fazla açmak içindir. Bunun için de tabi ki hazırlık ve iyi bir yoğunlaşma gereklidir. Geçen zaman zarfında aynı konuya dair pek çok değişik kararın alındığı görüldü. Deyim yerindeyse her toplantı aynı konuya dair yeni bir karar aldı. Bu özünde konuşulan konuya dair eksik yoğunlaşmadan, hazırlıksız olmaktan kaynağını almaktadır. Konuşma ve tartışmalarımızın kendi doğasından gelen usule uygun olup olma-

dığına bakarak bir düzeltmeye gitmek kesinlikle gereklidir. Yük olmaktan çıkışın yolu budur.

En büyük ve geniş yapılanmamız olarak KCK uzun zamandır oluşmaya çalışan bir sistem. Toplumun çoklu olan özüne uygun bir bedenleşmedir bu sistem. Zaten Önderliğimiz de Demokratik Ulusu 'Ruh', Demokratik Özerkliği (KCK) de bunun 'Beden'i olarak tanımladı. Bu beden uzun yıllardan beridir kendisine organ ve doku arayışındadır. Ama gelinen aşamada gerçekten de oturmuş, Önderliğimizin yaptığı benzetmeyle belirtirsek, bir tespih gibi hem birimlerin canlılığını hem de birlikteliğini örebilmiş bir gerçeklikten hala bahsedemeyiz. Son derece parçalı, çok başlı, birbirine akmayan, bütünlüklü olamayan, yaşamı bir bütün halinde örgütleyemeyen bir gerçeklikten kurtulabilmiş değildir. Dolayısıyla mevcut gerçekleşmenin organik ve çoklu olan demokratik ulusun bir bedenleşmesi olduğunu söylemek mümkün değildir. Ama bir bedendir ve orta yerde durmaktadır.

Peki, o halde bu beden neyin bedeni? Bir yanıyla devletçi zihniyetin, bir yanıyla da demokratik ulusun karması bir bedenleşme olduğunu söylemek yerinde olacaktır. İşte olduğu halde olmamak ya da olmadığı halde olmuş gibi olmak duruşu tam da bu oluyor. Diğer bir deyişle usulüne göre olmamak, yük olmak budur işte.

Sonuç

Sorunu daha da boyutlandırmak mümkündür. Hep hakikat rejimine göre olmaktan bahsettik ve sorunlara çözüm gücü olmanın, dahası bilinen toplumsal sorunların olmadığı bir toplum olmanın yolunun buradan geçtiğini belirttik. O halde hakikat rejimimize göre insanın kim olduğuna bakalım. İnsan varoluşsal olarak ahlaki ve politiktir. Yani insan denilen varlık, var oluş koşulu olan toplumun güzelleşmesi için bulur yani politika yapar ve ardından da yapar yani ahlaki davranır. Hakikat rejimimiz insanın her anının toplumun güzelleşmesi için bulmak ve yapmak denkleminde olduğunu, toplumsal gelişmenin de bunun ürünü olduğunu söyler. İnsan olarak bizim özümüz ahlaki ve politik olmak oluyor. O halde insan olmanın yasası da bu oluyor. 'İnsan' da böyle davranana deniyor. Bu durumda bize düşen insan olmanın özüne göre davranmak oluyor. Yani tüm anlarını toplumun güzelleşmesi için bulmaya ve yapmaya veren insanlar olmak durumundayız. Yoğunlaşma ve odaklanma sorunlarımızı, hazırlıksızlığımızı, yüzeyselliğimizi, anlamaya ve hissetmeye yanaşmayan hallerimizi düşündüğümüzde çok ciddi politik ve ahlaki olma sorunları yaşadığımızı da hemen anlarız. Yani insan olmanın özüne, doğamıza uygun olmayan hallerimiz var. Acaba en büyük yük olma durumu bu değil midir? Normalde en yük olmaması gereken varlık nasıl da en büyük yük haline geliyor, yük olan bir yaşamı kuruyor?

Sorunları, yaşanan yetmezlikleri kuşkusuz ki daha da arttırmak mümkün. Ancak ulaştığımız formül gereği sorunların kaynağı ve çözüm yolları itibariyle hep aynı yere varacağız. Bu da aynı yargının değişik örneklemelerinin ötesine geçmeyecek, bir tekrar anlamına gelecektir. Tüm yük olma durumlarının özü, oluşun diline, doğasına göre değil de kendimize göre davranmamızdır. Bunu hem anlamsallıklar (zihniyet) hem de yapısallıklar (kurumlaşmalar) için söylemek mümkündür. Bundan kurtulmanın, eşdeyişle yük olmaktan çıkmanın ve zaten haddinden fazla ağırlaşmış olan insanlık sorunlarını, Kürt halkının yaşadığı sorunları, devrimin kapısına kadar gelmiş olan Özgürlük Hareketi'nin sorunlarını, tüm eksiklerimize rağmen belki de en güzel insanlar olan özgürlük savaşçıları olarak sorunlarımızı yüklenmenin yolu da insan olmanın doğasına göre davranabilmekten, tüm eylemlerimizi işten sayıp, işi de usulüne göre yapmaktan geçiyor. Dem yük olma değil, yüklenme demidir.

***

PKK'DE KADIN YOLDAŞLIĞI, ÖNDER APO'DAKİ KADIN YOLDAŞLIĞIDIR

Bu zaman tünelinde yalnız yolculuk ederken yolculuğu yolculuğumuz oluyor, binler, on binler, milyonlar oluyoruz. Bilge insan Önder Apo'nun ışığında varlığını, kendini buluyorsun zamanın izdüşümünde ve yeniden doğuşu yaşıyorsun Önderlik felsefesiyle.

Büyük tarihsel kişiliklerin doğru anlaşılması ve doğru uygulayıcısı olabilmek için onların nasıl yaşadıklarına ve nasıl mücadele ettiğine bakılır. Zaman, Önderlikte en değerli olgudur. Önder Apo'nun yedi yaşında başlatmış olduğu mücadele, onun yaşam felsefesi olmuş ve bu felsefe ile zamana hükmederek ve zamanın ruhunu yakalayarak, ona sonsuzluk değerini veren bir insan olmuştur.

Önderlik gerçeğini konu almak ve onu anlatmak zordur. Çünkü onu anlatmak evrensel bir tarihi anlatmaktır ki bunu başarmakta büyük fedakârlık, özveri ve cesaret ister. Çünkü o öyle bir Önderdir ki, bitmiş, tükenmiş bir halkı yeniden canlandırıp, ayağa kaldıran ve sadece onunla da kalmayıp bugün beş bin yıldır erkek egemen iktidar sistemini fikirleriyle zorlayan onu dönüştürebilendir. O sadece bu çağda değil, tüm çağlarda yaşayan, insanlığın çektiği acıları, aldıkları derin yaraları hisseden ve buna merhem olmak isteyen bilge insandır.

Önderlik gerçeğinde insan, özelde kadın önemli bir yere sahiptir. En temel uğraşısı yitik insanı, tükenmiş olan insanı çağdaş Dehakların, Nemrut ve Firavunların elinden kurtarma çabası ve mücadelesidir. Çünkü onu (insanı-kadını) anlam ve değerlerin yaratıcısı olarak görür. Bu en temelinde insan sevgisidir. Fakat Önderlik şahsında temsilini bulan bu yaklaşımı salt hümanistlikle ele almak ya da genel bir insan sevgisi olarak değerlendirmek dar kalır. Önderlikteki insan sevgisi, evrensel bir sevgidir. Anlamla dolu bir insanlık arayışı, büyük enerji potansiyeline sahip, hep yeni başarıları ortaya koyabilen, yaratıcı, ahlaklı, olanını sevmesidir. Bu insanı yeniden yaratmak ve toplumuna kazandırmak içindir ki, her gün yalancı ve zalim erkek egemen düzenine karşı direniştedir.

Uygarlığın-devletçi sistemin insanlık

üzerinde yarattığı karartılmış zihniyet ve vicdanları aydınlatan ve bunun için amansız mücadele yürüten Önder Apo, kadınlar için de, beş bin yılı aşan ana tanrıça kültürünün yıkımına sebep olmuş ve halen de bu tanrıça kültürüne karşı saldırıda olan lanetli-erkek tanrılara karşı büyük bir öfke ile savaşmaya devam etmektedir. Önder Apo'nun bu savaşı kendi köklerimiz üzerinde yeniden yeşermenin, onurlu, özgür ve anlamlı bir yaşam uğruna yürüttüğünü görmekteyiz.

İnsanların özelde de tarihi kişiliklerin çıkış koşullarını değerlendirirken onların çocukluk yıllarını incelemek birçok açıdan önem taşımaktadır. İnsanda tüm sosyolojik, psikolojik ve felsefi veriler bu yıllarda kendisini açığa vurur. Önder Apo'nun *"Özgürlük Çocuk**lukta Başlar**"* deyiminden de anlaşıldığı gibi, geçmişi, çocukluk dönemlerini ele almak ve sorgulamak kişiliklerin çözümlenmeleri ve daha iyi anlaşılmaları açısından en doğru yol ve yöntem olmaktadır. Bundandır ki Önder Apo, kişilik çözümlemesi yaparken sık sık kendi hayat hikâyesini örnek verir ve buradan hakikat algısını, özgür insan kişiliğini yaratmaya çalışır.

Bu anlamıyla Önderlik hikâyesi bizler açısından büyük öğreticidir. Önder Apo bir mücadeledir, direniştir. İlk mücadelesi ve direnişi kendi toplumsallığınadır. Henüz yedi yaşındayken yaşadığı ailevi ve toplumsal çelişkiler onu bir hakikat arayışına, isyana ve önder olma arayışına sürükler. Üveyş ananın isyancı, kavgacı özelliği ile babası Ömer'in duygusal ve atıl karakteri, Önderlik özelliklerinde önemli yer tutmuştur. Onların toplumsal normlarını kabul etmemiş ve her daim buna karşı bir mücadele içerisinde olmuştur. Bilindiği gibi, Kürt toplumunda aşiret kültürü, kan davaları, küskünlük, dargınlık, kavga geleneği vb. geçmişten beri hep tekrarlanır durur. Bu sorunlar günümüzde de sonu ölüme kadar varan ve toplumsallığı bitiren bir kültür olarak varlığını korumaktadır. Yine dinin ağır bastığı, ağalık-beylik geleneklerinin, eril toplum kültürünün hâkim olduğu bu coğrafyada kadına tanınan statü ise sadece biyolojik bir varlık, zavallı bir nesne ya da bir avuç buğday karşılığında satılan bir mal gözüyle bakılır. Mesela aşiretler arası ilişkilerde aşiret büyükleri kavgalı ve düşmansa bu tüm aile fertlerinin de düşman olduğu anlamına gelir. Fakat Önderlik gerçeği bu toplumsallığı bitiren geri-geleneksel kültüre karşı daha erken yaşta karşı çıkarak isyanı başlatır ve kendince bir çözüm arayışına çıkar. Kürt toplumunda çok katı olan bu kuralı henüz on yaşındayken bozar ve ailesinin düşman olarak nitelendirdiği komşusunun oğlu, Hasan Bindal ile ilişkilenerek arkadaşlık kurar. Tabi bu bir geleneğe, köhnemiş âdet ve törelere daha o yaşlarda bir başkaldırı, ret demektir. Önderlik, toplumun o geri-geleneksel kapalı tabularını çocuk yaşlarda kırmayı başarır.

Önderlik gerçeğinin en temel özelliklerinden birisi de kendi yoldaşını kendisi yaratmasıdır. Duruşu, davranışı ile ilişkilerinde hep çekim merkezi, etrafındakileri çabuk etkileyen örgütleyici bir güce sahiptir. Önder Apo, cinsiyetçi toplum zihniyetini daha çocukluk yıllarında oyun arkadaşları içerisine kız çocuklarını

Bu dengesiz maddi yaşam çelişkisi gettolaştırılmış yerlerde yaşayanlarda zengin olma heveslerini kamçılar. Tam bu noktada sistem bu hevesi özel politikalarla kişiyi yarış atı gibi sistemin hipodromunda efor sarf ettirerek enerjisini tüketip teslim almaktadır

da katarak boşa çıkarmış ve özgür kadın ilişkisini geliştirmeyi bu cinsiyetçi toplumun tabularını kırarak başlatmıştır.

Kadınla ilk ilişkisi Elif ile gerçekleşir. Elif Önderliğin çocukluk arkadaşıdır. Kadın sorununu, kadına karşı baskı, istismarı, Elif'in küçük yaştaki evliliğinde yine ablasının bir torba buğday karşılığı verilmesinde görür. Bu Önder Apo'da toplumun kadını köleleştirme, bitirme zihniyetine büyük bir tepki uyandırır ve bu tepki, yaşanılan derin köleliğe, egemen erkek düzenine karşı kadın özgürlüğünü yaratma mücadelesine dönüşür. Ve giderek bu mücadeleyi devrime dönüştürerek, *"Kadının Katılmadığı Devrim Başarıya Ulaşmaz"* felsefesinden hareketle devrimimizin ve kadın özgürlük militanlaşmasının temel ölçülerini ortaya koyar.

Önder Apo**'nun Kadınla Yoldaşlığı**

Demokratik-sosyalist bir kişiliğe sahip olan Önder Apo, tüm yaşamı boyunca özgür bir kadın, özgür bir toplum ve özgür bir ülke yaratmak için büyük fedakârlığa, zorluklara katlanmıştır. Mani, İsa, Sokrates, Zerdüşt, Muhammed, Marks gibi birçok önder kişinin, peygamber ve filozofun hakikat arayışında yanlarında kadınlar yer almış, onlarla mücadelelerinde yürümüşlerdir. Fakat hiç birinde kadın Önderlikte olduğu gibi en değerli yoldaş, özgürlük mücadelesinin temel taşı ve öncüsü olarak ele alınmamıştır. Bu nedenle tarihi kişiliklerin içine düştükleri en büyük yetersizlik geliştirdikleri mücadelelerde kadının toplumsal özgürlükle bağını kuramamaları, kadına özgürlük mücadelesinin öznesi ve öncüsü olarak bakamamalarıdır.

Önder Apo özgürlük mücadelesinin temeline özgür kadın arayışını koyarak yılmadan bugüne kadar bu çalışmasında ısrar etmiş ve **"***Kadını Özgür Olmayan Bir Halk Özgür Olamaz***"** gerçeği ile yaklaşarak, önceliği kadınların özgürleşmesine, toplumda bir iradi güç olmasına vermiştir. Önder Apo, **"***Bir kadının özgürlüğü bir ülkenin özgürlüğünden daha önemlidir***"** sonucunu kendi sosyolojik çözümlemesinden açığa çıkarmış ve böylece kadına en değerli hediyenin, **xwebûn,** yani kendisi olma bilincini ve gücünü kazandırmak olduğunu göstermiştir. Kendisi olmayanın yaşamda var olmayacağını, özgür yaşayamayacağını öğretmiş ve kadına yaşamın her alanında söz sahibi ve katılım gücü olma özelliğini kazandırmıştır.

Bu dengesiz maddi yaşam çelişkisi gettolaştırılmış yerlerde yaşayanlarda zengin olma heveslerini kamçılar. Tam bu noktada sistem bu hevesi özel politikalarla kişiyi yarış atı gibi sistemin hipodromunda efor sarf ettirerek enerjisini tüketip teslim almaktadır

Mevcut toplumsal gerçeklikte her gün onlarca kadın öldürülüyor, tecavüze uğruyor, savaş ganimeti olarak alınıp-satılıyor. Beş bin yıldır eril düzenin egemenliği altında sözde yaşamaya mecbur bırakılan düşürülmüş kadın gerçekliği; aynı zamanda bu düşürülmüş erkek ve düşürülmüş toplum gerçekliğidir, gün geçtikçe sistem tarafından yönlendirilen yeni terör tehditlerine ve şiddetlerine maruz kalmaktadır. Önder Apo, kördüğüm olmuş kadın sorunu ve aynı zamanda toplumsal sorunlara karşı geliştirdiği *'Demokratik-Ekolojik, Kadın* Özgürlükçü Toplum Paradigması' ile köklü bir çözümü getirmiştir. Bu paradigma gün gün, saniye saniye insanlığı kemiren, yaşamı tümüyle zehirleyip, yok etmeye götüren eril-vahşi düzene karşı, panzehir olacak bir ideolojidir, felsefedir.

Devletçi, iktidarcı sistemin bin yıllardır

zihinlerde yarattığı çarpık anlayış ve ideolojilerin kadına getirdiği tanım hiçliktir. Yaşamdan koparılarak, anlamsızlaştırılan, varlığı-yokluğu belli olmayan zavallı bir mahlûkat sıfatı alandır. Fakat Önder Apo kadın konusunda yeni bir tanım getirerek, kadını yaşamla özdeş kılmıştır. Evrendeki yaşam akışının sırlarını kadında aydınlatan Önder Apo, kadını yaşamın merkezine koymuş, toplumsallığın kök hücresi olduğunu tüm savunmalarının temeline yerleştirmiştir. Bu paradigma ile genelde devletçi uygarlığın özelde kapitalist uygarlığın kadına karşı takındığı tüm maskeleri düşürülerek, egemen erkek düzeni deşifre edilmiş ve yerine alternatif yaşam düzeni, *"Özgür Eş Yaşam"* olarak belirlenmiştir. Önder Apo, Kadın gerçeğine yönelirken de anlamlı bir yaşamın bağını özgür kadınla geliştirilebileceğini söylemiştir.

Önder Apo'nun insana verdiği değer, yaşam ile bağdaşmaktadır. Yaşam anlamlaştıkça, yoldaşlıklar da anlamlaşıyor ve yoldaşlık yaşamın kendisi oluyor, sevgi, saygı hesapsızca gelişiyor. Zira bu PKK'de daha da somutluk kazanıyor. Önderlik, Kadınla veya erkekle ilişkilenmenin kanunlarını ortaya koyuyor. Doğru ilişkilenmenin, doğru sevmenin ve doğru özgürlüğe ulaşmanın ölçütü olarak **'Yoldaşlık Ruhu'** ile katılmayı belirliyor. Özellikle bir kadınla ilişkilenmenin kolay olmadığını belirtmekte, bunun için yarı-tanrı Prometheus erkeğinin ölçülerini ortaya koymaktadır. Önderlik bu konuda büyük savaşmış, büyük direnmiştir.

Önder Apo'nun aile ve kadın konusundaki ihtiyatlı, kendini kolay düşürmeyen ve köle ilişkilere bağlanmayan tarzı onu sağlam, iradi bir duruşa, mücadelede başarıya götürmüştür. Gençlik yıllarında büyük bir sabır ve metanetle yaşadığı Fatma ile evlilik tecrübesi, onda müthiş bir sorgulamayı yaratmış ve bu sorgulama köle kadın tutsaklığının ve feodal Kürt erkek kişiliğinin çözümlenmesine götürmüştür. Önderlik tüm çözümlemelerinde ve mektuplarında ***"En yüce ilişki, yoldaşlık ilişkisidir. Bize anadan, babadan, eşten, dosttan, aşktan daha fazla gerekli olan yoldaşlık ilişkileridir"*** değerlendirmesinde bulunmuştur. Çünkü toprağı, toplumu ve kendi kimliğinin özgür olmadığı bir gerçeklik karşısında özel, tekil ilişkinin ahlaklı ve onurlu bir yaklaşım olmayacağını mücadelenin ta başlangıcından beri ortaya koymuştur.

Önder Apo bir kadın özgürlükçüsüdür. Kadının beş bin yılı aşan kölelik tarihine karşı, kadın özgürlük tarihini yaratma çabasını başta Kürdistan devriminden başlatarak bugün bunu Ortadoğu kadın devrimine, evrensel bir mücadeleye dönüştürmekte ısrarlıdır. Çünkü dünyada ve Ortadoğu'da yaşanılan kaosu ve insanlık dramını kadın özgürlüğünün çözeceğine inanmaktadır. Bu nedenle kadın; özgürlüğünü, tanrıça kültürünü kaybettiği bu coğrafyada, Ortadoğu'da tırnakla kuyu kazarcasına yeniden kazanmak durumundadır.

Önderlikte yoldaş tanımı çok derin ve stratejik bir değerdedir. Kendi yoldaşını kendisi yaratır. Kadının özgürlüğüne duyduğu özlem ve inancı, kadınla kurduğu yoldaşlık bağını daha da güçlendirmiş, bu bir çizgiye dönmüştür. PKK'de kadın yoldaşlığı, Önder Apo'daki kadın yoldaşlığıdır, ideolojiktir, felsefiktir, evrensel-

Sistemin bizzat kendisinin yol açtığı mağduriyetleri gideriyormuş gibi yapması, bizzat ölüm çetelerine yaptırdıkları katliamlara karşı insan hayatını koruyormuş gibi bir politik dil kullanması artık göçertilmişlerin varlıklarıyla siyasi bir meta olmaya başladığının kanıtıdır

dir. Bunu anlamak Önder Apo'yu, Örgüt gerçekliğini anlamaktır. Kadına yaklaşımından dolayı her gün Önder Apo'ya ve onun yarattığı Özgür Kadın Hareketine saldırılmaktadır. Nitekim hem erkek ve hem de kadın yoldaşlar olarak bu konuda ciddi bir anlama ve kavrama sorunumuz vardır. Kadro ve yoldaşlık çizgisinin gereklerini yerine getirmekte ciddi zayıflık yaşanmaktadır. Feodal, geri-geleneksel düzen ve kişilikleri aşmamış duruş ve davranışlar doğru tarzda yoldaş olmanın önünde engel olmaktadır. Kadın Özgürlük Hareketine bütünlüklü yaklaşmayan, bu mücadeleye sahip çıkmayan benmerkezci, iktidarcı, parçalayıcı anlayış ve yaklaşımları mahkûm etmek Önder Apo ile yoldaş olmanın birincil kuralıdır. Önder Apo'nun Kadınla kurduğu yoldaşlık ölçütü büyük değer verme, sevgi, saygı biçme ve kadına irade kazandırma temelindedir. İlişkilerde birbirini düşürme değil, sevgi ve saygıyı kırmadan birbirini yüceltmeyi, dürüst yaklaşmayı, yoldaşlık ilişkisini geliştirmeyi esas almaktadır.

Bir insanlık yoldaşıdır Önder Apo. Kadınla yoldaşlığı, arkadaşlığı ona her şeyden önce bir insan olarak bakmasıdır. Geri-geleneksel, köleliğe mahkûm olmuş bir kadından nefret ettiği kadar, onu bu durumdan kurtarma mücadelesi ve çabasını da pes etmeden her zaman göstermiştir. Önder Apo'da sorun ne kadar büyük ve zor olsa da onu reddetmeden üzerine giderek çözümü ve kazanmayı esas almıştır. Kadını bir obje, nesne olmaktan çıkarıp, özne-irade haline getirmeyi ilke edinmiştir. Çünkü kadın ne zaman bir irade sahibi olur ve özgürlüğüne kavuşursa, toplumun da özgürlüğüne, demokrasiye kavuşacağına inanmaktadır. Kadın özgürlüğünü yaşamla, toplumun özgürlüğü ile özdeş kılmaktadır. Bu Önder Apo'da temel anlayış ve felsefedir.

Önder Apo kendisini her yönden güçlendirmiş, kendini savunabilen, irade olmuş, örgütlü bir güce ulaşmış kadınla yoldaşlığı esas almaktadır. Geliştirici bir ilişki tarzının, anlamlı, onurlu bir yoldaşlığın nasıl kurulacağını yaşamın en değerli, en seçkin paylaşımı olarak "Kolektif Aşk" kavramı ile mümkün olduğunu ifade etmiştir. Kolektif Aşk; kadının kendi toplumsallığını, Neolitik dönemde olduğu gibi, büyük bir tutkuyla, çalışma azmi ve fedakârlık göstererek yeniden yaratması bunun için mücadele etmesi ve bunu "Evrensel Aşk"a dönüştürmesi anlamına gelmektedir.

Önder Apo, Üveyş anayla olan kavgasından çıkardığı sonuç ve ona duyduğu saygıyı bugün kadın özgürlük hareketini kurarak ödemiştir. Ve bugün kutsal mekân Kürdistan da, Cudi de, Ararat'ın asi zirvesinde, Süphan ve Sincar dağlarında on binleri aşan Adule'lerin büyük bir aşk ve özgürlük tutkusuyla kahramanlık destanları yazıldı, yazılıyor. Güneşimizin ışığıyla aydınlanmış bilinç ve ruhlarımız kadında kendi tarihini açığa çıkaran bir başarıya, yüceliğe götürüyor.

Kadın Özgürlük Hareketi bir Önderlik hareketidir. Bu hareket ideolojik, felsefik, siyasal, sosyal, kültürel ve askeri anlamda derinlik kazanmış, bütünlüklü bir harekettir. Ve bu hareket kendi küllerinden kendisini yeniden yaratan **Beritan'ların, Zilan'ların, Sema'ların** ve daha nice yi-

Bu dengesiz maddi yaşam çelişkisi gettolaştırılmış yerlerde yaşayanlarda zengin olma heveslerini kamçılar. Tam bu noktada sistem bu hevesi özel politikalarla kişiyi yarış atı gibi sistemin hipodromunda efor sarf ettirerek enerjisini tüketip teslim almaktadır

ğit kadın kahramanların ruhta ve bilinçte Önderlikle yoldaş olmanın çizgisini ortaya koyduğu bir Önderlik hareketidir. Şehitlere bağlılığı yüksek olan Önder Apo, kendisiyle yoldaş olmanın bir ölçütü olarak, devrim şehitlerine bağlılığı, onların yarım kalan hayallerini tamamlama ruhu ve bilincini mücadelenin her alanında gösterebilmeyi koymaktadır. Kadın özgürlük hareketini toplumda kördüğüm olmuş, yüzyıllık sorunlara, eril sisteme karşı bir tepki olarak geliştirmiştir. Bu konuda kadını her gün yeniden yaratma ve özgürleştirme çabaları sınırsız devam etmektedir.

Önderlik **Gerçeğini Doğru Anlamak, Doğru Özümsemek, Doğru Yoldaşlık Ve Katılım Demektir.**

Demokratik Kurtuluş ve Özgür Yaşamı İnşa mücadelesinde yer alan kadın yoldaşlar olarak Önderlik yoldaşlığını layıkıyla yerine getirmek, ancak bu özgürlük mücadelesinin önümüze koyduğu tarihi görev ve sorumlulukları büyük bir aşkla, coşku ve heyecanla yerine getirmekle mümkündür. Kadın olarak Önder Apo'nun yarattığı emeğe-değerlere sahip çıkmak, üzerindeki barış ve özgürlük mücadelesinin yükünü biraz olsa hafifletmek onun yoldaşlığına layık olmak demektir. Önder Apo'yu doğru anlamak onun yürüttüğü mücadele çizgisinin iyi bir takipçisi ve pratikçisi olmak kuşkusuz inşa sürecinde tutarlı, istikrarlı bir şekilde cevap olmak demektir. Zira özgürlüğe, adalete, barışa en çok kadınların ihtiyacı vardır.

İçinden geçtiğimiz bu zaman dilimi, devrimsel çıkışların yaşandığı, sıcak savaşların geliştiği ve mücadelenin daha da çetin geçtiği bir dönem olmaktadır. Kuşkusuz böyle zamanlarda kadro ve militanlar olarak üzerimize daha fazla görev ve sorumluluklar düşmektedir.

Ortada bir kadın soykırım gerçeği ile karşı karşıya bulunmaktayız. Dünyada özelde de Kürdistan'ın dört bir yerinde kadına yönelik yürütülen şiddet politikalarında devlet-iktidar bağlantılı güçlerin rol oynadığını güncel olarak gözlemler açığa çıkarmaktadır. Toplumsal kriz ve kaosların kaynağında devlet-iktidar sistemi yatmakta, vahşi bir şekilde kadın kırımı yaşanmaktadır. Her gün töre ve namus sorunları adı altında bir savaş ve katliam gerçekliği ile karşı karşıya kalınmaktadır. Savaş ganimeti olarak alıp-satma, tecavüz, töre cinayetleri, kız çocuklarını kaçırma, küçük yaşta evlilik, recm, fuhuş vb. çeşitli şiddet olaylarının esas sorumlusu şüphesiz ki erkek egemen aklı ve onun yürüttüğü karcı-iktidarcı-hazcı siyaset ve politikadır.

Erkek egemen iktidarın günümüzdeki versiyonu ise din-İslam adına örgütlenmiş vahşi terör örgütleri olmakta ve bu örgütlerin ilk fetvaları kadına yönelik verilmektedir. Kadına karşı yürütülen bu baskı, sömürü ve şiddet terörü giderek daha da derinleşmekte bu da giderek kadın özgürlüğü ve toplumsal özgürlük karşısında büyük bir tehdit oluşturmaktadır.

Ortadoğu tarihinde insanlığa ilk beşiklik eden ve tanrıça kültürünün doğduğu bu coğrafyada gün geçtikçe kirli politikalar devam etmekte, Ortadoğu adeta kanlı bir mezbahaya dönüşmektedir. Kürdistan'da ise kadına yönelik politikalar daha da pervasızca uygulanırken, Kürt kadını şahsında toplumun-insanlığın sonunu getirmek istemektedir. Dolayısıyla kadın sorunu başta Kürdistan ve Ortadoğu olmak üzere evrensel bir sorun olmak-

Göçertilmişler arasında en trajik yaşam kamplarda bekletilenlerin yaşamlardır. Birçok yerde on senelerdir bekletilen topluluklar vardır. Bunların yaşamları getto yaşamından da kötüdür.

tadır. Önder Apo; *"Kadınlar bir tanrıça edasıyla, ruhuyla kendilerini özgürleştirebilirler. Nasıl ki din, bir inançla bir şeylere inanıyor ve yapıyorsa kadınlar da özgürlükleri için bir tanrıça gibi hareket edebilirler. Evet, bir din gibi. Nasıl ki, din bir inançsa, kadınlar da özgürlüklerini bir inanç gibi, din gibi sağlayabilirler, buna inanabilirler, bunun için* çalışabilirler" demektedir.

Anlaşılacağı gibi Önder Apo, kadınlara tanrıça düzeyinde bir değer biçiyor. Kadın da özgürlükçü bir duruşun ancak ideolojik, felsefik, siyasi ve örgütsel çizgi temelinde mücadele yürütüldüğünde kazanılacağını belirtiyor. Erkek egemen insan sevgisi, doğa-yaşam sevgisi, paylaşımcılık, adalet ve özgürlük, dayanışma, örgütlülük ve irade gibi özellikler taşımaktadır. Fakat vahşi sistem ana-tanrıça düzenini yıktığı ve toplumsallığını parçaladığı gibi kadın doğasını da parçalayarak, kadını öz benliğinden, kendi özünden uzaklaştırmış onu karanlıklara hapsetmiştir. Bilincini parçalamıştır.

Anlaşılacağı gibi mevcut erkek egemen akılla toplumsal sorunlara, özelde kadın sorununa çözüm aramak daha büyük çözümsüzlüğe düşmek anlamına gelir. Bu anlamda Kadın sorununda yaşanılan temel bir sorun da kadını yeniden ken-

Popüler kültür kavramının kökü People (halk) kelimesinden gelir. Yani halk kültürü demektir. Buradan hareketle "halk kültürünün nesine karşı çıkılıyor?" gibi bir soru sorulabilir. Burada sözü edilen "kültür" toplumların binlerce yıllık tarihi süreç içinde büyük emekle, acıları, sevinçleri, zorlukları ve hoşluklarıyla oluşturdukları toplumsal kültür değildir.

sistem kadını zihinsel, sosyal, ekonomik ve kültürel sömürgeleştirdiği gibi kendi doğasından da uzaklaştırarak, kadını başta kendisine daha sonra da toplumuna karşı yabancılaştırmıştır. Yaşamı, toplumsallaştırmayı geliştiren kadın bugün toplumsallıktan uzaklaşmakta kendisinin sadece erkeğe ait olduğunu düşünmektedir. Her şeyden önce kadın başkasına değil, kendisine ait olduğunu keşfetmelidir. Yalnızlaştırılan kadın, toplumun geri-geleneksel ölçülerine bağımlı kılınarak bir cinsel obje statüsünde tutulmaktadır. Toplumsallığın yaratıcısı, özgür-komünal bir yaşamın kurucusu ve bu yaşamın savunucusu olan kadın, ne yazık ki bugün sadece bir cinsel obje durumuna düşürülmüştür.

Kadın doğasında, yalancılık, şiddet, iktidarcılık, ihanet vb. gibi özellikler yoktur. Bu tamamen erkek egemen sistemin kadına yakıştırdığı sıfatlardır. Tersine kadın di özüne-doğasına ve toplumsallığına kavuşturmaktır. Bu sorunun çözüme kavuşmasını da yine ancak ortak kadın aklı, ruhu ve bilinci ile yürüteceği mücadele tarzı belirleyecektir. Önder Apo'nun yıllardır kadınlar için yarattığı değerler ve mücadele zemini bugün daha fazla doğmuştur.

Özgür Kadın Hareketi bugün Kürdistan ve Ortadoğu olmak üzere tüm dünyada evrensel bir güce ulaşmış ve özgürlük yolunda epey mesafe almıştır. Önder Apo, '*Gelinen aşama belirttiğim gibi olsa olsa yolun yarısıdır. Ama unutmayalım ki,* önemli olan yolun sonu değil, (*Belki de böyle bir son yoktur) yolda coşkuyu, kolektif aşkla, güzelliklerle yürümektir, koşmaktır.*' Demektedir. Bu belirlemesinden de anlaşıldığı gibi artık zamanın hızına göre bir mücadele ve örgütlülük istemektedir. Zaman, el tetikte silahtır nasıl ki namludan çıkan mermi geri dönmüyorsa, giden

zaman da işte öyle geri dönmeyerek ilerlemektedir.

Kadınlar kendi özgürlüklerini Önder Apo'nun özgürlüğünde görmekte, fedai ruh ile Önderliğine kilitlenmektedir. Yalnız ideolojikleşip, örgütselleşmede ve aktifleşmede yine özgür yaşamı inşada kadınlar olarak pozitif enerjiyi tümüyle açığa çıkarmakta yetersiz kalmaktayız. Bu enerjinin açığa çıkması demek, daha fazla örgütlülüğe ulaşmak demektir. Kadının kendi gücünü görerek yaşamı örgütlemesi önemlidir. Erkek egemen sistemin ideolojisine, yaşam adına kurduğu yalan düzenine karşı mücadele ancak güçlü bir örgütlülükle sağlanabilir. Örgütlü olmayan kadın özgürlükten, özgür yaşamdan, onurdan bahsedemez. Kadınlar olarak yaşamın en ince ayrıntılarına kadar duygu ve düşünce gücüne ulaşmak ancak örgütlü bir yaşam ile mümkündür.

Kadının en temel özelliklerinden birisi de anlamla yüklü olmasıdır. Anlam gücüne en çok kadın inanmakta bunu derinden o hissetmektedir. Yaşamın ve anlamın sırrı kadında gizlidir. Kadın kendisini ne kadar yaratır, anlamlaştırırsa yaşam da o kadar anlamlaşır ve güzelleşir. Bunun için kadın en fazla anlam peşinde koşmalı ve bu köreltilmiş duyguları yeniden canlandırmalıdır. Anlam, özgürlüğe ulaşmanın tek şifresidir. Anlam arayışında ilişkiler önemlidir. Eğer bugünün yoldaşlığına, ilişkilerine bir anlam katmak, ruh, sevgi ve güven vermek istiyorsak buna denk bir katılım ve mücadele zorunludur. Anlamlı yoldaşlıklar birbirinin iradelerini koruyarak, saygı ve sevgi ile örgütlü eyleme geçmektir. Böylece Anlamlı ilişkiler toplumsal yaşamın inşasında önemli rol oynar.

Önder Apo ile anlamlı bir yoldaşlık ancak onun bu yarattığı değerlere ve özgürlük mücadelesine derinden sahip çıkmakla mümkündür. Önder Apo,*"Özgür ve sosyalist toplum ancak tecavüz kültürüne karşı an be an felsefe, bilim, etik ve estetikle yüklenen kişiliklerce gerçekleştirilebilir. Bu temelde gerçekleştirilecek özgür eş yaşamların birey ve toplum için sürekli güzellik, doğruluk ve iyilik üreteceği açıktır. Yaşamı heba etmemek için, öncelikle kadınla yaşamın doğru, ahlâklı ve estetik biçimlerini gerçekleştirmek şarttır. Tüm kölelik biçimlerinin kişiliğinde denendiği ve özümsetildiği kadın kimliğini çözümlemek, özgürlük ve eşitlik davasının yoldaşı ve yaşamdaşı yapmak, doğru, ahlâklı ve güzel erkek olmanın da temel koşuludur. Bunun için sorumluluktan pay alan her erkek ve kadının, özellikle kadının güçlenmesi, özgürleşmesi ve tüm toplumsal alanlarda denk bir seviye kazanması için bilimsel, felsefi, etik ve estetik yaklaşım ve pratikleri sürekli geliştirmesi ve örgütlemesi, demokratik ulusun zihniyet ve kurumlarında yaşamsallaştırması gerekir."*

Bugün Demokratik Kurtuluş ve Özgür Yaşamı İnşa sürecinde başta kadınlar olmak üzere herkesin bu inşa görevlerine sahip çıkma ve cevap olma sorumluluğu vardır. Tarihi süreçlerden geçiyoruz. Ve bu tarihin tekerrür etmemesini sürecin ruhuna göre bir katılım ve mücadele belirleyecektir. Unutmamak gerekir ki, Önder Apo uluslararası komplo sonucu fiziki olarak esir düştüğünde bu komplonun sonuç almasındaki temel bir nedenin kadrolar olarak Önderlik çizgisinde yaşadığımız "yetersiz yoldaşlık" olduğunu değerlendirmiş özeleştirisini vermiştik.

Kopuntu (İtalyanca) veya diaspora (Eski Yunanca) çok uzun bir zamandan beri bir kavim, ulus veya inanç mensuplarının ana yurtlarından koparak başka yerlerde azınlık olarak yaşamaları, dağılmaları anlamına geliyor.

Çünkü kadrolar olarak Önderlik çizgisini, paradigmasını zamanında anlama ve uygulamada ciddi sorun yaşamaktaydık. Nitekim halen de bu konuda zorluklar ve sorunlar yaşıyoruz.

Önderlik felsefesinin bugün beş bin yılı aşmış erkek egemen sistemi ve ulus-devletçi zihniyetleri zorladığını yine kendi düzenlerini tahkim ederken Önderlik paradigmasından yararlandıklarını görmemek mümkün değildir. Fakat biz kadro ve militanlar olarak kendimize dönüp baktığımızda zihniyette ve pratikte, değişim ve dönüşümde halen tutucu ve dogmatik yaklaşmaktayız. Neden yeniyi, özgür, anlamlı bir yaşamı inşa edemediğimiz bu konuyla yakından bağlantılıdır. Çünkü parçalanmış beden ve ruhlarımızı Önderlik gerçeğiyle bütünleştirmekte yetersiz kalıyoruz. Mücadele çizgimiz bu parçalanmış ruh ve beden doğrultusunda ilerlemekte bu da doğal olarak istikrarsız, iddiasız, çabuk pes eden, kendine göre, vasat bir duruşu yaratmaktadır. Bu da Önder Apo ile yoldaş olmanın önünde büyük bir engeldir.

Oysaki Önder Apo'da yoldaşlığın temel ölçütü çalışmaktır. 24 saat yılmadan, bıkmadan özgürlük ve demokrasi uğruna son nefesine kadar direnme ve mücadele etmektir. Kadrolar olarak önümüze konulan görevlere ne kadar sahip çıkıyor ve bu görevlerin ne kadarını gerçekleştirebiliyoruz? Bunun için Önder Apo biz kadrolara "*Devrim yapmaktan korkuyorsunuz"* değerlendirmesinde bulunmuş, bu son mektuplarında ise, *"Benden intikam alıyorsunuz"* demiştir. Özgürlük ölçülerine gelmemekle intikam aldığımızı söylemektedir. *"Sizleri özgürlük saflarına çektiğim için intikam alıyorsunuz"* belirlemesi de kadrolar olarak kendimizi sorgulama zemini yaratmaktadır.

Sistemin etkilerini kişiliğimizde aşmakta güçlük çekiyoruz. Bazı zamanlar yaşadığımız devinimler özgürlük mücadelesinde bizleri geriye çekerek mücadelesiz, liberal bırakabiliyor. Bu bizim özgürlüğe bakış açımızı ortaya koyuyor. Özgürlüğü nasıl ele alıyoruz? Özgürlük için mücadele etmede çok ısrarlı, iddialı ve kararlı olamıyoruz. Özgürlüğün öyle kendiliğinden geleceğini düşünüyoruz. Önderliğin ifade ettiği gibi *"Özgürlük ekmek ve sudan daha değerlidir"* Özgürlüğün gelişmesinin kesinlikle kadının yürüteceği özgürlük mücadelesine bağlı olduğunu iyi bilmek gerekir. Özgürlük kadının özgürleşmesine bağlıdır. Özgürlükte daha çok iddialı, ısrarlı duruşu ortaya koyamamak, Önderlik çizgisinden intikam almak anlamına gelmektedir. Tarihi bir mücadele döneminde böylesi tarihi görevler karşısında eksik, yetersiz kalmak, Önderliği zamanında anlayamamak veya anlayıp da doğru uygulamamak ciddi bir kadrosal sorun olmaktadır. Tümüyle inkâr etmiyoruz. Elbette bir ideolojik mücadele duruşuna ulaşma emek ve çabası söz konusudur. Fakat yeterli ve sonuç alıcı çalışmalar kadro ve militan açısından tam açığa çıkmamaktadır. Bunun da tek kaynağı yaratıcı, geliştirici ve örgütleyici olamamaktan en temelinde Önderlik sistemini anlamamaktan ileri gelmektedir. İşte bu duruş ve yaklaşım Önderlik gerçeğine değil, sistem gerçekliğine hizmet etmektir. Önderliği anlıyor ve uygulamıyorsak işte bu da Önderliğin yarattığı değerlere karşı bir intikam almak demektir. Anlamak başarının yarısıdır. An'ın üzerimize verdiği ağır sorumlulukla bu "Zamanın Ruhu"na can katarak anlamlı, özgür ve güzel bir yaşamı inşa etme görevimizi yerine getirelim ama bunun için öncelikle Önder Apo gerçeğine özeleştiri verme erdemini her zaman gösterelim.

***

SANATÇI YAKLAŞIMI İLE İNŞA SÜRECİNE KATILMA

Uzun bir süredir örgütsel gündemimizin başında yer alan konu inşa çalışmaları olmaktadır. Toplumsal mücadeleyi ve siyasi-askeri çalışmaların merkezini oluşturan bu gündem doğrultusunda, sürekli eğitim ve tartışma platformları gerçekleştirmemize rağmen; son süreçte önderliğimiz tarafından kaleme alınan mektuplarda, heyetlerle yapılan görüşmelerde mevcut duruşumuzun eleştiri konusu olması, anlayışta yaşanan sığlığın aşılamaması, uygulamaların ise her yönüyle sorgulanması gerektiği üzerine dikkat çekilmektedir. Bunların bizi götürdüğü temel sonuç ise onuncu yılına giren KCK sisteminin ilanının geldiği düzeyi değerlendirme olmaktadır. Hareket olarak, kurumsal çalışmalarımızda ya da bireysel duruşlarımızda gerçekten de KCK sistemini ne kadar yaşıyoruz? Ya da ne kadar yaşatıyoruz?

Bu önemli soruları arttırmak mümkündür. Fakat özü itibarıyla toplumsal değişimi-zihniyet ve vicdan yönünde olmak üzere güçlü bir devrimsel devinime tabi tutamadık. Elbette düşmana yenilmedik, birçok kirli ittifaklarla yürütülen her türlü saldırıları bütün parçalarda, bütün alanlarda sonuçsuz bıraktık. Ama daha öncesinde de vurguladığımız gibi gerçek anlamda bir başarıyı da elde edemedik. Kazanımlarımız oldu şüphesiz, bunları kalıcılaştıramadık! Halkta ciddi bir siyasi irade açığa çıktı, dünya da mevcut zaman diliminde belki de en örgütlü kitle gücünü ve halk gerçekliğini yarattık. Bunun baş mimarı kuşkusuz; Önder Apo ve kahraman şehitler oldu. Bu durumda bizim yaptığımız çalışmaların, katılımların süreci ileri götüren, toplumsal yaşama dönüştüren ve bunun da neticesinde düşmanın yönelimlerini sonuçsuz bırakan bir parametresi olmalıydı. Bu gerçekliği ve tabloyu çok detaylı bir şekilde ele aldığımızda; kabul etsek de, etmesek de ortaya tezat bir görüntü çıkıyor! Bunlar da doğal olarak önderlik tarafından geliştirilen eleştirilerin, ortaya konulan perspektiflerin gereğinin yapılamamasının nedenlerini bizim önümüze koyuyor.

Reber Apo bu durum için "sanatçı yaklaşımı ile yaratıcılık" değerlendirmesinde

bulunurken, aslında içinde bulunulan duruma dikkat çekmek istedi. Mücadele gerçekliğimize ve içinden geçtiğimiz sürece baktığımızda önderliğin ne demek istediğini, neyi kastettiğini daha iyi anlayabiliriz. Sürekli olarak kendimize şu soruları sorabiliriz; ne yapıyoruz? Yapmak istediklerimizi nasıl yapıyoruz? Yapmak istediklerimizle yaşadıklarımız arasında ne kadar uyum var? Zihniyet ve vicdan devriminin yaşamsal alanlarını, düşman saldırıları ve baskılarına rağmen ne kadar geliştirebiliyoruz?

Yaratıcılık; Eskiyi Aşma ve Yeniyi Yaşamsallaştırma

Yaratıcılık en genel anlamıyla; *"…olmayan bir şeyi hayal edebilme, bir şeyi herkesten farklı yollarla yapabilme ve yeni fikirler geliştirebilme"* yeteneğidir. Hatta bu konuda George S. Patton'un; *"insanlara bir şeyin nasıl yapılması gerektiğini söylemeyin, yapılmasını istediğiniz şeyin ne olduğunu söyleyin ve yaratıcılıkları ile sizi nasıl hayran bırakacaklarını görün"* belirlemesi, olgunun anlaşılması ve tanımlanması açısından hayli önemli olmaktadır.

Günümüzde hayatın birçok alanında ve mücadelesinde yaratıcılık, yaratıcı düşünce ve eylemle yüzyüze gelmekteyiz. Hatta birçok alanda acil bir şekilde buna ihtiyaç da duymaktayız. Konu toplumsal yaşam ve bunun çözümü olduğunda; belki de yaratıcılık ve yaratıcı yaklaşım bütünü oluşturan temel parçalar olmakta. Aynı zamanda tersi de geçerli olmaktadır. Toplumsal yaşamın bütün evrelerinde ve önemli dönemeçlerinde yaratıcılık tarihe geçen gelişmelerin oluşmasına katkıda bulunmuştur.

Günümüzde hayatın birçok alanında ve mücadelesinde yaratıcılık, yaratıcı düşünce ve eylemle yüzyüze gelmekteyiz. Hatta birçok alanda acil bir şekilde buna ihtiyaç da duymaktayız. Konu toplumsal yaşam ve bunun çözümü olduğunda; belki de yaratıcılık ve yaratıcı yaklaşım bütünü oluşturan temel parçalar olmakta

Günümüzde geçmişe bakışımızda bile birçok yaratıcı ve çözümcü yaklaşım insan hayatının ve toplumsallığının rahminde nerelere muktedir olduklarını bizlere göstermektedirler. Bugünün algısıyla son derece basit görünen şeyler; tarihin gerektiği anlarında ortaya çıkmamış olsalardı, günümüzde bu tür bir basit görme durumuna bile ulaşamayacaktır. Özcesi yaratıcılık insanlığın oluşumunda ve günümüze değin süregelen toplumsal tarihinde önemli bir nitelik olmuştur. Günümüzde de devam ediyor olması; toplumsal gelişmelerden ya da gerçeklikten ziyade, kendi piyasası temelinde işleyen bir yaratıcılık söz konusu olmaktadır.

Örneğin iş dünyasında, teknolojik dünya da, reklam dünyasında bir sürü farklı alanlarda ya da "dünya"larda yaratıcılık halen olmazsa olmazdır! Toplumsal dünya da ise durum biraz daha farklı olmaktadır. Egemenliğin ve sınıflı toplum gerçekliğinin bir yansıması olarak yaratıcılık da, toplumdan çalınan diğer kutsallar gibidir. Daha çok efendiler ve egemenlerin denetiminde tutulmaya çalışılan yaratıcılık, toplumcu olmaktan daha çok anti-toplumcu bir gelişim izlemektedir. Mevcut anlamıyla işleyen sistem; toplumsal ilerleyişten ziyade-baskıyı kontrolü ya da sömürüyü daha da derinleştiren ve kökleştiren bir yaratıcılık olmaktadır. Bu konuda da kabul etmek gerekir ki, gün aşırı ortaya konan yaratıcı yaklaşımlar toplumsal köleliği ve kaosu daha da derinleştirmekte, hastalıklı bir

toplumu hayatın her alanına yaymaktadır.

Önderliğimiz son mektubunda "yaratıcı bir yaklaşım" olması gerektiğine değindi. Hatta mevcut durumu ve katılımı bundan uzak, kendini tekrarlayan ve eskiyi aşamayan olarak çok derinlikli bir şekilde eleştirdi. Bu durumu anlamak ve çözmek zorundayız. Toplumsal sorunlara ve mevcut mücadelemize yaratıcı yaklaşamıyor oluşumuzun nedenleri üzerinde durmaz, günümüzde gerçekten de hangi konularda tekrar yaşadığımızı aşamazsak, önderliğin mektubunda değindiği gibi yaratıcılığı ve sanatların sanatı olan siyaseti güçlü bir şekilde yürütemeyiz. Aslında varoluşumuzla ciddi bir çelişkinin içine düşeriz.

Bu durumu değerlendirmek ve analizleriyle birlikte tabloyu bütünlüklü okumak artık kaçınılmaz olmaktadır. Özellikle yaşanan gelişmelere ve içinden geçilen döneme baktığımızda; ne yapmamız gerektiğini ve bizlerin nelerle uğraştığını vicdani bir mukayese ile ele almamız gerekiyor. Toplumsal bir hareket olduğumuz muhakkak, birçok mücadeleyi ve görevi ideasını savunduğumuz toplumsal yaşam ve değerleri için veriyoruz. Hatta bu konuda sistem olarak adlandırdığımız mevcut statülerin hemen hemen hiçbirini kabul etmiyoruz. Üçüncü yol olarak önderlik paradigmasına dayalı bir toplumsal gerçekliğin var olması gerektiğine, ancak tüm sorunların bu şekilde aşılacağına inanıyoruz.

İnandıklarımızla yaşadıklarımızı karşılaştırmak için vicdani yaklaşım şart. Elbette burada her birini tek tek sıralamak veya saymaktan ziyade bunların aşılması için neler yapılabilir konusu ve cevabı üzerinde durmak daha anlamlı olabilir. Yaratıcı olmamız için gerekenleri ancak böyle bir bilince dönüştürebiliriz. Her şeyden önce zihniyetimizi ve gündelik mücadelemizi bu gerçeğe göre yürütmek şart olmaktadır. Bu anlamda şunu kesinlikle belirtmek gerekiyor; yaratıcı bir mücadele de ve duruşta kesinlikle tekrar yoktur. Ya da birbirini besleyen ve normalleştiren bir gericilik yoktur. Gericilik; öngörü yoksunluğu ve reeli doğru kavramama ile ortaya çıkar. Toplumsal işleyişin canlılığına ters bir durumdur ki, birçok gerici yaklaşımlar toplumsal ilerleyiş karşısında tarihte yok olup gitmekten kurtulamamıştır.

Gericilik; öngörü yoksunluğu ve reeli doğru kavramama ile ortaya çıkar. Toplumsal işleyişin canlılığına ters bir durumdur ki, birçok gerici yaklaşımlar toplumsal ilerleyiş karşısında tarihte yok olup gitmekten kurtulamamıştır.

Yaratıcılıkta; Tekrar, Normallik, Gericilik Yoktur

Hareket olarak ciddi bir mücadele içinde olduğumuz açıktır. Bu temelde de yoğunca saldırılar ile yüz yüze gelmekteyiz. Düşmanın geldiği aşamada, hem hareketimize hem de onun önderliğine yönelik geliştirdiği saldırıları anlamak bir yere kadar doğaldır. Çünkü mücadele halindeyiz, biz bir tarafız-sistem ise ya da onun işbirlikçi güçleri diğer taraf olmakta. Peki bu hareket, onun önderliği ve mücadelesi gerçekten de sadece düşmanla mı mücadele ediyor? Tüm enerjisini bu saldırılara yönelik mi ortaya koyuyor? Bu hareketi, onun tarihini ve önderliğini tanıyan herkes bu sorulara nasıl cevap vereceğini, nasıl yaklaşacağını gayet iyi biliyor.

Hareket ve önderlik düşmana yönelik mücadele etmekten ziyade bize ve toplumsal geriliklerimize yönelik mücadele de daha çok zorlandı! Hatta zorlanmaya devam ediyor. Son mektupta önderlik mevcut imkanlardan, tarihsel fırsatlardan

ve buna olan yaklaşımlardan bahsederken aslında ortada duran bu büyük ve ciddi paradoksu bir kez daha hatırlatma gereğinde bulundu. Bir yanda mücadelenin tarafı olan bizler, tarafı olduğumuz çizgiye ve mücadeleye karşı taraftan daha çok saldırıyoruz, daha çok onu zorluyoruz. Belki de dünya genelinde ve tarihinde bir ilki teşkil ediyoruz.

Elbette bu gerçekliği çok fazla sorgulamıyoruz, hatta bunun karşısında katılımı ve duruşumuzu ciddi manada gözden bile geçirmiyoruz. Bunu ortaya çıkartan temel etken ise kuşkusuz tekrar olmaktadır. Tekrar heyecanı yitirme, yeniyi arama ve hakikatin savaşını verme de bizleri ciddi bir biçimde alıkoymakta, olanla idare eder ya da en asgari düzeyde bir duruşu toplumsal alanda ise ulusal günlerin ya da festival vb etkinliklerin tarihlerine paralel bir hareketlilik içinde olma anlamına gelir. Böyle bir gerçeklik karşısında; farkımızın ne olduğunu aramamız gerekiyor. Yıllar önce Beritan arkadaşın belirttiği gibi *"devrim fırtınalı kişilik ister"* sözünü kendi gerçekliğimizde aramamız gerekiyor. Gerçekten de fırtınalı bir kişilik miyiz, devrimi ve onun fırtınasını her ana yayarak yaşıyor muyuz? Yoksa belirli bir tarihsel izleğe göre; belirlenen normlar neyse ona göre mi yaşıyoruz? Etrafımıza baktığımızda, bunlardan da önemlisi kendimize baktığımızda aslında bu soruların cevaplarının çok da uzakta olmadığını daha berrak bir şekilde görebiliriz.

Tekrar ve normallik olarak ifade etme-

Tüm alanlarda yaşanan bu durum karşısında; heyecanı yitirme, hakikatin savaşımını vermede büyük bir rahatlık söz konusu olmaktadır. Burada acı olsa da ortaya çıkan durum daha çok günü kurtarma olmaktadır.

kabullenir hale getirmektedir. Düşman ve sistem güçleri de bu durumun gayet iyi farkındadır. Tüm alanlarda yaşanan bu durum karşısında; heyecanı yitirme, hakikatin savaşımını vermede büyük bir rahatlık söz konusu olmaktadır. Burada acı olsa da ortaya çıkan durum daha çok günü kurtarma olmaktadır. Gerilla da böyle olduğu gibi siyasette de böyledir, toplumsal alanda da böyledir, diplomatik alanda da böyledir. Kısacası tüm alanlarda bu durumun yoğunca yaşandığını belirtmek gerekiyor.

Tekrarın yanında yaşadığımız bu durumun bir diğer önemli etkeni ise normalliktir. Aslında bu durumda tekrar gibi; yaratıcılığı ortadan kaldıran ve belirlenen normlara göre yaşayan-katılan bir duruşu ifade etmektedir. Normalliğin yaratıcılıktan yoksunluğu olarak ise ortaya çıkan durum; gerilla da eğer savaş durumu ise birkaç eylem peşinde koşma, siyasi alanda seçim çalışmalarıyla uğraşma, ye çalıştığımız bu durumların yaşanıyor olması ise beraberinde gericiliği ortaya çıkartmaktadır. Gericilik genel anlamda toplamsal yaşamın, onun güncelde ortaya çıkarttığı standartların gerisinde kalma anlamında kullanılan bir kavram olmaktadır. Tüm toplumsal yapılar ve formülasyonlar için geçerli olan bu kavram bizim için de geçerli olmaktadır. Toplumsal öncülük gibi bir misyonumuz olsa da, devrim gibi ciddi bir uğraşımız olsa da; pratik durum bize gericiliğin her yerde ve yaygın bir şekilde yaşandığını gayet açık bir şekilde göstermektedir. Önderliğin bu duruma yönelik sürekli dile getirdiği eleştirilerle, özellikle son mektupta belirttiği "günceli özgürleştirme" ifadesi çok yerinde olduğu gibi dogmatizm ve gericilik olarak kendini örgütleyen bu durumun aşılması yönünde ne yapılması gerekiliyor?

Tüm bu sorular ya da sorunlar önümüze; yaratıcılık olgusunu koymaktadır.

Devrim dünyasında yaratıcılığımızın olmaması halinde ortaya çıktığına inandığımız bu realiteyi değiştirebilmek için öncelikle mevcut duruşumuzu ve katılımımızı değiştirmek gerekiyor. Aksi halde sadece bunları belirtmek ve pratiğe dönüştürmemek kabul edilemez. Zaten önderlik bu konuda dile getirdiği hususları, eleştirilerini bir tartışma başlatmamız ya da görülmeyeni idrak edebilmemiz için yapmadı. Mevcut durumun değişmesi için bunun olmazsa olmaz bir görev olarak önümüze durduğuna dikkat çekmek için tüm eleştirilerini ve belirlemelerini dile getirdi. Hatta bunun için yaratıcı yaklaşımın geliştirilmesinde sanatçı bir tarzın yakalanması gerektiğine de değindi.

şım olarak belirttiğimiz bu husus; öngörü ve gerekliliklerin yerine getirilmesi anlamına gelmektedir. Toplumsal gerçekliği iyi okuyan, bunun karşısında toplumunu aydınlatan ve mücadele etmesini sağlayan bir tarz bu tanımın ve kapsamın içine girmektedir.

Topluma ne yapılmasını gerektiğini anlatacak, onu bilinçlendirecek ve onun bunu yapması yönünde nelerin gerekli olduğuna değin geniş eğitim ve propaganda çalışmaları yürütecek insanlar sanatçı devrimciliği ortaya koyabilir. Biz de bu durumun güçlü olduğunu ya da gün aşırı kendini güçlendiren ve yenileyen bir seyir izlediğini belirtmek zordur. Daha çok önderliğin de belirttiği gibi mevcut imkanları dahi kullanma da halen yoğun

Belki bundan dolayı günümüzde dahi güçlü devrimler ve güçlü sanatlar, sanatçılar ortaya çıkamıyor! Daha çok olanı tüketen, güzelliği göreceli hale getiren-toplumsaldan kopararak bunu bireycileştiren bir çağın mağdurları ya da payandaları olarak bu durumun içinde bulunmaktayız.

eksiklikler içinde bulunabilmekteyiz. Bunun temel nedeni günceli ve toplumu yeterince incelememeden kaynaklandığı gibi düşman olarak belirlediğimiz güçlere yönelik; güçlü bir mücadeleyi ve duruşu geliştiremiyoruz. Daha amiyane bir tabirle; toplumsal işleyişte yaşanan sığlıkları aşamamak bu durumu beslediği gibi sistemin güncele yüklediği kocaman anlam boşluğunu da yoğunca yaşamaktayız.

Belki bundan dolayı günümüzde dahi güçlü devrimler ve güçlü sanatlar, sanatçılar ortaya çıkamıyor! Daha çok olanı tüketen, güzelliği göreceli hale getiren-toplumsaldan kopararak bunu bireycileştiren bir çağın mağdurları ya da payandaları olarak bu durumun içinde bulunmaktayız. Aynı zamanda devrimci bir kimlikte de iddia sahibiz. Daha öncesinde de değindiğimiz gibi bu konular üzerine biraz

Toplumsal Gerçekliğe ve Mücadeleye; Sanatçı Tarzda Yaklaşım…

Önderliğin mücadele tarihine ve ilkelerine baktığımızda; sanatçı bir tarzda keskin bir yaratıcılığın olduğunu görürüz. Çıkışından günümüze değin süregelen bu durumun; tüm devrimci karakterlerden daha yoğun ve baskın bir şekilde yaşanıyor olması önderliğin mücadelesinin ve devrimciliğinin keskinliğini de açık bir şekilde ortaya koyduğuna tanıklık etmekteyiz. Aslında birçok devrimci de; bu özellikler mevcuttur. Toplumuna, sorunlarına ve devrimci mücadelesine hep bir sanatçı öngörüsü ve hassasiyetiyle yaklaşmışlardır. Zaten böyle olmasaydı bu mücadelelerin sonuç alması, zafer kazanması pek de ihtimal dahilinde olmazdı. Sanatçı tarzda yakla-

düşündüğümüzde, önderliğin eleştirilerini merkeze koyduğumuzda ortaya çıkan bu çelişik durumu çözümlemek biraz karmaşık görünebilir. Fakat işin özünde devrimci sanatçılığımızda, yaratıcı devrimciliğimizde bunların aşılması kesinlikle şart olmakta. Aksi halde devam etmekte olan bu aşındırma hali gün aşırı bize ve topluma kaybettirmeye devam edecektir.

Günceli Özgürleştirmede Yaratıcılık

Tüm bu sorunların ve eksik yaklaşımların etkisinin en somut görüldüğü alan ise kuşkusuz güncel olmaktadır. Güncele anlam yüklemekte zorlanıyoruz, onu özgürleştiremediğimiz gibi onunla özgür bir şekilde de ilişki kuramıyoruz. Buradan hareketle kendi kimliğimizi ve ait olduğumuz toplumsallığı da bu şekilde; rafine olmayan bir şekilde kullanmaya çalışıyoruz. Daha önceki yıllarda önderlik bu duruma dikkat çekerken; "devrim yapmaktan korkuyorlar" demişti… Devrim yapmaktan korkan devrimciler olabilir mi? Gerçekten de üzerinde durulması gerekilen bir soru.

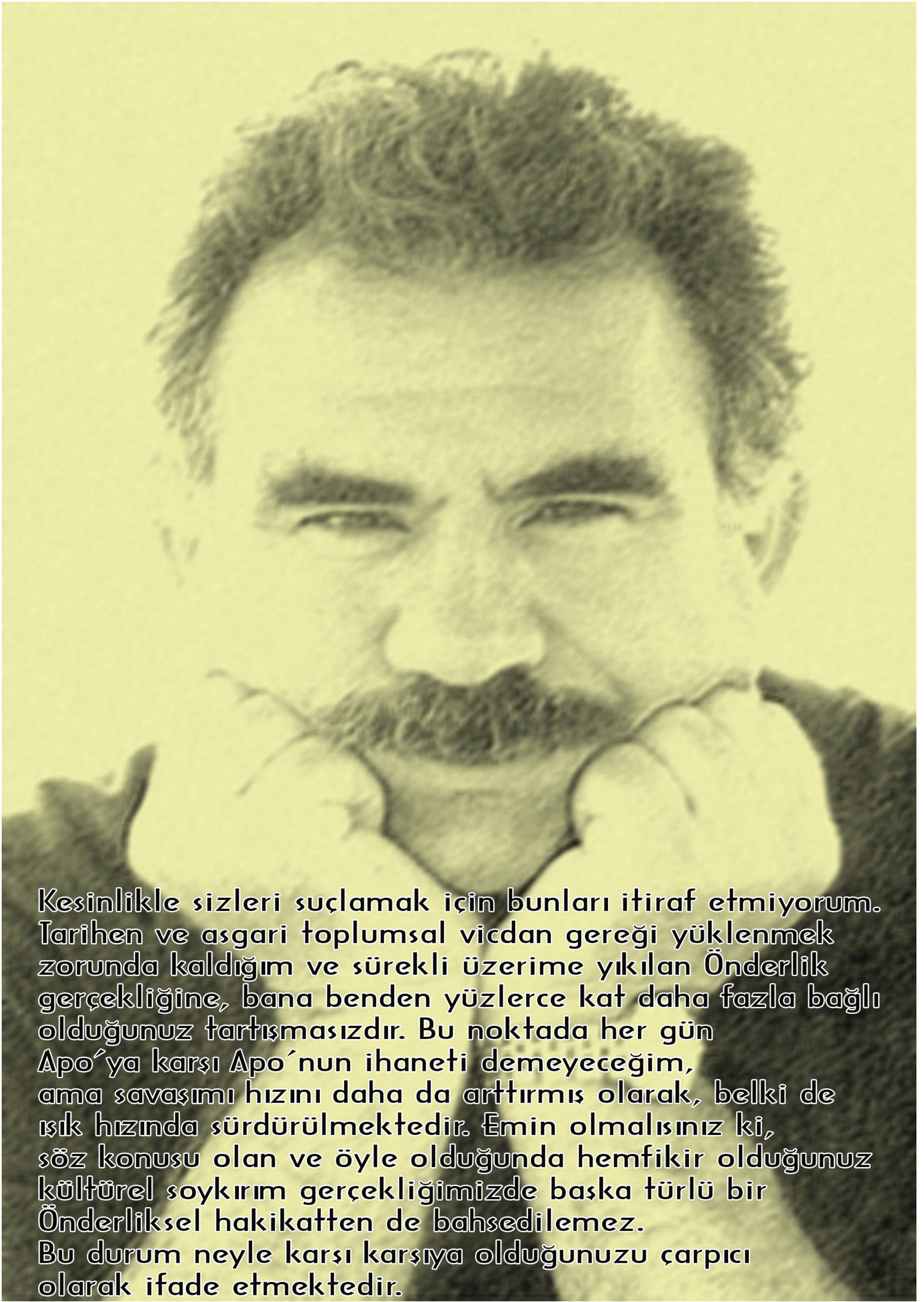
Günceli yaratma da ya da özgürleştirmede hangi alana bakarsak bakalım ciddi eksikliklerin olduğunu görmekteyiz. Dağdan tutalım da, Avrupa'nın merkezine kadar her yerde durumun birbirinden kopuk olmadığını ve ne kadar benzeştiğini görebilmekteyiz. İki kadronun herhangi bir yerde yaşadıkları, gündemleri ve güncel ile olan ilişkileri-en ters tarafta yer alan kadrolarla hemen hemen aynı olmaktadır. Sürekli değerlendirilen, hareketin yönetimi tarafından da sürekli belirtilen bu konularda neden herhangi bir değişim olmamaktadır?

Bu durumun yaşanmasında başta gelen nedenlerden bir tanesi durumu kabullenmek geliyor. Belki bu açıkça yapılmıyor, aleni bir şekilde savunulmuyor ama pratik duruşta anlama sorunu halen bu kadar yoğun kendini gösteriyorken, önderliğin vurguladığı ve tarihsel topluma dayalı olarak geliştirdiği çözümlemeler halen uygulanabilirlik aşamasına geçirilmiyorsa kesinlikle bunu başka bir şekilde izah edemeyiz. Sanatçı hassasiyeti bir yana tutkunun ve coşma halinin esamisi bile böylesi anlarda kendini örgütleyemez. Ondan dolayı da güncel de ne olması gerektiğine karar veremeyiz. Daha çok olanı yaşamaya çalışır, arada bir de devrimcilik yapmaya çalışırız. Zaten kendimize ve etrafımıza baktığımızda yaşamı güzelleştirmenin yanından geçmediğimizi rahat bir şekilde görebiliriz. Güncelde ne varsa onunla idare ediyoruz. Acı ama durum bu!

Bundan dolayı inşa çalışmalarına, toplumsal özgürlüğe ve paradigmal yaşama bir türlü geçemiyoruz. Arafta kalan bir halimiz var! Eskiyi aşamama, yeniyi ise yaşayamama sorunu olarak belirtilen bu durum; son zamanlarda çok yoğunca yaşanmaktadır. Komünal yaşamın gereklerine göre bir duruşumuz yok! Yine çalışmalarımızda alternatif olanı, yani savunduğumuzu örgütleme de halen çok ciddi sorunlarla yüz yüze olmaktayız. Mücadelesini verdiğimiz şeyi yaşamsallaştırma da yaşadığımız bu durum toplum nezdinde, düşman nezdinde daha fazla saldırı ve gericilik olarak bize yansımaktadır.

Bunu aşabilmenin tek ve muktedir yolu; önderlik tarafından kaleme alınan mektuba daha samimi yaklaşarak, sorunlarımızı kendimizden başlayarak çözmektir. Hem de bunu sanatçı duyarlılığıyla, yaratıcı bir devrimcilikle yapmak zorundayız. Aksi halde böylesine önemli ve hassas bir süreçte devrimi yapamamamın verdiği yükümlülüğün altından kalkamayız.

***

Kesinlikle sizleri suçlamak için bunları itiraf etmiyorum.
Tarihen ve asgari toplumsal vicdan gereği yüklenmek
zorunda kaldığım ve sürekli üzerime yıkılan Önderlik
gerçekliğine, bana benden yüzlerce kat daha fazla bağlı
olduğunuz tartışmasızdır. Bu noktada her gün
Apo´ya karşı Apo´nun ihaneti demeyeceğim,
ama savaşımı hızını daha da arttırmış olarak, belki de
ışık hızında sürdürülmektedir. Emin olmalısınız ki,
söz konusu olan ve öyle olduğunda hemfikir olduğunuz
kültürel soykırım gerçekliğimizde başka türlü bir
Önderliksel hakikatten de bahsedilemez.
Bu durum neyle karşı karşıya olduğunuzu çarpıcı
olarak ifade etmektedir.